

Predsednik Tito sprejel delegacijo grških komunistov

HERCEGNOVI, 17. marca (Tanjug) — Predsednik zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz Tito je sprejel danes v rezidenci v Hercegovcu delegacijo KP Grčije (za domovino), ki jo je vodil prvi sekretar Babis Drakopoulos. Na sprejemu je bil navzoč tudi sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc. V prisrčnem razgovoru je Drakopoulos govoril o napredku, ki jih izvajajo KP Grčije (za domovino) skupno z drugimi demokratičnimi in naprednimi silami države za nadaljevanje družbene preobrazbe, razvoj in utrjevanje demokracije ter napredka v Grčiji. Predsednik Tito je pozitivno ocenil celotni razvoj jugoslovansko-grških odnosov, pri čemer je poudaril, da bo Jugoslavija tudi v prihodnje vlagala napore za čim uspešnejše in vsestransko sodelovanje med sosednjimi in prijateljskimi državami. Opozoril je na velik pomen sodelovanja političnih organizacij Jugoslavije in Grčije in o prispevku, ki ga lahko daje k boljšemu medsebojnemu spoznavanju narodov naših držav in k splošnemu razvoju jugoslovansko-grških odnosov. Ko je v zvezi s tem poudaril pomen sodelovanja med ZKJ in KP Grčije (za domovino), je predsednik Tito želel grškim komunistom uspehe pri nadaljnjem delu.

Oblegana volišča v Indiji

Nepričakovano velik odziv volitev v vsej državi — Neredi precej manjši kot nekdanj — Kongresna stranka je po prvem krogu volitev zelo zadovoljna

OD NASEGA POSEBNEGA POROČEVALCA

NEW DELHI, 17. marca — Če naj sklepamo po ocenah generalne sekretarke vseindijskega komiteja kongresne stranke Purabi Mukerđi, potem je kongres po prvi etapi šestih parlamentarnih volitev na najboljše poti k zelo pomembni volilni zmagi. Mukerđijeva je namreč na nocojšnji tiskovni konferenci v volilnem štabu kongresa dejala, da dosedanja poročila iz volilnih okrožij, kjer so večerjate volitve za 300 poslancev osrednjega parlamenta, kažejo, da utegne kongres v tej volilni etapi osvojiti dve tretjini poslanskih mandatov.

Danes očitno dosti boljše razpoloženje kot na konferenci na večer pred začetkom volitev, Mukerđijeva sicer ni hotela natančno odgovoriti na vprašanje, koliko poslanskih mest naj bi torej osvojili kongres. Vražjala je pri trditvi o dveh tretjinah in navrgla, da to lahko pomeni 200, 220 ali celo 221 mest. Morebiti zveni nenavadno, da je kongres prišel na dan z nekaterimi podatki o volilnih rezultatih, saj smo že prej poročali, da bodo rezultate objavili šele 22. marca. Takrat bo komisija obja-

vila uradne rezultate, pred tem pa stranke, ki sodelujejo na volitvah, lahko senzajajo novinarje s svojimi podatki o volitvah, ki pa so neuradni. Ravno zato se Mukerđijeva ni v ničemer »pregrešila«, ko je navedla tudi nekaj konkretnih podatkov o dosedanjem poteku volitev. Tako je generalna sekretarka Kongresnega komiteja navedla, da bo kongresna stranka v Delhiju osvojila pet ali celo šest poslanskih mest od sedmih, kolikor jih pripada glavnemu mestu. Nadalje je zatrnila, da za

kongres »zelo dobro kaže« v vseh ključnih zveznih državah, kjer so večerjate volitve vse ali pa del poslancev. Na delnih volitvah v Biharju naj bi kongres od 19 mest dobil 12 (preostale poslance bodo izvolili v naslednjih dneh — skupaj 54), v Gudžaratu, kjer so izvolili 13 poslancev (polovico), je dobila vsa mesta. V državi Karnataki od 40 sedežev 28, v Maharaštri (brez glavnega mesta Bombay) 23 mandatov (18 jih bodo izvolili še jutri in pojutrišnjem), v Zahodni Bengaliji 34 od 42 (8 jih je osvojila komunisti-

čna marksistična partija, ki jo označujejo za propekinško).

Prva volilna etapa je skorajda povsod potekala mirno, do izredov ne prišlo je v Zahodni Bengaliji in Biharju, ti izredki pa so terjali štiri ali pet smrtnih žrtev, kar je nedvomno nizka številka v tako napetem in razburkanem ozračju, kakršno je bilo še tik pred volitvami. Poročajo tudi o veliki volilni udeležbi: v Delhiju se je volitev boja udeležilo (obhajda zato, ker so vsi podatki še neuradni) kar 90 odstotkov volilcev, trdijo pa, da je volilna udeležba v drugih državah in območjih močno presegla 60 odstotkov, kar pomeni, da utegnejo politiki rekord z zadnjih parlamentarnih volitev 1971, ko je volilo nekaj nad 60 odstotkov volilcev. AVGUST PUDGAR

Glavno vprašanje krize

Konec splošne razprave v Kairu — Štiriurni govor Jaserja Arafata

OD DOPISNIKA OSVOBODENJA ZA DELO

KAIRO, 17. marca (Po telexu) — Splošna razprava na zasedanju palestinskega nacionalnega sveta se je končala danes s štiriurnim govorom voditelja palestinske osvobodilne organizacije Jaserja Arafata. Palestinski nacionalni svet nadaljuje delo danes popoldne v komisijah.

Ko je govoril ob koncu razprave o političnem poročilu izvršnega komiteja, je Jaser Arafat — kot je bilo sporočeno na tiskovni konferenci — med drugim poudaril pomen, ki ga ima nafta v celotnem bližnjemzhodnem problemu, njeno pomembnost za zahodne države in ZDA in zato njihov interes za območje Bliznjega vzhoda, kjer je 80 odstotkov svetovnih rezerv nafte. Opozarjal je na tesno povezanost Izraela z ZDA, je Arafat rekel, da se Izrael in ZDA sploh ne moreta ločiti drug od drugega, kar najbolje dokazuje ogromna finančna podpora, ki jo Amerika nudi Izraelu, agresiji proti palestinskemu narodu.

Ko je citiral besede izraelkega generala Jariva, ki predvideva novo vojno konec tega ali v prihodnjem letu, ne glede na to, ali bo prišlo do Zeneve ali ne, je Arafat menil, da ne verjame in ne upa, da bo kmalu prišlo do palestinske države, da pa bo palestinska osvobodilna organizacija nadaljevala boj za demokratično svetlo državo v vsej Palestini.

Poudarjajoč, da mnogi od Palestincev zahtevajo, naj se izjavijo za ženevsko konferenco, hkrati pa številni za hitevanje, naj se izjavijo proti, je Arafat dejal, da prvi želijo privolitev zato, da bi potem videli, za kakšno ceno so to dosegli, drugi pa želijo palestinsko osvobodilno organizacijo osamiti v političnem procesu palestinskega in bližnjemzhodnega problema.

RIZO MEHINAGIO

Za setev vse nared Letos boljši obeti

Več semen, gnojil in mehanizacije kot prejšnja leta — ZIS o razvoju barvaste metalurgije — Uzde za porabo

BEOGRAD, 17. marca (Tanjug) — Kot poroča zvezni komite za informacije, so na današnji seji zveznega izvršnega sveta, ki ji je predsedoval Veselin Djuranović, proučevali več vprašanj s področja gospodarskega sistema, ekonomske politike in odnosov naše države z inozemstvom. Prav tako so proučili tudi nekatera družbenopolitična in organizacijska vprašanja.

Na današnji seji je ZIS sprejel tudi predlog dogovora o osnovah družbenega načrta Jugoslavije za razvoj barvaste metalurgije v razdobju od 1976 do 1980.

Zvezni izvršni svet je sprejel tudi besedilo dogovora o uresničevanju politike in sredstev za financiranje splošnih družbenih in skupnih potreb v razdobju od 1976 do 1980 kot osnovo za usklajevanje stališč socialističnih republik

in socialističnih avtonomnih pokrajin. Z dogovorom je predvideno, da naj bi zaradi krepitve akumulativne in re-produktivne sposobnosti gospodarstva republike in avtonomni pokrajini s svojimi ukrepi zagotovile uresničevanje politike počasnejše rasti sredstev za splošne družbene in skupne potrebe, in sicer za 5 odstotkov nižje od realne rasti družbenega proizvoda celotnega gospodarstva.

ZIS je sprejel tudi odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o pogojih za dajanje potrošniških kreditov ljudem, ki so utrpeli škodo zaradi

● To pomlad bi morali zasejati skupno 4.555.000 ha, od tega 643.000 ha v družbenih in 3.912.000 ha pri individualnih kmetovalcih: s koruzo 2.390.000 ha, 600.000 ha z jarmimi žiti, 224.000 ha s sončnicami, 125.000 ha s sladkornim pesom, 320.000 ha s krompirjem, 437.000 ha s krmnimi rastlinami, 330.000 ha s povrtnino, na preostalih površinah pa sojo, tobak in druge industrijske rastline.

elementarnih nezdov. Dopolnitev odloka predvideva, da imajo pravico do potrošniških kreditov tudi državljani, katerih lastnina je bila prizgata zaradi dresanja zemlje pri Vladičinem Hanu.

S področja odnosov naše države z inozemstvom je ZIS sprejel stališča za aktivnost jugoslovanske delegacije na ministrskem sestanku koordinacijske biroja nevrščenih držav, ki bo od 6. do 11. aprila v New Delhiju, sprejel

Šestodstotna podražitev pohištva?

Sporazum proizvajalcev mora potrditi še zvezni zavod za cene

BEOGRAD, 17. marca (Tanjug) — Predstavnik proizvajalcev pohištva so podpisali danes v gospodarski zbornici Jugoslavije samoupravni sporazum o 6-odstotnem zvišanju cen pohištva. Po sporazumu naj bi 6-odstotno zvišanje cen pri proizvajalcih pohištva uporabili linearno od cen, ki so veljale 31. decembra 1976.

Ko so obrazložili podpisani sporazum, ki ga mora še odobriti zvezni zavod za cene, so proizvajalci pohištva poudarili, da se cene pohištva (ne računajoč novih izdelkov) niso spremenile od konca leta 1975. V tem času pa so se zviševale cene reprodukcijskega materiala, energije in transporta, ki so znatno obremenile proizvodne stroške.

SEJA ZIS — Predsednik Veselin Djuranović in podpredsednik dr. Anton Vratuša med pogovorom. Telefoto: Tanjug

JUTRI V SOBOTNI PRILOGI

Vesna Bertonec
Budilka za storilnost
*
Fedja Zimić
Veselin Djuranović
*
Janez Jerovešek
Kdo naj študira?
*
Jug Grizelj
Otroci so dragi — a trepzi
*
Miran Suštar
»Po zgledu neomajne šeste čete«
*
Dragiša Bošković
New York in »concorde«

Živčno pričakovanje v Bejrutu

Džumbata pokopali v rojstnem kraju — Maščevalne akcije Družov

BEJRUT, 17. marca (Tanjug) — Voditelj libanonskih progresivov Kamala Džumbata so pokopali danes popoldne v rojstnem kraju Muhtari z najvišjimi častmi in ob navzočnosti libanonskega premiera Selima el Hosa, njegovih najbližjih sodelavcev iz progresističnih in palestinskih organizacij ter več tisoč političnih aktivistov in pripadnikov skupnosti Družov.

V Bejrutu prevladuje vznemirjenost zaradi pričakovanja. Ulice so povsem prazne, ponekod se slišati kratke rafale. Na ulicah je moč videti oklepane patrulje arabskih »belih čet«, ki pozornost spremljajo vsa dogajanja. Prebivalci vzhodnega in zahodnega Bejruta so v glavnem ostali doma.

Predsednik republike Sarkis, premier Selim el Hos in drugi predstavniki uradnih oblasti so ostro obsodili večerjate divjanske dejanje. Apelirali so, naj narod ne pade v zanko, ki so mu jo nastavili sovražniki libanonskega. Voditelji progresivov, ki pozivajo k splošni stavki, so prav tako apelirali, naj aktivisti ne dovolijo, da bi jih »potegnili« v verske obračune. Tudi Džumbatov sin Valid je pozival k vzdržnosti in miru.

Policija je ugotovila, da je v napadu na Džumbata sodelovala četverica mladih ljudi in ne trije, kot je bilo prvotno sporočeno.

Na zasedanju palestinskega nacionalnega sveta (parlament) v Kairu so počastili Džumbatov spomin kot spomin na sodelovanje in prijateljstvo palestinske stvari.

Predstavnik palestinske osvobodilne organizacije v Kairu je nekaj ur po vesti o Džumbatovi smrti obvestil novinarje, da so oboroženi Družji iz Sufa napadli nekatera sosednja vasi, da bi maščevali voditeljevo smrt.

(Več na 3. strani.)

Rekordni poleti v pomlad

PLANICA, 17. marca — Z uradnim treningom se je danes začela letošnja prireditelj v smučarskih poletih Planica 77. Odlično pripravljena velikanca, idealne vremenske razmere in razpoloženi skakalci, so prinesli pod Ponce mnogo veselja. Visoko nad cvetočim telohom so leteli skakalci iz šestih držav, popravljali osebne in državne rekorde. Na Bogdan Novič je svetila še posebej navdušila, saj je za 6 m popravil državni rekord — 184 m. avstrijski veteran Bachler, bivši svetovni rekord, do Planice 69 pa je svoj osebni rekord popravil danes kar za 11 m — 183 m. kar je bila tudi največja daljina prvega planiškega dne poletov. Nobenega dvoma ni, da je potrebna samo dovolj velika hitrost, pa lahko Planica klub skromnejši konkurenci dobi te dni tudi svetovni rekord. Podrobnosti o treningu na 11. strani.

Foto: S. Busić

Plin za Slovenijo

Uradna otvoritev gradbišča plinovodnega sistema - Zemeljski plin kmalu pomemben vir energije SR Slovenije

JAKOBSKI DOL, 17. marca — Rezultat večletnih priprav je, da danes uradno odpiramo gradbišče plinovodnega sistema (dela so se pravzaprav začela že novembra lani) in da lahko realno pričakujemo, da bomo od 1. julija prihodnjega leta dobili prve količine plina iz SZ.

To je med drugim poudaril predsednik komiteja za energetiko Drago Petrović (njegov govor objavljamo v skrajšani obliki na 4. strani). V Jakobskem dolu se je danes zbralo precejšnje število predstavnikov slovenskega in jugoslovanskega gospodarstva, političnega življenja, med drugim tudi predsednik IS Slovenije Andrej Marinč, predstavnik zveznega komiteja za energetiko Maksimilijan Šiško in predstavniki nizozemske ter francoske firme, ki plinovod gradi. Drago Petrović je posebej poudaril, da je jugoslovansko gospodarstvo doslej glede izkoriščanja zemeljskega plina v primerjavi z drugimi razvitimi državami dokaj zaostajalo, sedaj pa kaže drugače in že leta 1980 naj bi zemeljski plin predstavljaval 15 odstotkov vseh energetskih virov v Sloveniji, leta 1990 pa že 23 odstotkov.

Predsednik skupščine poslovnih skupnosti za gazifikacijo Slovenije Niko Zakonjšek pa je dejal, da se je gospodarstvo po dolgotrajnih pripravah sporazumelo in ustanovilo poslovno skupnost za gazifikacijo in tako postavilo temeljni kamen za realizacijo tega programa.

Dela so praktično že na 20. kilometru (ob tem, da Mura še ni premagana). Julija prihodnjega leta bo plinovod zgrajen od jugoslovansko-avstrijske meje (pri Čerškah) do Ljubljane z vsemi priključnimi plinovodi: plinovod bo decembra 1978 že na Jesenicah, do konca leta 1979 pa v Novi Gorici oziroma Anovnem. Kapaciteta plinovoda bo 2,5 milijarde Nm³ na leto in bo zadostovala za potrošnike Slovenije do leta 1995.

Plin bomo dobivali iz SZ prek CSSR in Avstrije. Vsi plinovodi bodo iz jeklenih cevi. Dolžina vseh visokotlačnih plinovodov bo 530 km,

magistralnih mestnih mrež pa 80 km.

Za preskrbo potrošnikov bo zgrajenih 81 merilnih in regulacijskih postaj. Tri glavne merilne postaje bodo postavljene na jugoslovansko-avstrijski meji, jugoslovansko-italijanski meji ter v Rogatu na meji s sosednjo Hrvaško.

Dela so bila zaupana najboljšemu podjetniku, to pa sta francoska firma Spie Batignolles in holandska firma Nacop. Poleg teh firm sodelujejo pri gradnji še Tehnika, IMP, Hidrogea in Iskra iz Slovenije ter Juvent

iz Zagreba. Približno polovico del odpadla na tujce, pol pa na domače firme. Plinovod bo veljal (skupaj z obratnimi sredstvi) okoli 3,72 milijarde dinarjev, sporazum za financiranje pa je podpisalo 89 slovenskih potrošnikov. Nosilec programa gazifikacije je v Sloveniji Petrol, v sosednji Hrvaški pa INA.

Krak plinovoda, ki bo segal do Nove Gorice, naj bi po letu 1983 služil za dovod novih dodatnih količin 1,5 milijarde Nm³ zemeljskega plina iz severne Afrike ali Bliznjega vzhoda ter bo zato že pri gradnji ustrezno dimenzioniran. Del teh količin zemeljskega plina bo namenjen tudi za potrebe SR Hrvat-ske.

ILIJ BREGAR

SLOVESNOST V JAKOBSKEM DOLU — Gradbišče slovenskega plinovoda so včeraj tudi uradno odprli, sicer pa dela že lepo tečejo. Foto: Bogo Čerin

Američani na obisku v Hanoi

V pogovorih naj bi načelili pot za normalizacijo stikov med državama

HANOI, 17. marca (UPI) — V Hanoi so se danes začeli ameriško-vietnamski razgovori, ki naj bi — kot navajata obe strani odprli pot za normalizacijo odnosov med obema državama.

Ena izmed poglavitnih vprašanj, ki ga načena delegacija ZDA, je problem ameriških vojakov, ki so izgubili v vietnamski vojni.

Namestnik vietnamskega obrambnega ministra Ngo Diem je izjavil, da so v državi ustanovili posebno organizacijo, katere naloga je zbrati podatke o vseh izgubljenih v vietnamski vojni, ne samo Vietnamcev, temveč tudi ameriških vojakov.

Petčlanska delegacija Bele hiše je sprejel danes vietnamski predsednik Pham Van Dong.

Red v vojski

Carvalho in še 31 portugalskih častnikov je v disciplinskem postopku

LIZBONA, 17. marca (Tanjug) — Uradno so potrdili, da je sprožen disciplinski postopek proti 32 portugalskim oficirjem, izmed katerih je večina neposredno sodelovala pri padcu fašizma pred tremi leti in je bila do »novembrskih dogodkov 1975 na pomembnih vojaško-političnih položajih.

Najbolj znan med njimi je major Otelo Saraiva de Carvalho, ki ga štejejo za »glavnega gibalno silo akcije 25. aprila 1974. On je bil prvi iz »gibanja kapetanov« povzidan v čin generala ter postal komandant »kontinentalnega operativnega poveljstva, član sveta revolucije in član trojnega direktorijata.

Med »novembrskimi dogodki« so ga odstavili.

Ko je obrazložil postopek proti tej skupini oficirjev, je šef generalštaba kopenskih sil general Rosa Vieira rekel, da so sena stvar 25. aprila, njegov program in njegov duha, druga stvar pa storjenje napake, ki jih je treba oporečnost.

DANES V DELU

Povečanje pokojnin za 3,5 odstotka

LJUBLJANA, 17. marca — Delegati skupščine skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja so danes sprejeli sklep o povišanju pokojnin za 3,5 odstotka. Vključno z akontacijo 12 odstotka, ki so jih upokojeniki letos že prejeli zaradi zvišanja življenjskih stroškov in porasta povprečnih osebnih dohodkov, so letos pokojnine zvišane za 15,5 odstotka.

stran 5

Denar za usmerjeno šolstvo

LJUBLJANA, 17. marca — Domenjani načrt o dotoku sredstev za usmerjeno izobraževanje lani ni bil v celoti izpolnjen. Podatki o gibanju v prvih devetih mesecih lanskega leta kažejo, da je usmerjeno izobraževanje bilo v sklopu skupne porabe med tistimi, ki so se jim sredstva lani povečevala najmanj. Četudi dotok denarja ni bil dober, pa so šole kljub temu dogovorjeno mesečno vsoto dobivale redno. Kakšna bodo nadaljnja gibanja na tem področju, ali bančna posojila rešujejo stanje in kakšne so napovedi za daljšo prihodnost.

stran 7

Naroge skupščine

Predsedstvo skupščine SRS o temeljnih političnih vprašanjih družbenega razvoja SRS — Seje zborov 20. aprila

LJUBLJANA, 17. marca — Na današnji seji predsedstva skupščine SRS Slovenije, ki jo je vodil predsednik skupščine Marjan Breclj, so se ob obravnavi svoj zborov, ki bodo v naslednjih dneh, zlasti zastavili pri problematiki varstva dobrih splošnega pomena in vrednot človekovega okolja v SRS.

Pri tem so posebej obravnavali vidike samoupravnosti na tem področju, bodisi v enotnih samoupravnih interesih skupnosti, bodisi v drugih oblikah samoupravnega povezovanja. Predsedstvo je menilo, naj bosta v družbeni praksi glede na konkretne razmere in potrebe posameznih okoliščin območij možnost. Strinjalo se je tudi s pobudo, naj se v letu varstva okolja, ki ga je razglasila skupščina SFRJ, čimprej ustanovi republiški odbor za varstvo okolja.

Na seji predsedstva so sklenili sklicati seje zborov 20. aprila, na katerih bosta v ospredju poročila o delovanju sodišč združenega dela in družbenega pravobranstva. Na današnji seji predsedstva skupščine SRS Slovenije, ki jo je vodil predsednik skupščine Marjan Breclj, so se ob obravnavi svoj zborov, ki bodo v naslednjih dneh, zlasti zastavili pri problematiki varstva dobrih splošnega pomena in vrednot človekovega okolja v SRS.

Na kratko — Na kratko

Drugi dan posvetovanja

»Življenje in delo Moše Pijadeja«

BEOGRAD, 17. marca (Tanjug) — Drugi dan znanstvenega posvetovanja »Življenje in delo Moše Pijadeja« je profesor Dr. Radičević Davidović govoril o dnevi, ki jih je prebil s tovarštem Mošom Pijadejem v Sremski Mitrovici in posebej poudaril vlogo Moše Pijadeja pri prevarjanju Markova »Kapitala« in njegov brezkompromisen boj s pojmovanji, ki so bila nasprotna KPI. Dr. B. Glisogorjević je govoril o prispevku Moše Pijadeja k reševanju narodnostnega vprašanja v kraljevini SHS, dr. K. Jančić pa o njegovi vlogi pri urejanju narodnostnih vprašanj v Jugoslaviji. Akademik Mihajlo Apostolski je poudaril, da je tovariš Pijadeja najostreje obsodil ne le politiko velikosrbske buržoazije, marveč tudi politiko carske Bolgarije in nekdanjega otomanskega imperija, ki so vse vsebovale politike asimilirati in denacionalizirati makedonski narod. Dr. Djuro Buljević je govoril o obdobju, ki ga je Moša Pijadeja prebil v Crni gori, dr. Zora Lakić in Slobodan Milošević pa o njegovem prispevku pri ustvarjanju slovenskih predpisov iz leta 1942.

Simpozij

»Tito in tisk«

BEOGRAD, 17. marca (Tanjug) — Na čast 40. obletnice prihoda tovarša Tita na čelo KPI bodo maja v organizaciji združenja novinarjev Srbije pripravili simpozij na temo »Tito-tisk«. V okviru priprav za to srečanje bodo novinarji in strokovnjaki zbrali in obdelali govore in besedila, v katerih tovarši Tito obravnava vlogo, pomen in razvoj novinarstva in sistema obveščanja v naši državi. Predvidevajo, da bodo referati in prispevki za simpozij kasneje izšli v posebnem zborniku.

Mladinska politična šola

LJUBLJANA, 17. marca — Tako kot že vrsto let organizira RK ZSMS tudi letos mladinsko politično šolo z namenom, da bi udeleženci v strnjani obliki, ki sookrožili določena idejna spoznanja in se kar najbolj usposobili za učinkovito delovanje med mladino v osnovnih celicah njenega organiziranja. Vendar pa bo na letošnji politični šoli dosti bolj kot prejšnja šola poudarjena nametnost postopnosti in sistematičnosti. To pomeni, da se bodo udeleženci šole usposabljali za delo na posameznem področju organiziranja delovanja ZSMS (obveščanje in propaganda, mladinske delovne akcije, ljudska obramba in družbena samozastita itd.) in da se zato udeleženci zavezujejo tudi nekoliko določeno predznanje in družbenopolitične izkušnje na tem področju. Na ta način želijo organizatorji nametno podariti njen kadrovski značaj, obenem pa zagotoviti večjo učinkovitost usposabljanja kakor tudi trdnost in uspešnost v praktičnem političnem delovanju ZSMS. B. L.

Izobraževalni seminar za novinarje

LJUBLJANA, 17. marca — Novinarji, ki poročajo o ljudski obrambi, varnosti in družbeni samozastiti so imeli danes v domu JLA enodnevni informativno izobraževalni seminar, ki sta ga pripravila sekcija teh novinarjev pri društvu novinarjev Slovenije in poveljstvo ljubljanskega armadnega območja. Poleg novinarjev iz vse Slovenije so na seminarju sodelovali Tone Kralovec z republiškega štaba za teritorialno obrambo Slovenije, Marjan Branko z republiškega sekretariata za ljudsko obrambo, Janez Zemljarič z sekretariata za obrambo zadeve SRS Slovenije ter predstavniki poveljstva JLA Slavoljub Prvulović, Branko Petrinović, Petar Ristić, Tomislav Ljubić in Lojze

M. Breclj in V. Logar sta obiskala RRC

Nedvomne prednosti skupne nabave in uporabe računalniške opreme

LJUBLJANA, 17. marca — Predsednik skupščine SRS Slovenije dr. Marjan Breclj in podpredsednik skupščine Vladimir Logar sta se danes na republiškem računalniškem centru pogovarjala z njegovimi predstavniki o konceptu organizacije, o delovanju in nadaljnjem razvoju tega centra. Član IS in predsednik komiteja za raziskovalno dejavnost dr. Milan Osredkar ter predstavniki računalniškega centra so gosta seznanili s dosežanim razvojem centra in pri tem poudarili, da je zasnova skupne nabave in uporabe računalniške opreme za uporabnike iz republiških upravnih organov in skupnosti, univerze in gospodarstva že preprosto dokazala številne prednosti.

Ze sama nabava skupne računalniške opreme večje zmogljivosti je cenejša kot nabava več ločenih računalnikov enake zmogljivosti, velik prihranek je tudi pri obratovnih stroških. Naraslo je potrebo uporabnikov računalniških storitev — te se vsaki dve leti skoraj podvoji — je mogoče pokriti s povečevanjem zmogljivosti z nakupovanjem dodatne opreme ob minimalnem povečanju stroškov (tako investicijski kot obratovni); uporaba skupnih zmogljivosti pospešuje izmenjavo in uporabo izgotovljenih programskih rešitev, omogoča specializacijo kadrov, zanesljivejšo obratovanje sistema itn.

Zato se zasnova takšnih skupnih računalniških centrov že začela uveljavljati tudi pri snovanju širše republiške računalniške mreže, ki naj bi predvidoma do konca srednjeročnega obdobja obsegala že 4 do 5 tiskih enot.

ZDRAVKO ŠTEFANČIČ

Vloga univerze v kulturi

Razgovor na akademski ravni, v »režiji« komiteja UK ZKS

LJUBLJANA, 17. marca — V okviru tedna komunista na Univerzi v Ljubljani na temo »Človek, delo in kultura« so danes na povelje komiteja univerzitetne konference ZKS sedel k razgovoru nekateri vidni kulturni delavci na univerzi, med njimi številni profesorji, zlasti humanistični in družboslovni vedci, in študentje. Beseda je tekla o mestu in vlogi univerze v slovenski kulturi.

Ceravno je bila razprava naravnana na visoki akademski ravni, s teoretičnimi zastavljanjem tez in duhovitim, zoperstavljanjem antitez, s pogostimi obrati diskusijskih smeri, se je v razpravi razšla splošna, teoretična beseda o kulturi v najširšem, pomenu besede načrtovanje konkretno zastavljenih kulturnih akcij.

V tem pogledu pa je bila zastavljena teza, da se je univerza doslej na poti k uresničevanju nove funkcije v naši družbi srečevala s odpori, in se z njimi še srečuje, ki težijo, da ostane čim bolj zaprt vase brez širokega vpliva na slovensko kulturo in sploh družbeno dogajanje, zadovoljna v svojih okvirih in sama sebi namen.

Univerza je bila deloma že doslej, v prihodnje pa bo morala v še večji meri postati izredno pomemben dejavnik, ki bo s svojimi znanstvenimi izsledki in kulturno zavestjo prispeval k čim boljšemu oblikovanju razvojne politike na Slovenskem. Koncentracija znanstvenih kadrov na univerzi je tolikšna, da si ni mogoče zamisljati nastajanja odločilnih projektov o družbenem razvoju posameznih področij dela in celotne republike brez njene ustvarjalne vloge.

ZELJKO KOZINC

Kako deliti „posebni“ dohodek?

Posvetovanje v Budvi: namen izenčiti kriterije med republikami

BUDVA, 17. marca (Tanjug) — Način določanja dohodka, ki je rezultat izjemno ugodnih naravnih pogojev ali pa posebno ugodnih tržnih pogojev, je v središču pozornosti dvodnevnega posvetovanja republik in pokrajinskih sekretarjev za delo in sindikalnih funkcionarjev, ki govori o uporabi določil zakona o združenem delu. Posvetovanje se je začelo danes v Budvi. Mnenje je, da bi morale imeti republike in pokrajini o tem nekakšna enotna izhodišča, saj demno listo, kar neke pomeni izjemno ugodne naravne pogoje v drugem delu države tega ne pomeni. Dilema ni v tem, ali je treba poseben ekstra dohodek urejati z vezavnimi ali z republiških in pokrajinskih zakonov. Nejasno je, ali je treba z enim zakonom urediti dohodek, ustvarjen zaradi izjemnih naravnih pogojev, z drugim pa dohodek, ki je rezultat posebnih tržnih pogojev.

Na posvetovanju bodo sprejeli o približno dvestih vprašanjih, odločilnih za ustrezno urejanje in določanje kriterijev, deležev za pridobivanje in delitev dohodka. Izenčiti je treba stališča republik in obeh pokrajin ter odločiti, kaj je treba natančneje določiti v njihovih zakonih, kaj pa prepustiti vezavnim zakonodajam in splošnim samoupravnim aktom.

Kakšen naj bo učitelj

LJUBLJANA, 17. marca — Pod predsedstvom Mitje Ribčiča je koordinacijski odbor za urejanje odnosov med samoupravnimi družbo in cerkvijo pri predsedstvu republiške konference SZDL razpravljal o odnosu socialistične samoupravne družbe do vernega učitelja ter šole, predsednik komisije za odnose z verskimi skupnostmi Stane Kolman pa je sennalil člane odbora s problematiko gradnje kulturnih objektov v Sloveniji.

Osamljeni organizatorji kulture

Slabo obiskan mariborski posvet predsednikov komisij za kulturo

MARIBOR, 17. marca — Posveta, ki ga je pripravil RS ZSSS s predsedniki komisij za kulturo pri občinskih sindikalnih svetih v severovzhodni Sloveniji, se je udeležilo približno le polovico vabljenih. To pomeni, da občinski sindikalni sveti v mnogih občinah niso ustanovili svojih kulturnih komisij, ali pa so jih a niso še dejavne.

Vseeno pa je posvet pokazal, da je zlasti lanske kulturne akcije sindikatov v ozidi, okrepitve se z akcijo »Človek, delo in kultura« odločno spremeni odnos delovnih organizacij in družbenopolitičnih dejavnikov do kulture. Organizatorji kulturne življenja in občinske komisije za kulturo pri občinskih sindikalnih svetih ponekod že imajo pokazati lepe uspehe, na primer v Mariboru in Celju. Toda izkazalo se je, da tudi organizatorji ne morejo veliko storiti, če se znajdejo v neugodni sredini. Razpravljali so zato negativni, da se naj v ozidi pri kulturnem delovanju ne zanašajo samo na sindikat in kulturne organizatorje, marveč lahko koristno spreminjajo kulturne razmere samo skupno delo vseh dejavnikov. Številne kulturne prireditve, akcije in živahnost menjava dela med poklicnimi in nepoklicnimi kulturnimi dejavnostmi z delovnimi kolektivi so pozitivna postavka v bilanci doživetij kulturne akcije. Negativna stran pa zadeva družbenoekonomske odnose kot temelj za resnično menjava dela. Ob letošnjih zaključnih računih se je namreč pokazalo, da delavci bistveno ne morejo dobiti o razporejanju dohodka in še vedno ne morejo torej odločno vstopati v menjava dela na področju kulture. Tako tudi ne morejo stvarno soodeti svojih kulturnih težej in kulturnimi programi, zavoljo česar se ne smemo čuditi, če se v marsikateri od oziroma to, da se kultura odpravlja, in s tem kultura odpravlja, in s tem kultura odpravlja, in s tem kultura odpravlja.

Udeleženci posveta so pozdravili osnutke programa za izboljšanje organizatorjev kulturne življenja, ki ga je pripravila ZKO Slovenije.

FRANCO FORSTNERIČ

Iskati lastne poti

Novi ekonomski red povsod ne sprejemajo kot temeljit preobrat v mednarodnih gospodarskih odnosih — Zavore

BEOGRAD, 17. marca (Tanjug) — Eden izmed sklepov posvetovanja jugoslovanskih ekonomistov je, da mednarodnega novega ekonomskega reda ne sprejemajo vedno in v vseh sredinah kot temeljit preobrat v strukturi in institucionalizaciji mednarodnih gospodarskih odnosov. Zato bodo o njegovi usodi tako kot vedno doslej odločale predvsem sedanje in prihodnje spremembe v odnosih ekonomskih in političnih sil v svetu. Zato imajo države v razvoju, nevrščene še posebej, interes, da s pospeševanjem svojega medsebojnega sodelovanja ohranijo in okrepijo svoj položaj v svetovnem gospodarstvu.

Ko je govoril o tem, je dr. Oskar Kovac uporabljal v svojem referatu termin kolektivnega naslanjanja na lastne sile, ali naj bi zaradi krepitve pogajalskih pozicij prešel v gibanje. To je po analizi dr. Kovaca pot, po kateri bi maksimalno aktivirali potencialne za gospodarski in družbeni razvoj držav v razvoju, s tem pa tudi njihov položaj v svetovnem gospodarstvu. Iz česar izhaja tudi njihov večji vpliv na ustvarjanje novega mednarodnega ekonomskega reda oziroma na izgradnjo enakopravnega recipročnega odnosa gospodarske medodvisnosti z drugimi deli sveta.

V preteklosti je struktura gospodarstev držav v razvoju bolj ustrezala zahtevam glavnih industrijskih držav kot potrebam prebivalstva držav v razvoju. Iz tega je izšla tudi njihova velika odvisnost na področju tehnologije, kapitala in opreme od razvitih držav, v firmah katerih se je skoncentrirala moč odločanja. Bistvo opiranja na lastne sile je dejanski napor, da bi to moč najprej »prevzeli«, pozneje pa »posvetovali« pri njihovi razvoju in da bi izbrali tehnologijo in opremo za razvoj gospodarske strukture, temelječe na popolniji uporabi domačih zmogljivosti.

To je pot zmanjševanja odvisnosti držav v razvoju od razvitih delov sveta, ki se morda najbolj kaže v obstoječem modelu rasti svetovne trgovine. Navadno se šteje, da je stopnja rasti družbenega proizvoda 3,8 odstotka pod pogojem, če bi jim zagotovili 18,8 milijarde dolarjev dodatne tekoče akumulacije letno. Stopnja rasti pa je znatno pod stopnjo 6 odstotkov, ki je določena kot načrt razvoja nerazvitih držav v tem desetletju.

vah v razvoju odvisna od stopnje rasti investicij in uvoza. Njihova investicijska in uvozna zmogljivost pa se za tem definira kot funkcija njihovega izvosa in priliva inozemskega kapitala. Izvoz ki jih zagovarja novi mednarodni ekonomski red na področju trgovine in financ.

Stopnja rasti države v razvoju pa je spet neposredno odvisna od istih dejavnikov, ki tudi razpolagajo s tem kapitalom. To praktično pomeni, da razvite države določajo razvojne možnosti držav v razvoju.

Pri sedanjih odnosih pa je za vsak odstotek povečanja stopnje rasti držav v razvoju nujno, da se družbeni proizvod članice OECD poveča za 1,2 odstotka, ali da se priliv inozemskega akumulacije poveča za dodatnih 7,5 milijarde dolarjev letno ali da se izvoz držav v razvoju poveča za dodatnih 7,5 odstotka, prav tako letno.

Tako pričakovanje pa ni realno. Zato bi se morale po mnenju dr. Kovaca države v razvoju hkrati s lastnimi naporami, da se nov ekonomski red sprejme kot svetovni sistem izmenjave in sodelovanja, v prihodnje bolj obrniti k iskanju lastnih modelov za pospeševanje svojega razvoja. To je povezano s temeljito spremembo njihovih proizvodnih in izvoznih možnosti, saj bi lahko samo razvite države izklopile rastile vse učinke ukrepov, ki jih zagovarja novi mednarodni ekonomski red na področju trgovine in financ.

Invalidnine zvišane za 11%

Od 1. januarja letos so se zvišale tudi zajemne pokojnine borcev

BEOGRAD, 17. marca (Tanjug) — Osebnine in družinske invalidnine, ortopedski dodatki, dalje dodatki za nevarno delo, ki so se zvišali za 16 odstotkov z veljavnostjo od 1. januarja letos. Zvišale so se tudi osnove za zajemne pokojnine borcev od 2600 na 3185 din mesečno, dalje pokojninski dodatki in stalni denarni prejemki nosilcev Partizanske spomenice 1941, nosilcev reda narodnega heroja in udeležencev španske narodnosvobodilne in revolucionarne vojne od 1938. do 1939. leta.

Odredbe o navedenih zvišanjih je sprejel zvezni komitej za vprašanja borcev in vojaških invalidov, pri čemer je upošteval zakonske predpise o rednem usklajevanju prejemkov borcev z gibanji osebnih dohodkov v državi v minulem letu.

Po sklepu zveznega komiteja znaša osebna invalidnina po skupini po tem povečanju 5344 din, drugi skupine 3872, tretje 3928, četrte 2163, pete 1540 itd. Ortopedski dodatki za prvo stopnjo invalidnosti znaša po največjem povečanju 1546 din, za drugo stopnjo 1180, za tretjo 760, za četrto stopnjo pa 387 din.

Po besedah podsekretarja v zveznem komiteju za vprašanja borcev in vojaških invalidov Todora Vujoševića je mogoče realno pričakovati, da bodo pristojne službe izplačale borcem navedena zvišanja skupno z njihovimi prvomajskimi prejemki.

Sicer pa so sredstva za navedena zvišanja, ki izhajajo iz zakonitih prispevkov oziroma iz tako imenovanega določenega avtomatizma, da bi obdržali standard te kategorije naših državljanov v skladu z gibanji osebnih dohodkov v državi, zagotovljene s proračunom federacije za to leto.

Čestitka Sergeja Kraigherja in Lidije Šentjura

LJUBLJANA, 17. marca — Predsednik predsedstva SR Slovenije Sergej Kraigher in njegova žena Lidija Šentjura sta Josipu Cezju poslala čestitko z najlepšimi željami za njegov jubilej in visoko priznanje, ki ga je prejel za revolucionarno življenje in delo.

VLADO JARC

vsak četrtek novi stop

— tokrat kramljanje o Piki Nogavički
— sstoppe bralke v Barceloni
— is italijanskega TV-koša
— Lojze Slak: Kaj je narobe?
— RTV-svetovalec

NOVI STOP 2E V VSEH KIOSKIH

Dom za prizadete

Tretji dom za duševno motene otroke je nujno potreben — Nanj čaka kar 1.200 do 1.700 hudo prizadetih otrok

LJUBLJANA, 17. marca — Med najbolj perečimi vprašanji na področju socialnega varstva v Sloveniji je nenehna prenapetost obnih zavodov za usposabljanje in varstvo duševno prizadetih otrok v Crni in Dornavi. Po oceni vseh društev za pomoč duševno prizadetim v naši republiki bi ni deležnih usposabljanja od 1.200 do 1.700 duševno prizadetih otrok, to pa pomeni, da je toliko otrok prikrajšanih za ustavno zagotovljene pravice do primernega izobraževanja.

Oba obstoječa zavoda ima ta vna zaloga nenehno preko 200 prošenj za sprejem, ki jim ni mogoče ugoditi tudi po več let, pri čemer pa je treba vedeti, da gre v teh primerih, ki kakor resnično je za najnujnejše primere. Občinske skupnosti socialnega skrbstva, ki poznajo ta obzupno napojen položaj, namreč manj nujnih prošenj za sprejem niti ne pošiljajo več.

Tako je potreba po ustanovitvi tretjega zavoda za usposabljanje in varstvo duševno prizadetih otrok več kot na dani. Ker sta oba obstoječa zavoda v severovzhodnem delu Slovenije, bi bilo treto tak dom najbolj primerno graditi v bližini Ljubljane (zaradi bližine kliničnega centra in kadrovskega šola), so ugotovili v sedanjih posvetovanjih o tej problematiki. Prvotno je bila predvidena adaptacija pro-

žale, ki je zainteresirana, da v omenjenih objektih ostane Biotehnična fakulteta, so ob koncu minulega in v začetku letošnjega leta spet začeli iskati lokacijo — tokrat za nvo gradnjo. Novi program zdaj tako predvideva izgradnjo zavoda z zmogljivostjo 250 mest z možnostjo dograditve.

Za osnovni program preureditve prostorov na Rodici (pred dvema leti) so takrat predvideli, da bo potrebno okoli 12.500.000 dinarjev, po današnjih ocenah bi bilo potrebno zagotoviti za ta dela približno 20.000.000 dinarjev, za novogradnjo okoli 50.000.000 dinarjev. Sredstva za izgradnjo so predvidena v srednjeročnem planu republiške izobraževalne skupnosti in skupnosti socialnega skrbstva, zveza društev za pomoč duševno prizadetim pa ima namensko zbrana sredstva za izdelavo idejnega projekta (ta je že naročen). Po zadnjih podatkih kaže, da bo največje središče z novo lokacijo v občini Viš-Rudnik.

DRAGICA BOŠNJAČ

na vašo knjigo tudi PRESENOVE policio

18. marec

Danes je petek, 18. marca, 77. dan v letu 1977. Do konca leta še 288 dni. Na današnji dan se spominjamo naslednjih pomembnejših dogodkov: 1970 — V Kambožji so med odnosi Nododa Sihanuka izvedli državni udar; obliki je prevzel protikomunistična klica pod vodstvom Lon Nola. 1967 — Umrl je »lovenski« slikar in grafik Marj Pregelj. 1962 — V Evlau je bil podpisal sporazum o prekinitvi bojev v Afriki, s katerim se je končala osemletna vojna za osvojitve izpod francoske kolonialne oblasti. 1951 — V Sloveniji so bile volitve v Ljudsko skupščino LRS. 1946 — ZDA, Kanada in deset zahodnoevropskih držav je ustanovilo Severnoatlantski pakt. 1944 — Začela se je »marš« na ofenzivo, v kateri so bolgarske čete skušale siliti v obroč partizanske čete v južni Srbiji. Ofenziva je trajala do sredine aprila. 1942 — V koncentracijskem taborišču v Saben so ustrelili 63 rodojnov. 1926 — Notranje ministrstvo je prepovedalo izhajanje ljudske pravice. 1904 — Rojen je bil slovenski pesnik Srečko Kosovel. 1871 — Ustanovljena je bila Pariska komunna, ki je izvedla prvo proletarsko revolucijo na svetu. 1838 — Rodil se je nemški strojni inženir in izumitelj Rudolf Diesel. 1716 — Prvi Evropejec se prihl v tibetanski prestolnici Thasso.

Politika odštevanja

MARJAN SEDMAK

Na Koroskem gre prav gotovo za resne, usodne reči, toda: difficile est satyram non scribere! Kot poročajo iz avstrijske prestolnice, je osnutek uredbe o dvojezičnih krajevnih napisih in pomožni rabi slovensčino v uradih in na sodiščih naredil. Znano je že, da so obseg tako imenovanega dvojezičnega ozemlja tokrat diktirale tri koroške stranke, ki pa so se znašale na skupnem imenovalcu, ki ga je bila vsilila najbolj protislovenska med njimi, svobodnjaška stranka: državni pogodbi in v brki in v nasprotju z mislijo legistaturo in judikaturu (vrsta zveznih in deželnih zakonskih ukrepov, ki govorijo o dvojezičnem ozemlju, se je v povojnih letih nanašala na 52 koroških občin), so tri koroške stranke predložile, naj bi izvedena uredba k zakonu o dvojezičnih krajevnih napisih in rabi slovensčine kot pomožnega uradnega in sodnega jezika, zajela komaj 8 oziroma 14 koroških občin. Obe slovenski organizaciji sta takšno rešitev upravičeno zavrnili.

Ne glede na takšno kleščanje 7. člena državne pogodbe so predlog dobili v roke strokovnjaki dunajskega kancerskega urada in sredi tega tedna se je plod njihovih prizadevanj spet znašel na Koroskem, kjer naj bi ga ponovno predložili (seveda ne Slovenci, saj ga tudi poprej niso mogli presojati) funkcionarji deželne vlade in treh strank. Toda le kdo bi mogel z dovolj zgornimi besedami opisati osuplost teh mož, ko so ugotovili, da se osnutek dunajskih strokovnjakov ne sklada s priporočilom, ki so ga bile tri stranke postale na Dunaj. Komisija dunajskih strokovnjakov iz kancerske pisarne je namreč ugotovila, da predlog koroških strank ni povsem uravnotežen: med tistimi občinami, v katerih naj bi veljala slovensčina kot (pomožni) uradni jezik, se je znašla tudi Galicija, pri tem pa so strokovnjaki ugotovili (saj zato strokovnjaki tudi so), da ima sosednji Skočjan enak delež slovenskega prebivalstva (k temu pa kar 3 obšinske svetovalec, izvoljene na slovenski listi, v nasprotju z enim samim, ki ga ima Galicija), pa vendar Skočjan ni moč najti med tistimi občinami, ki bi jih domovina Avstrija osredila s slovensčino v uradih in sodiščih.

Pomanjkljivost je bilo treba odpraviti in sleherni v možganih urejen človek bi pričakoval, da bodo strokovnjaki predložili, da se slovensčina uvede tudi v Skočjanu. Toda ne: strokovnjaki z Dunaja so predložili, naj se tudi Galicija izvzame s spiska občin, kjer naj bi bila dopuščena slovensčina v uradovanju, in tako je občin s slovensčino kot pomožnim uradnim sodnim jezikom ta hip le še 13.

Primer bi smel redko služiti samo še kakšnemu satiriku, če bi tako sila zgornjo ne odkrival prave narave tristranskega spora.

Po umoru Kamala Džumblata

Tragično znamenje

Za Kamala Džumblata se je življenje končalo v obdobju, ki je bilo zanj bolj tragično kot katerikoli doslej. V Libanonu je sicer po državljanski vojni zavladal mir, toda proces nacionalne sprave je odinelo zelo težavno in poteka v nenehni negotovosti zaradi eksplozivnega položaja na jugu države ter pod sicer učinkovito, a za Libanonom močno kontrolo sirskih čet. Kamal Džumblat, ki je še tik pred koncem državljanske vojne obdrževal Sirijo, da s hotele vsiliti svojo hegemonijo, je bil odinoto zadnje čase vse bolj zagrenjen. Govoril je celo, da se bo umaknil iz javnega življenja in odšel v Indijo, pa je potem kljub temu prevzel še en mandat kot voditelj svoje Progresivne socialistične stranke.

Kamal Džumblat, sedemdesetletni patriarhalno-fevdalni vodja Druzov, veleposelnik, lastnik tovarne cimenta in socialist, milijonar in zagovornik revnih muslimanov, pesnik in politik, je bil ena od najvidnejših osebnosti sodobnega Libanona. Kot voditelj Druzov in Progresivne socialistične stranke se je zelo zgodaj prebil v politični vrh Libanonske ustave sicer onemogočeno Druzi, da bi postal predsednik republike ali vlade; Džumblat je bila torej pot do najvišjih položajev zaprta, bil pa je na vseh pomembnejših ministrskih položajih. V vrsti libanonske vlade, največkrat pa je imel listino ministra za notranje zadeve.

Vendar si Kamal Džumblat ni zagotovil svojega mesta v libanonskem političnem življenju, kjer so tradicije vsaj tako pomembne kot ideje, kot minister, marveč kot močna osebnost, ki so jo spoštovali tudi nasprotniki, kot vodja neukrotljivih Druzov, kot mislec in tudi kot socialist, ki se je zavzemal za odpravo verskih ključev v politiki, za reformo političnega sistema in za več socialne pravdnosti.

Džumblatova utrjena hiša v Muhtari v pogorju Šuf nedaleč od Bejruta je bila desetletja eden od centrov politične moči v Libanonu. Džumblat se ni opiral samo na svoje razbistrilo in dobro oboroženo Druze, ampak tudi na tako imenovano Nacionalno gibanje libanonske levice.

Ta levica je imela eno od ključnih vlog v drugem delu libanonske državljanske vojne. V začetku lunskega leta, ko je Sirija poskušala s kompromisnim predlogom skromnih reform doseči pomiritev med maronitsko desnico ter levico in Palestinci, se je Džumblat posrežilo prepričati Palestince, da so se v povezavi z levico po operativnem udaru generala Achda vrtili skupaj z levice v boj proti falan-

zuma, sedmojuljske zakonodaje in sploh vsega, kar Avstrija zadnje leto ponuja kot izpolnitev 7. člena državne pogodbe: sklep dunajskih strokovnjakov nehoti odgrinja tancico sprenevanja z avstrijske uradne politike, ki je politika postopnega odštevanja Slovencev. Tri najst, oziroma 8 dvojezičnih občin pomeni v tej politiki 13 oziroma 8 osamljenih ciljev, kamor naj bi se v prihodnjih letih skoncentrirala vsa sila pomenevanja (in na to so predstavniki manjšine že večkrat opozorili); in koderkoli naj bi v prihodnjih letih takšni raznarodovalni pritiski uspeli, naj bi obveljal precedens »dunajskih strokovnjakov«: z izgovorom, da je delež Slovencev takšen ali manjši kot v Skočjanu ali Galiciji, naj bi eno za drugim odštevali občine s seznama dvojezičnega ozemlja. Odštevanje — in v tem je vsa skrivnost sedmojuljskega recepta!

Ta recept sta v sredo zvečer zavrnili tudi nadzorni in upravni odbor zveze slovenskih organizacij. V odgovoru na pismo Kreiskega, ki je obema slovenskima organizacijama ponovno ponudil članstvo v manjšinskem svetstvu, zveza slovenskih organizacij ugotavlja: da zakon, ki ga ponuja vlada, ne izpolnjuje 7. člena, marveč pridobi pravice celo zmanjšuje; da ta zakon pogojuje pravice manjšine z njeno številno močjo, kar je kršitev državne pogodbe; da kratki organizacijama pravico do zastopanja manjšine; in da z nobeno sankcijo ne brani niti tistih pravic, ki jih sam uvaža. Zveza slovenskih organizacij zatorej takšno reševanje manjšinskega vprašanja slejkoprej zavrača.

Zavrača pa ga tudi Jugoslavija, kot sopodpisnica državne pogodbe in država, ki je še posebej zainteresirana, da se člen 7. v celoti uresniči. Dve odločni izjavi — ena v Beogradu, kjer je tiskovni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve v ponedeljek še enkrat pribil, da Jugoslavija odločno zavrača vsak poskus nespoštovanja in revidiranja natančno določenih mednarodnih obveznosti Avstrije, in temu ustreza demarš odpravilnika poslov veleposlanstva SFRJ na Dunaju v avstrijskem zunanem ministrstvu — ti dve izjavi sta skupaj s stališčem novega predsednika jugoslovanske vlade, da nekatera nre sosedne manjšinskih problemov ne urejajo v sklopu z mednarodnimi obveznostmi, kar povzroča težave na meddržavni ravni, kot uparno zadostno opozorilo vsem, ki po stari avstrijski tradiciji spekulirajo z domnevno zanesljivostjo strategije mečaštvac, da Jugoslavija z vso odločnostjo, z vso resnostjo in doslednostjo vztraja pri temeljnem načelu: pacta sunt servanda. Avstrija se »paktat« — državne pogodbe — ne drži. Odgovornost za položaj na Koroskem kakor tudi za razvoj meddržavnih odnosov je torej na njeni strani.

gistom, najprej v Bejrutu in potem v gorovju nad njim.

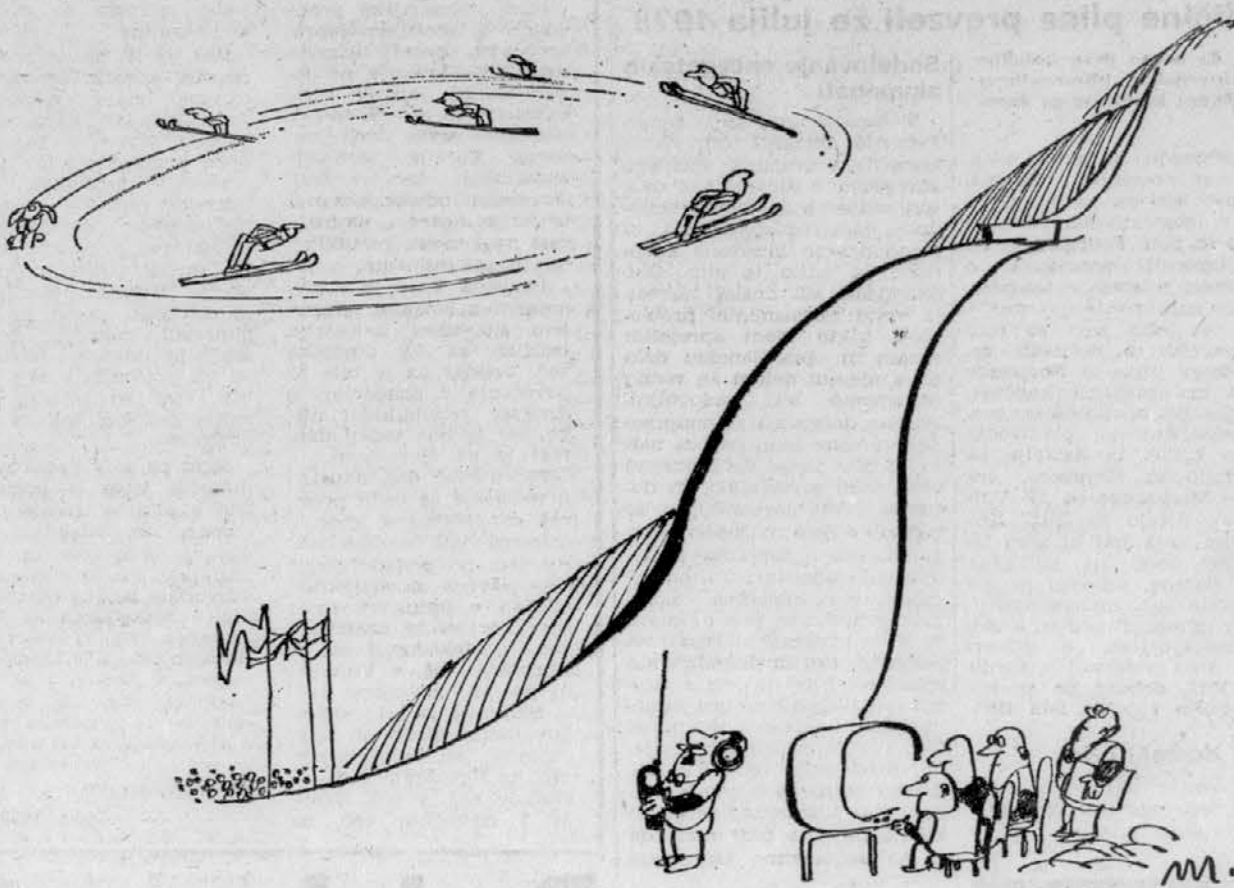
Džumblat je upal, da bo združena palestinsko-progresivna fronta lahko na pogajanjih o prihodnosti Libanona postavila pogoje, da bo vrnila falango in Sirije, da bodo privolili v resnejše politične in socialne reforme. Upal je tudi, da bo tudi sam v novem Libanonu imel eno od odločilnih vlog. Toda državljanska vojna se je končala s frontalnimi sirskimi vojaškimi pritiski, ki je vrnil Palestince s strateških položajev v hribovju, medtem ko je Džumblat iskal posrednike v Kairu in Parizu, ne da bi vrgel v boj sveto Druze in s tem izigral zadnji adut — za sedninost in za prihodnost. Džumblat je tako — skupaj s Palestinci — končal državljansko vojno na zadnji obrambni fronti.

Vodja levice je bil seveda predolgo ena od velikih figur libanonske politike, predolgo je poznal vse njene zapletene mehanizme in v svojo njeno zakulisje, prevleko politično moč je imel za seboj, da bi ga lahko odrinili na »mali odred ali da bi lahko obnavljali stari ali gradili kakšenkolik novi Libanon brez njega. Poznaval pravilo, da je predsednik Sarkis resno računal na njegovo pomoč v prizadevanjih za nacionalno spravo in tudi dialog med Sirijo in Džumblatom se je kljub ostrim zametam začel počasi obnavljati. Vendar pa intervju, ki ga je dal Džumblat dva dni pred smrtjo kurvjski reviji »Al Hadith«, kaže, da je bil vodja libanonske levice še vedno hudo zagrenjen in črnogled glede prihodnosti Libanona in Palestincev. »Arabi so se hoteli masčevati nac palestinsko revolucijo in jo kaznovati, ker jim je hotela pokazati pot do zmage«, je z grenko ironijo ugotovil Džumblat. In o Libanonu in sebi v njem: »Iz gnusa sem se zaprl med zidove moške. Južni Libanon bo izgubljen, kot žrtev Arabcev. Prišel je čas nove krizske vojne, ki se bo končala z razpadom dežele... Zarota se ni bila izpeljala do konca...«

Danes zvenijo te besede skoraj preskočeno. Nihče sicer ne more s prstom pokazati na morilce, ki so še na begu. A vsi komentatorji, v arabskem svetu in zunaj njega, ugotavljajo, da Džumblatova smrt ni samo hudo udarec za libanonsko levico, kjer Džumblat nima pravega naslednika; ta atentat, ne glede na to, ali gre za masčevanje ali za provokacijo, utegne sprožiti nov val obračunov in nasilja, ki lahko zruši komaj obnovljeno in še vedno krhko notranje ravnotežje v Libanonu.

ANDREJ NOVAK

MILAN MAVER: Ko bo Planica v pristojnosti administracije

— Halo, št. 1 lahko zaradi nas začne pristajati

Aktivi komunistov neposrednih proizvajalcev

Zamujena priložnost

Ce človeku nekaj ukradeš, je to zločin. Največji zločin pa je, če delavcu ukradeš njegovo temeljno pravico: odločanje. Nikar tako ostrih besedi! Prav. A kljub temu: mar je prav, da delavec v svoji temeljni organizaciji ne sme jasno in glasno povedati svojega mnenja, ker mu v najboljšem primeru zabrusijo, da ima dolg jezik, lahko pa ga čaka še kaj hujšega? Mar je prav, da delavec nima vplogleda v ustvarjanje in delitev dohodka, da ga hranijo z visokoletečimi frazami in mu ponujajo v celofan zavite polresnice? Mar je prav, da ponekod ocenjujejo, kako imajo razvite samoupravne odnose, kako so uresničili domohodovne odnose in zakon o združenem delu sploh, čeprav niso uspeli urediti materialnih osnov združenega dela. In še je takih vprašanj.

Tudi takšna vprašanja, podkrepjena s konkretnimi primeri, smo slišali na posvetovanju o aktivih komunistov neposrednih proizvajalcev, ki ga je v sredo pripravil IK predsedstva CK ZK Slovenije.

Očitno je še vedno velik razkorak med deklarirano in dejansko vlogo delavca. Toda: ali ni razkorak le prevelik? In če precej splošno vprašanje navežemo na bolj konkretno: mar ni bilo v petih letih, kolikor časa obstajajo aktivni komunistov delavcev, zamujenih veliko priložnosti za njihovo družbeno uveljavitev?

Ceprav smo misli postavili vprašalno, bi le lahko uporabili afirmativno obliko. Ceprav so aktivni v petih letih obstoja prebrodili več faz svojega uveljavljanja, še vedno niso postali odločilni sooblikovalci politike zveze komunistov in njenega boja za uveljavitev delavca v združenem delu.

In če še naštejemo druge pomanjkljivosti: marsikje aktivni niso okrepili svojega mesta v sredini, kjer delajo, zato tudi velikokrat niso bili kos razreševanju zapletenih družbenoekonomskih problemov, kar je oslabilo njihov družbenopolitični položaj. Pogosto so naleteli na nerazumevanje vloge aktivov, njihovih metod dela in nujnosti vsebinske preobrazbe. Skratka: tako v osnovnih organizacijah ZK kot tudi v mnogih občinskih vodstvih ZK, aktivni niso bili sprejeti kot nova oblika in metoda političnega dela zveze komunistov, ki lahko utrjuje in razvija načelo demokratičnega centralizma na današnji stopnji samoupravne socialistične demokracije kot izvirne oblike diktature proletariata. V mnogih vodstvih so namreč, sledeč svojim utečinim, pogosto rutinskim načinom dela, pozabljali na aktivne komunistov delavcev. Zato tudi ni čudno, če so se aktivni vse preprosto pojavljali le kot pasivni opazovalci, njihova samoiniciativnost pri prodiranju v bistvo aktualnih problemov pa je vse premalo prišla do izraza, niso zaostrovali odgovornosti, ko je šlo za negativne in nedemokratske pojave in niso vztrajali na njihovi razrešitvi. Naj bo naštevaj, kjer smo se namenoma ustavili pri najbolj pogostih, da čeprav precej posplošenih primerih, dovolj.

Aktivni komunistov neposrednih proizvajalcev naj bi bili barometri razpoloženja in pristinih interesov delavcev. Če pa je tak aktiv zaprt v svoje organizacijske lupine, ustvarjalno pa ne posega v bistvo problemov, kjer bi prišli na površje interesi delavcev, barometer ne bo kazal dejanskega stanja. Prav v sedanjem prelomnem obdobju, ko z uresničevanjem zakona o združenem delu konkretno izpeljujemo

zahtevo, da oblast v imenu delavcev preide povsod v njihovo neposredno odločanje, bi moralo priti do zdrave konfrontacije mnenj in interesov delavcev. Le tako bo moč speljati preobrazbo združenega dela. Dohodkovni odnosi, združevanje dela in sredstev, vprašanje skupnih služb, svobodna menjava dela, planiranje, delitev po delu, vprašanje uravnilovke... to so tista vprašanja, o katerih naj razpravljajo aktivni komunistov neposrednih proizvajalcev, saj bomo le z razčiščevanjem prišli do boljšega gospodarjenja in resnične delavske oblasti združenega dela, to pa je v predkonkretnem obdobju toliko bolj pomembno.

Skoda bi bilo, da bi se nam izmuznila iz rok priložnost družbene uveljavitve aktivov komunistov neposrednih proizvajalcev. Ceprav se nam je že začela izmikati, pa bo s prizadevanjem in zagnanostjo še mogoče ujeti vlak.

TINE GUZEJ

Volitve v Indiji

Štirje dnevi Indire ali Indije?

Splošna sodba opazovalcev je, da je usoda tridesetletne vladavine indijskega kongresa negotova kot doslej nikoli ni bila. Odkar je Indija postala samostojna leta 1947, se je iz kaosa, ki so ga pustili za seboj Angleži po razdelitvi podkontinenta, dvignil kot politična sila, ki je postala malone sinonim za Indijo. Ali bo tako tudi ostala?

To bodo pokazali izidi morda najbolj presenetljivih volitev v še bolj presenetljivih okoliščinah. Od večerja do nedelje Indija izbira med tisoč kandidatom za 542 poslancev v prihodnjem Lok Sabhi — zveznem parlamentu, polariziranim (ob 1222 neodvisnih kandidatih) med opozicijo, združeno v »ljudejski fronti« Džanata na eni in Kongresom na drugi strani. K temu kaže dodatno še regionalno dobro zasidrani komunistični stranke, (prosovjetjsko in le pogojno Kongresu naklonjeno) KP Indije v Zahodni Bengaliji, Tamil Nadu in Kerala in »marxistické KPM, močne v Zahodni Bengaliji.

Kongres je torej, kakorkoli je velik, močan in še zmeraj na oblasti, kar tudi ni brez pomena, v tem volilnem boju praktično sam in z nedavno oceptivno voditelja kaste nedotakljivih Džagdivana Rama, znova oslabljen.

Poglaviti vir negotovosti kongresne pozicije je njegovi oblasti: osemnajst mesecev izrednega stanja je ustvarilo možnosti za skupno platformo združenje opozicije ki do skrajnosti izkorišča objektivne slabosti takšnih ukrepov, podkrepjene s subjektivnimi napakami bodisi vladnih organov bodisi elementov, ki v takšnih okoliščinah radi zagledajo nepričakovano možnost zase in si jih osvajajo s pretirano (ali preučevano) gorečnostjo.

V ospredju razprav na nacionalni, kar v indijskih razmerah pomeni na določni materialni, izobrazbeni in družbeni ravni, so tri poglavita vprašanja: izredno stanje, vloga majnega sina Indire Gandhi v zadnjih mesecih in končno forsirana kampanja za sterilizacijo, naj učinkovitega sredstva za kontrolo rojstev in po Indiri Gandhi za izgradnjo nove, močnejše Indije.

Katalizator, še boljše, poglavitna tarča ali simbol boja, kar naj bi bilo ali kar je prineslo slabega izredno stanje, je seveda premier Indira Gandhi. Geslo opozicije, ki najbrž ni docela brez odmeva zlasti na severu, kjer je bila kampanja za sterilizacijo (ravno po zaslugi Sandža Gandhija) včasih zares nasilna, trdi: »Kdor hoče biti impotent, naj glasuje za Indiro Gandhi.«

Geslo je jemati v dobesednem, pa tu

Izreki

V boju za interese delavskega razreda je zapopadna tudi svoboda obveščanja, ker se v svobodi samoupravljanja ustvarja tudi svoboda pisanja. Ta svoboda pa je lahko neokrnjena samo, če se upošteva tisto, kar je dobro in tisto kar je slabo.

TODO KURTOVIĆ,
sekretar v IK predsedstva CK ZK
Jugoslavije

Bistvo angaziranja zveze socialistične mladine Srbije bo boj za realizacijo nalag družbenoekonomskega razvoja dežele, ker se s tem odpirajo možnosti za razreševanje za mlade najpomembnejših vprašanj, kot so zaposlovanje, družbeni standard in izobraževanje. Vsako akcijo mladine mora prevečati idejnovoljno delo, da bi mladina zmogla važne družbene naloge, ki so pred njo.

SVETOZAR MIJALOVIC,
predsednik RK ZSM Srbije

Smo v jeku pomembnega razrednega boja, čeprav ga nekateri ne razumejo ali napak razlagajo. Razredni boj za uresničevanje ustave in zakona o združenem delu je treba biti v vsaki organizaciji združenega dela in to proti nesamoupravnim in protisocialističnim stališčem in tendencam, ne pa proti ljudem.

FRANC SETINC,
sekretar IK predsedstva CK ZK
Slovenije

V žarišču

Volitve v Indiji

Samo ukrepanja sposobna osrednja vlada lahko sčasoma sproži tisti razvoj in doseže tisti napredek, ki bo uresničil demokracijo tudi na ravni prebivalstva brez zemlje in indijskih vaseh... Od tega je Indija še zelo daleč. Tu se kljub splošni volilni pravici uveljavlja demokracija le na ravni posediščnih slojev; volilni rezultati le pogojno odražajo voljo ljudstva. Kljub temu je treba pozitivno oceniti pripravljenost indijskih vlad, da se redno in tudi tokrat le z enoletno zamudo podvržejo preskušnji na volitvah... Če opazujemo indijski podkontinent, nam sicer ni treba opustiti naših zahodnih meril, paziti pa moramo, da jih ne bi uporabili li preveč površno.

»Neue Zürcher Zeitung«, Zürich

Indijski volilci so začeli glasovati. Prvi podatki govorijo o tem, da voli veliko več volilcev kot so predvidevali, in nasproti predstavnice Indire Gandhi vidijo v tem prednost zase. V svojem zadnjem apelu 320 milijonom volilcem je Indira Gandhi zavrnila obtožbe o svojem načinu vođenja države ter dejala: če bi bila diktatorka ljudstvo ne bi moglo govoriti o diktaturi in volitve ne bi bile možne.

»Unita«, Rim

V ostri politični konfrontaciji se je vlada Indire Ghandi sklicevala na pomembne uspehe, ki jih je Indija dosegla v letih neodvisnosti in še posebno v zadnjem času. Med te uspehe sodijo krepitev državnega sektorja kot osnove samostojnega gospodarstva, dosežki pri zagotavljanju potreb dežele na mnogih področjih industrijske proizvodnje, večanje proizvodnje na državnih kmetijskih posestvih, stabilizacija cen blaga široke potrošnje in končno program nujnih ukrepov za izboljšanje življenjske ravni najrevnejših plasti prebivalstva. Privrženost vlade Indire Ghandi politiki nevtrnosti, razvijanju odnosov prijateljstva in sodelovanja s socialističnimi državami in nevtrnimi deželami, podpora narodom v boju zoper imperializem, kolonializem in rasizem, povzete avtoriteto Indije v mednarodni areni.

»Pravda«, Moskva

Indira Gandhi ostaja daleč najbolj poznana in najbrž tudi najposobnejša osebnost Indije. Med vročino volilno kampanjo se je obremenila do meja človeške zmogljivosti in vsem je obljubljala vse — revežem, kot že dolgo, konec revščine prilozovala pa se je tudi znanim ljudem, za katere se ni v preteklosti nikoli zmešala: na kongresnih listah kandidira tudi nekaj maharadž.

»Der Spiegel«, Hamburg

Indira Gandhi ima opraviti s koalicijo, v kateri je zelo močna skrajna desnica, ki je sklenila priložnostno zavezništvo s socialisti in skrajno levico. Nasprotniki predsednice vlade so skušali potisniti v pozabo nekatere dosežke režima kot na primer nacionalizacijo in delno agrarno reformo, poudarjajo pa ukinitve političnih svobod. Indira Gandhi mora upoštevati tudi komunistično partijo, ki jo je dolgo podpirala, zdaj pa se je odločila za previdno čakanje.

»Le Matin de Paris«

Drama Indije je v tem, da danes ni nobene perspektive za še zmerom razdeljeno levico. Končuje se dolgo obdobje indijske političnega sistema, temelječega na nedeljivi dominaciji kongresne stranke. Oblast Indire Gandhi je nekakšen centrim, ki se opira hkrati na levo in desno krilo stranke, posledica tega pa je neodolna politika, ki nekar ne more izpeljati najnujnejših reform. Indija je danes pravi zgled »blokirane družbe«.

»L'Humanité«, Pariz

Kljub temu je dejstvo, da je samo poldrugo leto izjemnega stanja omogočilo združenje pisane koalicije od skrajne levice do skrajne desnice v fronto zoper Kongres, posebej v predsednici vlade (in v njegovih, pa tudi njenih osebnih napakah), v fronto zoper Kongres, ki je zavladala deželo kot še nikoli doslej. Če je poprej britanski volilni sistem navadno večino dajal Kongresu toliko večje šanse, kolikor več je bilo razdrobljenih nasprotnih kandidator, je danes ob bobneni propagandi volj ali manj združen; nastop opozicije nevarnost za kongresno večino, ki je ne gre podcenjevati.

Če se je Indira Gandhi zglo splošno pričakovanje odločila za ukinitve nekatereh določil izjemnega stanja, za izpustitev političnih nasprotnikov in za razpis volitv volitv (tudi o tem, da bodo volitve vsaj po tamkajšnjih merilih pošteno, so si opazovalci dokaj enotni) pomeni, da je s svojimi svetovalci ocenila, da je boljši obeg napreje, v konfrontaciji z opozicijo po njihovih propozicijah kot nadaljevanje izjemnega stanja. Negativne plati te represije, če je bila še tako dobro mišljena in usmerjena k »močni Indiji«, bi presegle dosežene uspehe pri urejanju objektivnega nereda v državi, če bi se izjemno stanje podaljševalo.

Kaj si je mogoče obetati od, denimo, možne zmage opozicije? Zelo majhna verjetnost je, da bo tako heterogena skupnost, s tako različnimi družbenimi osnovami in idejnimi izhodišči, kot je Džanata in njeni zavezniki, lahko obstala. Predvidljivi razvoj je razcep po volitvah in — politični kaos v iskanju koalicije, ki bi lahko sestavila vlado. Vprašanje je, če bi bila takšna vlada res sposobna vladati.

Torej: Kongres ali kaos?

Navsezadnje je tu treba upoštevati še mednarodni položaj Indije, ki se je z doslednejšo politiko nevtrnosti zadnja leta močno utrdila. Kakršna bi bila zunanja politika drugodnje Indije, kakšna njena socialna in gospodarska politika? Vprašanje, na katere bodo odgovorili ti štirje dnevi, ki niso dnevi Indire Gandhi, temveč Indije. So znaki, ki kažejo, da bo Kongres, čeprav oslabljen, izšel iz volitev zmagovit. Njegova nadaljnja usoda pa bo odvisna od tega, če bodo ti štirje dnevi odkinili tudi kot svarilo zoper napake v preteklosti, če bo v veliko trdno Indijo mal nadaljevali boj za osvobodjanje človeka na podkontinentu na podlagi pozitivnih pridobitev in spoznanj minulih, utrditve osemnajst mesecev.

Drugo pa — in dosti bolj pomembno — je, kako je ta elita, ki je v bistvu ena, naj bo danes še tako ostro polarizirana, to demokracijo upravljala — v svojo korist ali v prid napredka dežele. Odgovor je da nihče, tudi najbolj goreči branilci svobodščin, nima čistih rok.

Dejstvo je — in tega nihče ne zanika — da je izredno stanje v poldrugem letu ob nasilju, zlorabah in napakah prineslo tudi nesporne pozitivne in obetajoče rezultate: kampanja za red in poštenost je močno očistila skorumpirano upravo, tihotapcem in davčnim utajevalcem, spekulantom z žitom in oderuham na vasi so stopili na prste, dolgoletna, zakoreninjena samovolja uradnikov je bila prirežana in tako naprej do vlakov, ki so začeli voziti bolj po vsem redu.

JAKA STULAR

Odpiranje v svet

Pogovor Tanjugovega dopisnika v Madridu s španskim zunanjim ministrom Orejom - Dobro sodelovanje s SFRJ

MADRID, 17. marca (Tanjug) — Španija, ki je aktivno sodelovala pri sprejemanju sklepne listine s konference o evropski varnosti in sodelovanju v Helsinkih in v Zvezi, je mnenja, da je beograjska konferenca izredna prilika, ne le za to, da bi naredili bilanco vsega, kar je bilo doseženo v teh dveh letih, odkar uresničujemo helsinške sklepe, temveč bi lahko dala novo in pomembno spodbudo potencialnim možnostim, ki jih zajema omenjeni dokument. Na srečanju v Beogradu naj bi objektivno in uskladen pretehtali vsa tri poglavja sklepe listine. To naj bi bila izredna prilika in pravi trenutek tako za izmenjavo idej o tem, kateri bi bili najboljši način, da bi v praksi uresničili helsinške predloge, kot tudi za odpiranje novih perspektiv za sodelovanje med vsemi evropskimi državami.

Taka stališča do beograjske konference in španske priprave na sprejemanje sklepe listine o evropski varnosti in sodelovanju v Helsinkih in v Zvezi, je mnenja, da je beograjska konferenca izredna prilika, ne le za to, da bi naredili bilanco vsega, kar je bilo doseženo v teh dveh letih, odkar uresničujemo helsinške sklepe, temveč bi lahko dala novo in pomembno spodbudo potencialnim možnostim, ki jih zajema omenjeni dokument. Na srečanju v Beogradu naj bi objektivno in uskladen pretehtali vsa tri poglavja sklepe listine. To naj bi bila izredna prilika in pravi trenutek tako za izmenjavo idej o tem, kateri bi bili najboljši način, da bi v praksi uresničili helsinške predloge, kot tudi za odpiranje novih perspektiv za sodelovanje med vsemi evropskimi državami.

Gospodarska mobilizacija na Kubi

Velike razprave o povečanju storilnosti in izboljšanju poslovnosti

HAVANA, 17. marca (Tanjug) — Vsi kubanski delavci bodo seznanjeni z letošnjim proizvodnim načrtom države ter bodo razpravljali o svojih neposrednih nalozah, o tem, kako povečati delovno storilnost in zboljšati poslovanje. Alfoza se je pravkar začela in bo trajala mesec dni. Organizirali so jo v sklopu novega ekonomskega sistema in sistema upravljanja, ki ga postopoma uvajajo v vse državi in ki naj bi zajel vsa podjetja in vse panoge. Njen namen je, da mobilizira vse potencialne sile za izpolnitev letošnjega proizvodnega plana oziroma da tovarne in drugi delavci v proizvodnem procesu prevzamejo konkretne obveznosti in se odnesejo na nekaterih doslej ugotovljenih slabostih.

Na te pomanjkljivosti, ki so očitne predvsem v industriji, sledijo, je konec januarja objavil opozorilni list. »Granma«, ki je v daljšem redakcijskem uvodniku kritiziral nizko storilnost in neekonomično ravnanje. Boj za večjo učinkovitost oziroma izpolnitev letošnjega proizvodnega načrta je najvažnejša naloga vseh naših ljudi, naše stranke, vse organe in organizacije. Samo tako bo mogoče zagotoviti potrebna sredstva za ohranitev kreditne sposobnosti in za izpolnitev ciljev ekonomskega razvoja.

Kar zadeva neugodne mednarodne vplive na kubansko gospodarstvo, opozarja v Havani predvsem na dva: podražitev hrane in industrijskih proizvodov, ki jih mora Kuba uvažati, od tega precejšen del z deviznega trga, po drugi strani pa izredno nizke cene surovosti, ki prinaša Kubi več kot 80 odstotkov deviznega dohodka.

Je izraz naše zaskrbljenosti, da celotni sistem varnosti in vsa dinamika evropskega sodelovanja ne bosta popolna, če te pobude ne bodo veljale tudi za sredozemski bazen. To je ena od točk, pri katerih se naša stališča ujemajo in ki je lahko izhodišče plodnega sodelovanja med državami. V španski zunanji politiki je »dimenzija Sredozemlja« v zadnjem času in še zlasti v zadnjih mesecih na vse pomembnejši. Minister Oreja obiskal Tunizijo, Malto, Egipt,

Marcelino Oreja, španski zunanji minister, v Madridu. V ozadju: španski zunanji minister Marcelino Oreja in njegov pomočnik Juan Carlos Obispo.

MARCELINO OREJA — Veliko sorodnih pogledov SFRJ in Španije

Sirijo in Irak, te dni namestila tudi kralj Juan Carlos na obisk v Egipt in Jordanijo. V španski zunanji politiki je Sredozemlje dimenzija, ki je posebnega pomena, pravi minister. »Naša zunanja politika je usmerjena v tri smeri: v Evropo, na Atlantik in na Sredozemlje. Ta politika naj bi bila harmonična sklop teh treh elementov. Sredozemska dimenzija, ki izvira iz naših zgodovinskih stikov s sredozemskimi državami in naših prijateljskih odnosov z arabskimi narodi, daje pomembno možnost za razmnožitev naših znanj in političnih akcij.«

»Pripravljeni smo«, je dejal Oreja, ko je odgovarjal na vprašanje o sredozemskih koordinatnih španske zunanje politike, da tudi Jugoslavija pri središču velikega pomena. Imel sem priložnost že večkrat opaziti bistveno podobnost v gledanjih med Madridom in Beogradom, ko je šlo za sredozemske probleme. Pripravljeni smo, da lahko sodelujemo in da imamo tesno sodelovanje, da bi Sredozemlje postalo oona miru in sodelovanja, v kateri ne bi bilo virov nestabilnosti in potencialnih konfliktov, ki jih je zdaj vedno tuji. To je mnenje, da bi se okrepili stiki med sredozemskimi državami, pa tudi za napredek vseh narodov v tej coni nasplošne.

»Nedvomno lahko Španija in Jugoslavija uskladijo prizadevanja na področju var-

nosti in sodelovanja v sredozemskem bazenu, kot tudi pri uvajanju lokalnega sistema varnosti in pri krepitevi skupnega sodelovanja na področju gospodarstva in tehnike. Kot primer naj navedem skupna prizadevanja obeh držav, da bi zavarovali Sredozemlje pred zastrupljanjem, o čemer zgornjo pričajo srečanja Oreja v Barceloni in Splitu.«

Minister Oreja je zatem govoril o možnostih za sodelovanje naših držav v mednarodni politiki in poudaril, da so jugoslovanske sodelovanje z nevršinskimi državami in španski zgodovinski stiki z latinskoameriškimi in arabskimi državami nova stična točka, ki bi prav tako lahko spodbudila sodelovanje med državami.

»Ureditev diplomatskih odnosov med Španijo in Jugoslavijo je zelo pozitivna dohod. Tako bomo premostili in praznino, ki je trajala štiri desetletja, naši vzajemni odnosi pa so se dvignili na raven, ki izvira iz obojestrane potrebe po navezovanju prijateljskih stikov in sodelovanju med vsemi evropskimi državami. Ne smemo pozabiti, da se Španija in Jugoslavija kot sredozemske države srečujeta z vrsto skupnih problemov. Naše sodelovanje pri urejanju teh problemov pa je lahko za narode obeh držav zgolj koristno.«

Na koncu smo ministra Oreja vprašali, kaj je zdaj bistveno španskega odpiranja v svet in odpiranja sveta Španiji. »Poglavitna želja Španije je, da bi se na mednarodnem političnem prizorišču ponovno uveljavila v skladu s svojim geografskim položajem, ekonomskimi zmogljivostmi, svojo zgodovino in kulturo Španske vlada se močno zaveda medsebojne odvisnosti sveta, v katerem živimo in ne želi ostati ob strani, temveč aktivno sodelovati v procesu postopnega napetosti in krepitevi miru v svetu in sodelovanju med narodi. Spremembe, do katerih je v Španiji prišlo v zadnjih mesecih in ki nas vodijo k parlamentarni demokraciji v državi, so seveda zbudile pozornost in zanimanje v svetovni javnosti. Pripravljeni smo, da je lahko nova Španija — svobodna in demokratična — koristna v mednarodni skupnosti.«

Juan Carlos obišče Egipt

KAIRO, 17. marca (MENA) — Španski kralj Juan Carlos bo konec tega tedna prišel na obisk v Egipt. Doslej še noben španski suvereni ni obiskal Egipta. V soboto po polnočni se bo Juan Carlos sestal z egiptovskim predsednikom Anvarjem el Sadatom. Uradne pogovore bo bosta imela v nedeljo. Španski kralj bo ostal v Egiptu pet dni.

Američan v Hanoju

HANOI, 17. marca (UPI) — Včeraj je šef protokola vietnamskega zunanjega ministrstva Thung Cong Due na hanojskem letališču sprejel Leonarda Woodcocka, šefa spredsedniške misije, ki jo je Carter poslal v Vietnam. Neposredni cilj misije je, zbrati podatke o pogrešanih ameriških vojakih, politični pa, navezati stike, ki bi pripeljali do normalizacije odnosov med ZDA in Vietnamom. Hkrati so se začeli tudi neuradni pogovori za popolno normalizacijo odnosov med ZDA in Kitajsko.

Klavrna dediščina

Mozambik se mora po množičnem odhodu Portugalcev boriti z velikanskimi težavami — Obnova gospodarstva

OD NASEGA POSEBNEGA POROČEVALCA

MAPUTO, marca — Kakšno vrzel mora zapolniti mlada država LR Mozambik, kaže na nedavnem kongresu Frelima zastavljeni cilj: doseči leta 1980 kmetijsko in industrijsko proizvodnjo iz leta 1973.

Razpad portugalskega imperija v Afriki je Mozambiku 25. junija pred dvema letoma prinesel neodvisnost, obenem pa celo rešeto gospodarskih težav. Množični odhod Portugalcev, ki se v manjših valovih še nadaljuje, je demola ogromni gospodarski. Odnajajoči priseljenci so namreč držali v rokah veliko večino gospodarskih in upravnih vzvodov.

Dežela je bila sprčo nagla odlika kapitala in strokovnih moči in cele pahljače ekonomskega sabotaža in napačnega pahljača za nekaj let nazaj. Odhod cilj, odoben pred dobrim mesecem dni na 3. kongresu Frelima, nadoknaditi ostri upad.

Kongres ni sprejel gospodarskega načrta, marveč smernice. Načrta že zato ne, ker je potrebno državni planisti aparat nove države v bistvu šele postaviti na noge. V gospodarskih in družbenih smernicah do 1980 so imeli pred očmi še dvojne dejavnike, ki nikakor ne lajšata položaja.

Prvič, dežela mora iz pilih deviznih rezerv plačevati uvoz hrane; to nanese okoli 60 milijonov dolarjev letno, ne vseh pošiljk v obliki pomoči.

Drugič, mozambiško gospodarstvo je bilo do 1974 popolnoma pod nadzorom portugalskih in mednarodnih monopolističnih grupacij in integrirano v imperialistični sistem, kot je rečeno v omenjenih kongresnih smernicah. Ta odvisnost je še v marsičem ostala. Precejšen del v deviznem dohodku po menijo plačila iz sosednje Južne Afrike za prevoz blaga preko mozambiške luke Maputo in plačila za delo mozam-

biških delavcev v južnoafriških zlatih rudnikih.

V okoliščinah splošnega upada proizvodnje in produktivnosti v zadnjih letih, kar ima za posledico pomanjkanje najosnovnejših živil in naraščanje cen, slabšanje trgovinske bilance in naraščanje proračunskega in deviznega primanjkljaja, skuša mozambiška vlada ohraniti dejavnost tujega in zasebnega kapitala sploh.

Tako so nacionalizirali zemljo, stanovanjske hiše, zdravstvo in solstvo ter pogrebne družbe, niso pa nacionalizirali bank in podjetij v lasti tuje kapitala.

Tretji kongres Frelima je poudaril vlogo tujega in zasebnega kapitala v gospodarskem razvoju dežele, s pogojem, da sta vključena v okvir sprejete gospodarske politike in razvojnih načrtov.

»Čaka nas dolga in trnova pot do neodvisnosti od tujega kapitala, poudarja predstavnik ministrstva za informacijske, »Pot, ki pelje prek postopnega vzpostavljanja in utrjevanja državnega in zasebnega gospodarstva, se mora začeti z razvojem.«

Mozambiško vodstvo, kot kaže, uvideva, da bi nagli posegi v podedovane gospodarske strukture brez poprejšnjega oblikovanja novih samostojnih gospodarskih kriz.

Čeprav je kongres Frelima opozoril, da so socialistične države mimo naprednih afriških dežel naravni zavezniki Mozambika, poznavalci in opazovalci opozarjajo, da po skoraj dveh letih neodvisnosti ti naravni zavezniki niso sklenili z Mozambikom še nobene širše zasnove pogodb o sodelovanju pri obnovi

in izgradnji mozambiške družbe na socialistični temeljih.

Ob kratkoročnih ukrepih za blažitev gospodarskih težav, zlasti se vrželi v preskrbi prebivalstva, ne gre prezreti različno opredeljene usmeritve, ki jo je začrtal kongres Frelima kot marksistično-leninistične partije.

Vodstvo se zaveda, da brez zboljšanja zdravstva in solstva ne more ustvariti možnosti za obnovo in razvoj. V solstvu — tako rednem kot večernem — zato snujejo ofenzivo za naglo in kolikor se da temeljito usposabljanje delavcev za prevzemanje tehničnih in gospodarsko upravnih funkcij. Od tod popularno geslo, da se mora vsakdo učiti — in učiti druge.

Kar zadeva klise novega pri splošnem opozorilu na socialistično družbo, močno graje na greh novih oblikah: kolektivnih vseh in proizvodnih svetih.

Kolektivne vasi (portugalsko: Aldeias Comunitas) začnejo postati skupni obdelovalni zemlji, kolektivno gradnjo novih hiš, vaških središč s solami, ambulantami in družinami trgovinami. Zanimajo na maksimalni izrabi domačih virov in sproščanju bogate zaloge nafte; spor med Brazilijo in Argentino za stran izkoriščanja reke Parana; zainteresiranost Gvatemale za obdelavo Belize, od katerega tudi Mehika ni ravno dušna; neurejena ozemlja, skaj vprašanja na mejnih področjih med Venezuelo in Gvajano; spor med Argentino in Britanijo zaradi Falklandskih (Malvinških) otokov na Atlantiku; prizadevanje Paname, da se otresu severnoameriškega kolonialnega jar-

Posebno težavna naloga v zvezi s tem je obnova proizvodnje na zapuščenih kapitalističnih farmah in kmetijah, ki so jih zapustili prejšnji lastniki, videl Portugalci. Teh farm je namreč bilo v začetku sedemdesetih let kar 4650, in čeprav so tvorile kar 60 odstotkov vseh kmetijskih zemljišč (in obdelovalno površino najplodnejše zemlje, povrh tega so zaposlovali skoraj pol milijona ljudi).

Skratka, vsem ko se ubada, jo s prenevanjem številnih vsakdanjih gospodarskih težav, žele v LR Mozambik srednjeročno, v naslednjih treh, starih letih doseči predvsem naslednje:

1. Pospešiti socializacijo kmetijskega in ustvariti podlago za industrializacijo telega.
2. Pospešiti industrializacijo in ustvariti možnosti za težko industrijo. Pri tem se naslanjajo na spoznanje, da je kmetijstvo podlaga — in do nadaljnjega glavni vir akumulacije — industrija pa globalna sila gospodarskega in družbenega razvoja.
3. Razviti in utrditi vodilno vlogo države pri vodenju gospodarstva.
4. Težiti za globalnim gospodarskim planiranjem.
5. Ustvariti močan delavski razred, ki bo, organiziran in vodjen po njegovi avantgardni partiji, prevzel vodstvo družbe.

Vse te težnje označujejo kot delo, ki ga je potrebno opraviti v sedanjih etapah ljudske demokracije kot urova v socialistično revolucijo. Pri tem ne prikrivajo številnih težav in ne zbuja lažnih upov, da se da velikansko preobrazbo bivše portugalske kolonije opraviti na hitro roko.

Pač pa poudarjajo, da bo do uspehi na tej poti tem večji, kolikor bolj se bo Frelima posrežilo sprostiti ustvarjalno gonitvo, domiselno delovnih množic, delavstva kot vodilnega razreda in kmetov kot njegovega zaveznika. In sio, ki je odločilno prispeval k zmagi Frelima v osvobodilnem boju.

JOZE SIRCELI

Kopičenje orožja

V Latinski Ameriki porabijo za orožje 5 milijard dolarjev letno — Največja kupca pa sta Brazilija in Argentina

OD NASEGA DOPIŠNIKA V MEXICU

CIUDAD MEXICO, marca — Latinska Amerika v minulem desetletju ni bila vpletena v nobeno uradno napovedano vojno (če izvajamo študije »nogometno« vojno me Salvadorjem in Hondurasom v juliju 1969), a se je vendar v tem obdobju počasi, pa zanesljivo spreminjala v eno vodilnih svetovnih tržišč orožja. Krivulja na grafikonu prodaje na tem tržišču se nenehno vzpenja.

Območju Latinske Amerike, ki v celoti pripada svetu dežel v razvoju (z velikimi in čedalje večjimi razlikami na svojih polih) so bili v zadnjih desetih letih prihranjeni vojni požari in medsebojni spopadi te vrste, toda ta ugodna okoliščina se malo ni vplivala na spiralo naraščajočih izdatkov za orožje, opremo, rezervne dele in strelivo. Nasprotno, vsote, ki jih izdajajo za obrambo so iz leta v leto večje. To je tudi čedalje večje breme za to območje, katerega stopnja razvoja vedno bolj zostaja za naraščajočim odstotkom obrambnih stroškov.

Po podatkih stockholmskega inštituta SIPRI je leta 1973 na primer porabila Latinska Amerika za oborožitev 4 milijarde dolarjev, leta 1975 pa se je po nekaterih tukajšnjih ocenah ta vsota povečala še za milijard dolarjev ameriških dolarjev. Kako huda je ta obremenitev za predaolžene in v splošnem razvoju v glavnem zaostale dežele tega območja, ni treba posebej poudarjati in razlagati.

V nasprotju z Azijo, Afriko in Bilizijim vzhodnem Aziji, kot že rečeno, v Latinski Ameriki ni bilo vojne, vsaj ne v običajnem klasičnem pomenu besede — država proti državi z nujno svojimi mejami, na napadalnem ali napadenem območju. Bile pa so drugačne vojne, revolucionarne boji ali pa spopadi, posebej značilni za to območje, kjer je že enotna tradicija, da mu v glavnem vladajo vsiljeni vojaški režimi, ki na vsak svoj značilni način zatirajo demokracijo in krmarijo svojo deželo (predvsem Čile, Paragvaj, Urugvaj, Salvador, Gvatemala, Brazilija, Argentina).

Orožje je bilo nujno potrebno za vojskovanje v domačih mejah, treba pa ga je bilo nabavljati v tujini, in sicer največkrat po cenah, ki so jim bile posttraskarske spričo potrebe, da se orožje čimprej preseli v arzenale čistih vojsk ali onega generala.

Poleg tega je — kljub relativnemu miru, ki sicer vladala na latinskoameriških mejnih področjih — v tem letu med dvema oceanoma celila vrsta sporov, ki se prav lahko iz sedanjih isker razplamijo v vojni požar. Najnevarnejše ogrožajo mir: spor med Čilom in Perujem zaradi koridora, ki bi Boliviji omogočil izhod na morje; spor med Venezuelo in Kolumbijo zaradi razmejitve zaliva, v katerem se skrivajo bogate zaloge nafte; spor med Brazilijo in Argentino za stran izkoriščanja reke Parana; zainteresiranost Gvatemale za obdelavo Belize, od katerega tudi Mehika ni ravno dušna; neurejena ozemlja, skaj vprašanja na mejnih področjih med Venezuelo in Gvajano; spor med Argentino in Britanijo zaradi Falklandskih (Malvinških) otokov na Atlantiku; prizadevanje Paname, da se otresu severnoameriškega kolonialnega jar-

ma na svojem območju na območju prekopa, ki obsega poleg prekopa samega in okoli 900 kvadratnih kilometrov ozemlja, na eni in drugi strani: vprašanje ameriškega oporišča Guantanamo na ozemlju Kube, s katero je Washington pretrgal stike leta 1961 in začel politično in gospodarsko blokado prek Organizacije ameriških držav; spor med Argentino in Čilom zaradi skupine otokov in meje južno od Drakeovega prehoda.

Geografsko največji državi tega območja, Argentini in Braziliji, prednjači tudi v stroških za oboroževanje. Od skupno 4,545 milijarde dolarjev, kolikor je Latinska Amerika potrošila za orožje leta 1974, pridelala polovica (2,27 milijarde) na ti dve državi. Če pa štejemo še Mehiko in Venezuelo, se ta vsota povzpne na 3,369 milijard dolarjev ali 74 odstotkov vseh sredstev, ki jih 21 latinskoameriških držav daje na leto za oborožitev.

Po že učečni tradiciji je severna Amerika glavni dobavitelj orožja svojim južnim sosedam in partnerjem iz OAD. Toda zadnje čase prihajajo na to območje, kjer imajo ZDA že praktično kar monopol, konkurenti, ki jih planerji iz Pentagona kajpa gledajo postrani.

Latinska Amerika je bila od nekdaj tradicionalno tržišče za ZDA, kjer so ravnale tako, kakor se jim je zahotelo, je izjavil 6. marca na tiskovni konferenci v Buenos Airesu perujski notranji minister general Viskera. »Toda mi smo sklenili sprejemati ponudbe, ki nam najbolj ustrezajo, zato kupujemo sovjetska letala, tanke in rakete, ker je to orožje tehnično zadovoljivo in ker je ponudba za nas najugodnejša.«

O sovjetskem porjanskem trgovanju z orožjem že dolgo resno razglabljajo in se pregovarjajo in to je eden izmed povodov za različne, vedno hujske pritiskne na nevrščeni Peru. Vlada v Limi pa jim uspešno kljubuje. Decembra lani je v Moskvi podpisala pogodbo o nakupu 36 reaktivnih lovskih bombnikov tipa suhoj 22, 400 tankov »T 54« in »T 55«, raketen baterij zemlja-zrak tipa »Sam 3« in še nekaterih vrst težkega orožja. Poleg tega je v Peru tudi od Francije kupila 29 reaktivnih lovcev »Mirage«, od ZDA pa 24 podobnih letal tipa »phantom-5«.

Med vodilne dobavitelje, od katerih kupuje Latinska Amerika najosnovnejše orožje, spada (poleg Francije in Velike Britanije) še Izrael, ki ne skriva svojih ambicij, da bi letos prekosil svoj lanski rekordni dohodek: v Latinski Ameriki (500 milijonov dolarjev). Med izraelskimi »strankami, ki jim dobavljajo orožje, je še sedem latinskoameriških držav: Argentina, Bolivija, Ekvador, Mehika, Nikaragua, Panama in Čile.

SLOBODAN PAVLOVIČ

Rodil se je princ

BANGUI, 17. marca — Trideseti zakonski otrok cesarja Bokassa I., rojen v nedeljo, 13. marca zjutraj, je dobil po vladarjevi volji ime prince Saint-Jean de Bokassa de Bérango de Bokassa de Centralafriki, poroča iz glavnega mesta agencija AFP. Radio »Glas centralafriškega cesarstva« dodaja, da je bil princ, sin cesarice Catherine Bokassa, rojen ob osmih zjutraj. Ponedeljek je bil sprčo veseliga dogodka plačan prost dan po celi državi.

Sindikalna metla

Prvi sekretar Azerbejdžana Alijev je ostro napadel razširjene napake: podkupovanje, nedisciplino, lenobo ...

OD NASEGA MOSKOVSKEGA DOPIŠNIKA

MOSKVA, 17. marca — Na enem izmed pravkar izdanih sovjetskih političnih plakatov sta nedaleč od gradbišča narisana dva delavca, priprjena z verigo k panju, kako židane volje praznita steklenice in priprizgajeta za takšne priložnosti obvezno zakusko — slano ribo. Risbo dopolnjujejo satirični stili: »Pritrdita se k panju in lenarita ves dan ...«

Podobno lekcijo s plakata je te dni bral prvi sekretar sovjetske zakavkaskre republike Azerbejdžan in hkrati kandidat za člana politbiroja Gejdal Alijev na 18. kongresu republiških sindikatov v Bakuju. Navedel je, da je Azerbejdžanska industrija lani zaradi odsotnosti z dela izgubila 266 tisoč delovnih dni, kar je prineslo za dohodi 30 milijonov rubljev škodo. Na področju industrijskih gradenj s 23 tisoč zaposlenimi je zaradi odsotnosti z dela 31.700 propadlih delovnih dni, v bakuski gradbeništvu z 11.600 zaposlenimi pa celo 24.200, kar pomeni, da je ves kolektiv »pohajal« cel dva dni.

Kongres azerbejdžanskih sindikatov sodi v priprave na vsesojzni sindikalni kongres, ki se začne 21. marca in na katerem bo govoril tudi Brežnjev. Doslej so bili sindikalni kongresi malone po vseh republikah, pokrajinah in oblasteh, ponekod bolj umirne, drugi pa — zlasti na tudi sicer vročem jugu Zakavkazja — precej burni. Vsekaror se dobrih 110.000.000 članov sovjetskih sindikatov, združenih v kakih 700.000 osnovnih organizacij, pripravljajo

na svoj kongres zelo aktivno. Na azerbejdžanskem kongresu je energični 54-letni Gejdal Alijev, ki je prvi sekretar republike Azerbejdžan, pred tem pa je bil s činom generalmajorja na čelu tamkajšnjih varnostnih organov, tudi odločno udaril s pestjo po govornici. Opozoril je na vrsto spodbudljajev in napak v republiških sindikatih, pri čemer je naravnost omenjal imena in terjal čimhitrejša ukrepanja. Odsotnosti z dela, podkupovanje, prilajanje družbene lastnine, spekulacije in je podobno, se je po njegovih besedah v sindikalni organizaciji Azerbejdžana zaskrbovalno razraslo.

Alijev je navedel, da je bil nedavno zaradi kršitve sindikalne discipline razrešen dolžnosti in strogo kaznovan predsednik azerbejdžanskega odbora metalurških delavcev Ismailov. Hkrati s ostalim vodstvom odbora je bil obtožen pretrganega hvalisanja in odstavljanja, pri čemer se je zatekel k prevaram. Med drugim je ponaredil zapisnik zasedanja plenuma, ki ga ni bilo, in ga poslal v OK sindikata. Ukvarjal pa se je tudi z nezakonitimi izdajami denarja in potnih nalogov za zdra-

vilščih, čisto po 30 odstotni oeni, in sicer ljudem, ki nimajo nobenih zvez s metalurško industrio. Zaradi prilajanja družbenih sredstev in raznih disciplinskih prestopkov je izgubil delovno mesto predsednik odbora na slovitih kaspijskih naftnih vrtnah »Nafti« in kamnik Aleks Perov. Nasledil ga je Guseinov, ki je zatekel k kmalu odpuštili zaradi plijanjevanja in groboviti. V kombinatu plinskih aparatov pa so zaradi izsiljevanja in podkupin razrešili dolžnosti predsednika tovarniškega komiteja sindikatov. »Pi in podobni primeri niso osamljeni, je prabil Alijev.

Kaže, da so zadnji čas pometli praktično v vsem vrhu republiških sindikatov. V republiškem odboru sindikatov naftne, plinske in kemične industrije so razrešili predsednika Abdullajeva, ker je »nepravilno ravnal s kadri«. V azbejdžanskem rajonu pa so aretirali in nato obsodili predsednika sindikata medicinskih delavcev Gasanbekova, ker je »izsilil veliko vsoto za rešitev stanovanjskega vprašanja«. Vseeno pa mu je predsedstvo republiških sin-

dikatorov napisalo izredno ugodno karakteristiko.

Zanimiv je tudi primer predsednice sindikata trgovskih delavcev v nekem bakuskem rajonu, ki so jo odstavili in obtožili zato, ker je hotela prehitovati na tuje zlate izdelke v vrednosti 2.500 rubljev. Predsednica sindikata prehranbenih delavcev v nekem drugem bakuskem rajonu pa je izgubila mesto potem, ko je v hotelu kupovala od tujcev »razne ponošene stvari«. Republiški odbor sindikatov pa jo je imenoval na novo mesto za »instruktorico v aparatu od strokurok«.

Alijev je sicer posebej opozoril na nevarnosti, ki jih prinaša s sabo čedalje večje število sindikalnih potovanj v tujino. Sindikati niso vselej dovolj zahtevni v izbira nju ljudi za takšna potovanja, saj se marsikateri med njimi v tujini vedejo nedostojno in kršijo carinske predpise. Kljub vsem do zdajšnjim opozorilom republiški sindikati niso uvedli rešila, o čemer pravi dejstvo, kot je rekel Alijev, da je bilo lani po sindikalni liniji na tujem dvakrat več gospodinjstev kot na kolhozni. Prednost pa bi morali imeti zgledni, najboljši delavci in ne bljudje z nizkim političnim obzorjem, ki žive od postranskih zaslužkov in trpe za potrošniško boleznijo.

Po besedah Alijeva so se zlasti razposli majhni grabelji v podjetjih mesne, mlečne, prehranbenne industrije. Na vedel je primer sindikalnega odbora iz absinskega rajona, kjer je skupina funkcionarjev na čelu s predsednikom Mammedovim v dveh letih izdala 78 potnih nalogov in spravila v svoj žep blizu

10 tisoč rubljev. Nedavno pa so razglašili veliko podkupovalno afero v glavni inšpekciji azerbejdžanske trgovine. S podkupovanjem se je ukvarjal ves aparat republiške inšpekcije, to je 24 ljudi na čelu z načelnikom in predsednikom. Vse so obsodili.

Sicer pa praktično ni področja, ki ga Alijev ne bi obiskoval. V tekstinu kombinatu s 3000 zaposlenimi, od katerih so 3/4 ženske, propadajo pribe in ganderobe, pozimi pa ni tople vode. Delavci na naftnih vrtnah ne poznajo svojih plačilnih obveznosti. Drugod sestavljajo plane zgolj formalno in podobno. Alijev je tudi omenil vprašanje delovne zaščite nepopolne masline: v Naftičarski autonomni republiki, mestu Sumgaitu in treh rajonih Bakuja so naleteli na primere izkoriščanja mladih za težka dela, v škodljivih ali celo nevarnih delovnih pogojih.

Azerbejdžanski prvi sekretar je odločno terjal »nadležne izboljšanje moralnega ozračja v republiki«. V marsičem je razgaljanje velikih afer v azerbejdžanskih sindikatih specifično za to južno republiko, kjer so že v preteklosti, tako kot v sosednji Gruziji, sprožili več voščičevskih kampanj.

A nekaj od izrečenega v Bakuju bo slišati že pet dni nedvomno tudi v Moskvi na vsesojznem kongresu. Zlasti kar zadeva delovno disciplino: na to je na lanskem oktobrskem plenumu opozoril že Brežnjev. Potemtakem je šlo v Bakuju za vročo predkongresno vnetost, ki kaj lahko napoveduje živahnost akcije v sovjetskih sindikatih.

TIT DOBERSEK

KPI: umika ne!

Italijanski komunisti se ne bodo umaknili v bojvito opozicijo, kot zaht

Šolam po pogodbi

Denar za usmerjeno šolstvo je lani dotekal z zamudo in pod planom — Posojila v banki — Zadržano tudi letos

Usmerjeno izobraževanje je v dokumentih srednjoročnega družbenega razvoja SR Slovenije opredeljeno kot ena izmed prednostnih, nacionalnih nalog. S tem v zvezi je med drugim nakazano, naj bi samoupravni družbenoekonomski odnosi in spoznanje potrebe po bolj izobraženi delovni sili področju družbenega dela zagotovili boljše gmojnost: sredstva, ki bi jih namenili za izobraževanje, bi v obdobju do 1980 rasla nekoliko hitreje kot družbeni proizvod.

Pot k temu bi v sedanjih zelo neugodnih gospodarskih razmerah izredno težka, čuditi se v organizacijah združene dela še kako zavedajo, da pot navzgor vodi predvsem s kvalitativnim delom, se pravi tudi s pomočjo tistega, s čimer moreta gospodarskemu in družbenemu razvoju pomagati kvalitativno usmerjeno izobraževanje in uspešno raziskovalno delo. Kljub takim potrebam in takim nalogam, kakršne se pred usmerjeno izobraževanje mladih generacij in zaposlenih delavcev ter pred raziskovalno dejavnostjo postavljajo v tem času, pa ti dve področji združene dela neka ne uspeja priti do take gmojnosti, ki bi jo bilo kot sedanja omogočala razvoj in izobraževanje in raziskovalno področje.

Ze nekaj let sem govoril o tem, naj bi — kar zadeva denar — imelo usmerjeno izobraževanje in tudi raziskovalno delo za neposredno potrebo združene dela prednost v celotnem sklopu tako imenovane skupne porabe. Dogaja pa se drugače. V lanskem letu — v prvem letu sedanje petletne srednjoročne obdobja — je po podatkih za prvih 9 mesecev leta 1976 zrasel družbeni proizvod v SRS za 15 odstotkov, skupna poraba pa se je od leta 1975 dvignila za 22 odstotkov. Sredstva samoupravnih interesnih skupnosti so se v omenjenem obdobju lanskega leta povečala za 22 odstotkov, pri čemer so se sredstva skupnostim na ravni občin in regij zvečala za 25 odstotkov, medtem ko so se sredstva izobraževalnih skupnosti Slovenije in raziskovalne dejavnosti ne le da nista bila na vrhu, marveč sta v devetmesečni lanskem skupni porabi občutljivo spadali. To bi mogli razložiti tudi tako: gospodarski sta v okviru predvidenih planskih sredstev, medtem ko se druga področja skupne porabe večina ni so držala dogovorov tako trdno.

Ce se v tem sestavku v nadaljnjem razmišljanju omeji samo na področje usmerjenega izobraževanja, bomo ugotovili, da je lani denar posebnim izobraževalnim skupnostim ter izobraževalni skupnosti Slovenije dotekal s velikimi težavami. Poglavlje

ten vir je bil prispevek iz dohodka tozdov, ki je zaradi spreminjajočih se gospodarskih razmer tozdov med letom iz meseca v mesec zelo nihaj in tudi konec decembra ni v celoti dosegel planirane ravni.

Po usklajitvi dovoljene porabe naj bi v lanskem letu za usmerjeno izobraževanje v Sloveniji zbrali 1.585 milijonov dinarjev. Do konca leta se je nateklo 91,6 odstotka planiranih sredstev: iz dohodka tozdov je bila realizacija plana 90,6-odstotna, prispevki občanov (ki z osebnim delom in s sredstvi v lastni obliki opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost) pa so bili 29,1 odstotka večji od predvidenih. Vplačane sklopi so bode poročane po zaključnih računih tozdov, kar med drugim pomeni, da bodo tudi mogli tudi refundirati vse preveč vplačane prispevke. Natančnejši podatki o tem bodo znani v kratkem.

Planirani dotok sredstev za usmerjeno izobraževanje v posameznih mesecih lanskega leta je bil takle: v januarju in februarju se je gibalo med dvema tretjinama in slabu polovico planirane mesečne dotoka, nato se je naračala in aprila začel približevati stoletni odstotkom, v maju in juniju pa je bil za malenkost nad planiranim. Julija je dotok zabil pod 20 odst. mesečnega planirane dotoka in je na tako nizki ravni ostal še avgusta in septembra. Nato pa je oktobra poskočil na skoraj trikratnik planirane mesečne vsote, novembra je bil za okoli 76 odst. nad enomesečnim planom, medtem ko je bil decembra dotok spet nekoliko pod planiranim. Celotnega preopreke lanskega leta realizacije je bil 91,6 odstotka.

Vendar pa srednje, višje in visoke šole ter druge izobraževalne organizacije, katerih dejavnost se financira preko posebnih izobraževalnih skupnosti in izobraževalne skupnosti Slovenije, zaradi nerednega dotoka sredstev niso bile prizadete — redno so mesečno dobivale celoten pogodbeni znesek. To je izobraževalna skupnost uspešna doseči tako, da je med letom najemala premoštitveno posojilo, ki ga je Ljubljanska banka z velikim razumevanjem dajala po izjemno nizki 3-odstotni obrestni meri. Denar si je izobraževalna skupnost Slovenije izposodila (15.600.000 dinarjev), največja pa avgusta (140 milijonov dinarjev). Del dolgova iz lanskega leta so, oziroma bodo vrtili v letošnjem letu.

Taka denarna gibanja in tolikšna nihanja za področje usmerjenega izobraževanja nikakor niso ugodna, še posebej zato ne, ker je bila s planom postavljena vsota za usmerjeno izobraževanje že ob začetku lanskega leta zelo utenujena in te stiske tudi naknadna valorizacija za 2,06 odstotka dejansko ni bistveno spremenila. Preživljati se s posojili — je več kot neprijetna stvar in tudi ni spodbudna za načrtovanje dela v prihodnjem časovnem razdobju. Zorračun ob pregledu zaključnih računov — to bo v kratkem — bo številke najbrž nekoliko spremenili, toda kaže, da ne tako, da bi si usmerjeno izobraževanje bistveno opomoglo in da bi mogli že za lani govoriti o prioritetenem razreševanju nalog v usmerjenem izobraževanju.

Tudi letošnje gospodarske napovedi so neugodne, kar

pomeni, da se bo za družbene dejavnosti, torej tudi za usmerjeno izobraževanje, treba sprijazniti s precej omejenimi sredstvi. Izvršni odbor izobraževalne skupnosti je na svoji predhodni seji imel pred seboj osmletni finančni konstrukcije za usmerjevanje petletnega programa v letošnjem letu in v njem je predvidel, naj bi sredstva za to dejavnost letošnje rase enako kot družbeni proizvod. Na zadnji seji odbora pa je bilo že slišati napoved, da bo tako zastavljeni osmletni program treba v kratkem malo zmanjšati.

Taka gibanja marsikaj pomenijo. Predvsem se kaže zamisliti tako, da boljše kvalitete ne bomo iskali predvsem v povečani denarni masi, marveč v okviru tiste finančne vsote, ki je dejansko oprtjena. Taka usmeritev iskanja k boljšemu jutri najbrž tudi pove, da bodo na črti razvoja morali biti temeljito presejani in da bodo vse odločitve morale biti med seboj mnogo bolj usklajene.

JANKO SVETINA

Druga izdaja monografije o slovenski NOV

Pri Partizanski knjigi ranjajo, da bo novih 5000 izvodov premalo

Se bolj kot to, da je Partizanska knjiga v Ljubljani izdala izredno zalozniški dogodek, ki je ponovno izdala obsežno monografijo »Narodnoosvobodilna vojna na Slovenskem 1941—1945«, torej po prodanih 6000 izvodov ponovno posla na trg 5000 izvodov strogo znanstvene knjige, razveseljuje zanimanje in potreba po tej knjigi, ki ju kaže izredno širok krog bralcev po vsej Sloveniji. Medtem ko so ob prvi izdaji monografije, ki smo jo kot plod vestnega in vztrajnega znanstvenega delovanja več avtorjev in še posebej njenega odgovornega urednika Zdravka Klanjčaja že predstavili, pokazuje največ zanimanja zanj družbenopolitične organizacije, knjižnice, organizacije združene dela in šole, pa je že ob prvih izvodih druge izdaje, ki so prišli iz tiskarne »Tone Tomšiča« (Ljubljana), očitno, da se zanimajo za knjigo zdej individualni kupci.

Knjiga, ki prinaša toliko znanstveno obdelanih podatkov o vendarle že dokaj obsežni zgodovinski zbirki, drugi izdaji prinaša poljanevalni predgovor, v katerem avtorji in uredniški odbor med drugim prosijo zlasti žive pričevalce partizanske boje na Slovenskem, naj s pripombami pomagajo pomembno zgodovinsko gradivo še izpopolniti ali morda popraviti.

Ob predstavitvi druge izdaje obsežne zgodovinske monografije je bilo slišati poleg lepih, pohvalnih besed na račun vsega knjižnega, tudi nekaj kritičnih besed, češ da bi kaj kmalu morali dobiti prav tako zaokrožno politično zgodovinsko monografijo obdobja našega narodnoosvobodilnega boja, da bi morali knjigo prevesti v jezik narodov Jugoslavije in v nekaj svetovnih jezikov in da bi morala spodbuditi zgodovinarje k pisanju novih zgodovinskih učenikov. J. Z.

Cankarjeva dramatika med koroškimi Slovenci

UMETNIKOVA BESEDA POVEZUJE — Kdor spozna kulturo drugih narodov, bogati s tem svojo lastno kulturo; in nobeno zblizevanje med narodi ne more biti izdatnejše in bogatejše kot je zblizevanje prek umetniške besede: s temi mislimi je predsednik društva slovenskih pisateljev Ivan Potrč predhodnikom v avli slovenske gimnazije v Celovcu odprl razstavo o Cankarjevi dramati, ki jo je s Slovensko prosvetno zvezo in Krščansko kulturno zvezo pripravil pod vodstvom Majde Clemenčeve ljubljanske gledališke muzej. Na prireditvi, ki so se poleg najvidnejših predstavnikov obeh slovenskih manjšinskih organizacij in številnih slovenskih dijakov udeležili tudi gostje iz matične domovine, med njimi podpredsednik SAZU dr. Bratko Kreft, predsednik kulturne skupnosti Slovenije Miloš Poljanšek in upravnik SNG Janez Senk, so člani stalnega slovenskega gledališča iz Trsta nastopili v Babčevim recitalom Cankarjeve drame »Jakob Ruda«; Anton Pečje v naslovni vlogi ter Bogdana Bradač, Stanislava Bonisenga, Josko Lukeš, Aleksej Pregar, Miloš Batelino, Silij Kobal, Zlata Rodšek, Alojz Milč, Stojan Golja in kot povezovalka Mira Sardočeva so z zelo uspešno predstavitev zgodnjega Cankarjevega dela poželi pri številnem občinstvu dolgotrajen aplavz. Na sliki: med recitalom pred razstavnimi panoji. Foto: Janez Zrnc

Novi dopisni člani SAZU

S kratkimi povzetki utemeljitev za sprejem v članstvo SAZU predstavljamo še tri nove dopisne člane te ustanove, izvoljene v V. razred (za umetnosti). Pisatelj, urednik in politik IVAN POTRČ, predsednik društva slovenskih pisateljev, je eden najvidnejših sodobnih slovenskih ustvarjalcev. Propadajo stare, paritralne, lahko bi rekli jurčičevske vasi, potasi in tegobno rojevanje nove, ki sicer še ni dobila neke trdnje in harmonične oblike, ker se še zmeraj s težavo prebija skozi številna nasprotja preteklosti in sedanjosti, je glavna snov in problematika večinskega Dela Potrčevega pisateljstva, izhajajočega na eni strani s odporom zoper staro, na drugi strani pa se skriva v njem tudi etično-politična in humanistična zaskrbljenost za razvoj v nov. Civilizacija prihaja hitreje kot resnična kultura tako v razmere kot tudi v ljudi. Nemara je Potrč ta socialni humanistični in moralni politični boj najbolj nazorno prikazal v dramski trilogiji »Drame o Krelihu«, gotovo pa v romanu »Na kmetih«, ki stoji med najboljšimi slovenskimi in jugoslovanskimi romani, zato je tudi največkrat preveden doma in v tujini.

Haloški svet, ki je še tudi danes eden izmed ekonomsko-socialno najmanj razvitih delov Slovenskih gor, pa ni zgolj veseljsko in po snovi zastopan v Potrčevem delu, marveč tudi jezikovno-stilno, saj je v svojem pisateljskem delu vključil v sodobni slovenski knjižni jezik marsikateri izraz ali besedo, ki sta sicer lahko narodopisno okajna, vendar dajeta stilu njegovega izražanja in pripravljenosti večkrat poseben čar, saj tudi iz njega diha haloški svet.

Slikar GABRIEL STUPICA ima za seboj štiridesetletno delo, ki je zaradi svoje izvirnosti in umetniške moči pomembno vplivalo na vso slovensko in jugoslovansko umetnost, močno pa se je uveljavilo tudi v mednarodnem svetu. »Malo je med našimi slikarji do druge svetovne vojne takih, ki bi zmogli tako tehnično kot formalno ustvarjati tako realistične in tako verne portrete kot Stupica« je pisal Srečo Bošnjak, eden številnih kritikov, ki ni skrivail svojega uduševljenja nad njegovim slikarstvom. »Danes pa bi v jugoslovanskem slikarstvu težko našli mojstra, ki ni s podobno ekspresivno silo preobrazil svoj model. Svet premetnega ima tako za Stupico primaren pomen: vendar pa za njegovo estetično objektivno obstojnost ni tudi meja. Objektive vrednosti slike. Na neki duševni, nedoumljiv način Stupica tako človeško figuro kot mrtvo prirodo tako virtuosno preobraža v sredstvo, da se pogostokrat vprašamo, kje se končuje stvarnost in kje se začneja poezija in kje so v bistvu prvi izvori slike.«

Skladatelj PRIMOS RAMOVŠ je se že na začetku svojega ustvarjanja, ki se pojavlja tri pred drugo vojno, naslonil na smernice tedanjih novih evropskih glasbenih gibanj, torej na kompozicijsko oblikovanje, v katerem je upošteval dvajsetstoletno sistemsko, načela atonalnosti, atematičnosti in svobodnega pojmovanja tonalnosti. Usmerjen v neobarok oziroma neoklasičen je v tej svoji fazi izoklaval svoja izhodiska. V petdesetih letih je postopoma začel klasične moderne prijeme družiti z radikalnejšimi, v svoj kompozicijski stavek je sprejel nove, aktualne evropske dosežke, tako tudi pointilistično in serialno tehniko, vselej s težnjo za svojimi, individualnimi rešitvami. Po tej fazi se kaže skladateljev razvoj v novi luči. Odklon od tradicije je še očitnejši, če prejšnjo svobodno tonalnost se umika atonalnosti, poseben poudarek je na iskanju novih zvočnih rešitev, na iskanju ravnotežja med formo in strukturo. V svojih razvojnih fazah — zadnja se začne v šestdesetih letih — kaže skladatelj v svojih 165 glasbenih delih neprekinjeno linijo v širjenju kompozicijske tehnike in izraza, tu in tam razvedra svoje značilnosti. Z. K.

Svetlana Makarovič v češčini

V knjižici jo je rojakom predstavil prevajalec O. T. Babler

Tudi letošnji 8. marec je v raznih slovenskih v tej ali oni obliki opozoril na čudežne silke uveljavljanje žensk v ustvarjalnem in sploh v družbenem delu. Na Češko-slovaškem sta v tej zvezi med drugim izšli v Blanskem dve vabljivi knjižici: Svetlana Makarovič »Večerni beseda« in Vesne Parun »Zanko dojetja«.

Nas zanima na tem mestu izbor lirike slovenske pesnice. Iz njenih zbirk je zbral in prevedel posebno značilne primere eden najpomembnejših čeških prevajalcev O. T. Babler, ki je celotno pripravi najboljši prevod Danje, marsikaj pa je prevedel tudi iz slovenske literature in izpričal, da temeljito pozna naš jezik.

Izbor pesmi Makarovičeve obsega deset njenih globinskih zlatih lirskih izpovedi, ki jim je Babler dal subtilno in lepo zvezo češko obliko. V knjižici je tudi sedem celostanskih ilustracij grafičarke Jana Halila. Prevajalec je spisal spremno besedo, ki v nji predstavlja Svetlano Makarovič in karakterizira njeno liriko. Med drugim piše: »Njena zgodnja poezija je potekala iz najosnovnejših človeških doživetij in je bila docela osredotočena na intenzivno ljubezensko čustvo. Nadejala se je v tradiciji vitalnega Otona Zupaničja, velikega pesnika slovenske moderne, toda na nekem mestu je priznala, da so naprvice nanjo trajne viti in vpliv Dekliške pesmi, ki jih je leta 1922 izdal Silvin Sardenko. S pristno žensko dojemljivostjo je doživljala naravo in svet ob resodprtih čutil in mislih, ki jih niso zaustirali predsodki in konvencije; ohranila je svežino čutov in je ustvarila na pravi pesniški način z nezastirimi asociacijami in novimi metaforami, sevdajici med hrepenenjem in deziluzijami.«

BOZIDAR BORKO

Burka za klovna in dve snazilki

Na odru SLG Celje nastopila eksperimentalna »Grupa poetica«

Optimizem skozi sentiment — tako bi lahko bilo in pri zanesljivo parafrazirali burkaško stvarco, ki nam jo je v terek na odru Slovenskega ljudskega gledališča v Celju, na katerem je gostovala, priredila skupina igralcev (Bogomir Veras, Borut Alujevič in Ljerkla Belakova), nastopajoča kot samostojna eksperimentalna »Grupa poetica«.

»Burka za klovna in dve snazilki« (priredba in glasba Bogomir Veras) so omenjeni trije igralci uprizorili v koreografiji Jaka Hafnerja, v kostumih Vide Bekič-Zupanova, ob sodelovanju pianista Hinka Haasa ter otroške zboru, ki ga je pripravila Jozica Soko.

Zaljubljeni klov (Bogomir Veras) uprizarja v praznem razredu »pouka« o ljubezni, sanjah, vseh vrst skrivnostnosti, pri čemer ima klovnovske težave z dvema snazilkama. Prva (Ljerkla Belakova) predstavlja za takoj pomovane čare srca in duše še dojemljivo čustvo, druga (Borut Alujevič) pa nje ga že ortdeli, okosteneli, pušobni del.

Skozi verze in napeve, pa seveda smeholjubnost klovnove vragolije, izvzveni nauk, da edino ljubezen osrečuje človeka in da lahko ljubi le, kdor ostane v srcu mlad in v spominih na srečna leta otroštva večni otrok.

Vsa stvar, o katere izpovednem dometu po vsem povedanem ne kaže zgubljati besed, pa je sestavljena iz znanih šablon — besednih, zabavnih glasbenih in koreografskih. Nastopajočim je v okviru, ki ga ni vezala kakor razvidnejša čežska zamisel, dajala veliko, v smislu te pripombe celo preveč možnosti za improvizacijo.

Na taki vsestranski ljubiteljski ravni je mogoče ljudi prijetno uspetati in občutkov in okusom nekakšne kulture in kultiviranosti.

J. H.

Osnova za oceno dosežkov

Ljubljanske kulturne ustanove pripravile poročilo o svojem delu

Kako bogato, kako pestro in raznoliko, pa tudi koliko manj inventivno, kot bi bilo mogoče — vse to je do neke mere mogoče razbrati iz poročila, ki ga je predložila javnost Ljubljanske kulturne skupnosti, nanaša pa se na opravljene akcije in naloge iz lanskega programa kulturnih ustanov iz slovenske prestolnice. Poročilo o svoji lanskaj dejavnosti, ki je v marsičem že svojevrsna ocena te dejavnosti, so pripravile same ustanove, se pravi nosilce programov: gledališča, muzeji, knjižnice, galerije, arhivi, pevski zbori in drugi, ki kakorkoli vidneje predstavljajo javnosti svoje kulturne dosežke. Reči pa je, da marsikateri zavod tovrstnega poročila še ni pripravil — KSL ga zato ne bi mogla dati z drugimi pred v nadaljnji pretes vsem zainteresiranim: to pa so vsi s kulturo se ukvarjajoči dejavniki v mestu in republiku.

Poročilo potemtakem šeni tista »zadnja« beseda o vrednosti vsega, kar si je bilo mogoče ogledati, slišati in skratka kulturnega in umetniškega »zažitja«. Prinaša pa nedvomno natančno zbrane domala vse podatke o tem dogajanju kulture v lanskaj Ljubljani in deloma zunaj nje, pa kajpak tudi nemalo mnenj izvajalcev o tem, kaj so hoteli, načrtovali ... pa se jim iz tega ali onega (materialnega) razloga zamisli ni posrečila. V tej luči je poročilo, ki ga je KSL le uredila, res predvsem le podlaga za nadaljnje tehtanje vrednosti minulega programa. To tehtanje je potrebno v prvi vrsti Ljubljanski kulturni skupnosti, saj si brez njega kajpak ne more zamisljati svojega dela, ne nasejanje zaradi »magarjevanja« izvajalcev oziroma »nosilcev« programov. Kot je znano, pa je tudi poseben element pri širšem načrtovanju in spodbujanju kulturne dejavnosti ter kulturne ponudbe ljubljanskemu in slovenskemu občinstvu. Vsekar je res, da podobne široke osnove za razpravo oziroma — kot se reče — dokončno idejno estetsko oceno dosej v Ljubljani še ni bilo in je po vsem videzu doslej ni pripravi nobena kulturna skupnost v Sloveniji.

J. H.

Množično glasbeno tekmovanje

Dva dni se bo potegovalo za najboljša mesta 89 slovenskih učencev

Učenci slovenskih glasbenih šol bodo v organizaciji skupnosti glasbenih šol Slovenije, zveze društev glasbenih pedagogov SR Slovenije in Glasbene mladine Slovenije v soboto in nedeljo, 19. in 20. marca, na šesti tekmovalni preizkušnji, tokrat v Ljubljani. Tekmovalcev v skupinah godal, pihal, trobil in kitare je toliko, da so morali organizatorji razporediti telmo vanje v dveh prostornih hkrati.

Tekmovalo bo 89 učencev v navedenih skupinah, ki v posameznih starostnih kategorijah (4) kajpak niso popolne oziroma niso do instrumenta, ta do instrumenta. Morda bi si pedagogi glode na trenutek na potrebo slovenskih simfoniskih orkestrrov (saj ne izobražujemo po glasbenih šolah same koncertantne soli) želeli mnogo več tekmovalcev (beri: učencev) v skupini godal, toda množičnost je ta čas na strani pihalcev in trobilcev. Skopa številca podoča je namreč takale: v skupini pihal — 18 flavistov, 2 oboista in 21 klarinetistov, v skupini trobil — 7 hornistov, 9 trobentačev in 3 pozavnisti, kitaristov je 13.

Po mnenju glasbenih strokovnjakov v pedagoških vrstah pomeni letošnji skok od 40 na 90 v številu republiknih tekmovalcev (v ločenem nadaljevanju pa tudi zveznih; le to v Skopju) po eni strani izboljšano organizacijsko pripravo tekmovanja, po drugi strani pa vsekar občutno izboljšanje stanja v slovenskem glasbenem šolstvu. Pogled na seznam prijavljenecv namreč odkrije razveseljujoče podatke, da domala ni občine, ki ne bi posilala tekmovalca, kaže pa tudi izpopolnjen seznam pedagogov. Na odgovor o kvaliteti njihovega dela, torej o dosežkih tekmovalcev samih pa bo mogoče govoriti šele po prireditvi. J. Z.

Film o Karlu Marxu

BERLIN — V studijih vzhodnonemške filmske družbe DEFA so začeli snemati serijo o življenju Karla Marxa. Imela bo šest epizod, ki jih skupaj snemajo vzhodnonemški in sovjetski ustvarjalci, naslovno vlogo pa igra bolgarski igralec Venzislav Kisjov. Predvideno je, da bo do konca leta 1977 v koprodukciskie serije posneli Sovjetski zvez, Veliki Britaniji, Franciji in ZR Nemčiji.

J. H.

IZIDI

javnega, jugoslovanskega, anonimnega NATECAJA za izdelavo idejne arhitektonsko-urbanistične in likovne rešitve spominskega muzeja s spominskim parkom, ki ga bodo zgradili v Jablanici.

I. nagrado, znizano, v znesku 120.000 dinarjev, so podelili delu pod oznako »51275« avtorji:

Branko Tadić, dipl. inž. arh. Zdravko Dundić, dipl. inž. arh. Mustafa Ramić, dipl. inž. arh. vsi iz Sarajeva

II. nagrado v znesku 100.000 dinarjev

avtorja: Nikola Zic, dipl. inž. arh. Zlatko Simšić, dipl. inž. arh. fotografija: Fuad Galijašević vsi iz Sarajeva

dve tretji nagradi v znesku 70.000 dinarjev

— delu pod oznako »76976« avtorja: Borislav Kotek, dipl. inž. arh. Besim Seferović, dipl. inž. arh. oba iz Banjaluke

— delu pod oznako »4444« avtor: Hamdija Salihović, dipl. inž. arh. sodelavec: Goran Dopudj, absolvent arh. maketa: Spasoje Bogdanović slika: Miroslav Krajtnajer vsi iz Sarajeva

dva odkupca v znesku 30.000 dinarjev

— delu pod oznako »73943« avtor: Predrag Bulović, dipl. inž. arh. sodelavec: Borislav Cepić, arh. hortikulturna rešitev: Sakib Hadžihalilović, dipl. inž. arh. maketa: Džemal Nakić

— delu pod oznako »13125« avtor: Ahmed Džević, dipl. inž. arh. konzultant za konstrukcijo: Miljenko Prlić, dipl. inž. maketa: Dževad Nakić

Odbor za obeležje zgodovinskih mest in dogodkov bitke za ranjenice na Neretvi v Jablanici

Jablanica, 9. marca 1977

Milan Ogrizović, Hasanaginica

DVE PONOVI — Danes zaključuje svoje gostovanje v Ljubljani Narodno gledališče Bosanske Krajine in Banjaluke. Gledališče je v gosteh pri Mestnem gledališču Ljubljanskem, v okviru sodelovanja, ki bo v prihodnje kontinuirano in trajno. Ze letos naj bi v Banjaluki nastopilo tudi MGL. — Sicer uprizarje danes banjaluski gledališčniki na odru Mestnega gledališča Ljubljanskega dvakra (ob 17. in 20. uri) »Hasanaginica« Milana Ogrizovića, popularno delo iz tako imenovanega »nacionalnega repertoarja«, nenehoma doživljajoč zmerom nove uprizoritve. Ljubljansko občinstvo bo videlo režijsko »različico« Gradimir Mirkovića, kot Aga Hasanaga se bo predstavljal Adem Celvan, kot Hasanaginica pa Džemila Delić. — Na sliki je prizor iz banjaluske uprizoritve.

Novice

Odrska upodobitev Kosovla

LJUBLJANA — V petek, 18. marca, se bo v MGL predstavljal obsežno prvo predstavila mlada gledališka družina »Arkade«. Z liricno monodramo »Tavačji romar« poskušajo mladi ustvarjalci upodobiti življenje in delo velikega pesnika Krasa — Srečka Kosovla. Z dramaturgijo, genskim eksperimentom in efekti se »Arkade« poglabljajo v sintezo pesnikovega trenutka in sodobnosti. Pred ustvarjalce in pa sedevstven pred gledalce je postavil njen velik problem: kako na čimbolj nareven in harmoničen način poezijo prelini v monodramo. In prav ta problem poskuša reševati gledališka družina »Arkade«.

Cankar v madžarščini

BUDIMPEŠTA — Ze večletno uspešno sodelovanje med murskosoško »Pomursko založbo« in založbo »Eurupa« iz madžarskega glavnega mesta je prineslo še en dogodek v madžarski oziroma slovenski kulturni prostor. Pri »Eurupi« je izšla knjiga dveh znanih Cankarjevih pripovedi »Na klanecu« in »Hlapec Jernej«. Pred desetletji ju je bil prevedel prekmurski jezikoslovec in prevajalec Avgust Pavel (1886 do 1945), ki si je sicer ves čas ustvarjalno prizadeval, da bi se madžarska in slovenska kultura bolj poznali. Knjiga Cankarjevih del je izšla v znamenju dveh jubilejev — v počastitev stoletnice rojstva Ivana Cankarja in 90-letnice rojstva Avgusta Pavla. Natisnili so jo v so razmerno visoki nakladi, 9.000 izvodov, na zavitihih platnic pa je na kratko predstavljeno osebnost Ivana Cankarja v slovenski literaturi. J. H.

Za samoupravno univerzo

BEOGRAD — Republiška konferenca Zveze socialistične mladine Srbije je sprožila akcijo pod imenom »Za samoupravno univerzo«, ki naj bi zajela vse člane mladinske organizacije na univerzah v republikah ter vse študente in prispevala k širši angažiranosti in uveljavitvi mladinske organizacije na visokošolskih ustanovah. Med pomembnimi cilji te akcije je uveljaviti razmere za uveljavitev najboljših mladincev

Bibliografija bibliografij

LJUBLJANA — Pri Narodni in univerzitetni knjižnici je pred kratkim izšel priročnik »Bibliografija slovenskih bibliografij«. Sestavila ga je dolgoletna delavka te knjižnice in znana bibliografinja šolska Bulovec. Gre za publikacijo, ki nas seznanja z vsem, kar smo dobili na področju bibliografije ter daje ob enem zanesljivo osnovo za analizo, kaj vse nam še manjka. Njen osnovni namen pa je, da bi iskalec bil v pomoč pri iskanju do locenih bibliografskih del v določenem področju in v določenem času. V »Bibliografiji slovenskih bibliografij« so zajete vse bibliografije, ki

Literarni večer

KIRANJ — V kadinski Prešernovega gledališča bo drevi ob 19. uri literarni večer. Občinstvu se bo s svojimi pesniškimi deli predstavila mlada slovenska avtorica Ifigenija Zagorčnik. Obeta se zanimivo srečanje z zanimivo predstavico današnjega modernega slovenskega pesništva.

Sternenova razstava v Celovcu

CELOVEC — V razstavišču Aula Slovenica v Paulitschgasse 5 je od 14. marca odprta razstava del slovenskega impresionista Mateja Sternena (1870—1949). Zaradi velikega zanimanja za razstavo bo leta odprta do 1. aprila.

Dolarske pogače

Nashe krave krmimo s dragimi ameriški (oljuni) pogačami. Lani smo za uvoz proteinskih krmnih sojinjnih tropin, ribje moke in mleka v prahu — porabili 77 milijonov dolarjev. K tej vsoti pa nismo prišli izdatkov, sicer res ne tako velikih, za nakup mesne in kostne moke ter vitaminov za krmila, kar je prav tako leta in leta kupujemo v tujini.

To je ena od največjih postavk pri celotnem jugoslovanskem uvozu. Lani se nam je slabo godilo: svetovni trg se je zanimal za vrsto blaga in vsi, ki so ga prodajali, so dobro zaslužili.

DNEVNIK

Tega ne bi mogli trditi le za mleko v prahu, ki smo ga kupili v daljni Novi Zelandiji po zares nizkih cenah. Kolonizsko se je ta uvoz povečal v primerjavi z letom 1975 za deseterkrat.

Vse to navajamo prav zdaj, ko se poljedelci odpravljajo sejati. Med posevki so sončnice, soja in sladkorna pesa še posebej pomembna, ne le kot industrijske rastline, temveč tudi kot krmila. Znano je, da so pogače, masni trdi ostanki, idealna krmna za živino. Prav te pogače pa skupaj s sojinimi tropinami vračamo.

Tudi ni neznana stvar, da bi lahko marsikaj od tega, kar zdaj vračamo, proizvajali doma. Akcija za pridelovanje soje, rastline, ki pravzaprav dobro uspeva v vseh podnebni pasovih, kjer raste korenina, najbolj zgovorno potrjuje prizadevanje, da bi povečali količine

olja za domače potrebe, ostanki pa uporabljali za krmila. Ob nekaterih pripombah v zvezi s sojo, ki je na naših poljih vedno več, pa pogosto pozabljamo na te pomembne resnice. Vsakomur je jasno, da je treba na začetku tudi kaj žrtvovati, da bi si zagotovili ugodne možnosti in da bi se nova rastlina, ki smo jo nekdo že pregledali z naših polj, spet vrnila, saj so koristi večstranske. Podobno bi lahko trdili tudi za sončnice, ki dajejo olje, vsak liter pa da še 80 par, za razvoj te industrije ter precej krmil.

Nekaj podatkov naj bi osvetlilo zdajšnje razmere pri uvozu krmil. Krave, ki smo jih sprva najbolj kobilježevali, porabijo še najmanj uvoženih krmil, s katerimi večinoma krmijo prašiče, mlado govedo in perutnino. Le iz ZDA in Brazilije smo lani uvozili 218.000 ton oljnih pogač in sojinjnih tropin. Vse to je stalo za 20 do 25 odstotkov več kot leto dni poprej. Za uvoz smo oddali 45 milijonov dolarjev. Uvozili smo tudi 63.000 ton ribje moke iz Latinske Amerike.

Lani smo plačali za uvožena krmila 35 milijonov dolarjev več kot leto dni poprej. Uvoz se je povečal, pa tudi cene so se zvišale. Vse leto je primanjlovalo teh proteinskih krmil. Nekaj časa so tovarne ostale brez ribje moke in drugih sestavin.

Zato je usmerjanje k industrijskim rastlinam, sladkorni pesi (osoljeni rezanci za krmilo), sončnicam in soji, bistveno bolj za bolj uravnoteženo zunanje-angovinsko bilanco. Devize iz skupne blaginje pa bi lahko uporabili za vse tisto, česar doma zares ne premoremo.

S. POPOVIČ

Storilnost z druge plati

Iz napačnih ocen produktivnosti na družbenih posevkih so se rodile dokaj razširjene iluzije — Neprijetni podatki — Luksuzno svinjsko »stanovanje«

Konec lanskega poletja, ob koncu žetve, je prišla vest iz Vukovarja, ki je bila zares senzacionalna — tak je bil tudi očito njen namen — in delezna široke publicitete v sredstvih javnega obveščanja. Za proizvodnjo 100 kilogramov pšenice je kolektiv vukovarskega agrokombinata porabil povprečno 0,46 ure ali 12 minut živega dela in tako dosegel svetovni rekord. Tako se je približno glasila ta vest.

Da bi bila novica o svetovnem rekordu čim bolj prepričljiva, so postregli tudi z ustreznimi primerjavi. V ZDA porabijo za proizvodnjo 100 kilogramov pšenice povprečno 73 minut živega dela.

Preobrat, vendar pri vseh

Cetudi zanemarimo resnico, da je 0,46 ure 28 minut in ne 12 pa nesporno dejstvo, da nikoli ne moreš po samega dosega omejevanja na ovek prostor enega samega podjetja in to primerjati s povprečnimi dosežki širokega kompleksa vse države, moramo povedati, da je tudi samo ocenjevanje in merjenje produktivnosti dela zares nesprejemljivo. Vendar pa primer, o katerem teče beseda, ni osamljen. Takšne ocene in prikazovanje produktivnosti na družbenih posevkih je dokaj običajno in v praksi že več let. Iz takih ocenjav pa so se rodile tudi dokaj razširjene iluzije.

Zato ni nič čudnega, da so produktivnost, razmišljajoč o produktivnosti dela družbenih posevkih, navedeni na nedavnem posvetovanju v Vrnjački Banji, pomenili pravzaprav šok. A najsi bodo še tako neprijetni, ni bilo tako gradivo zares nujno potrebno. Zlasti v tem trenutku, ko problem produktivnosti dela upravičeno postaja ena od osnovnih družbenih skrbí.

Podatki o produktivnosti družbenih posevkih, ki so jih doslej najpogosteje navajali, res niso bili niti v enem samem primeru napačni. Vendar je takšno ocenjevanje produktivnosti tako enostransko in nepopolno, da o resnični produktivnosti (tako rekoč nič ne pove).

Podatki o produktivnosti dela, merjeni na tak način, so se vselej nanašali v glavnem le na en proizvod (pšenico), ne pa na celotno proizvodnjo družbenega sektorja, torej ne na skupno maso pridelka, deljeno s skupnim številom vloženih delovnih ur. Seveda je šlo za proizvod, ki je na družbenem sektorju najbolj široko zastopan. Pšenico tam sejejo na 50 do 60 odstotkih njiv. Pri skupni masi pridelka in pri vloženem delovnem času pa je odstotek pšenice precej manjši. Brž ko produktivnost, celo tako enostransko ocenjevanje, le prek vloženega živega dela za proizvodno enoto, izračunamo za celotno proizvodnjo, je podoba nenadoma povsem drugačna.

Drage posledice Res je, da celotna produktivnost družbenih posevkih ni videti slaba, če se primerja v okviru jugoslovanskega gospodarstva. Produktivnost je približno taka kot v industriji. Vendar pa to ni kaj prida, saj naša industrija prav tako bolega za kronično boleznijo, ki se imenuje majhna produktivnost. Poleg tega pa je vrednost osnovnih sredstev na enega delavca na družbenem posevku večja kot v industriji. Družbeni sektor kmetijstva je torej na proizvodnjo bolj pripravljen. Težave pa seveda niso toliko.

liko v samem delstvu, da je produktivnost dela družbenih posevkih enostransko prikazana, temveč prav v tem, kar je vselej tudi neizogiben rezultat vsakega samoprijavljanja, da so posledice te enostranskosti zelo neprijetne.

Te posledice so se največkrat kazale v tem, da nismo računali na neekonomičnost investicij, da smo preveč zlahka segali po kreditih za kakršnokoli ceno, namreč da bi racionalno omejevali, kar smo navedli, da smo imeli na voljo sredstva, se pravi, navedli po trenutni modi in reklami. Spominimo se le na primer, ki je ob tem zelo značilen.

Pred nekaj leti smo na veliko delali reklamo za vrsto ameriškega kombajna, katerega zmogljivosti so bile le za 10 odstotkov večje od domačega kombajna »univerzala«, zato pa je bila cena uvoženega več kot dvakrat

BORBA

višja. Če k temu dodamo še pogoste zastoj zaradi slabše preskrbe z rezervnimi deli, ki jih je bilo prav tako treba uvažati iz ZDA, in zelo slabo tehnično vzdrževanje, je bila ekonomičnost tega kombajna nedvomno precej manjša kot ekonomičnost univerzala. Vendar je veljal ameriški kombajn tiste čase za vrhunski model in vladni dosežek v svetovni tehniki.

Ta primer pa ni bil osamljen. Podobnih je bilo še precej, skoraj na vseh področjih investiranja. Kako bi si sicer razlagali dejstvo, ko navajajo podatki gospodarstva zbornice Vojvodine, da le stroški za svinjake obremenjujejo ceno za kilogram pitavih prašičev za šest dinarjev. Če to število preračunamo na ustanovljeni prostori vsakega prašiča med pitanjem, se izkaže, da je to dražje kot kvadratni meter najbolj dragega stanovanja v Beogradu. Pravijo pa, da je kvadratni meter stanovanja v Beogradu dražji kot v Parizu!

IZBIRČNEŽI

Konec lanskega leta je bilo v Beogradu, kot kažejo podatki samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje, 43.000 ljudi brez dela. Spisek ljudi, ki iščejo delo, se je torej povečal v enem samem letu za skoraj 30 odstotkov. Med njimi prevladujejo ženske in taki, ki prvič iščejo zaposlitev. Tudi strokovnjakov z visoko izobrazbo je več kot prejšnjega leta.

Kot se pogosto dogaja, pa statistika tudi tokrat ni pokazala prave podobe. Vsak tretji Beograđanin, ki po zbranih podatkih čaka na zaposlitev, pravzaprav ni zainteresiran za delo, trdijo v SIS za zaposlovanje na območju Srbije. Znano je, da mnoge organizacije iz notranjosti republike kar naprej raz-

omogodi zaposlitev. Na kratko povedano, najsi se sliši še tako absurdno, ne zaposleni se izogibajo stalni zaposlitvi. Med njimi so sicer tudi taki, ki imajo za to tehne raz-

pisujejo prosta mesta za visoko kvalificirane strokovnjake vseh vrst. Nekateri, ki jim je beograjski zavod za zaposlovanje ponudil delo v notranjosti republike, so ponudbo zavrnili.

Vsi tuje se ugotovitev, da je med nezaposlenimi Beograđani dokaj neresnih ljudi — na zavodu trdijo, da je takih približno 14.000. Veliko je tudi takih, ki zaradi različnih interesov nečejo zaposlitve zunaj Beograda. Zato je tudi razumljivo, da so na zavodu na moč nestrpni in da si žele, da bi čimprej sprejeli predpise, ki bi razlikovali nezaposlene od tistih, ki zgolj iščejo zaposlitev. Seveda bi take po novih predpisih tudi drugače obravnavali piše M. T. v Borbi.

BORBA

loge (družino ali podobno), pa ljudje, ki so ne-sposobni za delo v svoji stroki, a drugačno delo zavračajo.

Beograjska samoupravna interesna skupnost za zaposlovanje ima na spisku štiri petine vseh strokovnjakov z visoko izobrazbo na območju Srbije. Znano je, da mnoge organizacije iz notranjosti republike kar naprej raz-

Zapisali so

Ponudbe ostarelih kmetov

Ob poročilih, ki prihajajo iz Vladočnega Hana v štab za pomoč družinam, katerih domove in imetje so uničili zemeljski plazovi, zaslužio še posebno pozornost ponudbe ostarelih kmetov, ki nimajo naslednikov v otrodnih krajih, kot sta Župa in Pomoravlje — naj bi se prizadete družine preselile k njim, obdelovale njihovo zemljo in v povračilo skrbela za njih, po njihovi smrti pa bi podedovale imetje, piše Ekonomski politika.

Tako je ob tej nesreči prišel na dan tudi problem druge kategorije prebivalstva, ki je precej obsežen, problem tako imenovanih starčevskih kmetij brez dediča. Iz leta v leto so ti stari ljudje manj zmogni za delo, vedno več je takih, ki morajo iskati pomoč v najemnem delovni sili ali pa zemljo do-jejo v zakup (za vse manjšo rento) ali pa obdelujejo le del imetja, drugo pa povsem zanemarijo. Za kmetijske organizacije, kjer sploh so in če si prizadevajo za združevanje kmetijev, takšne kmetije večinoma mislo zanemari, saj razen zemlje ni kaj združiti, pa tudi zato, ker se kalkulacija njihove proizvodnje ne more kazati s stroški rente ali s kakšno drugo vrsto odškodnine.

Številni narodni ponudbi, ki so jih poslali prek štaba, je vsakek v manjšini v primerjavi z neposrednimi ponudbami. V času, ko odločajo o pomoči družinam, ki so jih izselili iz ogroženih krajev, so hkrati tudi opozorili, da bi bila pomoč družbe trajna in prava, če bi bila povezana z ureditvijo problema te druge kategorije ogroženih, starčevskih kmetij. Izohod bil na primer v posebnih posojilih, iz katerih bi delovne organizacije lahko plačevale, arento za zemljo, na kateri bi pravzaprav nastajala nova delovna mesta za priseljene iz prizadetih krajev, ki bi se združevali. V praksi državi, ki so že premoštile fazo nagle dezagracije, kakršna poteka pri nas, pomagal takšne državne subvencije in sklade tudi v času, ko ne prihaja do elementarnih nesreč.

Mehanizacija in organizacija

Ko je predstavnik zagrebske gradbene delovne organizacije govoril o velikih možnostih moderne mehanizacije, ki so jo nabavili, je navedel naslednji primer: gradnja nebotičnika na Trgu republike v Zagrebu je pred dvajsetimi leti trajala tri leta, ob sodobni mehanizaciji pa bi to delo danes lahko opravili v pol leta. Ta podatek je presenetljiv, čeprav se starejši Zagrebčani se spominjajo, da se je tudi pri gradnji danes mnogega nebotičnika zataknilo in da so zamujali zaradi neredne dobave materiala. Z drugimi besedami, tudi takratna mehanizacija je omogočila nagledno gradnjo, tako kot današnja mehanizacija praviloma omogoča precej hitrejšo gradnjo, s kakršno se lahko pohvalimo. Ali ni eden od pogosto omenjanih dejavnikov za visoke cene novozgrajenih stanovanj prav počasna gradnja? spraje VUS.

Vsekakor nečemo podcenjevati moderne mehanizacije, vendar je bila, vsaj doslej, za dolgotrajno gradnjo rani kriva mehanizacija in bol organizacija. Ona stara in zastarela, ki jo po vsem sodi ni lahko modernizirati.

VELIKA IZBIRA

NADOMESTNIH DELOV ZA PRALNE STROJE, POMIVALNE STROJE, STEDILNIKE, HLADILNIKE ITD., ITD...

NASLEDNJIH ZNAMK:

CANDY, CASTOR, RELAX, ZOPPAS, REX, NAONIS, TRIPLEX, PHILCO, SAN GIORGIO, GIBO, IGNIS, FIDES, INDESIT, MAGIC CHEF, RIBER

V TRSTU PRI

LARET UL. GIULIA 84 a—82 a (BLIZU TOVARNE DREHER) — TEL. 794453

(Z AVTOBUSI ŠT. 6, 9, 35)

VSEM, KI PRINESEJO TA OGLAS, NUDIMO 10-ODSTOTNI POPUST

OBRTNIKI!

NUDIMO VAM MOŽNOST NAKUPA PO POSEBNIH CENAH

OBIŠČITE NAS — PRIHRANILI BOSTE!

Več in manj vredno delo

V Srbiji primanjkuje zdravnikov splošne prakse — Specialistov vedno več - Zdravstvenim ustanovam primanjkuje strokovnih kadrov drugih kvalifikacij

Leta 1955 so zabeležili podatek, da na ožjem območju Srbije en diplomiran stomatolog zdravi zobe 3500 prebivalcem, v nerazvitih krajih pa celo 13.440. Hkrati je v samoupravnih interesnih skupnostih za zaposlovanje evidentiranih 616 diplomiranih medicincev, od tega 250 zdravnikov, veliko stomatologov in 53 farmacevtov. Pri tem naj omenimo, da imajo v samoupravnih interesnih skupnostih za zaposlovanje v Beogradu evidentiranih 90 odstotkov vseh kadrov te stroke v Srbiji.

Zlasti je malo zdravnikov splošne prakse. Podatki kažejo, da smo imeli leta 1964 več takih zdravnikov kot leta 1975. Število zdravnikov — specialistov pa se je povečalo, skoraj za trikrat. Zdravnikov-stomatologov je bilo leta 1975 več kot leto dni poprej, a je za 60 več.

Očitno gre za slabo vodeno kadrovsko politiko v zdravstvu. V minulem razdobju so se sicer odločili za nekatere ukrepe, ki naj bi pripomogli k temu, da bi bil bolj pravilno usmerjeni kadre, izkazalo pa se je, da to še zdaleč ni bilo dovolj, da bi se razmere izboljšale.

Nimamo pa pravih podatkov o kadrovski politiki, ki jo vodijo v najvišjih zdrav-

stvenih ustanovah, kot so razni inštituti, medicinske fakultete in specializirane zdravstvene institucije, ki so skupnega pomena za vse državo. V vrstah zdravstvenih delavcev-komunistov je vse pogostejše slišati mnenje, da monopolizirajo nekatere položaje in

ПОЛИТИКА

poklice, da gre za nepošten boj, konkurenco in obračuna. V drugimi besedah, za kadrovsko politiko, ki jo vodijo v ožjem in zaprtim krogu, mimo samoupravnega in demokratičnega postopka,

pri čemer obstajajo samoupravni organi zgolj formalno in nimajo pri odločanju nikakršnega vpliva.

Jasno je torej, da bi morala biti družbeni vpliv in kontrola pri uravnotežanju kadrovsko politike v najvišjih zdravstvenih ustanovah večja. Za zdravstvene ustanove pa je značilen še en pojav. Skoraj praviloma je lahko predstojnik zdravstvene ustanove le zdravnik. Pogosto pa so vrhunski in zelo priznani medicinski strokovnjaki preobremenjeni in razpeti med strokovnim delom in administrativnimi posli, ki jih morajo opravljati. Zato so mnoge zdravstvene ustanove izgubile dobre zdravnike, a v zameno niso dobile dobrih predstojnikov.

Po drugi strani zdravstvenim institucijam manjka visokih strokovnih kadrov drugih kvalifikacij, ekonomistov, pravnikov, kadrovikov, sociologov in drugih. Eden od vzrokov za take razmere je tudi kategorizacija dela v teh ustanovah na večvredno delo, ti-

AUTO
magazin

VSAK MESEČ
RADAR
REVIIJA Z ZANIMIVIM BRANJEM

10

FRANCE FILIPČIĆ: PARTIJSKA ORGANIZACIJA V SLOVENIJI V OBDOBJU USTANOVNEGA KONGRESA KPS — PARTIJSKA ORGANIZACIJA V SLOVENIJI V OBDOBJU USTANOVNEGA

Število organiziranih komunistov

V Ljubljani so v začetku decembra odprli Dom visokosolk, za katerega so se levičarske študentke zavemale že leto dni. Konec novembra so na izrednem obnem zboru Društva medicincev ljubljanske univerze začeli z akcijo za razširitev in izpolnitev ljubljanske medicinske fakultete, po budnik te akcije so bili levičarski študentje. Potem so študentje na obnem zboru Akademike sekcije za univerzitetno knjižnico 15. decembra združili akcijo za knjižnico in akcijo za bolnišnico v enotno akcijo za izpolnitev ljubljanske univerze.

Ves ta potek dogodkov je izpričeval pomembne premike v slovenski družbi. Kazalo so se obrisi vse širšega, vsepobnejšega demokratičnega gibanja, ki je težilo k dokončnemu obračunu z nacionalno neenakopravnostjo in socialnim izkoriščanjem. Položaj partije se je v njem oblikoval do te mere, v kolikor so pač bili komunisti sopsobni dojeti bistvo tega procesa, prisluhniti ljudskim težnjam in z jasno začrtanim programom in izdelano strategijo odločno vplivati na razvoj dogodkov.

V političnem obseju krajičje se je dikta-tura se je porajala vrsta, tudi protivolno zastavljenih gibanj in oboj enotraj starih, tradicionalnih strank je prišlo do razhajanj in uveljavljanja težni, ki so navsezadnje vendar koreninile v skupnem nemiru družbe, ki se je hotela izboljšati preživetih ul-taristično ubranih državopolitičnih konceptov.

Edvard Kardelj je že v Goricanah v svojem referatu o nacionalnem in kmečkem vprašanju podal izčrpano analizo problema-

tike slovenskega nacionalnega vprašanja s oeno premikov in procesov, ki so bili tedaj v slovenski družbi v teku. To analizo pa je potem še poglobil v obširnem poročilu, ki nosi datum 2. decembra 1934 in ga je napisal na Dunaju, kjer se je ustavil na poti v Moskvo.¹ Že v času goričanske konference je bilo namreč dogovorjeno s CK, da odide za nekaj časa kot partijski delavec v Sovjetsko zvezo.

Kardelj je svoje poročilo zasnoval v os-mih točkah, ki pa so sestavljene iz dveh delov. V prvem je prikazal splošni politični položaj v Sloveniji, ter naloge, ki so po-stavljene pred pokrajinsko organizacijo KPJ v Sloveniji, v drugem pa je zaobseženo organizacijsko stanje partije v Sloveniji.

Obravnava splošnega političnega položaja v Sloveniji je izrazito študijska, katere osnov-no izhodišče je dejstvo, da je Slovenija na-cionalno zatirana dežela. Temu vodilnemu poudarku je potem podrejen ves preple-t analize, od uvodne definicije treh različnih oblik tega zatiranja (kapitalističnega, nacio-nalnega in ostanikov fevdalnega sistema) v podglavju o razredni strukturi slovenske družbe, preko obravnave problema neo-končne meščansko-demokratske revolucije, nacionalne zapostavitvenosti, agrarnega vprašanja, boja proletariata za vodstveno vlogo in manevrov buržoazije, da bi to preprečila, tja do navedbe o posebnih diktaturah, da bi si ustvarila v Sloveniji socialno bazo, opisa položaja kmetov in delavskega razreda ter pregleda pomembnejših ekonomskih bojov leta 1934 v Sloveniji.

Kardeljeva študijska obravnava »splošne-

ga političnega položaja v Sloveniji je (kot tudi sam na to opozarja v uvodu), dejansko nadaljevanje in sestavni del njegovega goričanskega referata o nacionalnem in kmeč-kem vprašanju, po svoje zajet v mnogo-globlji in širši povezanosti, sociološko bolj podzidan ter z večjim upoštevanjem zgo-dovinskega razvoja, in — kar je izredno po-membno — ob vsej svoji studioznosti ves naravnani k definiciji neposrednih nalog, ki naj bi jih partijska organizacija v Sloveniji v tistem času reševala.

Iztekalo se je obdobje tik pred IV. državno konferenco v Ljubljani (24. in 25. decembra 1934), ki je tako odločno pozila ljubi usmerjenost partije k organiziranju in vodenju akcij delavskega razreda, delovnih kmetov in narodno zatiranih množic v boju za uresničevanje njihovih vsakdanjih zahtev, pa pri tem opozarjala na potrebo po nenehnem povezovanju gospodarskih zahtev delavskega razreda s političnim bojem proti režimu.² Če je IV. državna konfe-rencia lahko tako vsestransko osvetlila različne oblike narodnega zatiranja in pouča-čila, da del boja za ureditev narodnega vprašanja del boja za revolucionarno preuredit-slovenske družbe, je to lahko stonila samo kot rezultat spoznanj, izoblikovanih tako iz skušeni politične prakse kot ob dogmanjih študijskih raziskav, med katere je sodilo tudi Kardeljevo decembrsko poročilo skupaj z njegovim referatom v Goricanah.

Organizacijsko stanje partije je bilo v Kardeljevem poročilu zelo podrobno obdelano. Po njegovih podatkih je štela po-

krajinska organizacija 328 aktivnih članov, okrog 300 pa da je bilo takšnih, s katerimi ni bilo zveze, oziroma so prenehali delovati, vendar bi se jih dalo v kratkem času zopet pritegniti. V tem številu so bili zaobseženi podatki iz 14 pokrajinskih središč, v katerih da je bilo šest okrožnih komitejev.

Kardelj sam je bil pri presoji podatkov zelo previden, marsikje niso bile razmere dovolj pregledne, stanje partijskih organiza-

cij pa se je zelo naglo spreminjalo. V svoji oceni delovanja partije v Sloveniji je Kardelj predvsem opozarjal na ozirok v delu, na selektivno, ob tem pa na nepodjetnost in nesamostojnost partijskih organizacij, zlasti pri organiziranju delavskih bojev. Ugotavljal je, da celice spodaj takoj na direk-tive okrožnega komiteja, a ta zopet na na-vodila in iniciativo pokrajinskega. Pri tem moramo posebej opozoriti na to, da se je

na goričanski konferenci izvoljeni pokrajinski komitej v sestavi Ivan Maček kot sekre-tar in s člani Toneom Šušteršičem, Oto-karjem Frankom, Francetom Hočevarjem in Jožetom Brilejem v tem času, zlasti po atentatu v Marseillu znašel v zelo grozno-nih pogojih dela; posebno težavno je bilo neprekinjeno vzdrževanje zveze z organiza-cijami na terenu.

Kot zelo aktualen problem je Kardelj postavil v ospredje delovanje pokrajinske tehnike, za katero ni bilo nikoli ne dovolj kadrov ne dovolj sredstev. Tako so recimo na enem samem pisalnem stroju tipkali ma-trice za štiri glasila, Rdeči prapor, Celico, Rdeče signale in Udarnika, ob tem pa še vsa besedila za letake, za direktivne okrož-nice, in prepise pism za arhiv PK. To v času, ko je partijsko delovanje ob svojem velikem vplivu med množicami že davno preraslo okvire, ko so zadostovali sami ročniški tiski in bi morala pokrajinska orga-nizacija že razpolagati z majhno tiskarno, ki bi tiskala letake, listke in brošure.

Vzroke za težave pri delovanju pokra-jinske tehnike (v posameznih okrožjih je bil položaj še slabši) kakor tudi tehnič-ne aparate je Kardelj iskal tudi v slabosti ljubljanske mestne partijske organizaci-je, v kateri za takšno delo ni bilo dovolj zaletja. Med objektivnimi vzroki za takšno stanje je na prvem mestu našel nezapu-nejše do ilegalnega dela, saj je v Ljubljani samo od začetka leta 1933 bilo 10 večjih »proval«, a preko 180 zajetimi in okrog 100 »besojnimimi člani partije.

ZIVELA ENOTNOST DELAVSKEGA RAZREDA — Tak je bil napis na transparentu, ki so ga delavci nosili 7. julija 1935 v Celju na zletu Svobod.

Foto: arhiv CK ZKS

¹ Andrej Nedog — Milica Kacin Wehinz, Kronološki pregled iz zgodovine delavskega gibanja na Slovenskem 1930—1941, Ljubljana 1967.
² Zvezastaj Levea, 2. 12. 1934, FOND KJ, Arhiv CK ZKS.
³ Pregled zgodovine ZKJ, stran 158 in 159.

ŽGOČA TEMA

S stolčka na stolček

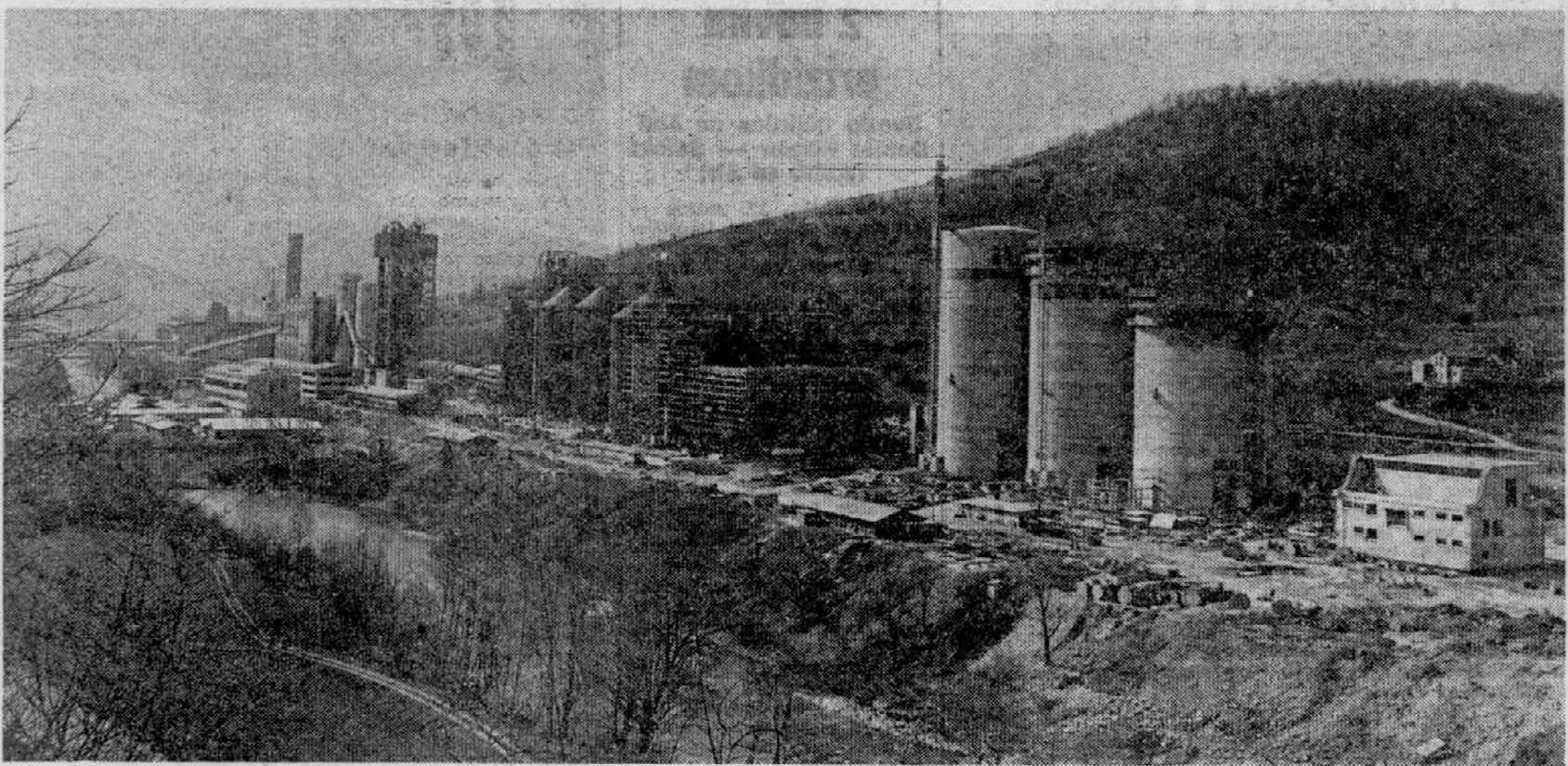
V pogovorih, ki so jih imeli člani CK ZKS z družbenopolitičnimi delavci v delovnih organizacijah na celjskem območju, je bilo večkrat slišati zelo resna opozorila, da bodo za odpravo naših gospodarskih razmer potrebni najhujši ukrepi od sankcij za osebno neodgovornost do dejanskega izplačila minimalnih dohodkov in likvidacije organizacij s trajnimi izgubami. Takšnega neproduktivnega dela (v smislu izkoriščenosti časa in strojev) si ne bi mogle privoščiti niti dosti bogatejše družbe.

Treba je reči, da zahteve o zaostritvi odgovornosti poslušamo že nekaj časa, ostajajo bodisi v cigaretnem dimu, sejnji dvoran bodisi zapisane v stališčih in sklepih organizacij ZK. In to kljub jasno dogovorjeni politiki, po kateri naj bodo eno od meril uspešnosti vodilnih delavcev predsem usakotni zaključni račun.

Na celjskem območju so v dveh, treh letih zamenjali vrsto direktorjev, zabeležimo pa tudi pojave očite prisilnosti, ki bi prav tako očitno nepravilnost vodilnih delavcev za razvoj in usodo delovne organizacije zaslužila enako ukrepanje. In ne samo to. Pojavlja se logika: če se kdo ni obnesel na vrhu te organizacije, bo nemara bolj sposoben za vodstvo druge organizacije. To je sicer lahko res, ni pa seveda ne nujno ne potrebno in je najbrž se manj koristno, kajti gre o bistvu za eksperimentiranje in nagrajevanje posameznikov s položaji in stoli, ki jih potemtakem ne pomenijo niso upravičeni, tega pa si ne bi smeli dovoljevati. Če zasostaritev odgovornosti ne pomenimo kot verbalističnega bavljanja, ampak kot dejanje, tedaj preostanejo samo še takšne ali drugačne — prijetne ali neprijetne — posledice, ki jih bo moral nekdo nositi, vendar ne samo na papirju, ampak na plečih.

DRAGO HRIBAR

IZBRANA FOTOGRAFIJA

Poldrug kilometer dolga tovarna

ANHOVO, 17. marca — Nova anhovska cementarna bo dograjena jeseni. Prihodnje leto bodo izdelali po planu 854.000 ton, leta 1980 pa že milijon ton cimenta.

Foto: Albert Zimic

Najboljši amaterski dosežki

V Trbovljah bo letos jubilejno srečanje gledaliških skupin

TRBOVLJE, 17. marca — Občinski svet zveze kulturno-prosvetnih organizacij Trbovlje je sprejel letošnje organizacijo XX. jubilejnega srečanja gledaliških skupin Slovenije. V času od 3. do 11. junija 1977 bo na odru delavskega doma v Trbovljah nastopilo 6 najboljših amaterskih gledaliških skupin, ki jih bo izbrala posebna žirija.

Na skedni reviji v Trbovljah bo republiška komisija izbrala najboljšo, ki se bodo potem udeležili zveznega festivala amaterskih gledaliških skupin. Organizator je imenoval poseben organizacijski odbor,

T. L.

SODOBNE TEHNIČNE NAPRAVE TUDI STARIJO

Razburljiva noč v dvigalu

Za popravila dvigal v Ljubljani predvidenih 18 milijonov din, vendar je že sedaj jasno, da bo denarja premalo — Nevarne pogodbe z zasebnimi mojstri

LJUBLJANA, 17. marca — Negotove vožnje z dvigali naj bi bilo naposled konec. Nekajletna prizadevanja, da bi ljubljanska dvigala vozila v skladu s predpisi, bodo sčasoma rodila sadove: za popravila dvigal je zagotovljenih osemnajst milijonov dinarjev. Svoje bo storil verjetno tudi Jugoinspekt in vsake pol leta redno pregledoval vsa dvigala.

Na srečo se v Ljubljani z dvigali začneta leta in zgodila večja nesreča. Res je, da vsak dan stoji v Ljubljani po nekaj deset dvigal, da jih 11 ne sme voziti in so zaprta, tista, ki jih je treba popraviti, pa so v delu. Če bi jih bilo več, bi bilo to velika nesreča.

Na skedni reviji v Trbovljah bo republiška komisija izbrala najboljšo, ki se bodo potem udeležili zveznega festivala amaterskih gledaliških skupin. Organizator je imenoval poseben organizacijski odbor,

T. L.

go časa se ni bilo moč našteti malomarnemu odnosu do teh sodobnih tehničnih naprav, ki hitro starajo in so nevarne za ljudi, ki jih uporabljajo. Vse to je posledica nevarne pogodbe z zasebnimi mojstri.

Skoraj polovica dvigal ni v redu

Od vseh 378 osebnih dvigal, kolikor jih je v Ljubljani, večinoma je na področju občine Center, jih kar 43 odstotkov ni taksnih, da bi se smeli v njih ljudje varno prevažati. Stanovanjska samoupravna interesna skupnost je že lani začela ukrepati. Predvsem je začela zbirati denar, odpravljati napake in snovati načrt, po katerem naj bi bila dvigala v letošnjem in prihodnjem letu v vsej Ljubljani povsem uporabna, varna, skratka, vozila naj bi tako, kakor to zahteva pravilnik. Toda vsa zadeva ni preprosta, saj na primer, za 73 dvigal ni ustrezne dokumentacije, mnoga popravila in vzdrževanje zasebnikov, številnih se sploh ne plačajo več popravil, vsa pa naj bi vozila prestopila, saj stanovanjci hitro zahtevajo.

Najprej ugotavljanje napak

Stanje ljubljanskih dvigal je bolj ali manj popisano, vendar se stanovanjska samoupravna interesna skupnost zavezuje, da bi vsa dvigala pregledala vsakih šest mesecev pooblaščenim strokovnim komisijam Jugoinspektu naj bi bile osnova za servisno službo, ki naj bi odpravila napake.

JOZE JERMAN

Vpraša lahko vsak, kdo bo odgovoril

Zakaj moram plačati naprej?

Poslovni običaj je, da kupljeno blago, naročeno uslugi in podobno plačamo tedaj, ko blago dobimo ali izkoristimo uslugi. V primerih, ko gre za redno mesečno plačevanje, je v navadi, da plačujemo sredi meseca. Tako se nekako izravnava čas, ko nekaj dobivamo ali uporabljamo zastonj, s časom, ko plačamo naprej. Tako je, na primer, s plačevanjem za stanovanje, za zavarovanje in drugo.

Izjema pri nas je plačevanje radijske in televizijske naročnine. Inkasanti namreč pobira naročnino že prve dni v mesecu. Torej moramo vnaprej plačati tisto, kar bomo šele gledali in poslušali ali drugače povedano: skoraj za ves mesec naprej moramo kreditirati delovno organizacijo RTV Ljubljana. Mislim, da to ni pošteno in prav.

Vprašujem: Kdo si tu jemlje pravice, ki mu ne gre? Ali je to samovoljno inkasanta ali RTV Ljubljana? Mislim pa, da delovna organizacija do česa takega ni upravičena tudi zato, ker plačuje svoje račune in osebe dohodke za nazaj — ne pa za naprej.

TONE KALAN, Kranj

Močan dvig cen

Cepprav je stanovanjska samoupravna skupnost zbrala 18 milijonov dinarjev, polovico od tega je kot posojilo prispevala za dvigala na področju občine Center Ljubljana. Denar ne bo za dostavo za vsa popravila. Kot pravijo na samoupravni stanovanjski skupnosti, so se cene popravil v zadnjem letu dvignile za 60 do 80 odstotkov, vsi trije pooblaščeniki monterji oziroma serviserji dvigal, David Pajic, Djuro Djaković in Ljubljanski IMP, so sicer povečali cene svojih uslug, razen tega pa so roki izredno dolgi: v povprečju traja od naročila do začetka popravila pol leta.

Nekvalificirani zasebniki

V tej zmešnjavi cen, rokov pa tudi kvalitete in računov, ki jih trije zasebniki serviserji najraje ne razčlenjujejo, marveč predložijo plačilni račun v »glavni«, so se mnogi hišni sveti zatekli k zasebnikom. Ljudje, ki niso monterji dvigal, marveč kuharji, električarji ali obrtniki drugih strok, imajo možnost, da na obični prigrizajo svojo popoldansko obro. Občinske uprave jim izdajo potrdila, da so obrt prigrizali. To pa je že dovolj, da s hišnimi sveti sklepajo pogodbe o popravilu dvigal. Nič ne vpraša za strokovnost, od kod jim rezervni deli in s čim jamčijo, da dvigala, ki jih popravljajo oziroma vzdržujejo, vozijo resnično varno.

Cepprav je veliko denarja zagotovljenega. Jugoinspekt pa pripravljen strokovno nadzorovati dogajanje z dvigali, čeprav je bilo domenež, da bo letos vozilo v skladu s pravilnikom vseh 378

ljubljanskih dvigal, to ne bo res. Najprej bo zaradi popravil zmanjkalo denarja, glede na izkušnje pa bo zelo težko dobiti denar za popravilo in vzdrževanje dvigal od etažnih lastnikov. Ti se že po pravilu nemorejo spoznamiti med seboj, da bi pravčasno plačali svoj delež. Vozaki za to so mnogi, posledica pa je, da dvigala niso varna.

Pokvarjenih dvigal nima kdo zapreti. Za to ni inšpektorja, kot ni za gradnjo dvigal trdnih pravil, kot so, denimo, za napeljava elektrike, plina, vode...

JOZE VETROVEC

Krka umira počasi

Če ne bo nihče poskrbel za dolensko lepoto, bo uničena do 1. 2000

NOVO MESTO, 17. marca — Reka Krka je tipičen primer našega odnosa do okolja. Ko so umirale čiste reke v drugih krajih, kjer je industrija hitreje napredovala, so na Dolenskem čakali prekriti rok: potrdilo se je pač mnenje, da občani začutijo zaskrbljenost do onesnaževanja okolja šele takrat, kadar so sami prizadeti. Zdaj po grobih izračunih v Sloveniji vlagamo za varstvo okolja vsako leto 200 do 300 milijonov dinarjev.

Zaradi različnih vplivov onesnaževanja je dolenska lepota Krka v zadnjih letih izgubila znano zeleno barvo: pojavila se je divja rast travertina, dno struge se je začelo dvigati in v srednjem toku Krke vse pogostejše poplavlja in vse več zemlje je močvirne. Po oceni strokovnjakov bo reka, če ne bo nihče poskrbel zanjo, uničena do leta 2000.

Zdaj je mogoče z zanesljivostjo trditi, da bodo prebivalci za reko poskrbeli. Nekaj zadnjih poletij so prebivalci krajev ob osrednjem toku Krke pisali protestna pisma zaradi onesnaževanja vode. Pisma so bila sicer koristna spodbuda, da so tudi odgovorni začeli razmišljati o Krkini usodi, hkrati pa svojevrstno zrcalo naše miselnosti: Krke pač ne bo rešil nihče drug, morali jo bomo reševati sami.

Za reko Krko, ki postaja najbolj kričec primer onesnaževanja na Dolenskem, bodi zapisano, da jo bo mogoče rešiti le z dogovorom in učinkovito akcijo vseh, ki onesnažujejo reko. To pa še zdaleč ni samo industrija, ampak gre sem šteti tudi kmetijstvo in gospodinjstva. Družbeni dogovor o varstvu reke Krke in njenih pritokov je torej prava konkretizacija dokumenta o varstvu okolja, ki sicer v republiški skupščini še ni bil sprejet, so pa o njem razpravljali že na vseh ravneh.

JOZE SPILCHAL

POGOVOR Z ZDRAVNIKOM

Moške težave

Hudo je, če pride kdo k specialistu šele po desetih letih bolečin

LJUBLJANA, 17. marca — »Bil sem operiran tako, da so mi poleg ostalega odstranili mehur in ga nadomestili z mojimi lastnimi črevesom... Zdravnik je potem prihajal tudi ob sobotah popoldne in nedeljah dopoldne, za vsakega je imel prijazno besedo,« piše neki bralec, ki se je bil zdravil na urološkem oddelku, v osmem nadstropju kliničnega centra.

Če bi pisno dobil zdravnika, ki ga je bil operiral, bi mu bilo gotovo ljubše (namreč zdravniku), kot če bi ga videl natisnjeno v rubriki, v katero pišejo bralec. Tam smo bolj vajeni brati o drugačnih človeških dejanjih, kako je voznik avta tega in tega sicer resda poškropil nekoga šolarja, ampak ga je potem tudi, čeprav vsega mokrega, odpeljal k mami...

Razen tega: od zdravnika pričakujemo, da bodo reševali življenja in da bodo prijazni do tistih, ki ležijo pod njihovimi rokami. In kam bi prišli, če bi obsešili na veliki zvone, kot temu pravi dr. Fedor Fritsch z urološkega oddelka, vsakega, o katerem njegov pacient piše časopisu, da je dober in prijazen zdravnik.

Zanimanje je omenjeno pismo vzbudilo zaradi prvega stavka, tistega o zamenjavi mehurja s črevesom.

V Sloveniji, tako se je izkazalo pozneje, ko smo šli po sledovih pisma nekoga braleca, je za zdaj dr. Fedor Fritsch edini, ki takšno približno štiri ure trajajočo operacijo opravi. Odkar se je od operacijske mize umaknil prof. dr. Slavko Rakovec, ki je prvi pri nas odstranil človeku mehur in ga nadomestil s delom, ki ga je bil izrezal črevesju. Tri deset takšnih operacij je bil dr. Rakovec opravil do takrat, ko je, pred šestimi leti, odšel v pokoj.

Takšnih operacij je nato dr. Fritsch izvedel na tanko pet, torej približno eno na leto. Kaže, da bo naš bralec, torej pacient, ki je dr. Fritschu izpolnil to letošnje »pismo«, dobil »soperiranca«, kajti na oddelku že čaka še ne petdesetletni bolnik, ki ima po besedah zdravnika, ki ga je bil postal sem, mehur, ki je ves preprečen s polipom. »Čakamo še na izvide,« pravi dr. Fritsch, »saj je človek še mlad, vse možnosti ima, da preživi.«

Mehur odstranijo in ga nadomestijo s črevesom. »Ravnokar je bil pri nas nekdo, ki ima že deset let umetni mehur, in do sedaj zaradi tega še ni imel nobenih težav z zdravjem.« Takrat, ko ga dokončno zavzame, preprate rak. Ta operacija velja v kirurgiji za eno najtežjih in se v naših bolnišnicah konča tako, da se pozneje, ko naj bi bolnik okrevail, lahko vsebina črevesja razlije, povzroči vnetje trebušne mrene in s tem smrt.

Zato je važno, da je pacient, pri katerem se odločijo za takšno operacijo »dovolj mlad, ne starejši kot 65 let, in da je v dobri kondiciji.« In če je rak šele v začetnem stadiju, takšnega pacienta operirajo tudi skozi sečno cev. »Na tak način nam lahko odstranimo manjši del stene mehurja, kar pomeni, da lahko »zvečer« bere časopis.« Takšnih, tako imenovanih transure-

tralnih operacij, so v zadnjih sedmih letih opravili na tem oddelku že čez tisoč. Delajo jih tudi v Celju, Mariboru in Slovenj Gradcu, kjer sicer službuje zdravnik, dr. Bojan Pirkanmajer, ki velja za pionirja tovrstnega kirurškega posega.

Rak na mehurju ne povzroča nobenih bolečin, edino kar vzbudi pozornost je kri v urinu. A tudi ta po dveh, treh dneh izgine in se pojavi spet šele čez nekaj mesecev. »Zato je važno, da pride vsak, ki opazi takšno spremembo v urinu, takoj k specialistu, kajti lahko gre samo za droben polip, ki ga ni težko odstraniti...«

Hudo pa je, če nekdo pride šele po desetih letih, ko se mu vseeno zaleti

DR. FEDOR FRITSCH: Operacija je žalostna reš, ne moreš jo kar opraviti in oditi.

Foto: J. Z.

čudno, da je trilateralno leto po dva dni v njegovem urinu kri. »Lahko so kamni, lahko je vnetje, lahko pa je tudi rak.«

»Dežurni mora pogledati vse,« in na urološkem oddelku je 80 postelj, pravi dr. Fritsch o svojih sobotnih popoldnevih in nedeljskih dopoldnevih, ni pa moraš speljati skozi kritične dneve po operaciji enega, zato ni, da bi to obehali na veliki zvon. Operacija je žalostna reš, ne moreš jo kar opraviti in oditi.«

Če bo kdaj utegnil, bo raziskal zanimivo stvar: »Inkore hitro je kdo, ki pride k nam zato, ker je opazil kri v svojem urinu in ni imel bolečin doma iz krajev od Postojne navzdol, v Istri ali na Primorskem, je skoraj gotovo, da gre za polipe na mehurju. Vsa doslej gleda tega še nisem našel na izjemo. Morda je kri na vodi, ki se navzame iste posebne zemlje, morda vino, ki ga pijejo v teh krajih, ne vem, zanimivo pa bi bilo to raziskati.«

Tovrstne operacije so seveda le del operacij in zdravljenja, ki sodijo na urološki oddelki. Najbolje se sem zatekajo ljudje s povečano prostato, najmanj pa je tukaj bolnikov, ki jim je bila ledvice ali mehur razjedla tuberkuloza. Veliko je tudi otrok, ki prihajajo s prirojjenimi napakami na urogenitalnem traktu.

VESNA MARINOČ

REPORTAŽNI ZAPIS

Hrepenenje v očeh

Novinarji so prinesli košček sreče v barvah v mladinski dom Toneta Kozelja — Brez toplega materinega naročja

FRAM, 17. marca — Tam, kjer se začnajo obronki Pohorja, je v zemljo vsajena čokata hiša, nekdanja vinskičarja. Jablane in hruške pred njo, sončni žarki se upirajo v pobeljeno pročelje. Iz stavbe se sliši smeh. Otroški smeh, glasen, s priokusom vedrosti. Pa vendar mu nekaj manjka. Pozneje, ko odhaja z obiska, veš, kaj je narobe, zakaj si za hip postal, veš, zakaj smeh ni poln. Tako poln, da bi čez travo zaplaval sproščen smeh otroštva. To je smeh hrepenenja. V njem manjka tista toplota, ki jo lahko napeljuje samo mama in oče, ko prideta utrujena z dela, toplota staršev.

Mladinski dom Toneta Kozelja v Framu. Malokdo ve za ta dom, še pred časom je bil skoraj neznani samim Framčanom, kajti otroci in njem so takšni kot vsi drugi. Vselej so se, skakajo, učijo, pridno hodijo v šolo. Skoraj takšni so kot vsi drugi, le družine imajo neurejene, starši so razvezani, malo ali nič ne skrbijo za te zvedave oči, le malokdaj so stisnili drobno otroško ročico. Zato so tu, njih 33, od tega osem deklet. Od prvega do osmega razreda osemelctke. Stirje vzgojitelj in ravnatelj in zvrhan kot dobre volje, lep in prijaznih besed, toplega stiska rok in pogleda, ki boža namesto maminega.

Morda so bili ti otroci takrat, ko smo bili na obisku, še bolj veseli zaradi novega, barvnega televizorja, ki so ga doma podarili novinarji. Denar so zbrali na kajih, hokejski tekmi med mariborskimi novinarji in reprezentanco Jugoslavije. Gorenje je prispevalo še nekaj denarja, Zarja popust, Elrad pa je obljubil anteno in strokovnjake, da bodo anteno postavili. In jim prinesli svet v barvah. Se je ostalo nekaj denarja in novinarji bodo z njim kupili radio, tako da bo tudi glasba bolj čista in prijetna. Prijeten kulturni program je bil zahvala, saj kaj drugega ne morejo dati. Dali so košček sebe. To pa je veliko.

Ko stopiš v hišo, v dom, ti se stene z obraz junaka Toneta Kozelja, vinskičarskega sina, ki je 29. novembra 1943 padel med Tujcem in Smartnim na Pohorju. Fotografije in pesmi, ki so jih svojemu junaku napisali otroci v nedolnih, toplih, a občudujočih verzih. Po tem hodimo po domu. Po fantovskih spalinah, kjer so lesene nadstropne postelje in stene, obelene v tapete, ki so jih same otroške roke prilepile na zid. Na posteljah pregrinjala, darilo krajeve zveze borcev, ki pa se neradi hvalijo s tem, češ, saj pomagamo, kolikor moremo, pa ne zaradi zahvale.

Dekliška soba, tesna, pretesna in na steni ob vratih okras — ogledalo z glavni. Kaj bi dekleta brez ogledala, saj si morajo v teh letih že urediti frizuro, morda celo rahlo nalitičati obrat, ki želi ugajati. Majhna kuhinja. Cista umivalnica. In v klet pralnica, kjer je na čistem mestu Primatov pralni stroj. Posodilo so ga, vendar jim ogornilo pomaga. Malo naprejši soba, kjer je miza za namizni tenis in klopi za šah. Ni veliko, nekaj pa je.

Vlado Poljanec, ravnatelj, pravi: »Nas plačuje temeljna izobraževalna skupnost, od skupnosti socialnega varstva pa dobimo dnevno po 87 din na otroka. S tem denarjem delamo včasih čudeže. Vendar se vsega ne da narediti. Radi bi popravili streho, dogradili vsaj še eno spalnico, povečali kuhinjo, uredili sporno, na igrišča. Počasno bomo vse to uredili. Še sreča, da imamo dovolj sadja, kajti letina je bila obilna in jabolk ne manjka. Tako lahko vsaj kakšen dinar namenimo za popravila.«

Posedli smo za mizo, pili čaj, prigrizovali in skupaj govorili. Sonja Pisaneč je tu osem let vzgojiteljica, pozna otroke, njihove skrbi, želje in skrita hrepenenja. »Poglejte to debluško! Najbolji si želi, da bi jo mati, ki se je pred kratkim drugič poročila, vzela k sebi. Vsaak dan joče zaradi tega. Jože bi rad šel na voljaško gimnazijo. Pri den učence je. Ivan pa namrava na vrtnarsko šolo v Celju. S tem nimamo problema. Nič več kot z drugimi otroki. Saj se radi učijo, disciplinirani so kot vsi normalni, »poredneži«, med seboj se razumejo. Še fantje se malokdaj zavrašajo.«

Potem je razpredala misli, da je takih otrok v mariborski občini vsaj 800, da jih je precej v rej, da bi jih morali v ta dom sprejeti vsaj še 60, pa kje najti prostor. Še zdaj jih je preveč.

»Tu nam je lepo, postati hočemo dobri delavci. Smo kot

Pisma bralcev

Gozdarji se čutimo prikrajšane

Dne 22. februarja sem v »Delu« bral zapisa Franca Kliča, upokojenega gozdarjskega tehnika. Z njegovimi nedbammi se povsem strinjam, kajti pa še nekaj dodati.

Res je, gozdarji v prvih letih po vojni nismo poznali 8-urnega delavnika, temveč je naš delovni dan trajal od zore do mraka in tudi več. Tu di nedelje in prazniki so bili redko prosti, zaradi nujnega dela pri izpolnjevanju plana svinja, spravila, mletanja in odpreme lesa. V teh letih je na gozdarjih stonelo 80 odstotkov izpisa, ker naša industrija se ni bila v stanju kriti niti domačih potreb, da o izpisu niti ne govorimo.

Zaradi pomanjkanja gozdarjskih strokovnjakov so nas gozdarje s srednjim strokovno izobrazbo bremenili z odgovornimi delom bodisi po gozdovih, obratih oziroma upravljal, da mesta vsaj zaseda gozdarji inženirji. Za svoje delo smo bili plačani po plačilnih razredih, ki so stoneli na izobrazbi in letih dela. Pri delu pa nas ni nihče vprašal po strokovnosti in prejemkih, delo pa je moralo biti opravljeno. Menim pa tudi, da kljub vsem mogočim

težavam ni bilo posebnih pomanjklivosti pri delu, kar lahko še sedaj dokazemo, da je tudi naš trud obrodil sadove.

Z odpravo plačilnih razredov in prehodom na nov sistem nagrajevanja po delu so nam izenačili z mlajšimi delavci, s tem je zaščiten plačilni razred v teku let padel v vodo.

Tudi sam sem delal na odgovornem mestu šefa gozdne uprave in referenta za gozdarstvo pri občini. Po ukinitvi tega delovnega mesta pa zame ni bilo več ustreznega delovnega mesta, ker so jih »zaseli mlajši gozdarjski strokovnjaki. Zato sem moral zadnjih pet let pred upokojitvijo sprejeti delo, ki je bilo niže ovrednoteno. Prejemki zadnjih pet let pa so bili občutni za pokojnino, ki jo se dan prejeman.

Ker se že toliko razpravlja o minulem delu, menim, da bi bilo pravilno, da bi se ob upokojitvi upoštevalo delo, ki je bilo prizadejati pretežno opravljal v času svojih delovnih let. Zato predlagam, da se v novem zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju upošteva ustrezeno reši.

IGNAC LAPANJA, Tolmin

Res ne moremo in ne znamo...

V majhnem prostoru slovenjgraške cvetličarne poskušajo skupina moških (7. marca) v zadnjem hipu kupiti šopek za »svoje ženske«. Med njimi mlada mati z otrokom v naročju. Potrešljivo in vlnudno čaka, medtem ko se moški prerivačo okoli pul-ta in jo vedno znova odraja-jo v ozadje. Otrok postaja nemiren, joka, vedno težje ga je držati. Mati se končno naveliča brezuspešnega čakanja, obrne se in gre.

Majhen in vendar tako značilen prizor. Se na predvečer praznika ne moremo in ne znamo spremeniti svojega vedenja do žensk in mater. Kakšno je šele ob drugih, »navadnih« dneih?

B. PETRAC, Slovenj Gradec

Nepozabno praznovanje 8. marca

Svet za vprašanja družbenopolitičnega in ekonomskega položaja žensk v Vipavi je v upisavskih čeniam letos pripravil nepozabno praznovanje. Namesto vsakotnega srečanja ob 8. marcu se nas je 50 upokojenih na zanimiv izlet na slovensko obalo. Grad Sočerb, ki smo si ga hoteli ogledati, je bil sicer zaprt, vendar smo imele lep

pogled na Trst in Tržaški zaliv. V Strunjanu so nas gostoljubno sprejeli v okrevališču ZVVI. Nekaterke ženske so se osvježile v pokrite bazenu, druge ob obiskale »avod« Elvira Vatoveca s posebnim osnovno šolo, ogledale smo si zgodovinsko cerkev ter spomenik ponesrečenim pomorščakom. Pri kosilu nas je obiskala ženska delegacija iz Liole, s katero smo se pomudile v priprtem poplenu. Ogledale smo si tudi hotelsko naselje Bernardin ter hotel Maestoso v Lipici.

Vsem, ki so nam omogočili ta zanimiv izlet, prisrčna hvala.

NADA KOSTANJEVIC, Vipava

Trd oreh

Kadar razmišljamo, kako bi uspešno reševali zaposlovanje zdomcev in brezposelnosti, iščemo delno rešitev v sprostitvi ali izpraznitvi delovnih mest, na katerih opravljajo službene dolžnosti upokojeanci. Upokojeanci lahko glede na njihove dohodke, pokojnine, razvščamo v bogatejše in tiste, ki ne dosežejo republiškega poplaja, katerim je treba omogočiti delno zaposlitev. Upokojeanci, ki presegajo s pokojninami republiško povprečje, naj bi se iz solidarnosti bres pritiska umaknili z delovnih mest, preden bi komisije za ugotavljanje premo-

ženja začele postopek.

Podoben anomalije zasledimo v nekaterih podjetjih, kjer invalidske upokojeence zaposlujejo s polnim delovnim časom. Take zaslužkarje na račun naše skupnosti najdemo zlasti v mestih.

Menim, da komentar ni potreben, če se mi, da smo premo korajni, da bi pozdravili sršenje gnezo in se lotili trdega oreha, t. j. odstranjevanja in preprečevanja podobnih anomalij, ki jih obsojamo, ker posebejvejo socialna razlike ne le med upokojeanci, temveč temboj med tistimi, ki čakajo na redno zaposlitev.

ALFONZ STAJNKO, Rače

Odgovori na vprašanja

Nujni dediči

G. V. T. — Ali in ob kakšnih pogojih so nujni dediči brale in sestre pokojnika po

PRIPOMBE

Od dopisnice do študije

Zajetna mapa pripomb na ljubljanski prometni režim — Izhodišča za strokovnjake pripravljena — Rok je 4. april

LJUBLJANA, 17. marca — Član izvršnega sveta ljubljanske mestne skupščine Marko Rainer, ki je zadolžen za promet, ima v svoji pisarni zajeto mapo pism o prometnem režimu. 32 so jih poslali posamezniki, 18 delovne organizacije in razne ustanove, 9 pa krajevne skupnosti, vendar v to niso vsi vključeni vsi prispevki, ki so jih objavili časopisi in so lepo spravljani v drugi mapi.

Zdaj ko je potekel rok za pripombe na prometni režim, začneja svoje delo ekipa strokovnjakov, ki bo obsežno gradivo obdelala in pripravila predlog za dopolnitev prometne ureditve.

Marka Rainerja smo vprašali, kaj meni o gradivu, ki so ga dobili.

»Za razliko od prejšnjega časa so bile zdaj anonimne kritike zelo redke. V glavnem smo dobili konkretne predloge, mnoge tudi za ureditev območij zunaj občinskega središča, kar ocenjujemo kot zelo pozitivno, saj bomo morali prometni režim razširiti tudi na ta območja. Si pa različni predlogi nasprotujejo, ali pa obravnavajo ozko območje nekaj ulice in to treba preučiti, kako uveljaviti predloge, ne da bi nastale težave drugje.«

Dopisi so že po obliki zelo različni: od dopisnice, katere avtor spodbuja izvršni svet, naj ne naseđa »spekulativno«, ki hočejo ustvariti prometno anarhijo, do nekaj tipičnih strani dolgih se-

stavkov z mnogimi pripombami na predlogi.

Marko Rainer nam je povedal, da je izvršni svet že začel obdelavo za popravilne in dopolnjevanje prometnega režima:

● Povečati prepusnost, vendar ne samo za osebne avtomobile, pač pa tudi za mestni promet.

● Boljše povezave kolekarskih poti; nekateri sicer menijo, da kolekarske ulice, vendar vidimo na cestah, da se koleksi sicer počasi, a spodbudno množijo. Prometni režim bo skušal kolekarske pospesevati.

● Preveriti težave pri dostavi tako za delovne organizacije kot za posameznike, vendar s tem, da bo na peševih površinah še naprej ostal strožji režim kot drugje.

● Pri parkiranju nameravajo ostati strogi, a ne povsod in za vsako ceno, kjer je dovolj prostora in stojaci avtomobili ne ovirajo prometa, jih nima smisla preganjati.

Skupina urbanistov, prometnikov, gradbenikov in

kommunalcev, v kateri je tudi pravnik, mora do 4. aprila obdelati vse zbrane pripombe in pripraviti predlog za spremembe in dopolnitve režima.

Med 4. in 10. aprilom se bodo ljubljanski prometni strokovnjaki posvetovali s kolegi iz nekaterih jugoslovanskih glavnih mest ter iz Wiesbadna, da bodo primerjali, kako oni rešujejo podobne težave in slišali njihovo mnenje o ljubljanski prometni ureditvi.

»Vsako mesto ima svoje prometne probleme in svoje rešitve«, je dejal Marko Rainer. »Vemo, da tujih izkušenj ne moremo mehanično prenašati k nam, pričakujemo pa, da bomo dobili obilo koristnih spodbud in idej, ki jih bomo uporabili takoj ali pa v kasnejših letih. V Ljubljani smo precej obremenjeni s tem, kar imamo in z rešitvami iz preteklosti, zato pričakujemo, da bi nam nekdo, ki vsega tega ne pozna, lahko pokazal rešitve, ki jih imamo pred nosom, a jih ne opazimo.«

LOJZE JAVORNIK

VERJELI ALI NE

Jame na cesti

Prebivalci krajevne skupnosti Rožna dolina so pred kratkim postavili občinski skupščini vprašanje, zakaj niso v celoti rekonstruirali ceste VI, oziroma, zakaj so asfaltirali samo južni pločnik.

V občinskem glasilu jim je odgovoril v imenu oddelka za gradbene in komunalne zadeve inž. Srečo Zorn, ki je med drugim zapisal: »Po programu je bil del ceste VI, ki lansko leto ni bil rekonstruiran, le redno vzdrževan, pri čemer pa ugotavljamo, da je več udarnih jam nastalo z nestrokovno izvedenimi prekopi posameznih stanovalcev, kar gotovo prispeva k poslabšanju vozišča.«

Torej, če hočete Rožnolice imeti dobro cesto, naj bo bolj strokovno prekopljeno, da ne bo preveč udarnih jam. J. P.

V BOLNIŠNICI

Razredi brez telovadbe

Pouk za male bolnike v ljubljanski bolnišnici — Nekateri dobe tu tudi sprichevala — Glavna želja je: v pravo šolo

LJUBLJANA, 17. marca — Lojzko stol v 4. c razredu osnovne šole Petra Kavčiča v Škofji Loki je že štirideset dni prazen. Iz bolnišnice je pisal sošolcem: »Tudi tukaj hodim v šolo, ne bom veliko zamudil.«

V klinični bolnici za pediatrijo, na ortopedski kliniki in na pediatričnem oddelku kirurških strok v Ljubljani imajo za vse šolske organizirane pouk od 1. do 8. razreda. Po zdravljenju v bolnišnici naj bi ne imeli prevelikih vrzeli v znanju, ne bi se jim smelo primerjati. To bi bil zanje ob boleznih ali poškodbi še dodaten udarec, saj trajajo zdravljenje včasih tudi dalj časa. Cini mali bolniki ozdravijo, spet sedijo v šolske klopike.

Posamezne prostore za pouk imajo le pediatrični oddelki kirurških strok, druge imajo pouk v bolniških sobah, v avliah ali prostorih, ki temu niso namenjeni. Vsek dan se tako uči od 170 otrok, na leto pa čez 2.000. Za pot učitelje, ki poučujejo na razredni stopnji, štiri na predmetni, ki jim pomagajo še štiri, ki so le delno zaposlene, je matična šola na Ledinu.

Če bolniki ne morejo v učilnico, pride učitelj k njim v bolniško sobo celo do postelje. Mislijo lahko, le hoditi ne smejo. Iva Drobnjak — močvaršica, ki vse jasno razloži, kako kaj gre, če čez.

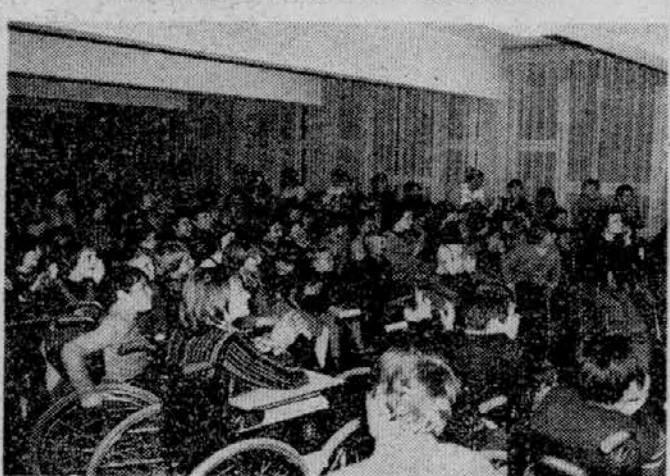
Mala nočna kronika

LJUBLJANA, 17. marca — Ob 22.15 — Jože S. verjetno ni vedel, kam z odvečno energijo, v gostini Kerski se je spravil na zadnje ode pa fant ni kazal nobene stabilnosti. Odpeljal so ga domov. Za prevoz se je vladno vozilo v milicinski so mu zaenkrat oprostili. Opazili so, da ga doma čaka se »leskova mami-«.

I. U.

DELO IN KULTURA

Pevci iz Metalke v Kamniku

LJUBLJANA, 16. marca — Četrtekovo popoldne je v domu upokojencev ter v domu invalidne mladine v Kamniku odmevala pesem mešanega pevskega zbora Metalke iz Ljubljane. Za vesel program sta poskrbela tudi harmonikar Tone Bučan in napovedovalec Milče Stegu, medtem ko je zbor vodil dr. France Pergar. Topel sprejem pesmi, ki je vnesla med mlade poslušalce prijetno spremembo, je bilo opaziti tudi v domu upokojencev. Tu ji je pritegnil celo 90-letni varovavec doma, ki je tudi požel buren aplavz. Sale, ki jih je stresal napovedovalec Milče Stegu, pa so razveselile poslušalce, ki so se poslovlili od nastopajočih v upanju, da se še vrnejo.

T. B.

Prireditve ob koncu tedna

LJUBLJANA, 17. marca — Tudi ob koncu tega tedna bo ljubljanska mestna zveza kulturnih organizacij soorganizatorica vrste kulturnih prireditev v ljubljanskih krajevnih skupnostih in okoliških krajih. V petek, 18. marca ob 19. uri bo v dvorani krajevne skupnosti Nove Jarše predaval Stane Tavcar o Sloveniji in slikah in melodijah. V soboto bosta dve kulturni prireditvi ob 18. uri bo v gasilskem domu na Golem proslava krajevnega praznika, na katerem bodo v kulturnem programu nastopili tudi Rajko Kortnik, Dragica Ognjanovič in Dana Hubad, ob 19. uri pa v Medvodah premiera dramskega dela Paula Zindela »Vpliv gama žarkov na rast rumenih marjetic«. Pod vodstvom režiserja Petra Militarova bo nastopila gledališka skupina DPD »Svoboda« iz Medvode.

Krajska slovesnost bo v petek ob 16.30 tudi v osnovni šoli »Danile Kumar« v Ljubljani ob otvoritvi novega dela šole, zgrajenega iz I. samoprispevka.

M. Z.

Premiera v Mavčičah

MAVCICE PRI KRANJU, 17. marca — M. igralci amaterji dramske skupine KUD »Simon Jenko« bodo v soboto, 19. marca ob 19.30 na domačem odru prvič predstavili komedijo Claudia Aneta Puggia »Dnevi naše sreče«. Igro so našelirali pod vodstvom režiserjev Rudija Zevnika in Toneta Dolinarja, sama predstava pa za kraj pomeni pomemben kulturni dogodek.

F. R.

Zbor medvoških lovcev

MEDVODE, 17. marca — Amaterski pevski zbor lovske družine Medvode je vnesel prijetno osvežitev v kulturno življenje Medvode. Šteje 28 članov, ki pridno vadijo v osnovni šoli »Franc Bukovec« v Preski pod vodstvom prof. Janeza Tometa. V svoj spored vključujejo predvsem narodne pesmi, ki jih je sicer redko slišati. Družji jih predvsem veselje do petja, saj doslej niso bili deležni pomoči. Lani so imeli 15 javnih nastopov, predvsem na prireditvah v Medvodah. Te bodo sodelovali na občinski reviji pevskih zborov, ter na reviji lovskih pevskih zborov v Sodražici, nastopili pa bodo tudi na vseh prireditvah na področju krajevne skupnosti Medvode.

F. R.

Obletnica z novim prizidkom

Svetle učilnice na šoli Danile Kumar — Šolski okoliš se širi

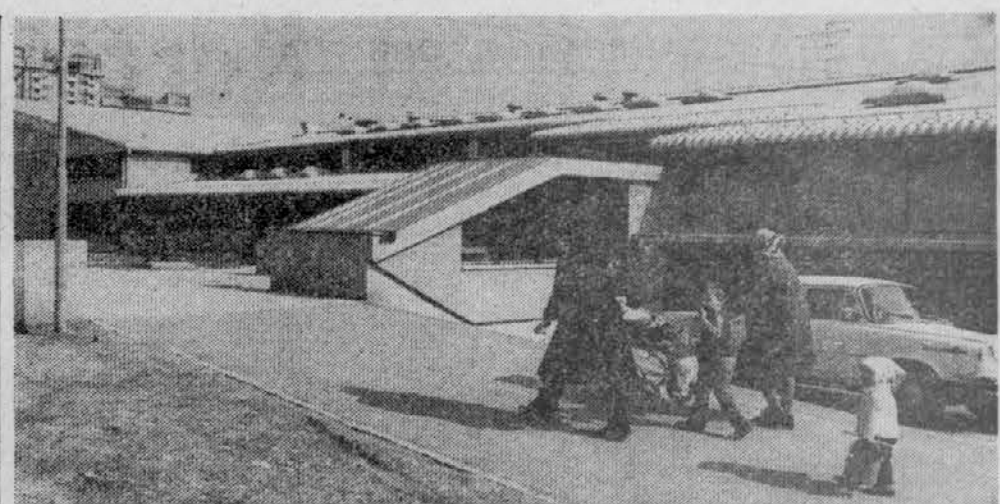
LJUBLJANA, 17. marca — Z drugim polletjem letošnjega šolskega leta je osnovna šola Danile Kumar presla na enozimenski pouk vseh oddelkov. Oddelke predmetne pouka so preselili v novi prizidek iz samoprispevka I. Jutri praznujejo tudi 15-letnico šole.

Obletnico bodo počastili s slovesno otvoritvijo šole. S prizidkom, ki je po hodniku povezan s staro šolo, so pridobili 18 učilnic, večjo telovadnico, šolsko kuhinjo in večnamenski prostor na 4600 kvadratnih metrih površine. Pred tem so imeli na stari šoli pouk v 1,6 izmene. Kakor vsi, sta tudi Andreja in Arjana iz 7. b. razreda veselili svetlih in sodobnih novih šolskih prostorov in sta povedali: »Vse prostora nam omogoča, da lahko uporabljamo več učil, s tem pa imamo tudi pouk bolj sodoben. Ker na šoli ni več utrenjenosti, imamo tudi več možnosti za delo raznih krožkov.«

Vendar jih na šoli skrbi, kaj bo čez leto ali dve. Bojijo se, da bodo čez dve leti znova prisiljeni uvesti dvoimenski pouk. V obeh šolskih stavbah sedaj dobiva znanje 880 učencev v 40 oddelkih skupaj z oddelki podaljšanega bivanja. Pri šoli pa dograjujejo sosesko BS-7, ter bo v njej po podatkih gradbenikov samo do konca letošnjega leta na novo vseljenih okoli 300 stanovanj.

Jutrišnjega odprtega novega dela šole, ki bo povezano s proslavljanjem vseh treh velikih letošnjih obletnic, se bo udeležila tudi 8-članska delegacija s pobratene šole maršala Tita iz Kumrovc. Prav tako bo delegacija šole Danile Kumar jutri obiskala skupaj z delegacijo krajevne organizacije ZZZB kraj pod Ljubnikom, kjer je 18. marca 1944 padla narodna heroinja Danila Kumar, po kateri nosijo oboji ime.

M. Z.

PRAZNIK NA ŠOLI DANILE KUMAR — Z novim prizidkom, ki je zgrajen s sredstvi prvega ljubljanskega samoprispevka, je osnovna šola Danile Kumar za Bežigradom pridobila vrsto sodobnih učilnic (zgoraj). — Šolarji od prvega polletja uživajo dobroto iz popolnoma nove kuhinje (spodaj). Foto: Janez Zrncec

ZA BEŽIGRADOM

Dieta po znosnih cenah

Od prvega maja v Ljubljani nov gostinski prehrambeni center — V njem bo tudi dietna restavracija z 80 sedeži

LJUBLJANA, 17. marca — V centru Bežigrada na Titovi cesti bodo predvidoma 1. maja letos odprli nov gostinski prehrambeni center. Približno 80-članski kolektiv Gostinske prehrabne centra — delovne organizacije v SOVD ABC Pomurka je pred dvema letoma sprejel sklep, da bo povečal zmogljivosti ter posodobil proizvodnjo in uredil nove prostore (investicija 48.332.450 dinarjev).

Vodja proizvodnje Anton Strajnar nam je povedal, da bo zmogljivost novega obrata družbene prehrane okoli 30.000 obrokov na dan. Poleg klasične restavracije bo posebna in gotovo zelo potreb-

na novost dietna restavracija s približno 80 sedeži. Več uslužbenecv prehrabnega centra je obiskovalo tečaj in poslušalo predavanja o dietni prehrani (in tudi o posebni prehrani športnikov). Ob otvoritvi bodo pripravili tudi degustacijo za zdravstvene delavce iz Ljubljane in bližnje okolice. Trudili se bodo, da cene dietne prehrane, katere priprava zahteva zapleteno tehnologijo, skrbno izbirajo, živili in več osnovnih sredstev, ne bodo previsoke, ker je med obolenimi ljudmi, ki potrebujejo tovrstno prehrano, predvsem veliko starih in občanov z nižjimi dohodki in pokojninami. Če jim pa nikakor ne bi uspelo, kolikor je pač mogoče, uspešno poslovi po tako nizkih cenah kot nameravajo, pričakuje pomoč od za to vrsto dejavnosti zadolženih ustanov.

V prehrabnem centru bo še slaščičarna, cocktail

bar in samopostrežna restavracija, ki bo odprta od 9. do 22. ure. Pripravljeni bodo tudi topli obroki za razvoj. Izven svojih prostorov v druge delovne organizacije in ustanove.

V delikatesi bodo prodajali sveže pripravljene izdelke iz lastne kuhinje, tuzn bo še Kavbo bar, kjer bodo gostje lahko izbrali med več na različne načine pripravljanimi kavami in pijačami.

M. G.

Dežurstva v Ljubljani

LJUBLJANA, 17. marca — To soboto in nedeljo bodo dežurstva naslednjih obhramstvenih lokali in trgovin.

BLAGOVINE

To soboto bo do 20. ure odprti Centromercur.

VEČERNO DEŽURSTVO

Vsak dan, razen nedelje, je odprta od 7. do 22. ure Mercatorjeva trgovina na Puharjevi 3.

NEPOSREDA DEŽURSTVA

Od 7.30 do 11.30 so odprte Emonda na Gosposvetski 6, Ljubljanski mlekar na Miklošičevi 28, Delikatirna na Titovi 28, od 11.30 do 15.30 na kiosku Srdje zelenjave na Zaloški ob Klinični avtocesti.

ELEKTROINSTALATERSTVO

To soboto od 14. do 20. ure ter v nedeljo od 7. do 13. ure bo dežurstvo Franci Bidovec na Vodnikovih 233.

ZENSKI IN MOSKO

To soboto od 14. do 20. ure bo dežurstva tudi Francka Pečar na Brezgi 10.

VEČERNO DEŽURSTVO

To soboto od 14. do 20. ure ter v nedeljo od 7. do 13. ure bo dežurstvo Francka Pečar na Brezgi 10.

POGREBI

LJUBLJANA: Danes se bodo na Žalobni svodi: Se zadnje poslasti ob 11.30; 63-letnega Marije Končan (ob 11.30); 63-letnega očeta Nikole Žilčiča (ob 14.30); 68-letnega upokojenca Franciška Manfreda (ob 15. uri) in 73-letnega upokojenca Jožeta Kocmur (ob 16. uri).

SENTVID: Na pokopališču v Sentvidu se bodo danes ob 13. uri svojci poslovili od 62-letnega upokojenca Filipa Jevševarja.

R. D.

POROKE

LJUBLJANA: Danes ob 11. uri si bodo v poročni dvorani na Magistratu našli mladenčev jama trije pari, jutri ob 9. do 13. ure pa se bo v Ljubljani poročilo 30 parov.

DOMZALE: Na občini v Domzalah se bosta v soboto dopoldne vpisala v poročno knjigo dva para.

R. D.

NOVA ŠTEVILKA DELEGATSKEGA VESTNIKA

MURSKA SOBOTA — V tretji številki Delegatskega vestnika je objavljen osnutek gradiva o izvajanju in uveljavljanju delegatskega sistema in odnosov v TOZD in KS v sotoški občini. Gradivo bo služilo za razpravo v temeljnih delegacijah, o njem pa bodo razpravljali tudi zbori občinske skupščine.

I. G.

ZLATI JUBILEJ

Franciška in Janez Marolt

LJUBLJANA, 17. marca — V poročni dvorani na Magistratu sta podpisala listino o sklenjeni zlati zakonski zvezi tudi 70-letna Franciška in 73-letni Janez Marolt iz Cvetlične poti 6 v Polju.

Jernej je že s 14 letom začel s trdim delom pri zidarjih in v kurilnici. Večje pomagati materi pri vzdrževanju 14-članske družine. Kot 18-letni mladenič pa je z 2. gorskim strelskim polkom bil znane bitke na zahodni fronti. Po končan I. svetovni vojni ga je čakala še vojaška služba; ko se je vrnil domov, je začel pri bratranecu opravljati čevljarški poklic.

V tem času je srečal Franciško. Njuni poti se od 27. februarja 1927. leta nista več ločili. V zakonu so se jima rodili štirje otroci; z delom, življenjem in vzgojo otrok sta Franciška in Jernej svetel zgled, kako je treba tudi v najtežjih dneh narodove zgodovine stati v pravih vrstah in vztrajati ne glede na žrtve v pravem boju do zmage. Za delo med NOB jima je domovna dala priznanje z redom zaslug za narod III. stopnje. Jernej pa si je za pomoč pri obnovi domovine prislužil več udarniških značk.

Zdaj, v jeseni življenja, jima je v največji veselje sreča njunih štirih otrok in osmih vnukov.

R. DREMEJ

ŽIVILSKI TRG

Povsod zelene stojnice

Na slovenskih trgih ponujajo branjevke solato vseh vrst, pa tudi južnega sadja nam v teh dneh nudijo na pretek

LJUBLJANA, 17. marca — Slovenski kupci so, kot poročajo naši dopisniki, večinoma zadovoljni z založenostjo na svojih živilih trgih. Povsod je dovolj predvsem raznovrstne solate, pa tudi južnega sadja ne manjka.

Bojana Leskovar nam je poslala cene s celjskega trga: endivijo prodajajo od 10 do 14 dinarjev, radič od 20 do 30, regrat od 10 do 30 dinarjev kilogram. Za krompir zahtevajo prodajalci od 6 do 7 dinarjev, čebulo od 10 do 15, deseni od 30 do 50, spinac od 30 do 40 in glavno zelje 8 dinarjev kilogram. Med sadjem je še največ izbire med jabolki, ki so na voljo od 4 do 6 dinarjev kilogram.

Na ljubljanski trg prinese svoje prideleke iz dneva v dan več prodajalcev, tako da je izbira dobra. To velja zlasti za zeleni rezani radič, ki je napredal od 40 do 60 dinarjev, po 40 din je napredal radič radič in motovilce, od 30 do 40 radič, endivijo prodajajo Dalmatinci po 10 dinarjev, 20 din pa je treba osteti za kilogram cvečeta.

Sonja Vraz je zapisala tudi cene sadja: pomaranče na prodaj od 11 do 13 dinarjev,

grenivke so po 9, limone 15 in jabolka od 5 do 9 dinarjev kilogram. V pokriti tržnici je dovolj jaje od 1,50 pri zasebnih prodajalcih od 2,30 din pri prodajalcih družbene sektorja.

Peter Romančič pravi, da je tudi v Novem mestu dovolj solate: endivijo prodaja po 15 din, spinac po 25, cvečeta 20, sveže glavno zelje od 6 do 8, korenček in čebula sta po 15 dinarjev in krompir od 5,50 do 7 dinarjev kilogram. Od 9 do 11 din je treba osteti za kilogram jabolok, bruske prodajajo od 18 do 20 dinarjev kilogram, pomaranče po 12, grapefruit po 10, limone od 14 do 16 din, suhe slive so po 30 dinarjev, jaja pa so na prodaj od 1,50 do 1,70 dinarja.

Sonce je privabilo prodajalce tudi na sobosko tržnico, vendar izbira ni kdo ve kaj

Več koristi pod skupno streho

Referendum o združitvi med Lesnino in Gramezom bo 31. marca

LJUBLJANA, 17. marca — Delovni organizaciji Lesnina in Gramez, ki se ukvarjata s trgovino in delno tudi s proizvodnjo, sta ob sorodnem poslovanju in srečevanju na trgu spoznali, da bi bilo gospodarjenje pod skupno streho za obe organizaciji nedvomno veliko koristnejše.

V Sloveniji, se posebej pa v Ljubljani, že dlje časa pogrešamo trgovino z veliko izbiri gradbenega materiala, ki je Gramezova osnovna dejavnost in se v tem povsem ujema z enim izmed Lesnininih tozdrov, kar nedvomno govori v prid združitvi.

O združitvi, kjer naj bi Gramez postal Lesninin TOZD, bodo delavci odločili z referendumom 31. marca.

P. M.

Kam v kino

LJUBLJANA — Velikih sprememb v sporedu ne bo. »Vodstvo Karoline Zaslavne ostajala v kinu, kjer si je do sedaj doletelo gledalce že 50.000 gledalcev — rekord, ki ga za domni film ne pomnimo desetletij. Na nastop na umetniški platni pa čaka še ena svetilka: sedemdeset let umetnosti, se vedno vitalna in genialna briljantna Katherine Hepburn, ob kateri se je v vesteru »Enoki šerif in damas potrdila zaigrati kar se da dobro tudi John Wayne.«

V »Komunije« predvajajo Score-sovega »Taksista«, ki mu ne zaradi problema ne zaradi dolge vloge ne bo manjkalo gledalcev. Sveža zanimivost, komedija »Lovca na doze«, bo na »Vizur« predstavlja nova, obelodana ameriško filmsko ime, igralko Stockard Channing, ki je tukaj s svoj prvo vlogo domača partnerica v nekem Jacku Nicholsonu. V »šiški« se bo predstavila science fiction film na športno tematično, razburilni, dinamični in kruti »Rollerball«, ubitjska kombinacija, kakršna je bil utegnil razviti čez desetletja, danes najbolj dinamičnih sportov.

STANKA GODNTO

Črne točke

Okraden med službo

LJUBLJANA, 17. marca — Konec minulega tedna, med 10.45 in 12.30, je neznanec prekal sukulje Jerneja L., ki je visel v hodniku zgradbe na Langusovi 8, zvezja, ki je v tej zgradbi tudi zaposlen, je ojašal za denarnico, v kateri je bilo 350 dinarjev.

U. S.

Treščil v drevo

LJUBLJANA, 17. marca — Voznik osehnega avtomobila Vlado Božič, ki je včeraj dopoldne vozil po Roki cesti z neprimerno hitrostjo, v osterem naglednem ovinku ga je vrglo s ceste, kjer je treščil v drevo. V nesreči se je hudo ranil sopotnik Mehmed Bužimski, laje pa sopotnik Biljana Bjeleševac, oboje iz Ljubljane. Odpeljali so ju v bolnišnico. Na vozilu je škoda za okoli deset tisočakov.

I. U.

Vlomil v cvetličarno

LJUBLJANA, 17. marca — V noči na sredo je neznanec skozi okno vlomil v cvetličarno v Wolfovi ulici. Verjetno si je obetal izdatni plen, saj je v predalcih in v registrski blagajni našel le 350 dinarjev.

U. S.

Ni prišel kegljat

LITJA, 17. marca — Neznaneec je v noči na 16. marec vohalske kegljske gostilne podjedla Litja. Temu je prekal vse predale, v enem od njih pa je našel 1.000 dinarjev in jih odnesel.

U. S.

Plen iz avtomobila

LJUBLJANA, 17. marca — V noči na 17. marca je neznanec vlomil v osebni avtomobil, ki ga je lastnik, Marjan R., parkirani v Smetovih ulici. Njegov plen je bil kar obilen, saj je odnesel več predmetov v vrednosti 1.000 dinarjev.

U. S.

Zasulo ga je apno

LJUBLJANA, 17. marca — V Tovarni celuloze v Medvodah je včeraj okoli 9. ure Ferdinand Debeljak pregledoval pokvarjeno čistilno napravo. Zamenjen cev dozatorja je sčkal odmašiti s palico, pri tem pa sta se iz cevi vala dva kubična metra apna. Njegov plen je bil kar obilen, saj je odnesel več predmetov v vrednosti 1.000 dinarjev.

U. S.

Iztrila vagona

LJUBLJANA, 17. marca — Pri razizni čuvajnici za tovarno »Znake« sta dala nekaj po polovici iztrila vagona. Na sedem tisoč je stala lokomotiva

DANES NA RTV

TELEVIZIJA

8.10 TV V SOLI: Črka kot številka, Farma goved, Kulturni spomenik (do 9.00) (Zg)

9.25 SMUSKI POLETI, barvni prenos iz Planice (do pribl. 11.30)

14.10 TV V SOLI — ponovitev (do 15.45) (Zg)

16.15 SMUSKI POLETI, barvni posnetek iz Planice

17.30 ČAROVNIK ČAJ, barvna oddaja

18.00 OBZORNIK

18.15 SLOVENSKI LJUDSKI PLES: Bela krajina, barvna oddaja

18.45 PRVA POMOČ, barvna oddaja

19.00 JAPONSKI SPORTI: Karate, barvna oddaja

19.15 BARVNA RISANKA

19.30 TV DNEVNIK

19.55 TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

20.05 P. Heriat: BOUSSARDELOVI, barvna nadaljevanja

21.20 RAZGLEDI — Trilogija o Bombayju, jutro, barvna oddaja

21.35 ULICE SAN FRANCISCA — serijski barvni film

22.45 TV DNEVNIK

23.00 BOKS FOREMAN : YOUNG, barvni posnetek iz New Yorka

Oddajniki II. TV mreže:

17.45 MAGNET — otroška oddaja (Bg)

18.15 NAŠA OBRAMBA (Zg)

18.45 DNEVNIK 10 (Zg)

19.05 KULTURNI PREGLED (Zg)

20.00 SREBRNA CESTA — glasbeno-literarna prireditev (Zg II)

21.25 P. I. Čajkovski: LABODJE JEZERO, baletna predstava Bolšoj teatra (Zg II)

22.25 BOKS FOREMAN : YOUNG (do pribl. 23.10) (Bg II)

TV Zagreb — I. program:

9.00 TV V SOLI (Zg)

10.00 TV V SOLI (do 11.05) (Bg)

od 17.15 do 19.30 isto kot na odd. II. TV mreže

20.00 OB GLEDANJU TV — zabav. glas. oddaja (Bg)

21.00 ULICE SAN FRANCISCA (Sa)

21.50 SLIKAR IVAN LOVRENCIĆ

22.40 SAHOVSKI KOMENTAR (Bg)

TV studio Koper:

13.00 BOKS: Foreman — Young

19.00 SMUSKI POLETI, posnetek iz Planice

19.55 OTROŠKI KOTICEK

20.15 TV DNEVNIK

20.35 PREGRESNO MESTO, celovečerni film

22.00 KONCERT ZA VIOLINO IN ORKESTER Danila Švara, dirigent Uroš Lajovic

23.30 BOKS: Foreman — Young, ponovitev

IZ RADIJSKEGA SPOREDA

PRVI PROGRAM

4.30 Dobro jutro; 8.00 Glasbena matineja; 9.05 Radijska sola za nižjo stopnjo — Menjalni taktovski način; 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 11.03 Po Talijinski poti; 12.30 Revija orkestror in solistov; 12.30 Kmetijski nasveti — Ljubeč Kastele; 13.00 Čebel pri cvatju ravnanja v naravi; 12.40 Pihalne gode vam igrajo; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Glasbena pravljica — Gustav Sitrnik-Borut Lesjak; 14.10 Pomoč mladim; 14.20 Naši umetniki mladim poslušalcem; 14.30 Naši poslušalci četvrtino in podzavljajo; 15.30 Napotki za turisti; 15.35 Glasbeni intermez; 15.45 Naš gost; 16.00 Vrtičjake; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 »Mesta prijatelje (skupna oddaja jugoslovanskih radijskih postaj); 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Toneta Kmeteca;

20.00 Stop psope 20; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.30 Besede in zvoki iz logov domačin; 23.05 Literarni nočniki; 23.15 Jazz pred polnočjo; 23.20 Revija postev; 3.03 Minute z italijanskimi baročnimi skladatelji; 3.30 Paleta akordov; 4.03 do 4.30 Majhni ansambli.

DRUGI PROGRAM

8.00 Petek, na valu 202; 13.00 Iz partituri velikih barvnih orkestror; 13.35 Zvoki dežel ob Mediteranu; 14.00 Radijska sola za nižjo stopnjo — Menjalni taktovski način (ponovitev); 14.25 Glasbena medigra; 14.35 Z vami in za vas; 16.00 Prometni letoskon; 16.40 Glasbeni stereo studio; 16.40 S poveljami po Jugoslaviji; 17.30 Zrcalo dneva; 17.40 Odmevi z gora; 17.50 Prijetni zvoki; 18.00 Stereo jazz; 18.30 Glasba za vsako; 18.35—19.00 Minute za kulturo.

TRETIJI PROGRAM

19.05 Radijska igra — John Pepper Clark: Splav (prva izvedba); 20.05 Miniature slovenskih skladateljev; 20.15 Z jugoslovanskih koncertnih odrov — Koncert Simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije, dirigent Jerzy Katlewicz, solist Nicanor Zabaleta (neposredni prenos iz Slovenske filharmonije); 22.00 V nočnih urah z Milanom Ristićem in Primožem Ramovšom; 22.30 Mednarodna radijska univerza; 22.40 Dve sonati Aleksandra Skrjabinina (izra pianist Igor Zuckov); 23.15 Marij Kozaj: Trije prizori iz opere »Črne maske; 23.35 Iz slovenske poezije.

Prenarejal denarne nakaznice

MARIBOR, 17. marca — Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem je bil obsojen na leto in 8 mesecev zapora Mihael Zemljik, 34 let, bivši kurir pri podjetju Vrtinarstvo — Florina iz Maribora. Zemljik je bil obsojen zaradi poverbe in ponarejanja listin. Kot kurir je bil med drugim zadolžen za dvigovanje denarja na pošti, ta denar pa bi moral nato predati v blagajno podjetja. Ker pa je blagajničarka delala za stranec le od 11. do 12. ure, sam pa je bil z delom včasih preobremenjen, denarja ni mogel sproti odvajati in se mu je začel nabirati. Začel ga je shranjevati doma in sicer je od aprila do julija lani odnesel domov in ni odvedel v blagajno skupaj 29.069 dinarjev. Razen tega je v osmih primerih predrugačil odrezke denarnih nakaznic, ki jih je dvignil na pošti in so bili naslovljeni na Florino in sicer tako, da je s svinčnikom ali flomastrom predrugačil datume ter tako otežkočil kontrolo prispetja zneskov.

D. P.

Ne dvajset, pač pa le sedem minut

PIRAN, 17. marca — Poročali smo že o požaru, ki je nastal v ponedeljek okoli devete ure v stanovanju Mete Murkovič v Vodopivčevi ulici 6 v Piranu. Kot je povedala lastnica, je požar nastal zaradi eksplozije TV sprejemnika. Gasilci, naj bi na kraj požara prišli po dvajsetih minutah, kar pa zanika in pravijo, da so prišli na kraj požara po sedmih minutah od taktat, ko so bili obveščeni.

Huda prometna nesreča v Turčiji

ANKARA, 17. marca (AP) — Stiri najstniki so izgubili življenje, devet pa jih je bilo ranjenih v prometni nesreči na magistralni cesti Ankara-Kajseri. Nekaj avtov se je zalezel v tovornjak, ki je bil parkiran ob cesti.

Žalostna usoda umetnin

V Šibeniku neznanci ukradli 17 ikon — Ukradene slike, ki so se vrstile v Dubrovnik, so utrpeli hude poškodbe

ŠIBENIK, DUBROVNIK, 17. marca — V noči na torek, 12. marca so dosedaj še neznani storilci iz pravoslavne cerkve v Zagrebški ulici v Šibeniku ukradli 17 ikon. Ikone, dela neznanih umetnikov 16., 17., 18. in 19. stoletja, imajo veliko kulturno-zgodovinsko vrednost, ki pa se ni dokončno ocenjena.

Tatovi so prišli v cerkev skozi stranska vrata. Čeprav je bilo v cerkvi še veliko vrednejših ikon in ostalih predmetov, so se neznanci raje odločili za manjše ikone, velikosti 20 x 30 centimetrov.

Neznanci so imeli pri svojem »podvigu« skrajno prostoro, saj tudi te umetnine, kot se marsikateri v naših cerkvah, niso bile zavarovane. Delavci šibeniške uprave javne varnosti je prisililo na pomoč strokovnjak regionalnega zavoda za spomeniško varstvo. Na podlagi fotografij bodo skušali ugotoviti,

katere ikone so pravzaprav ukradene. Delavci UJV so takoj na sprejemu obvestila o kraji, sprožili obširno preiskavo.

V Dubrovniku pa se ukvarjajo z drugačnimi težavami. Te dni so se v mestni muzej v Kneževem dvorcu spet vrtnile umetniške slike, ki jih je ukradla mednarodna tolpa in katere so pred nedavnim našli v kleti nekega gostišča na Tirolskem. Vendar pa so slike, ki so jih Avstrijci vrnili Jugoslaviji, danes skoraj brez vsake vrednosti — v Dubrovniku so prispele tako močno

Avstrijsko odličje za našega zdomca

GRADEČ, 17. marca — V Gradcu je štajerski deželni glavar dr. Friedrich Niederl izročil odličje nekatere državljanom republike Avstrije, ki so se izkazali pri reševanju človeških življenj. Med odlikovanih je tudi jugoslovanski zdomec 24-letni Ignja Kikić, ki je 2. maja 1975 opazil v deročem potoku v Brucku 5-letnega Wolfganga Rannerja, ki ga je odnašala voda. Čeprav je sam slab plavalca, ni razmišljal in se je pogiral v vodo, iz katere je potegnil 5-letnega čanta. Predsednik avstrijske republike ga je odlikoval z zlato medaljo na rdečem traku za zasluge za republiko Avstrijo.

N. S.

V vlačilcu našli 250 kg hašiša

SENTILJ, 17. marca — Avstrijski časopisi poročajo, da so avstrijski cariniki na obmejnem prehodu v Spillju podrobneje pregledali turški vlačilec, ki je prihajal v Avstrijo. Pri pregledu so uporabili tudi posebej izurjene pse, ki odkrivajo marihuano. V skritih predelih tovornjaka so odkrili okoli 250 kilogramov hašiša, katerega trenutna prodajna vrednost znaša okoli 30 milijonov šilingov.

N. S.

Orač umrl pod traktorjem

SECOVLJE, 17. marca — Sinoči okoli šestih je Bruno Zudič, star 21 let, iz Paricagastavilca 141, oral na njivi pri Sečovljah. Med oranjem se je traktor nagnil v brazdo, pri tem pa je Zudič potegnil nogo pod traktor. Ta se je v trenutku vrgel nazaj in Zudič je bil potegnut pod svoj volan. Pri tem se je traktor obrnil in pod seboj vlekli Zudič in nekaj metrov. Voznik traktorja je umrl na kraju nesreče.

T. S.

Štirikrat vlomil

Obtožnica proti vlomilcu vložena — Vlomiljal in kradel, večidel dopoldne

LJUBLJANA, 17. marca — Javni tožilec je te dni vložil obtožbo proti 36-letnemu Ibrahimu Ruriću. Rurić, oče treh otrok, že kaznovan in brez zaposlitve se je ukvarjal z vlomi. Obtožnica mu tako očita štiri velike tatvine.

Rurić je v glavnem vlomiljal v dopoldanskih urah, ko je računal z dejstvom, da so stanovanjci v službi.

Prvič je razbil okno in se spustil v notranjost stanovanjske hiše v Podmolniku. Tu je nabral kup perila, našel usnjen površnik in nekaj prstanov, ter plen, vreden okoli 5.300 dinarjev odnesel.

Drugič je s sodelavcem na Dolenski cesti. To je bilo lanskega maja, odnesel pa je tranzistor, zračno puško, je dilni pribor, več zavojev cigaret in podobno. V hišo je prišel tako, da je razbil vhodna vrata, odnesel pa je za okoli 6.700 dinarjev.

Ko je razbil okno neke hiše na Igu, je v notranjosti našel na kup deviz, vzel pa je še radio, uro, zbirko značk (250 jih je bilo) veržico, prstan itd., v skupni

vrednosti okoli 10.000 dinarjev.

V lanskem decembru je vlomil v Trzinu. V hiši, v katero je vlomil skozi kletno okno, je vzel radio, uro, tranzistor »schau-lorezen«, dva otroška hranilnika, iz hladilnika pa večjo zalogo mesa, vse skupaj v vrednosti okoli 9.100 dinarjev.

Rurić je dejanje zanimal. Trdil je tudi, da dela pri svojem svaku, zasebnem obrtniku — zidarju, vendar je ta že v preiskavi povedal, da Rurić ne dela pri njem. Kraje, kjer je Rurić deloval, so si ogledali tudi delavci kriminalistično-tehničnih laboratorijev RSNZ in našli sledove, za katere so z gotovostjo ugotovili, da jih je »zapravil« obtoženi vlomilec.

M. S.

Pijani voznik povzročil nesrečo

DOMŽALE, 17. marca — Na magistralni cesti v Domžalah se je večeraj ob 18.50 voznik osebnega avtomobila 22-letni Peter Klopčič iz Prevoja, zaletel v samonakladalno traktorja, ki ga je vozil 47-letni Jože Musil iz Trzinca.

Mušil je od 17. ure do 18.30 popaval v bifeju na Ljubljanski cesti, potem pa je zapeljal na magistralno cesto in po desni strani odpejal proti Trzinu. Pri tem ni upošteval znaka, ki prepoveduje vožnjo za delovne stroje, vozil pa je tudi brez luči. Za njim je pripeljal Klopčič, se zalezel v samonakladalno, na kar je avto od tak obdila s ceste. Klopčičev sopotnik, 21-letni Janez Urkanar, iz Prevoja 6, je med prevozom v bolnišnico umrl, hudo pa sta se ranila tudi Peter Klopčič in sopotnica 16-letna Marta Lenčec. Musil je po nesreči odpejal domov, kjer so ga ob 19.30 izsledili miličniki.

Jana

M. S.

Roparski tolpi za zapahi

Vse kaže, da je aretacija 14 članov dveh roparskih skupin tik pred zdajci preprečil a kar dva napada na banki

TRST, 17. marca — Tržaška kvestura je večeraj uradno potrdila, da so v preteklih dneh aretirali 14 oseb pod obtožbo sodelovanja pri ropih v tržaških bankah in da se vedno iščejo tri osebe. Preiskovalci so prepričani, da so s to organizirano akcijo, ki se je pričela pred desetimi dnevi, odkrili dve tolpi, ki sta letos 3. februarja oropali zlatarno Venier, poskušali pa oropati Banco del Friuli 15. decembra lani, oropali podružnico Credito Italiano na Trgu S. Giovanni 13. decembra lani in tržaško hranilnico na Trgu Peruginu 17. februarja letos. Policija zraven tega razpolaga tudi z znamenji, ki kažejo na to, da so ropari ukradli Banco Commerciale Italiana v ulici Caboto 16. aprila lani.

Poročali smo že, da je bil prvi aretirani 43-letni Luigi Zangrandi brez stalnega bivališča, za katerega so pred tem izdali zaporni nalog. Med drugim so ga iskali celo v Zahodni Nemčiji. Po daljšem poizvedovanju je policija Zangrandia aretirala pri njegovih 55-letni sestrji Giuliji v stanovanju v ulici F. Severo 151. Tedaj so aretirali tudi sestri, kajti v stanovanju so našli štiri pištole z naboji. Tako po aretaciji so Zangrandia obtožili samo nedovoljene posesti orožja.

Nekaj dni kasneje pa je policija aretirala 36-letnega Orlando Bianca, po rodu Tržanac, sicer pa upravitelja vplavajoče restavracije v Zlatarni Venier, za 22-letnega Artesina Strozio, 26-letnega Giuseppea Coppola, v Catani iščejo še tri osebe, v Milanu pa so aretirali 45-let-

navadno se jim je zdelo to, da je Bianco pred kratkim najel stanovanje v ulici sv. Franciška. Policija je stanovanje natančno preiskala in v njem našla več pišto in kovček z dokumenti. Na osnovi teh so prišli na sled večji skupini domnevnih roparjev, za katere je namestnik državnega pravdnika izdal zaporne naloge. Osem so jih že aretirali v Catani, kajti vsi so doma iz tega siciliskega mesta. Gre za 27-letnega Rosaria Pantana, za njegovega 22-letnega brata, za 18-letnega Sebastiana Sortina (kot kaže so ga prepoznali za avtorja ropa v zlatarni Venier), za 22-letnega Artesina Strozio, 26-letnega Giuseppea Coppola, v Catani iščejo še tri osebe, v Milanu pa so aretirali 45-let-

no Tržančanko Carmelo Lotti. Zaenkrat preiskovalci še niso sporečili, v katere rope so posamezni člani tolpe vpleteni. Vsi aretirani pa bodo v prihodnjih dneh premeščeni v koroške zapore, kjer jih bodo izolirali in razmestili po samanih.

Preiskovalni sodnik je izdal zaporni nalog tudi za nekega Rimljana, pri katerem so našli deset tisoč lirski bankovce, ki so ga se neznani ropari ukradli v neki banki lani. Omembe vredno je tudi dejstvo, da je policija s temi aretacijami preprečila nadalje dva ropa, ki so jih že pripravljali. Vse to pa je zaenkrat še vedno skrivnost, kot govorijo, o drugem oporišču pred najdomom stanovanja v ulici sv. Franciška.

Z. H.

V soboto ven z dežniki

LJUBLJANA, 17. marca — Jutri se bo sonce moralo spopasti z oblaki. Kot napovedujejo vremenslovci — pa tudi značni pritisk počasi pada — se bo za sonce ta spopad končal neuspešno. V soboto bo že lilo izpod neba, predvsem v zahodni Sloveniji.

Marcu imamo ponavljaj največ težav z garderobo. Zjutraj nas v plašču zebe, opoldne pa nam je še jopica odveč. Za ta mesec so namreč značilne najvišje razlike med nočno in dnevno temperaturo. V notranjosti Slovenije se v teh dneh živo srebo v jasnih nočeh spušta pod ničlo, čez dan pa poskoči za 15 stopinj in več. Jutri, ko bodo z zahoda pripotovali oblaki, pa ne bo več tolikšnih temperaturnih razlik.

S. R.

Obilno deževje zadnjih dni je povzročilo novo drsenje zemlje na treh krajih blizu Rekovca. Eno od njih ogroža več zgradb, dve družini pa sta že ostali brez strehe nad glavo. Ogrožena je tudi cesta Rekovac—Preveš pri vasi Dragovo v dolžini tristo metrov, ter odsek te ceste blizu vasi Nadrije.

Voda je poplavlja tudi polja. Zupanjevačka reka je poplavlja okrog sto hektarov njiv v vaseh Maleševce, Bogalince, Nadrije in Zupanjevec. Narasle vode ogrožajo tudi kameniti most v vasi Bogalince.

U. S.

Pospešili gradnjo cest

Prihodnji teden bodo začeli graditi avtocesto Zaprešič—Okučani ter nekatere druge važnejše cestne odseke

ZAGREB, 17. marca (Tanjug) — V kratkem bodo na Hrvaškem začeli graditi avtocesto od Zaprešiča do Okučanov, dolgo 146 kilometrov. Sklep investitorja, samoupravne interesne skupnosti za ceste SR Hrvaške, o začetku del na odseku Zaprešič—Ivanja Rijeka je pričel veljati 15. marca letos.

Po izjavi tajnika republiške samoupravne interesne skupnosti za ceste Vladimira Kosa bodo že prihodnji teden začeli graditi magistralno cesto od Zaprešiča do Jankomira do Ivanje Rijeka, ki bosta dolgi 38 kilometrov. Ta odseka sta hkrati najvažnejša na celotni avtocesti, ki naj bi jo izročili prometni na dan republike 1978. leta.

Hkrati pa se že pripravljajo, da bodo začeli z deli na drugih odsekih od Ivanje Rijeka do Okučanov, kjer bo treba opraviti obsežna zemeljska dela. Zdjaj skozi to področje vodi 110 kilometrov dolga magistralna cesta Zagreb—Beograd, ki so jo zgradili na 10 metrov širokem in povprečno 2 do 3 metre visokem nasipu. Vzdrževalci ceste bo treba nasip razširiti, tako da bo meril 20 metrov v širino, kar bo terjalo okoli 5 milijonov kubičnih metrov zemeljskih del.

Z magistralno cesto od Zaprešiča do Jankomira in avtocesto od Jankomira do Ivanje Rijeka bodo Zagreb razbremenili izredno gostega tranzitnega prometa, saj zdaj tovornjaki iz vseh smeri vozijo malone skozi najožje središče mesta. Po teh cestah se bo mogoče izogniti mestu po južni strani, hkrati se bodo tam stekale vse magistralne ceste, tako da bo lahko tranzitni promet poteka zunaj ožjega mestnega področja.

Računajo, da utegnejo del teh obveznic in stidišč že letos izročiti prometni. Hitijo tudi že s pripravami za začetek del na odseku od Ivanje Rijeka do Okučanov. Projekti so že nared, zdaj pa že načrtujejo traso, odkupujejo zemljišče in zbirajo različna dovoljenja. Pri tem ne bo odveč omeniti, da je treba za vsak objekt, ki ga prijavijo na službi družbenega knjigovodstva, najprej dobiti 16 različnih soglasij. Vendar pa se tudi te formalnosti bližajo koncu, tako pričakujejo, da

bodo prihodnji mesec razpisali licitacijo za izvajanje del, če bo šlo vse po sreči, pa bodo že sredi letošnjega leta začeli z deli na več krajih vzdolž trase avtoceste.

Sredstva za gradnjo celotne avtoceste v znesku 6 milijard dinarjev so že zagotovili. Predračun so napravili po cenah iz leta 1975, na katerih temelji tudi celotni srednjeročni načrt razvoja Hrvaške. Zato predvidevajo, da utegnejo dejanski stroški občutno preseči predračun. Nekateri domnevajo, da se utegnejo stroški povečati celo za 60 odstotkov, vendar so s tem računali že ko so se lotili tega velikega investicijskega podviga.

AUTO + magazin
AUTO
magazin

Še »tihotapska žičnica«

Dopolnila in pojasnila preiskovalnega sodnika o vlogi nekaterih oseb, omenjenih v članku o tihotapljenju

NOVA GORICA, 17. marca — V članku »Tihotapska žičnica nad mejo«, ki je bil objavljen v soboto, 12. marca v Delu, je prišlo do napake in nejasnosti, vendar ne po naši krivdi.

V zvezi s preiskavo nam je preiskovalni sodnik okrožnega sodišča Koper Dušan Lepelj, poslal naslednje pojasnilo:

»V zvezi s člankom pod naslovom »Tihotapska žičnica nad mejo«, ki je izšel v »ravnem« časopisu dne 12. 3. 1977 sporočamo, da je pred Okrožnim sodiščem v Kopru v toku preiskave zoper obdolženega Valmija Perosa in Morena Gunjaka kot organizatorja skupine za tihotapljenje blaga po členu 361/1 Carinskega zakona in zoper Darja Rodele, Edija Apollonija, njegovega Merimo Apollonija, Darja Furiana, Anka Lakovića, Jurija Gerbeca, Milojke Znidarčič in Anteja Serdar kot članice tihotapske skupine po 2. odstavku čl. 361.

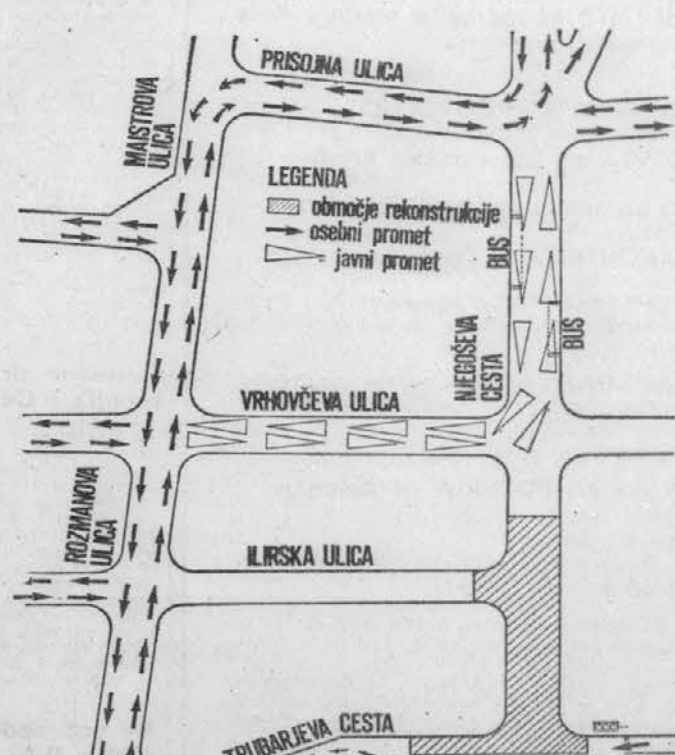
Izjava italijanskega stran Brd. Blago je prevažal iz Trsta na italijansko stran Brd in nato dalje po jugoslovanski strani do Zagreba Darjo Rodele.

V istem članku pa smo med drugim omenili, da so prejk raznega tihotapskega kanala v Brdih prevažali blago do gostilne »Dermota« v Plavah. Ker bi si kdo zaradi skopih »zadatkov« v tem primeru navedeni odstavek v članku lahko napačno tolmačil, ga dopolnjujemo oziroma pojasnjujemo. Pretovor tihotapskega blaga je bil namreč na parkirnem prostoru ob cesti (vendar ne v bližini zgradbe) in v času, ko je bila gostilna zaprta. Iz vsega tega sledi, da Dermota nima nič skupnega s tihotapstvom, kar sicer v članku ni bilo navedeno niti mišljeno. Imenovali je bil je mikrolokacijski kraj, kot ga domačini tam imenujejo.

Dosedanja preiskava je pokazala, da v tej skupini niso sodelovali: Lilijana Gerbec, Galjano Grebio in Mirko Kovačič. Tudi za Majdo Furanič preiskava ni mogla ugotoviti, da je služila za zvezo z organizatorji tihotapske skupine.

Niso pravilne navedbe v omenjenem članku, da je stike Jurija Gerbeca s tihotapso skupino navezala njegova sestra Lilijana Gerbec in da je Galjano Grebio posojal denar za nakup tihotapskega blaga. Nadalje ni točna trditev, da je tihotapsko skupino med Gorico in Zagrebom prevažal Mirko Kovačič iz Izole. Imenovali Apollonija je samo enkrat v Trstu prevela tihotapsko blago in ga ni odpe-

Obveščamo vse udeležence v prometu, da bo zaradi rekonstrukcije Hrvaškega trga promet potekal po naslednjih skici in to od 21. marca 1977 dalje

»Lepa Anka kolo vodi...«

Stara belokranjska pesem se bo oglasila, ko bodo na zaslonih pokazali svojo bogato folklorno tradicijo in živ, neposreden odnos do nje pisalec iz Adlešičev, Starega trga ob Kolpi in Predgrada, današnji gosti cikla »Slovenski ljudski plesi«, ki se je kar s tremi nadaljevanji pomudil v deželi za Gorjanci. Tam se je ohranilo veliko starih ljudskih lepot od oblek, ki so ji dale ime, do plesov, pesmi in starih običajev, kot sta jarjevanje ali kresovanje. Oddaje pripravljajo pod strokovnim vodstvom Mirka Ramovića režiserka Marija Seme-Baričević, snemalca Slavo Vajt in redaktor Marjan Stare. Na spredu bo ob 18.15.

Učna ura

Prek tako imenovane druge mreže televizijskih oddajnikov smo gledali turek zweer svojevredno igro. Režiser Arsenije Jovanović je (po lastnem scenariju) znova uprizoril 67. sešatek skupščine kneževine Srbije. Uprizoril ga je v isti dvorani, kjer je potekal pred dobrih sto let, in uprizoril ga je, kot se reče, zvesto po izvirniku: v obliki fingiranega leve prenoza iz parlamenta. V odmorih med debatami vključuje izjave, kakor jih nevidne reporterji pripoveduje takratni direktor Narodnega gledališča iz Beograda, Simić, zakaj srbski parlament je na svoji 67. seji razpravljal o tem, ali naj Narodnemu gledališču potrdi tudi za tisto leto uzakonjenih borih 55.200 grošev podpore.

Bil je avtentičen zgodovinski igra, narejen na podlagi izvirnega dokumentarne gradiva, stenogramskih za beležek parlamentarne razprave idr., vendar s pomočjo moderne informacijske mašinerije, ki jo je bilo vesesko določeno slutiti v osadu. Obenem je bilo o tem televizijskem prenosu iz zgodovine nemalo trinitnega nadhoda: igra ga je poskušala ustvariti najprej s »pretrpano« zaresno rekonstrukcijo nekdanjega parlamentarnega poslovanja, drastičnih in nehemetnih pa obenem nemalo komičnih interpelacij, po-

slanskega nastopništva in prizadevnosti, sploh cele galerije njavih navri, razgrnjenih dovolj razvedno med sabo uro trajajočo razpravo; potem pa je v to stikovitost in v marsičem še zmerom poučno zgodovinsko obnovo prinašala ironijo tudi uprizoriteljova jasna aluzija na sodobni čas, v katerem je kdaj pa kdaj še zmerom mogoče slišati glasove, na las podobne onim, ki so se na 67. sešatku srbske skupščine vitalno izrekli zoper tako visoko in sploh zoper kakršno koli podporo teatru, češ da je potrebno najprej zasiti druge, bolj odlične in vidne družbe ne (narodne) potrebe, na primer, kolto in šele potem iz državne blagajne plačevati slukusa... — Bila je več kakor duhovita, dramatično spretno organizirana in stopnjevana predstava, zaben in obenem nemalo zaresen učni zgled iz zgodovine, napeta, subtilna persiflaža. — Bila je, nazadnje, »igra«, ki je navzlic trinitni distanci (ali prav zaradi nje) presenečala z učinkovito terabo dokumentarnega, objektivno vesesko preverljivega materiala. Igra, kakršno bi si mogli, uprizorjeno z enako sproščenim vedenjem do »zgodovine« in z enako vehementnostjo, šeleli tudi na kakšno slovensko temo.

ANDREJ INKRET

TV ob 21.25

Trilogija o Bombayju

Drevi bo končal svoj filmski razgled po Bombayju Rudi Klarić, ki nam je s svoje poti okrog sveta pokazal že marsikateri svetel, senčen ali razmišljujoč filmski nutek. »Jutro« je pravzaprav simboličen naslov: ne prebujta se le nov delovni dan, prebujta se jutrišnji dan Indije, nova stopnja njegovega razvoja iz patriarhalnosti v sodobnost. Veliko je ovir na tej poti in avtor odaje se sprašuje: ali bo mogoče na niren, strpen način preiti v nov družbeni red ali pa bodo nekega dne ljudje zadržali svoja stremiljenja v revolucionarno dejanje?

Pod črto

Pohvala »Kerinu«

Evelyn Berckman

ZA ŠTIRI NEVESTE

40. nadaljevanje

»Dajte mi malo časa, samo malo,« je komaj razločno mrmrala, medtem pa se prepuščala domišljiji in delno iskrenim čustvom. »Dolgo sem bila nesrečna in — tudi bolna sem bila.« (Namig na bolezen bo učinkoval na njegovo gorečnost kot voda na ogenj, to je vedela.) »Preutrujena sem, prehitro je vse prišlo, tako sem utrujena, da ne morem misliti... Samo malo časa mi dajte. Oh, nikar ne bodite jezni name,« je mlo zaprosila in se znova zasolila. »Tako dobri ste bili z mano, ne bi... Ne bi prenesla vaše jeze...«

In zgodil se je čudež, lahko je pobegnila. Ni se zganila, da bi ji preprečili, ko se je opotekla k vratom in zbežala. Tiste je tekla kar na slepo. Obenem se je borila s silovito željo, da bi se na ves glas zakrohotala. Baronova zagrozenost jo je zares pretresla. Prvič ji je uspelo, da je zavrnila njegovo zapeljevanje, on pa se je takoj urmasto ločil novega načrta, kakor jo bo dobil. Še bolj je dvomila, da ji bo uspelo brzdati barona, dokler ne bo opravila svoje naloge vsaj toliko, da bo z lahko vestjo odgovarjala. Zjaj je vedela, da bo sam postavil pravila igre in da ne bo kos njegovi močni volji in zagledanosti vase.

Nenadoma je obstala kot okamenela in se hlastno začela ozirati okoli sebe; zdajnjaj bi morala biti pri dvorcu, to da nikjer ni bilo ne duha ne sluha o kakšnem bivašču; znašla se je na povsem osamljenem kraju, kjer ni bila še nikoli prej. Ni ji ostalo nič drugega, kot da je hodila dalje in upala, da bo čimprej naletela na kakšno znamenje, ki ji bo pokazalo pravo smer. Bila je tako izčrpana, da se je bala še dolgo ostati zunaj... Komaj je verjela svojim očem, ko je v daljavi zagledala drobnost postavico, ki se ji je zazdelo znana. Očajano ji je pohitela naproti, dokler ni bila dovolj blizu, da ji je zaklicala v pozdrav. Angličanka, ki se je v bolnišniški uniformi dostojanstveno približala, jo je zaskrbljeno osinila s pogledom in vprašala: »Ali ste se izgubili, madame?«

»Da, res sem se,« je pritrdila Mel, ki je bila vesela, da si je ženska na tak način razlagala njeno bledico in neurejeno obliko. »Ali ni to prenehanje?« »Spet se je tukaj tudi meni dogajalo, da sem se kdaj pa kdaj izgubila. Tako ogromno, čudno posestvo. Baron mi je pravil,« je dodala, »da so v starih časih namenoma urejali parke tako, da so ljudje zašli in se vželi strahu. To so imeli za dobro šalo, veste.«

Potem sta hodili molče, dokler nista od daleč spet zagledali Svetišča ljubezni. Tudi tokrat je sestrski korak zastal. Pohlepno je pogledala malo poslopje. Očitno je burilo njeno domišljijo.

»Zares bi rada pokukala noter,« je rekla malce žalostno. »Slišala sem, da je notri vse polno spreklinjivih reči. Zelo pikantnih, ampak spreklinjivih... Ampak kaže, da njegovo lordstvo nikoli nikogar ne pelje tjakaj.« To je zvenelo nekam porogljivo. »Vsa jaz, odkar sem jaz tukaj, ne. Tudi slišala nisem o čem takem.«

Potem je pogledala na uro in vzklila:

»Joj, joj! Prepozna bom.« Njena dostojanstvena postava se je zganila. Zanjena ženska je tako urno pohitela proti dvorcu, da jo je Mel komaj dohajala. Če je baron res skrivljal v hiši kakšnega starega sorodnika, je morala biti z njim zelo slabo.

Pri večerji je baron namenil Mel samo nekaj besed, zato pa je njegov pogled pogosto iskal njenega. Gledal jo je s komaj prikritim posmehom. Uganila je, kaj se je zgodilo. Imel je čas premisliti, zato je posumil v njene solze, ki so priklete kot naročene. Toda do nje je bil še vedno ves pozoren, čeprav nekoliko zadržan.

Zato pa sta jo druga dva gosta pri mizi odnesla veliko slabše. Mel je že dobro poznala baronovo čudno navado, da je mladeniča nenehno dražil in zasmejal, toda zdela se ji je, da je ta večer prekosil celo samega sebe.

Z zlobnim nasmeškom na ustnicah je kas čez večer preganjal svojega zdravnika in tajnika s pravih ognjemot bodic in namigovanj. Zvečine jih kot po navadi tudi nocoj ni razumela, toda očitno je z njimi vsakič dosegel svoj namen. Vzdušje je postajalo napeto in nabito s sovražno, a baron svojima žrtvama ni dovolil nič trenutka oddiha. Mel nazadnje ni več vedela, kam naj gleda, tako tesno in mučno ji je bilo. Lezla je vase in si stotič ponavljala, kako nevarno bi si bilo nakopati baronovo sovražnost. Znal je biti zloben do roba vzdržnega, verjetno je imel na zalogi veliko nenavadnih oblik maščevanja.

Kaj bo, če se ji ne posreči, da bi se izognila odkritemu spopadu z njim, goluemu neusmiljenemu srečanju svoje in njegove volje?

14. poglavje

Sedmega dne proti večeru so se obliki negotovo razvlekli. Drugo jutro je od časa do časa bledo posijalo sen in Luc je bil poslan sporočilo, da bo z možmi poskušal nadaljevati odkopavanje. Mel je ostala v svoji sobi, saj je vedela, da jih je za začetek bolje pustiti same. In tedaj je slišala — mehko škrebkanje po vratih. V sobo je pogledala gospodična Manchon.

Iz znanosti in tehnike

Črta čez koze

NAIROBI — Huda bolezen bo kmalu zbrisala z zdravstvene podobe sveta, so izjavili strokovnjaki svetovne zdravstvene organizacije (SZO) po sestanku s predstavniki zdravstvenih služb Kenije, Somalije in Etiopije, zadnjih treh dežel, v katerih so se žarišča črnih koz. V prihodnjih šestih mesecih numerirajo zdravstveni delavci iskati vod hiše do hiše, od kolibe do kolibe morebitne ne registrirane primere črnih koz v puščavskih delih teh treh dežel. Če ne bodo naleleti na nobenega novega bolnika, bo mogoče reči, da je zares zatrla ena najhujših boleznih človeštva, pravijo izvedenci. S tem se bo končala desetletna akcija SZO proti črnim kozam, za katerimi je še pred desetletjem zbolelo v 30 deželah po svetu več milijonov ljudi. Zadnji primer črnih koz so zabeležili v Etiopiji lani avgusta, v Somaliji 17. januarja letos, v Keniji pa 5. februarja.

Na Veneri ni oblakov

MOSKVA — Po obdelavi podatkov, ki sta jih poslali sovjetski vesoljski postaji »Venera 9 in 10«, sklepajo znanstveniki, da na Veneri ni oblakov. Ta planet obdaja meglica, ki jo sestavljajo drobci s premerom 1–2 mikrona. Površje Venera z Zemlje ne moremo videti, ker je ta plašč debel okoli 20 kilometrov. Zanimive ugotovitve je dala skrbna obdelava podatkov neposredno z Venerinega površja. Zgornje plasti atmosfere krožijo okoli planeta s hitrostjo okoli 400 kilometrov na uro, tiste pri površju pa so skoraj popolnoma mirne. Naprave so izmerile hitrost vetra od 0,4 do 1,3 metra v sekundi.

Mamut na Krimu

SIMFEROPOL — Na polotoku Krimu so izkopali okostje mamuta, ki je živel pred desetimi tisoletji ter je bil visok 3,5 metra in je tehtal okoli sedem ton. To je prva tovrstna najdba na Krimu.

Laser za freske

MOSKVA — Po metodi tako imenovane holografске interferometrije so strokovnjaki določili najustreznejšo temperaturo in vlažnost zraka za restavriranje freske v prenovljenih stavbah moskovskega Kremļa. Z laserjem so pregledali, kako se spreminjajo vzorci fresk zaradi nenehnih sprememb temperature in vlažnosti. Tako so za vsako stavbo posebej določili najugodnejšo klimo.

VODORAVNO: 1. pozitivna elektroda, 6. pokrajina v srednji Italiji z glavnim mestom Ancono, 12. sladka alkoholna pijača, 13. profesionalni sportnik, 14. ljubovalni naziv za sorodnico, 15. sladkovodna riba z značilnimi brki, 16. avtomobilska oznaka Reke, 17. plončnik ob cesti, 19. doloben termin, 20. ideal, 31. vrsta šila, ki daje zdrav krul, 22. naša oblika pisave za »halosov, padanje cen na borzi, 23. čebelj podobna žuželka, 24. najbolj cenjen dragulj, ki je hiral najtjasi kamen, 26. avtomobilska oznaka Koprivnice, 27. pozdrav starih Rimljanov, 28. družina francoskih izdelovalcev kikirjev, 29. reka v mitskem grškem podzemlju, 32. srebrno bela kovina, zelo odporna proti vročini, 33. največji kraj v Slovenskih gorah, 34. žilasta kovina za dragocene okraske.

NAVPIČNO: 1. ženski pevski glas, 2. nemški filozof, pri katerem je utelešenje »volje do moči« nadčlovek (Friedrich), 3. podlizev kake pravice, zlasti do pobiranja dajatev, 4. okrasje, nakit, 5. starogrški didaktični pesnik, 6. mehanizma vplivanje na razne dele telesa z drgnjenjem, gnetenjem in podobno, 7. rimski bog ljubezni, 8. razvaline zgodovinskega gradu ob Donavi v Vojvodini, 9. avtomobilska oznaka Cetinja, 10. Grk, ki je zažgal templj boginje Artemide v Efezu, da bi se preselila, 11. žensko ime, 18. Vahod, jutrova, 19. ime hrvaške filmske igralke Frelskorn, 20. samoglasnik, 22. stara italijanska mera za vino in olje, 24. vladarjevo bivališče, 25. utrjeno francosko mesto v Loiringih, 27. naplačilo, 29. spodnja ploskev posode, 31. številka.

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. društvo, 7. knjika, 12. raport, 13. Mollet, 14. umolk, 15. kurjaka, 16. tara, 17. Orne, 18. Nij, 19. rižarna, 22. Osp, 23. vino, 28. srab, 30. pladenj, 32. Stele, 33. Norina, 34. parafa, 35. agens, 36. tonalit.

MARJAN BREGAR

15. Od tod je šlo vse kot po maslu! Neža ju je posadila za mizo in jima postregla. Sklepala je grčave roke in majala z glavjo: »Jehhata, jehhata! Ob kaki uri mi pride!« Fanta sta otepala žgance, tiskala premle roke v peč in se ozirala po črni Nežini kuhinji. Bila je kaj drugačnja kot ona v bloku sedem...

OSEBNE TEŽAVE MADŽARSKIH ZDRAVNIC

Priprta vrata do zakona

Madžarski ženini brišejo s spiska kandidatke tiste ženske, ki so si izbrale ta poklic - Čudni odmevi na oglase

BUDIMPEŠTA, marca — Že dolgo ni nič nenavadnega, če madžarske študentke medicine v zadnjem letniku napada »poročna mrlzica«. Če se poročijo že kot študentke, lahko upajo, da bodo kot zdravnice ostale v Budimpešti, če pa bodo morale na podeželje, vsaj ne bodo šle same. Poroka reši vrsto problemov, vsaj tako se zdi samskim zdravnicam. Najtežji med njimi je samota ob neznanosti možnosti, da bodo spričo vezanosti na manjši kraj našle ustreznega življenjskega sopotnika.

Dolg študij in nenehno izpopolnjevanje sta le delna razloga, da se ženske, ki delajo v najplemenitejšem med vseh poklicih, pogosto zdi, da je odveč, ker pač ne more najti človeka, s katerim bi hodila po sončnih in senčnih straneh življenja. Statistika pove: med desetimi zdravnicami, stariimi do 30 let, je 4–5 samskih, to razmerje ostane skorajda nespremenjeno tudi v kasnejših letih. »Ta je zdravnica, nima ugodnih možnosti,« Madžari tudi v vsakdanjih pomenkih brišejo s spiska kandidatke za zakon tiste ženske, ki so se oddločile za zdravniški poklic.

Budimpeštanski novinar je raziskal nenavade pojme in predstave o mladi zdravnici. Zbral je prisrčne presenetljivih reči. Skupni tmenovalci vsega je dejstvo, da smo na robu moškega zanimanja, so nasploh odgovarjale mlade zdravnice. Na podeželju je zdravnica pojem, s tem je že ločena iz vsakdanjega življenja, to pa nikakor ni ugodno za tisto, ki pride na deželo samska in bi se rada s poroko rešila samote. V prestolnici velja njena stroka za »mežensko«, njenemu poklicu pripisujejo lastnosti, ki ne prispevajo k želenemu vzdušju: za znanost živi, zato nima časa za družbanost in za čustva...

V družbi ne manjka predodgov, neugodnih za zdravnico pri tridesetih: »Sj tole nekaj ni v redu, saj stopa že v četrto desetletje, a je še samska.« Nasprotno pa govorijo o moškem, ki se zna do tridesetega leta izmikati

zakonskemu jarmu: »Spreten fant!«

Bilo je v baru. Tri zdravnice, kolegice, so se istočasno odzvale vabilu na ples. Prva je plesalcu povedala, da je zdravnica, drugi dve sta zamočali poklic. Pri naslednjem plesu sta se obe ponovno zavrteli, prva pa je ob sedela. Iznenaj, kiti ni več šel ponjo, je rekel: »Prišel sem, da bi se zabaval, naletel sem na zdravnico. Ta poklic je zame pojem,« kar naj bi po-

Naprava za refleksi

MOSKVA — Na rdečo barvo in na sol reagirajo ljudje hitreje kakor na modro in na grenak okus, so med drugim ugotovili z reflektometrom, ki se ga izdelali na medicinskem inštitutu v Ivanovu. Reflektometri so velikega praktičnega pomena. Z njimi ugotavljajo nevrokirurgi časovne razlike med reakcijami desnice in leve pacienta z možganskim tumorjem. Analizirajo potek intelektualnih procesov: hitrost reševanja matematičnih nalog, prevodov iz tujih jezikov, čitanja not in reakcij učencevga živčnega sistema odvisno od časa pouka (dopolnilne in popolne). Aparat registrira tudi najmanjše odtenke refleksov ter ugotavlja točnost in skladnost gibov in mimike igralca na odru. Kombinirana naprava iz petih blokov pomaga fiziologom in psihologom registracijo najbolj skritih refleksov.

menilo, da za zabavo in razvedrilno prihaja v poštev. To se je zgodilo na podeželju. V Budimpešti je mlada zdravnica delala na prosekuri. Izobraženec, s katerim se je sestajala, jo je prosil, naj mu podrobno opiše svoje delo. Rekla je, da reže mrlčice in sestavlja poročila. Nekaj minut je molčal, potem je vstal in odšel — za vselej.

V bolnišnici podeželskega mesta je novinar srečal 19 zdravnic, med katerimi je bilo deset samskih. Te so v prostem času čitale knjige, poslušale glasbo s plošč in hodile v kino, gledališča pa ni bilo. Samo ena med njimi je imela prijatelja. Okolice je negodovala, ker je bil poročen.

Njena kolegica v Budimpešti je bila ogrožena nad ravnanjem visoko izobraženega pedagoga, ki se ji je na prvem sestanku ponudil kot možki. Takole: »Kot zdravnica poznaš vse skrivnosti človeškega bitja, torej so ti znane tudi njegove biološke potrebe...«

Zdravnica na podeželju, ki je z oglašom iskala življenjskega druga, je dobila dvajset ponudb. Izbrala je tri kandidatke, z njimi se je tudi sestala, samo po enkrat. Prvega je zanimalo, ali ima avto, drugi je vprašal za hišo, tretji pa za hranilno knjižico. Za svoje goste je kupila v trgovini blizu stanovanja steklenico konjaka. Tri dni pozneje je je pacientka prinesla enako steklenico z besedami: »Pravijo, da imate ta konjak najrajši...«

MILOŠ ČOROVIC

Ljudje in nravi

PROTI POBIJANJU MLADIČEV — Izvršni direktor mednarodnega sklada za živali Brian Lavies in igralka Yvette Nimieux ot mladem tujnu na ledu pred obalo. Telefoto: UPI

Za mlade tujlne

Vedelo obal Nove Fundlanije na kanadskem severu spet pobijajo tujenje mladice. Letos naj bi zora. 170.000 tujenih koš. Kanadska vlada ni ugodila zahtevi svetovnega sklada za varstvo divjih živali, naj opustijo ta lov, ki ogroža tujlne kot evasko vrsto, čeprav je sklad ponudil denar, da bi lovci dobili drugo zaposlitev. Zaradi tega je sklad poslal v okolico St. Anthonya, sa na Novi Fundlandiji okoli dvesto časkarjev in fotoreporterjev, ki naj bi opozorili svetovno javnost. Med drugimi znanimi ljudmi je priselila tja tudi francoska igralka Brigitte Bardot, ki pa je zamudila helikopter in si ni mogla na kraju samem ogledati pobijanja tujenih mladicev. BB se se nekaj let zavzema za varstvo divjih živali.

Portret je na varnem

V Tampi na Floridi so policisti našli petnajst ukradenih slik, med njimi van Dyckov avtoportret. Izdajali so se za »trgovce z vročo umetnostjo«, zaprli so tri moške, ki so jim za 1,3 milijona dinarjev ponudili slike blizu nekega motela pri St. Petersburgu. Po policijskih podatkih so umetnine ocenjevali na 1,7 milijona dinarjev. Van Dyckov avtoportret je bil po vsej verjetnosti med drugo svetovno vojno ukraden na Nizozemskem, za odkritje je vnapisano nagrada 340.000 dinarjev. Druge slike, ki so jih našli, so verjetno iz zbirke ene izmed univerz na severozahodu ZDA, za van Dyckovo najbolj dragoceno je ženski portret Thomasa Sullyja iz leta 1837.

Ni sledu o ugrabiteljih

»Razen stroškov še nič,« je rekel visoki bavarski pravosodni uradnik o doslej najdražji ugrabitvi v ZR Nemčiji. Za lani decembra ugrabljenega 25-letnega Richarda Oetkera, sina lastnika znanega šiviljskega koncerna, so ugrabitelji dobili 21 milijonov mark (okoli 150 milijonov dinarjev), najvišjo odkupnino v ZRN. Policija je preverila okoli 1500 namigov, ki so jih dali prebivalci, a ni našla sled. Namigi so se nanašali na avto, v katerem je bil mladi Oetker v lesenem zaboju z vgrajeno električno napravo, na opel, v katerem so ga našli hudo poškodovanega, in na celo vrsto ljudi, ki bi utegnili biti v zvezi z ugrabitvijo. Policija je tevala v prazno, o 200 centimetru ploski Silijoti Klemmt hkrati v prapranjem, ali je kje kdo z večjo telesno višino. Doslej se ni javil še nihče.

Tablete in banane

Banane, v slabih časih zelo zašeleno južno sadje, imajo v ZR Nemčiji čedalje manj odjemalcev. Uvozniki vedo za vročke, vendar jih sami ne morejo odpraviti. Kontracepcijske tablete, zaradi katerih se je v minulih treh letih močno znižalo število rojstev, so zmanjšale tudi popraščevanje po bananah. Statistika pove, da otroci starostne skupine 1–14 let pospravijo približno 70 odstotkov uvoženih banan. S tem je po mnenju uvoznikov donolj jasno dokazana zveza med porabo banan in prirastkom prebivalstva.

Dolgini

Günter Radajewski in Karl-Friedrich Stahl, najdaljša državljana NDR, sta visoka po 214 centimetrov, ustrezno ženski rekord pa znaša točno dva metra. Vzhodnonemški list »Junge Welt« je že pred dobrima dvema mesecema objavil podatke o obeh dolginah, o 200 centimetru ploski Silijoti Klemmt hkrati v prapranjem, ali je kje kdo z večjo telesno višino. Doslej se ni javil še nihče.

Exbrayat

Z muziko naprej

17. nadaljevanje

»Kavarnar Angelo Bonacchi.«
»Ne boste več dolgo kavarnar.«
Vreščec ženski glas je zaklical:
»Prav treba ti je bilo, da se postavljaš! Pri bogu, težko je dobiti bolj bedastega moža!«
Dante je nadaljeval:
»Popolnoma miren sem glede vas! Prepričan sem v vem, da ne boste poslušali malodusnežev, ki vam svetujejo, da se ognete boju. Saj se gotovo spominjate, da so barbari napadli Rim. Prav gotovo se še spominjate velikega Cezarja, čigar ponosni potomci ste!«

Pogled se mu je ustavil na fantiču radoznatega obraza, pa ga je poklical: »Ti, tamle, kako ti je ime?«
»Carlo Bergassi, gospod.«
»Ali veš, kdo je bil Cezar?«
»Seveda vem.«
»No, kdo?«
»Naš stari cestar. Umrli je že.«
Barbieri in Pizzi sta komaj zadrževala smeh, Dante pa se je besen obrnil k drugemu fantiču:

»Kaj pa ti?«
»Salvatore Capellaro, gospod.«
»Si že slišal govoriti o Cezarju?«
»Samo o našem gospodu.«
»Kaj pa o duceju?«
»Oh, seveda.«
»No, vendar le! Kdo pa je, duce?«
»Sovražnik ljudstva.«
Odjeknil se je smeh. Butafochi se je penil od jeze. »Vidim, da ima zelo globlje korenine, kot sem mislil. Kdo je tu učitelj?«

»Feliciano Carallo.«
»Je tukaj?«
»Ona se nikoli ne gane z doma.«
»Pojdij ponjo, nali, in ji reci, da jo čakam pri karabinerju.«
Salvatore je stekel.
»Vaščani stramoleski, hude obtožbe so bile izrečene proti vam, posebnosti proti Attiliu Capellaru, ki se je polastil županstva. Kje pa se skriva?«
Attilio se je otreseel prijema žene, ki ga je skušala zadržati, in stopil naprej:

»Nič se ne skrivam.«
Dante je poklical Giuseppea.
»Karabinjer, poskrbite za tega izdajalca. Cez eno uro bo javno sojen na županstvu.«
Medtem ko je Giuseppe odvedel Capellara, so ženske tolažile tulečo Lauro.

»Pozivam zvestega fašista Luciana Crippa, naj stopi naprej. Potrebovali ga bomo za pričo.«
Odgovoril je Mario Venicio:
»Gospod, nekdanji župan sem jaz.«
»Z vami se bom ukvarjal pozneje, kajti vse kaže, da niste branili županske oblasti pred samozvanci...«
»Ali to pomeni?«
»Takoj se pogovorimo o tem, Naj-

prej hočem govoriti z Lucianom Crippom.«

»Doma je, gospod.«
»Naj gre kdo ponj!«
»Tudi on? Pojdite k njemu in mu povejte, da mu zakuham vročo kašo, če ne bo v eni uri na županstvu.«

Butafochi je ukazal svojima spremeničalcema, naj patrulirata po vasi, sam pa je odšel na karabinerjevo stanovanje, kjer je naletel na matrono, ki je dremala na stolu.

»Kdo ste?«
»Kdo ste pa vi?«

»Komisar fašistične milice iz Foggie. Prišel sem, da napravim red v Stramolletu.«

»Kljub temu, da se delate, kakor da bi hoteli vse utopiti v žlici vode, se mi ne zdita slabi človek.«
»To je bilo po dolgem času prvič, da si je kdo drznil tako govoriti z njim. V prvem trenutku je to Danteja zbežalo.«

»Namesto da kvasite neumnosti, mi raje povejte, kdo ste in kaj počnete tu?«

»Feliciano Carallo, učiteljica. Tu sem zato, ker ste me poklicali, kajti običajno se policajev izogibam.«
»Kaj pa jetniške paznike? Kako vam to zveni?«

»Zakaj pa ne?«
»Na čuden način poučujete otroke, gospa Carallo!«

»Metoda je čisto osebna.«
»Se mi je kar zdelo... Koliko pa ste stari?«

»To vas pa nič ne briga.«
»Kaj pa, če vas dan zapre?«
»Če vam bo to zabavo...«

»Ni mi do tega, da bi se zabaval, gospa Carallo, toda izpolniti moram svojo dolžnost.«

»Koliko pa tehtate?«
Butafochi je bil tako presenečen, da je odgovoril, ne da bi karkoli pomislil:

»Sto trinaest kilogramov. Zakaj pa?«
»To je kar lepa teža! Jaz jih imam samo sedemdesetdeset... Debeluhi so moja šibka točka, gospod komisar... Prvič zato, ker jih razumem, in drugič zato, ker so v glavnem dobri ljudje.«

»Ne rečem, toda...«
»Zato se mi zdite v tej črni srcaji prav smešni gospod.«

»Ah, prepustite politiko norcem in stremuhom! To ni za vas! Imate radi ravnotežje in to alla bolognese...? Kar zdi se mi, da ste nori nanje...«

Dante je zaprl oči. Bil je ganjen v globino duše. Ravoli... Kako dobro jih je znala pripraviti mati... Blažen nasmeš se mu je razlezel po obrazu. Skoraj pobožno je zamrmral:

»Ne rečem, toda...«
»Zato se mi zdite v tej črni srcaji prav smešni gospod.«

»Ah, prepustite politiko norcem in stremuhom! To ni za vas! Imate radi ravnotežje in to alla bolognese...? Kar zdi se mi, da ste nori nanje...«

Dante je zaprl oči. Bil je ganjen v globino duše. Ravoli... Kako dobro jih je znala pripraviti mati... Blažen nasmeš se mu je razlezel po obrazu. Skoraj pobožno je zamrmral:

H₂O V TANKU

15. Od tod je šlo vse kot po maslu! Neža ju je posadila za mizo in jima postregla. Sklepala je grčave roke in majala z glavjo: »Jehhata, jehhata! Ob kaki uri mi pride!« Fanta sta otepala žgance, tiskala premle roke v peč in se ozirala po črni Nežini kuhinji. Bila je kaj drugačnja kot ona v bloku sedem...

In ta Neža! »Sedeminsedemdeset jih imaš, praviš?« se je čudil profesor Blaž. »Nemara si se držala tistega: nič tobaka, dosti sonca, vode, zraka...« Napokala sta se in se obrisala okrog ust. Rok je zavpil v Nežino uho: »Na počitnice sva prišla, Neža!« »Na počitnice? Ne vem, kako bo šlo! Lejta culo...« se je oprla v burkle Neža.

»Gospod Brenčelj je bil ondan tukaj: je razlagala, »Hudo prijazen je bil. Dejal je, da bo odkupil mojo podrtijo — vikend bo sezidal tu — mene pa bo odpeljal v dolino v Dom za starčke!« Neža je pomohala. Smrknila je v robec. »Prav nič rada ne grem. A kaj čem?« »Neža!« je vstal Rok. »Doma ostanec! Midva urediva zadevo!«

»Gospod Brenčelj je bil ondan tukaj: je razlagala, »Hudo prijazen je bil. Dejal je, da bo odkupil mojo podrtijo — vikend bo sezidal tu — mene pa bo odpeljal v dolino v Dom za starčke!« Neža je pomohala. Smrknila je v robec. »Prav nič rada ne grem. A kaj čem?« »Neža!« je vstal Rok. »Doma ostanec! Midva urediva zadevo!«

»Gospod Brenčelj je bil ondan tukaj: je razlagala, »Hudo prijazen je bil. Dejal je, da bo odkupil mojo podrtijo — vikend bo sezidal tu — mene pa bo odpeljal v dolino v Dom za starčke!« Neža je pomohala. Smrknila je v robec. »Prav nič rada ne grem. A kaj čem?« »Neža!« je vstal Rok. »Doma ostanec! Midva urediva zadevo!«

»Gospod Brenčelj je bil ondan tukaj: je razlagala, »Hudo prijazen je bil. Dejal je, da bo odkupil mojo podrtijo — vikend bo sezidal tu — mene pa bo odpeljal

Izkoristite priložnost:

PORTUGALSKA (Algarve) — 7 ali 14 dni
cene od 2900 dinarjev
odhod 18. aprila

TENERIFE — 14 dni
cene od 4390 dinarjev
odhod 11. aprila

PALMA DE MALLORCA — 7 dni
cene od 1890 dinarjev
odhod 4. aprila

Potovanja v tujino:

PORTUGALSKA — Turenovo
odhod 11. aprila — 7 dni
cena 5950 dinarjev
Lizbona—Quimbra—Porto—Fatima

ŠPANIJA — posebna tura — 9 dni
polni penzion
odhod 2. aprila
cena 5400 dinarjev

Odhod 16. maja — 7 dni
polni penzion
cena 5270 dinarjev

Kratki programi:

ATENE — 4 in 5 dni
odhodi: 4., 7. in 10. aprila
cene od 2150 dinarjev

ISTANBUL — 4 in 5 dni
odhodi: 14., 17., 21., 24. in 28. aprila
cene od 1990 dinarjev

Počitnice v tujini: Španija, Portugalska, Tunizija, Grčija

Oddih v domovini:

Poreč, Portorož, Novigrad, Rovinj, Pulj, Medulin, Hvar, Korčula, Lumbarda, Pribiza, Baška voda, Tučepi, Lopud, Srebreno, Dubrovnik, Budva, Kotor, Ulcinj

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

ATLAS, Ljubljana, Titova 25 (v kotelcu), tel. 320-852 in 327-792
ATLAS, Ljubljana (v NA-MI), tel. 21-333 in 21-435
ATLAS, Bled, tel. 77-251
ATLAS, Portorož, tel. (066) 73-264
GLOBTOUR, Maribor, tel. 25-582
TURISTAGENT, Maribor, tel. 25-380
ALPETOIR, Ljubljana, tel. 20-188 in 20-189
IZLETNIK, Celje, Velenje, Zalec

Pomlad na Krasu

Razmeroma nizke cene v Lipici, v hotelu Maestoso, velja še do konca maja! V tem času stane penzion v dvoposteljni sobi le 150 dinarjev (dodatek za enoposteljno sobo je 35 din); polpenzion pa stane 120 dinarjev. To je razmeroma zelo nizka cena, če vemo, da je hotel Maestoso prav razkošen in da ima zares velik (pokrit) bazen ter prijetno okolico, kjer niso v bližini le lepi beli konji in črni konji, temveč tudi idilična krasna krajina. Le-ta je prav sedaj, v tem času, najlepša in zares romantična: vsa cvetoča je, brez burje, zelena in domača.

Prospekt Slovenije

Gospodarska zbornica Slovenije je v sodelovanju z EPID-Paralelo izdala nov prospekt (splošni) Slovenije, ki preseneča po zelo solidnem oblikovalnem konceptu, po — v glavnem — dobrih fotografijah in zadovoljivem besedilu, pač pa razočara po svojem neturističnem jeziku, ki spet kaže, da pri nas ni pravega posluha za turistično sporočilo in da ne najdemo, kaj bi pri turistični reklamirali radi (in kaj bi morali) poudariti. Za zbiralec prospektov pa bo prospekt gotovo zelo zanimiv.

Titova 36/9. nad.
telefon 322-458, 321-794

IZREDNA PRILOŽNOST LENINGRAD—MOSKVA

cena 3.150 din

Odhod 24. marca
12-mesečni kredit

8 dni

STROKOVNA POTOVANJA:

— Mednarodni sejem ISH — sanitarije, ogrevanje in in-kil-matske naprave v FRANKFURTU, 23.—24. 3., z letalom

— 55. mednarodni veselje v MILANU, 20.—22. 4., z avtobusom
— Mednarodni veselje v HANNOVERU, 20.—22. 4., s posebnim letalom
— Sejem mode INTERCHIC v BERLINU, 18.—21. 4., z letalom
— 3. mednarodni sejem transportnih naprav TRANSPORT EXPO, 19.—22. 4., z letalom
— Skandinavski sejem pohištva KOBENHAVN — MALMO, 10.—14. 5., z letalom

— LENINGRAD—MOSKVA, 31. 3.—7. 4. in 28. 4.—5. 5., z letalom
— MEXICO—YUCATAN, 22. 4.—4. 5., z letalom
— ATENE — PELOPONNEZ, 29. 4.—2. 5., z letalom
— RIM—SIENA—FIRENZE, 29. 4.—2. 5., z letalom
— PRIJAVLJEN JE TUDI PROGRAM LETNEGA ODHODA

KAM KDAJ KAKO

Pomladanski vlak

V nedeljo (20. marca) gre na pot (s kolesi po tirih) izlet TTG po »velikem slovenskem železniškem krogu«. Enkratno doživetje slovenske pokrajine: Gorenjske, Baške grape, doline Soče, Nove Gorice in Krasa. Izletniki se peljejo po pomlad, ki bi »na stopila« v nedeljo kmalu po 18. uri. Iz Ljubljane najprej skozi Kranj in Jesenice v Podbrdo, kjer bo postanek in možnost nakupa cenilnih tkanin v trgovini tovarne »Bača«. Potem naprej do Mostu na Soči, kjer bo čas za kosilo in za nabiranje regata. Nato pa naprej mimo Kanala v Novo Gorico (kratkostanek postanek in ogled). Nato pa skozi Stanjel, Sežano in Postojno v Ljubljano. Izlet stane 170 din za odrasle in 140 din za otroke. Odhod iz Ljubljane ob 7.00, povratek pa ob 20.35. V ceni je vožnja, kosilo, kavičica na vlaku ter vodstvo. Stevilo izletnikov je omejeno. Prijavit se lahko še danes do večera in jutri dopoldne. Pot je dolga 352 kilometrov, vsakdo bo imel svoj (rezervirani) sedež v posebnem vlaku.

Mimogrede v Helsinkih

Finska metropola Helsinki je razmeroma zelo redko na potovalnem programu naših agencij. Tu in tam pa se vendarle pojavi. Yugotours ima na svojih programih potovanja v Sovjetsko zvezo tudi mimogrede skok v finski prestolnico. Potovanje traja 8 dni in izletniki pri tem obiščejo Helsinkih, Leningrad in Moskvo. Od Helsinkija do Moskve se peljejo z vlakom, v Helsinkih iz Ljubljane in iz Moskve v Ljubljano pa letijo (neposredno) z letalom. Izlet stane 4.980 dinarjev (kredit!). Odhodi dvakrat v juniju, enkrat v juliju in dvakrat v avgustu. Na voljo je poseben program.

V Münchenu z letalom

Potovalna agencija Aerodrom—Ljubljana/Pula prireja konec tega meseca letalske izlete v München za tiste, ki nameravajo obiskati tamkajšnji obrtniški sejem. Odhod 26. marca zjutraj (povratek 28. marca zjutraj), drugi odhod 28. marca zjutraj in povratek 30. marca zjutraj. Tretji odhod pa bo 1. aprila zvečer in povratek drugega aprila zvečer. Prva dva izleta stane po 2.300, tretji pa samo 1.400 dinarjev. Prijave in podrobnejše informacije po telefonu: (064) 22-347. Sreda 1. aprila bo ista agencija priredila tudi enodnevni izlet na münchenski modni sejem.

Cena cvičkarja

V soboto, to je jutri, prireja Globtour izlet v Ljubljano enodnevni izlet na Dolensko — pod geslom »cvičkarja«. Izletniki bodo spetoma obiskali Mujačo, videli bodo Krko in Žužemberk ter končno pristali v Dolenskih Toplicah, kjer bo na voljo čas za kopanje. Kosilo bo v novoemskem Sportnem domu. Popoldne pa bo pokušina cvička (162 vrst), pa še zabava in možnost nakupa vina. Izlet stane — neverjetno, a resnično — samo 140 dinarjev. V tej ceni je vožnja, vodstvo kopanje, kosilo in pol litra cvička. Prijave sprejemajo še danes vse dan (ni več veliko prostora) v Globtouru v Maxi marketu.

Kompas na Jadranu

V vseh Kompasovih poslovalnicah je na voljo posebna brošura (rumena) z naslovom »Kompasove počitnice 77«. Katere kraje nam Kompas ponuja za počitnice? Otok Rab (Lopar, Suho punto in mesto Rab ter Barbat), Novajlo na Pagu, Portorož, Umag, Poreč, Novigrad, Rovinj, Pula in Medulin, Punat in Njivice na Krku, Kraljevico (Scott), Krkenico, Selca, Novi Vinodolski, Olib, Starigrad, otok Ugljan, Crveno Luko, otok Iž, Makarsko, Tucepe, Podgorje ter Velo lukko na Korčuli. Cene so zmerne, aranžmaji so zelo privlačni (v glavnem lasten prevoz).

Vsak petek iz Ljubljane ob 8. uri
7 dni, vrnitev naslednji petek ob 14.40
Cena: Hotel Cilla Rosa, 2.680 din

V ceno so vključeni prevoz z letalom, polni penzion in izleti
Rezervacije sprejemajo JAT AIR LIFT, Miklošičeva 34, tel. 315-850 in vse pooblašene turistične agencije po Sloveniji.

INDIJA IN SINGAPUR

Odhodi:
26. aprila, 24. maja, 29. septembra, 23. oktobra, 20. novembra in 17. decembra
Cena 14-dnevnega aranžmaja je 14.850 din.

Za odhode iz Ljubljane in Maribora velja doplačilo 400 din

Deset dni po Evropi

V Yugotoursovem programu prvomajskih izletov vzbujajo posebno pozornost potovanja z naslovom »Deset dni po Evropi« (odhod 23. aprila). Izletniki obiščejo severno Italijo ter se pod Mont Blancom in skozi Ženevo peljejo z avtobusom v Pariz, potem dosežejo Bruselj in Antwerpen ter nadaljujejo vožnjo do Amsterdama. Ogledajo si Haag in še nekaj krajev na Nizozemskem, potem pa se prično vračati prek Nemčije.

Liechtenstein in Alpe

V prvomajskih dneh prireja Ljubljanski SAP zanimiv in poučen izlet v kneževino Liechtenstein. Strednjo potovanje stane samo 1.650 dinarjev. Prvi dan se bodo izletniki peljali v Liechtenstein (skozi Lienz in čez Brenner ter Arberg), drugi dan bodo obiskali zanimivo švicarsko pokrajino okrog Sántisa ter Zürich; tretji dan bodo na poti čez najlepše gorske predele retoromanske Švice in po Južni Tirolski (do Bolzana).

Sovjetska turistična razstava

Koncem marca prireja Kompas v svoji galeriji v Ljubljani na Titovi razstavo turistične ponudbe Sovjetske zveze. Razstava je organizirana v sodelovanju s sovjetsko turistično organizacijo Inturist in letalsko družbo Aeroflot. Razstavljeni bodo projekti, suvenirji, plakati in svedea informacije o Kompasovih potovanjih v SZ.

V klubu delegatov pa bodo 28. marca popoldne ob 17.00 predvajali tri sovjetske turistične filme. Tema enega bodo pripravile Moskve na olimpiado. Prost vstop.

Prvi maj — razprodani!

Yugotoursovi izleti v Sovjetsko zvezo so naplno zelo »oblegani«. Kakor smo izvedeli, so razprodani štirje prvomajski izleti v SZ: izlet v Moskvo in Leningrad (odhod 28. aprila), izlet v Moskvo (odhod 29. aprila) ter dva izleta v sovjetsko srednjo Azijo (odhoda 27. in 28. aprila). Pred tem, v aprilu, pa je v letalih, ki letijo v SZ, še nekaj prostora. Cena izletov v SZ, ki gredo na pot konec marca (24. in 31. 3.), ter v začetku aprila (7. 4.), pa je znižana: osemdnevni izlet stane samo 3.150 din (kredit!).

Prihodnji teden v vaši agenciji novi programi POTOVANJA '77

KONEC TEDNA V LONDONU, PARIZU, AMSTERDAMU, ATENAH, ISTANBULU, KÖBENHAVNU, na MALTI, v VARŠAVI in daljša potovanja:

— GRŠKA KLASIČNA TURA
— MALOAZIJSKA TURA
— VELIKA BRITANSKA TURA
— NORMANDIJA IN LOIRE
— NEW YORK

SAMARKAND—BUHARA—TAŠKENT, 8 dni
6., 13. in 20. april

5.590 din

KIJEV—LENINGRAD—MOSKVA, 8 dni
13. april

4.200 din

VARŠAVA

25. marec, 4 dni

2250 din

BORZA POPUSTOV

za člane

včlanite se lahko pri prijavi

LENINGRAD—MOSKVA
ODHOD 31. marca, 8 dni

2950 din

PRIJAVE IN INFORMACIJE:

v NAMI
tel. 21-333
21-435

v KOZOLCU
Titova 25
tel. 320-852, 327-792

KOMPAS

SMUČANJE:

● PLANICA, mednarodni smučarski poleti, 1 dan, 19. in 20. 3.
● DOHRNDEL — Avstrija: marec in april
● HOLENJSKI TEDEN CVIČKA, Novo mesto, 18. in 19. 3.

● MÜNCHEN, mednarodni sejem obrti, 3 dni, 26. 3. in 31. 3. ter 4 dni, 28. 3.
● HANNOVER, tehnični sejem Evrope, 4 dni, 25. 4.
● PARIZ, mednarodna razstava TRANSPORT EXPO, 19.—24. 4.
● PARIZ, mednarodni sejem mode in kuhanja, 3 dni, 25. 3.
● PARIZ, mednarodni sejem stekla in keramike »SIFE«, 3 dni, 25. 3.
● MARSEILLES — mednarodna lovka razstava, 28. 5. in 6. 6.

● LONDON, 3 dni, 25. 3., 8. 4., 15. 4.
● NIL, VEGNA REKA, REKA ŽIVLJENJA, 9 dni, 30. 4.
● SRI LANKA, 8 dni, 24. 4.
● NEAPOL, POMPEJI, VEZUV, CAPRI, 1 dan, 22. 4. (letalo)
● VARŠAVA, 2 dni, letalo, 27. 3.
● AMSTERDAM, 1 dan, letalo, 27. 4.

● ZAGREB, opera, 28. 3.
● LJUBLJANA, opera, 30. 3.
● BEGRAD, opera, 16. 4.
● LONDON, opera »Tosca«, 24. 4.

● Pripravili smo pestro izbiro potovanj za prvomajske počitnice; naj vam jih nekaj naštejemo: Skopje—Ohrid, Bosna in samostani Srbije, Sarajevo—Tjentište—Dubrovnik, Bar—Beograd, Djerap—Beograd, Medulin—Pulj, Kornati, Nil—večna reka, reka življenja, Grčija, Po Vzhodni Evropi, Bolgarija—Istanbul, Taškent—Buhara—Samarkand, Kijev—Leningrad—Moskva, Škotska, Madrid in Andaluzija, Amsterdam, London, Pariz, Pariz—Dolina Loire, Azurna obala, Rim, Od Firenc do Salerna, Firenze—Siena—Pisa, Švica, Poljska, Varšava—Czestochowa, Budimpešta, Praga—Dunaj.

PRVOMAJSKJE POČITNICE V HOTELIH OB MORJU! NA VOLJO VAM JE ŽE PROGRAM »KOMPASOVE POČITNICE 77«.

OBIŠČITE NASO TRGOVINO SPOMINKOV IN DRUGE BLAGA NA MIKLOŠIČEVI CESTI 11!

Yugotoursov Jadran

Z Yugotoursom boste letos lahko počitničkvali tudi na domačem morju, zlasti na splitskem območju. Yugotoursova posebna letala bodo letela na morje enkrat tedensko (v Split) tako iz Ljubljane kakor tudi iz Maribora. Yugotours bo posredoval počitniške pakete na makarskem primorju, v Priroštemu, na otoku Hvaru (Hvar, Jelsa in Vrbovsko), na Braču v Bolu, v šibenskem Solarisu, v Trogirju (Medena), v splitskem Lavu ter za nameček tudi v Dubrovniku in v Istri.

Pomlad na jugu

V nedeljo gre Slavnikov nedeljski izlet v Belo krajino, prav na konec te slovenske deželice, na najbolj južno točko naše republike — do vasi Kot. Tam je leta 1943 šla slovenska avnoška delegacija čez Kolpo na pot v Jajce. Izletniki bodo obiskali tudi Vinico, kjer bo kosilo. Izlet stane 160 dinarjev (vožnja, vodstvo in kosilo). Hoja bo brezplačna! Informacije in prijave pri Slavniku. Izletniki bodo v nedeljo malo po 18. uri srečali pomlad.

tudi tokrat z vami hitro in udobno, z letali B-707, plačate v dinarjih. Obiščete lahko svoje sorodnike in prijatelje v Kanadi (Toronto) in ZDA (Chicago, Detroit, Cleveland, Los Angeles). Informacije o programu poletov, rezervacije in vplačilo vozovnic v Jatovi poslovalnici na Miklošičevi 34, tel. 315-850 in pri pooblaščenih agencijah.

Na cvetlično razstavo

Za prvi maj (odhod 29. aprila) gre na pot petdnevni Slavnikov izlet (odhod je zaleten) v Stuttgart — na ogled slovite cvetlične razstave. Izlet stane 2.350 dinarjev. Izletniki se bodo tja peljali mimo Münchena v Nürnberg ter Rothenburg, nazaj pa skozi Tübingen do Bodenskega jezera (obisk cvetličnega točka Mainau) ter skozi Liechtenstein in Innsbruck (ogled Dvornega parka) nazaj v domovino. Izlet v Stuttgart se na sporedu tudi konec maja in v juniju; izletniki se bodo tja peljali mimo Münchena v Nürnberg ter Rothenburg, nazaj pa skozi Tübingen do Bodenskega jezera (obisk cvetličnega točka Mainau) ter skozi Liechtenstein in Innsbruck (ogled Dvornega parka) nazaj v domovino. Izlet v Stuttgart se na sporedu tudi konec maja in v juniju; izletniki se bodo tja peljali mimo Münchena v Nürnberg ter Rothenburg, nazaj pa skozi Tübingen do Bodenskega jezera (obisk cvetličnega točka Mainau) ter skozi Liechtenstein in Innsbruck (ogled Dvornega parka) nazaj v domovino.

ga jezera (obisk cvetličnega točka Mainau) ter skozi Liechtenstein in Innsbruck (ogled Dvornega parka) nazaj v domovino. Izlet v Stuttgart se na sporedu tudi konec maja in v juniju; izletniki se bodo tja peljali mimo Münchena v Nürnberg ter Rothenburg, nazaj pa skozi Tübingen do Bodenskega jezera (obisk cvetličnega točka Mainau) ter skozi Liechtenstein in Innsbruck (ogled Dvornega parka) nazaj v domovino.

IZLETI Z AVTOBUSOM

BUDIMPEŠTA — 26. 3., 2 dni, 880 din
DUNAJ — 9. 4., 2 dni, 820 din
SAN MARINO — 2. 4., 2 dni, 620 din
LIECHTENSTEIN — 8. 4., 3 dni, 1.300 din
MONACO — 7. 4., 4 dni, 1.650 din
PRAGA — 15. 4., 3 dni, 1.290 din
RIM—NEAPEL—CAPRI — 28. 4., 7 dni, 2.600 din

ZIMSKE POČITNICE OB MORJU

POREČ — hoteli Materade, Parentium, Diamant
UMAG — hoteli Adriatic, Korali, Kristal
PORTOROŽ — hoteli Palace

STROKOVNA POTOVANJA

MÜNCHEN — IHM obrtniški sejem, 1.—3. 4., z avtobusom
MÜNCHEN — MODEWOCHER, sejem mode, 15.—17. 4., z avtobusom; 16.—18. 4., z letalom
FRANKFURT — sejem krznarstva, 20.—22. 4., z letalom
HANNOVER — splošni sejem, 20.—23. 4., z letalom
KOBENHAVN — skandinavski sejem pohištva, 12.—14. 5., z letalom

Prijavite se lahko v poslovalnicah: v Ljubljani, Domžalah, Kamniku, Ljutomeru, Slovenj Gradcu in na Vrhniki.

VIATOR LJUBLJANA

Okrog Osojskega jezera

V nedeljo, 27. marca gre na pot Slavniki nedeljski izlet na Korosko. Tja pod Ljubeljem, nazaj pa čez Korosko. Izletniki bodo obiskali Osojsko jezero in kraje ter znamenitosti v njegovi neposredni sosesčini. Izlet stane 180 dinarjev (vožnja, kosilo in vodstvo).

Letaliske počitnice

Potovanja agencija Aero-drom Ljubljana-Pula, ki je razmeroma malo znana, ima letos na svojem programu zanimive počitniške aranžmaje. Na voljo so paketi, ki vsebujejo vse prevoze do počitniškega kraja (avtobus, letalo in po potrebi ladja) in polne penzione. V aranžmaju te agencije boste lahko počitniški prevozi na zadarskem območju (do tja z letalom) v hotelu Domat v Boriku ter v hotelu Korinjak na otoku Ižu. Na splitskem območju (do tja z letalom) pa boste lahko počitnikovali v hotelu Rožmarin na otoku Soli ter v naselju Split v neposredni bližini mesta Splita. Odhodi od začetka junija do konca septembra. Cene so zmerne. Na otoku Ižu bo na voljo tudi plaivalna šola za otroke. Informacije dobite v Ljubljani tudi pri TIB pri hotelu Slon, pri Slavniki itn.

Prvomajska SZ

Za Komposova izleta v SZ, ki gredo na pot 26. aprila (v Moskvo, Leningrad in Kijev) in 28. aprila (v Tiskent, Buharo in Samarkand) je še nekaj prostih mest. Prvi izlet stane 4.600 din, drugi pa 5.980 din (v obeh primerih kreditni).

Prospekt o Argonavtih

Hotel Argonavti v Novi Gorici, ki bo menda v kratkem postal sam svoj TOZD, je izdal izredno lepo oblikovan in skrbno natisnjen prospekt; oblikoval ga je Bronislaw Fajon, fotografiral pa Vlado Vidov. Tisk CGP Delo. Prospekt bodo zbirali dobili najbrž pri Alpe Adria, kamor hotel sedaj še spada.

Poletje pod Kavkazom

Med vsemi počitniškimi programi, ki so na voljo za letošnje poletje, vzbujajo nekateri posebno pozornost. Med vsemi pa je morda po svoje najbolj zanimiv program, ki vabi na počitnice v Soči, slovito sovjetsko letovišče pod Kavkazom (ob Črnem morju). Soči je tople, če ne kar vroč kraj, ki ima že dolgoletno turistično tradicijo. Plaže so zelo lepe, veliko je parkov, hoteli so sodobni itn. Potovanje traja 15 dni, od tega so izletniki oziroma dopustniki od tretjega dne do trinajstega dne zvečer v Sočiju, pred tem pa so na obisku v Moskvi, po tem pa obiščejo še ukrajinsko prestolnico Kijev. Potovanje z dopustom (prevozi in polni penzion) traja 15 dni, od tega so izletniki oziroma dopustniki od tretjega dne do trinajstega dne zvečer v Sočiju, pred tem pa so na obisku v Moskvi, po tem pa obiščejo še ukrajinsko prestolnico Kijev. Potovanje z dopustom (prevozi in polni penzion) traja 15 dni, od tega so izletniki oziroma dopustniki od tretjega dne do trinajstega dne zvečer v Sočiju, pred tem pa so na obisku v Moskvi, po tem pa obiščejo še ukrajinsko prestolnico Kijev. Potovanje z dopustom (prevozi in polni penzion) traja 15 dni, od tega so izletniki oziroma dopustniki od tretjega dne do trinajstega dne zvečer v Sočiju, pred tem pa so na obisku v Moskvi, po tem pa obiščejo še ukrajinsko prestolnico Kijev.

Turizem pod Poreznom

V Cerknem so pred kratkim odprli nov hotel. »Bote« je tovarna elektrotermičnih aparatov (ETA). Hotel je v lični novi stavbi sredi Cerkne in ima na voljo 22 enoposteljnih in 8 apartmajev. V restavraciji je 180 sedežev. Vse sobe imajo prho, elektriko, kopalnice. Prostorišče za zajtrke, stane v dvoposteljni sobi 220 (za dve osebi), v enoposteljni pa 150 din; penzion v dvoposteljni sobi stane 150 din, v enoposteljni pa 180. Za počitniško potovanje v Cerknem je veliko zanimanje, saj je to izredno privlačno izletniško in počitniško kraj ter izhodišče za mnoge izlete. V neposredni bližini Cerkne je bolnica Franja, izletišče Črni vrh, Porezen, aragontina jama itn.

Balkanska transverzala

Turistični savez SAP Kosova in občinska turistična zveza iz Niša so izdali zelo zanimiv, a preprosto zasnovan prospekt, v katerem reklamirajo tako imenovano »balkansko (cestno) transverzalo«, katero so speljali od Peči skozi Pristino in Kursumlijo do Niša ter dalje do Dimitrograda na bolgarsko-jugoslovanski meji. Skoda, da niso načrtovali te magistralne kar na črni gore, na primer iz Ljubljane in čez najbolj balkanske gorovje — slovite Prokletije.

Mehika že maja

Konec aprila gre na pot Putnikovi izlet v Mehiko. Odhod 22. aprila in povratek 5. maja. Izletniki letijo tja preko Frankfurt in obiščejo poleg mehiške prestolnice in piramid v njeni bližini še polotok Yucatan in tamkajšnje arheološke najdbe naroda Majev. Izlet stane 19.500 din. Možnost plačila v šestih mesečnih obrokih.

kam kdaj

SAP LJUBLJANA

Konec tedna na otoku KRKU
26.—27. 3., namestitve v hotelu »Palace«, Haludovo
PARIZ
31. 3.—2. 4., strokovno potovanje na mednarodno razstavo elektronskih sestavnih delov — turistično potovanje po posebnem programu
GRADEC — enodnevni izlet
sobota, 2. 4.
BENETKE — enodnevni izlet
sobota, 16. 4.
izlet v NEZNANO
nedelja, 17. 4.
Prvomajski izleti:
— SICILIJA, 23. 4.—3. 5.
— ELBA, 29. 4.—3. 5.
— AZURNA OBALA, 30. 4.—3. 5.
— ISTANBUL, 23. 4.—3. 5. (avtobus)
— HOLLANDIA, 23. 4.—3. 5.
— LIECHTENSTEIN, 30. 4.—3. 5.
— PRAGA, 29. 4.—2. 5.
— CRIKVENICA—KRK, 1.—3. 5.
— LONDON, 26. 4.—3. 5. (avtobus)
Informacije in prijave:
SAP Ljubljana, TOZD TURBUS, Titova 38, tel. 315-342

Varšava za sladokusce

Koncem meseca, 27. in 28. marca prireja Kompas zanimiv in nedvomno zelo privlačno dvodnevni izlet s posebnim letalom v poljsko metropolo Varšavo. Izletniki si bodo ogledali mesto in okolice, posebej pa bodo spoznali varšavska gostišča in zabavišča. Kakor smo izvedeli, je v letalu še nekaj prostih mest, odhod je zagotovljen. Posebej vabijo manjše skupine iz kolektivov, društev in združenj.

Bosna in Dalmacija

Petdnevni izlet po Bosni in Dalmaciji prireja za 1. maj agencija Slavniki (Tavčarjeva 8a). Izlet gre na pot 29. aprila. Prvi dan do Jajca skozi Banjaluko, drugi dan do Splita čez Kupres, četrty dan okrog Splita (križarjenje po Katoliškem zalivu in obisk Trogirja), četrti dan mimo Sibenika do Zadra in peti dan mimo Plitvičkih jezer nazaj v Ljubljano. Izlet stane 1.850 dinarjev.

V Lipici — domovini imenitnih lipicancev — lahko preživite ure oddiha v udobnem pokritem bazenu

Kaj je to — Air Tours

Minuli petek je bil v okviru turistične strani »Kam, kako in kdaj« priroben celostanski počitniški oglas AIR TOURS YUGOSLAVIA. Prejeli smo več pismenih in telefonskih prošelj naših bralcev, ki so v oglasu pogrešali tudi naslov te doslej ne preveč znane agencije, da bi dobili podrobnejše informacije in bi se tudi prijavili ali rezervirali. Air tours

Yugoslavija ni ime agencije, temveč ime vsejugoslovanskega počitniškega programa, ki ga posreduje zagrebški TOZD. Atlas in ga prodajajo potrošnikom mnoge (skoraj vse) potovalne agencije v naši državi. V Sloveniji boste vse informacije o tem počitniškem programu, ki je nedvomno zelo atraktivno, dobili v Ljubljani pri Atlasu (v Kozolecu in v Nami), v drugih krajih Slovenije pa pri številnih potovalnih agencijah.

VIKEND Z RIBO IN VINOM

UMAG — 25. do 27. marca

Hoteli	Adriatik	Koral	Kristal
1 oseba	270 din	260 din	250 din
2 osebi	480 din	450 din	440 din
3 osebe	700 din	670 din	630 din

Doplačilo za bogato ribjo večerjo in vino — 60 din.
Prijavite se lahko v poslovalnicah: v Ljubljani, Domžalah, Kamniku, Ljutomeru, Slovenj Gradcu in na Vrhniki.

PULJ — ZA SPROŠČEN ODDIH

Pulj je v tem letnem času primeren kraj za miren tedenski ali letni odmor. Sodoben hotel BRIONI je odprt od pustnega karnevala dalje. Hotel ima tudi zimske plavalni bazen in savno. Okolica hotela je kot nalašč za krajše in daljše sprošče. Če pa si želite izjemnega ambience in pravih istrskih specialitet, je v Pulju na pretek malih gostišč in restavracij kot sta DELFIN in ZAGREB.

Evropska pešpot

V prvomajskih dneh prireja planinci izlet — hojo — po evropski pešpoti »E-6«. Prehodili bodo prvi odsek te poti — v Avstriji — od Nebelsteina do Maria Zella. Odhod 26. aprila zvečer (z vlakom), povratek pa 5. maja. Cena izleta je 350 dinarjev. Hrana plača vsak izletnik posebej. Drugi del omenjene pešpoti bodo planinci prehodili od 1. do 6. julija (Maria Zell—Leoben).

Atlas na domačem morju

Z Atlasom lahko počitnikujete ne le v tujini, temveč tudi na domačem morju. Atlasovi paketi so že več let znani našim dopustnikom in so na splošno zelo cenjeni, ker niso predragi in so solidni glede na usluge. Glavna stvar pa je, da so učešni in da dopustniki skoraj ne tvegajo. V katerih krajih lahko počitnikujete z Atlasom? Naj jih naštejemo: Baška voda, Bečići, Budva, Dubrovnik, Hvar, Jelsa, Kaštel Stari, Korčula, Kotor, Lore, Split, Novigrad, Njivice, Portorč, Postira, Plat, Rovinj, Pribiža, Sibenik, Srebreno, Supetar, Sutivan, Tivat, Trogir, Tucepi, Ucinj in Vrboska. Program v hrvaškem jeziku je že na voljo, slovenski program pa bo v kratkem nared. Prijave pa že sprejemajo.

Z avti čez Apenine

V prvomajskih dneh prireja Slavniki poseben izlet za avtomobiliste; za vse tiste, ki se nameravajo s lastnimi avtomobili odpraviti za nekaj dni na izlet, pa ne vedo prav dobro kod in kam in jih skrbi, kako bodo zvečer našli prenočišče itn. Udeleženci izleta bodo prejeli okolištrano navodilo, po kateri poti naj vožnjo, kaj velja med potjo pogledati ali obiskati, kje naj bodo posebej pozorni itn. Zvečer pa bodo uprilištal v solidnem hotelu, dobili večerjo, vzgledje in jutrajnji zajtrk, potem pa spet na pot.

Maršruta je sestavljena tako, da bo večini kar vseh, saj so jo predlagali sami avtomobilisti. Prvi dan (29. aprila) iz Ljubljane mimo Benetk in Fudove do Forcie. Drugi dan skozi Bologno in čez Apenine do Firenz. Tretji dan skozi Arezo do Pesara na jadranski obali, četrti dan v San Marino in do Ravenne ter peti dan domov. Vse skupaj bo pod koleti dobrih 1300 kilometrov, prvi in zadnji dan malo več, sicer pa toliko, da bo ostalo dovolj časa za ogled. Število udeležencev bo seveda omejeno. Za bencin, zeleno karto, kreditno pismo itn. bo seveda vsakdo poskrbel sam. Skupino bo spremljal vodič, ki bo zvečer in jutraj na voljo izletnikom.

Od Troje do Dublina

Prihodnji teden bo pri Yugotoursu in v vseh pooblaščenih agencijah v Sloveniji že na voljo nov program Yugotoursovih izletov z rednimi in izrednimi letali Sirrom po Evropi. Izredno bogat program, mnogo datumov in v glavnem zagotovljeni odhodi, zvečine iz Ljubljane.

Posebnosti tega Yugotoursovega programa so številne. Naštetimo bomo samo nekatere. Osemdnevna »Malozajška tura« bo nedvomno zanimiva tiste, ki bi radi videli ne le Izmir, temveč tudi ruševine Efeza, Pergamona in Troje, za nameček pa še Carigrad (bolj na kratko). Posebnost bo nedvomno »Velika tura« po Veliki Britaniji, med katero bodo izletniki lahko videli biseri Anglije, Walesa in Škotske. Prav tako bo vzbudilo pozornost potovanje v republiko Irsko (kjer ni bomb); izletniki bodo poleg Dublina videli tudi mnoge druge kraje v notranjosti otoka.

Atlasove počitnice

Atlasov program letovanj in potovanj v tujino je že na voljo pod programskim naslovom »Air tours Yugoslavia« — v domala vseh potovalnih agencijah v Sloveniji. Atlas prireja letos letovanja na Kanarskih otokih (na Tenerife in na Gran Canaria), v Tuniziji, na Portugalskem, na Balearskih otokih ter na španski rivieri. Program v slovensčini, z opisi hotelov, s cenami in datumi ter z vsemi pogoji je na voljo, če ne drugje, pa pri Atlasu v Nami ali v Kozolecu (v Ljubljani).

Evropski program

Globtour je natisnil svoj letošnji potovalni program, bogatejši in nazornejši obliki. V programu je cel niz zelo zanimivih potovanj, ki bodo gotovo pritegnila pozornost evropskih potopnikov. V programu so predstavljena tako velika medcelinska potovanja kakor tudi kratki izleti po Sloveniji in njeni okolici. Program je brezplačen na voljo v vseh poslovalnicah Globtoura ter pri Slavniki v Ljubljani.

Evropska pešpot

V prvomajskih dneh prireja planinci izlet — hojo — po evropski pešpoti »E-6«. Prehodili bodo prvi odsek te poti — v Avstriji — od Nebelsteina do Maria Zella. Odhod 26. aprila zvečer (z vlakom), povratek pa 5. maja. Cena izleta je 350 dinarjev. Hrana plača vsak izletnik posebej. Drugi del omenjene pešpoti bodo planinci prehodili od 1. do 6. julija (Maria Zell—Leoben).

GLEDALIŠČA

DRAMA SNG
Petek, 18. marca, ob 19.30: Ivan Cankar: ZA NARODOV BLAŽOJE. Absolutni, Popolninski in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.
Petek, 18. marca, ob 19.30: Tren Cankar: ZA NARODOV BLAŽOJE. Absolutni, Popolninski in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.
Sobota, 19. marca, ob 19.30: A. Linhart: MATIČKO SE ZENI. Izven abonmaja. Vstopnice so v prodaji vsak dan od 11. do 12. ure in od 16. ure do začetka predstave (od 20.15). Zaradi številnih obveznosti opozorimo na en redkih izvenabonmajaških ponovitev Linhartove komedije. Ne zamudite priložnosti obiska še to soboto!

MALA DRAMA SNG
(vzhodno in zahodno) Petek, 18. marca, ob 20. uri: Srečko Kosovel — Goljko Omčič: TAVAJOCI ROMARI. Izven abonmaja. Lirična monodrama, v izvedbi Vojislava Zidkovića. Vstopnice so v prodaji pri blaginji Drami; za študente z indeksom po 10 din.

OPERA IN BALET SNG
Petek, 18. marca, ob 19.30: Chopin-Glasnov-Keller: CHOPIN-ANA. Balet-Sedem. CARMEN. Zaključna predstava za Vojislava Zidkovića in OS Prule. Sobota, 19. marca, ob 19.30: K. Bizet: CARMEN. Zaključna predstava za Vojislava Zidkovića in OS Prule. Ob 19.30: OPERA M. Kozina: EKVINOKSIJ.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaja Petek, 18. marca, ob 17. uri: M. Gogol: HANSEN. Gostovanje NARODNOG POZORIŠTA BOS. KRAJINE iz BANJA LUKA. Izven. Ob 20. uri: M. Gogol: HANSEN. Gostovanje NARODNOG POZORIŠTA BOS. KRAJINE iz BANJA LUKA. Izven.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
MARIONETE, Levstikov trg 2 Petek, 18. marca, ob 9.30: S. Maršič: SOVA OKA. Zaključna predstava za OS Veliki Ga. Sobota, 19. marca, ob 10. uri: S. Maršič: SOVA OKA. Ob 15. uri: N. Simončič — J. Pengov: ZLATI RIBICA. Ob 19.30: S. Maršič: SOVA OKA. Ob 20. uri: N. Simončič — J. Pengov: ZLATI RIBICA. Ob 19.30: S. Maršič: SOVA OKA. Ob 20. uri: N. Simončič — J. Pengov: ZLATI RIBICA.

EGIPČANSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Nedelja, 20. marca, ob 20. uri: Milan Jesti: BRUČKA ALI ODBOJE PRILAGAJANJA. XXIII. Obiskovalce vabimo, da si predstavijo ogledajo v priložni centralni kopirski službi, na namizni strani baze (dohod študijske mreže na vrata ob parterjskih zavoda TI-VOL).

EGIPČANSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Nedelja, 20. marca, ob 20. uri: Milan Jesti: BRUČKA ALI ODBOJE PRILAGAJANJA. XXIII. Obiskovalce vabimo, da si predstavijo ogledajo v priložni centralni kopirski službi, na namizni strani baze (dohod študijske mreže na vrata ob parterjskih zavoda TI-VOL).

EGIPČANSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Nedelja, 20. marca, ob 20. uri: Milan Jesti: BRUČKA ALI ODBOJE PRILAGAJANJA. XXIII. Obiskovalce vabimo, da si predstavijo ogledajo v priložni centralni kopirski službi, na namizni strani baze (dohod študijske mreže na vrata ob parterjskih zavoda TI-VOL).

EGIPČANSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Nedelja, 20. marca, ob 20. uri: Milan Jesti: BRUČKA ALI ODBOJE PRILAGAJANJA. XXIII. Obiskovalce vabimo, da si predstavijo ogledajo v priložni centralni kopirski službi, na namizni strani baze (dohod študijske mreže na vrata ob parterjskih zavoda TI-VOL).

EGIPČANSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Nedelja, 20. marca, ob 20. uri: Milan Jesti: BRUČKA ALI ODBOJE PRILAGAJANJA. XXIII. Obiskovalce vabimo, da si predstavijo ogledajo v priložni centralni kopirski službi, na namizni strani baze (dohod študijske mreže na vrata ob parterjskih zavoda TI-VOL).

EGIPČANSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Nedelja, 20. marca, ob 20. uri: Milan Jesti: BRUČKA ALI ODBOJE PRILAGAJANJA. XXIII. Obiskovalce vabimo, da si predstavijo ogledajo v priložni centralni kopirski službi, na namizni strani baze (dohod študijske mreže na vrata ob parterjskih zavoda TI-VOL).

EGIPČANSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Nedelja, 20. marca, ob 20. uri: Milan Jesti: BRUČKA ALI ODBOJE PRILAGAJANJA. XXIII. Obiskovalce vabimo, da si predstavijo ogledajo v priložni centralni kopirski službi, na namizni strani baze (dohod študijske mreže na vrata ob parterjskih zavoda TI-VOL).

EGIPČANSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Nedelja, 20. marca, ob 20. uri: Milan Jesti: BRUČKA ALI ODBOJE PRILAGAJANJA. XXIII. Obiskovalce vabimo, da si predstavijo ogledajo v priložni centralni kopirski službi, na namizni strani baze (dohod študijske mreže na vrata ob parterjskih zavoda TI-VOL).

EGIPČANSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Nedelja, 20. marca, ob 20. uri: Milan Jesti: BRUČKA ALI ODBOJE PRILAGAJANJA. XXIII. Obiskovalce vabimo, da si predstavijo ogledajo v priložni centralni kopirski službi, na namizni strani baze (dohod študijske mreže na vrata ob parterjskih zavoda TI-VOL).

EGIPČANSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Nedelja, 20. marca, ob 20. uri: Milan Jesti: BRUČKA ALI ODBOJE PRILAGAJANJA. XXIII. Obiskovalce vabimo, da si predstavijo ogledajo v priložni centralni kopirski službi, na namizni strani baze (dohod študijske mreže na vrata ob parterjskih zavoda TI-VOL).

EGIPČANSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Nedelja, 20. marca, ob 20. uri: Milan Jesti: BRUČKA ALI ODBOJE PRILAGAJANJA. XXIII. Obiskovalce vabimo, da si predstavijo ogledajo v priložni centralni kopirski službi, na namizni strani baze (dohod študijske mreže na vrata ob parterjskih zavoda TI-VOL).

KONCERTI

Drugi bo ob 20.15. koncert orkestra abnoma Slovenske filharmonije. Orkestralni koncerti bo pod vodstvom poljskega dirigenta Jerzja Kadevicia. Izvedbo Dolareje Baletete a 5. Händlov Koncert. Vstopnice za hario in orkestral: Ravelovo Introdcio in Allegro ter Brahmov Simfonijo 8. in 2. D-dur. Solist Nikanor Zahabeta. Nekaj vstopnic je še na voljo pri blaginji SR.

FORUM

Studenti naselje Nocoj bo ob 21. uri v veliki dvorani Studentškega naselja BRUČOVANJE STANOVALECV STU-DENTSKIH DOMOV LJUBLJANE, na katerem bodo igrali DUBROVACKI TRUBADURJI. -K

KINO

SPORED ZA PETEK
KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: ob 16. in 18. uri angl. film KARAVANA. Režija: Arthur Crabtree. Glav. vl.: Stuart Granger. Jean Crozier, Anne Crawford, Denise Price.

KINO SORA — SKOFJA LOKA: amer. akcijski film GOLDFINGER. Ob 17.30 in 20. uri. KINO KRKA — NOVO MESTO: amer. barv. film NEKOČ JE BIL NA DIVJEM ZAHODU, ob 17. in 19.30. Vstopnice so tudi v prodaji.

KINO ROGASKA SLATINA: amer. barv. film Z ONE STRANE PLANINE, ob 17. in 19.30. REDI KINO: amer. mehiška socialna drama DOLINA UBOGIH, ob 17.30 in 19.30. KINO SOCA NOVA GORICA: amer. film HINDENBURG, ob 18. in 20. uri.

KINO MARIBOR
SEMPETER PRI NOVI GORICI: amer. film KARATE V SLUŽBI INTERPOLA, ob 18. in 20. uri.

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.30, 17.45 in 20. uri franc. barv. VV komedija RAZVEZIL SI BO. Režija: Claude Zidi. V glav. vl.: Pierre Richard, Jean Birkin.

KINO UNION: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. pust. film AVTO CESTA NASTIJA. Ob 20. uri predstave ne bo. KINO PARTIZAN: ob 10. uri franc. barv. komedija NORA DIRKA. Režija: Claude Zidi. V glav. vl.: Jean Birkin, Michele Amont.

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. pust. film AVTO CESTA NASTIJA. Ob 20. uri predstave ne bo. KINO PARTIZAN: ob 10. uri franc. barv. komedija NORA DIRKA. Režija: Claude Zidi. V glav. vl.: Jean Birkin, Michele Amont.

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. pust. film AVTO CESTA NASTIJA. Ob 20. uri predstave ne bo. KINO PARTIZAN: ob 10. uri franc. barv. komedija NORA DIRKA. Režija: Claude Zidi. V glav. vl.: Jean Birkin, Michele Amont.

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. pust. film AVTO CESTA NASTIJA. Ob 20. uri predstave ne bo. KINO PARTIZAN: ob 10. uri franc. barv. komedija NORA DIRKA. Režija: Claude Zidi. V glav. vl.: Jean Birkin, Michele Amont.

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. pust. film AVTO CESTA NASTIJA. Ob 20. uri predstave ne bo. KINO PARTIZAN: ob 10. uri franc. barv. komedija NORA DIRKA. Režija: Claude Zidi. V glav. vl.: Jean Birkin, Michele Amont.

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. pust. film AVTO CESTA NASTIJA. Ob 20. uri predstave ne bo. KINO PARTIZAN: ob 10. uri franc. barv. komedija NORA DIRKA. Režija: Claude Zidi. V glav. vl.: Jean Birkin, Michele Amont.

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. pust. film AVTO CESTA NASTIJA. Ob 20. uri predstave ne bo. KINO PARTIZAN: ob 10. uri franc. barv. komedija NORA DIRKA. Režija: Claude Zidi. V glav. vl.: Jean Birkin, Michele Amont.

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. pust. film AVTO CESTA NASTIJA. Ob 20. uri predstave ne bo. KINO PARTIZAN: ob 10. uri franc. barv. komedija NORA DIRKA. Režija: Claude Zidi. V glav. vl.: Jean Birkin, Michele Amont.

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. pust. film AVTO CESTA NASTIJA. Ob 20. uri predstave ne bo. KINO PARTIZAN: ob 10. uri franc. barv. komedija NORA DIRKA. Režija: Claude Zidi. V glav. vl.: Jean Birkin, Michele Amont.

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. pust. film AVTO CESTA NASTIJA. Ob 20. uri predstave ne bo. KINO PARTIZAN: ob 10. uri franc. barv. komedija NORA DIRKA. Režija: Claude Zidi. V glav. vl.: Jean Birkin, Michele Amont.

KINO GLEDALIŠČE: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. pust. film AVTO CESTA NASTIJA. Ob 20. uri predstave ne bo. KINO PARTIZAN: ob 10. uri franc. barv. komedija NORA DIRKA. Režija: Claude Zidi. V glav. vl.: Jean Birkin, Michele Amont.

KINO SORA — SKOFJA LOKA: amer. akcijski film GOLDFINGER. Ob 17.30 in 20. uri. KINO KRKA — NOVO MESTO: amer. barv. film NEKOČ JE BIL NA DIVJEM ZAHODU, ob 17. in 19.30. Vstopnice so tudi v prodaji.

KINO

SPORED ZA PETEK
KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: ob 16. in 18. uri angl. film KARAVANA. Režija: Arthur Crabtree. Glav. vl.: Stuart Granger. Jean Crozier, Anne Crawford, Denise Price.

KINO SORA — SKOFJA LOKA: amer. akcijski film GOLDFINGER. Ob 17.30 in 20. uri. KINO KRKA — NOVO MESTO: amer. barv. film NEKOČ JE BIL NA DIVJEM ZAHODU, ob 17. in 19.30. Vstopnice so tudi v prodaji.

KINO ROGASKA SLATINA: amer. barv. film Z ONE STRANE PLANINE, ob 17. in 19.30. REDI KINO: amer. mehiška socialna drama DOLINA UBOGIH, ob 17.30 in 19.30. KINO SOCA NOVA GORICA: amer. film HINDENBURG, ob 18. in 20. uri.

Gradbeno industrijsko podjetje Gradis Ljubljana, Skupne službe, Šmartinska cesta 134 a

vabi k sodelovanju

ORGANIZATORJA športne rekreacije

POGOJ: diplomirani organizator športne rekreacije z 2 letoma delovnih izkušenj ali višji organizator športne rekreacije s 4 leti delovnih izkušenj

Ponudbe sprejema kadrovska socialna služba podjetja 10 dni po objavi prostega delovnega mesta.

1/794

ISKRA — INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO — TOZD — INŽENIRING, Ljubljana, Kotnikova 6, n. sub. o.

objavlja
prosta delovna mesta:

1. dveh PRAVNIKOV
2. VODJE uvoza in izvoza
3. VODJE finančnega računovodstva
4. VODJE področja inženiringa
5. SAMOSTOJNEGA PROJEKTANTA I
6. KOMERCIALNEGA REFERENTA
7. SERVISNEGA TEHNIKA
8. KNJIGOVODJE (za določen čas)
9. SAMOSTOJNEGA TEHNIČNEGA RISARJA (za določen čas)

Področje dela pod 1.:

— oblikovanje samoupravnih splošnih aktov in strokovno tolmačenje ter nudenje pravnih nasvetov
— oblikovanje pogodb z gospodarskega področja; pravno zastopanje po pooblastitvi

Pogoji za zasedbo delovnega mesta pod 1.:

— dipl. pravnik, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj na delovnih mestih v delovno pravnih zadevah oziroma pravnem zastopanju na komercialnem področju; aktivno znanje nemškega jezika in pravosodni izpit.

Področje dela pod 2.:

— vodi in organizira vsa dela v zvezi z uvozom-izvozom v okviru TOZD — Inženiring

Pogoji za zasedbo delovnega mesta pod 2.:

— dipl. ekonomist ali dipl. ing. elektrotehnike, 5 let ustreznih delovnih izkušenj v zunanji trgovini in aktivno znanje nemškega jezika

Področje dela pod 3.:

— zasledovanje položaja sredstev in njihovih virov; koordinacija s finančno računovodskim sektorjem na področju poverjenih funkcij salda-konta in finančne operative

Pogoji za zasedbo delovnega mesta pod 3.:

— ekonomist, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj v finančnem računovodstvu

Področje dela pod 4.:

— nadzor nad projektnim vodenjem vgradnje telekomandnih naprav za področje avtomatizacije železniškega prometa na območju SR Slovenije

Pogoji za zasedbo delovnega mesta pod 4.:

— dipl. ing. elektrotehnike, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj in aktivno znanje enega svetovnega jezika

Področje dela pod 5.:

— vodenje tehnike aparatov in aplikativne tehnike požarno varnostnih naprav ter projektiranje

Pogoji za zasedbo delovnega mesta pod 5.:

— visokošolska izobrazba elektrotehniške smeri, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj in aktivno znanje enega svetovnega jezika

Področje dela pod 6.:

— vodenje prodajne kartoteke, izdelava mesečnega popisa zalog, realizacija reklamacijskih postopkov — izdelava dobropisov, bremepisov, prefakturiranja itd.

Pogoji za zasedbo delovnega mesta pod 6.:

— ekonomski tehnik, 1 leto delovnih izkušenj na delovnih mestih komercialnega področja in pri stenodaktilografskih delih

Področje dela pod 7.:

— servisiranje avtomatskega kegljišča, tip Iskra-Volmer na območju SFRJ in zbiranje naročil za prodajo rezervnih delov

Pogoji za zasedbo delovnega mesta pod 7.:

— elektrotehnik — šilbi tok, eno leto ustreznih delovnih izkušenj, vozniški izpit B kategorije in po možnosti lastno vozilo

Področje dela pod 8.:

— evidentiranje in vodenje materialne evidence

Pogoji za zasedbo delovnega mesta pod 8.:

— ekonomski tehnik, 1 leto delovnih izkušenj

Področje dela pod 9.:

— risanje načrtov iz skic in skrb za razmnoževanje investicijske tehnične dokumentacije ter zlaganje

Pogoji za zasedbo delovnega mesta pod 9.:

— tehniški risar in 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

Ce želite postati naš sodelavec, vas vabimo, da pošljete ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela na naš naslov v Kadrovsko-splošno področje. Poskusno delo bo trajalo pod 1., 2., 3., 4., 5. — 60 dni, pod 6., 7., 8. — 45 dni, pod 9 pa 30 dni.

Prijave sprejemamo 10 dni od dneva objave.

1800

ZDRAVSTVENI DOM MARIBOR

razpisuje
na podlagi sklepa komisije za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu TOZD služba medicinske dela, prometa in športa naslednja prosta delovna mesta:

1. ZDRAVNIKA MEDICINE DELA za obratno ambulantno Elektrokovina
Pogoj: zdravnik medicine dela
2. ZDRAVNIKA SPLOŠNE MEDICINE za obratno ambulantno Elektrokovina
Pogoj: zdravnik splošne medicine s postdiplomskim študijem iz medicine dela z diplomno
3. ZDRAVNIKA SPLOŠNE MEDICINE za obratno ambulantno MTT
Pogoj: zdravnik splošne medicine s postdiplomskim študijem iz medicine dela z diplomno, ali zdravnik splošne medicine
4. DVEH MEDICINSKIH SESTER za obratno ambulantno Metalne
Pogoj: srednja izobrazba ambulantno-bolnične smeri.

Po sklepu komisije za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu TOZD osnovno zdravstveno varstvo pa

objavlja
prosta delovna mesta:

LABORATORIJSKEGA TEHNIKA za diagnostični laboratorij v Mariboru

Pogoj: laboratorijski tehnik — srednja izobrazba

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi splošne pogoje. Za delovno mesto pod točko 1. je na voljo dvosobno stanovanje.

Poskusno delo traja dva meseca. Prijave sprejema splošno kadrovska oddelka DS skupne službe ZD Maribor, Ulica talcev 9/III., soba 56. — Razpis velja 15 dni od dneva objave.

ZDRAVSTVENI DOM MARIBOR 1796

ljubljanska banka

CENTRALA — LJUBLJANA

Odbor za medsebojna razmerja

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

v sektorju deviznega poslovanja in kreditnih odnosov s tujino — na območju Zahoda

1. SVETNIKA
2. POSLOVNEGA SVETOVALCA
3. STROKOVNEGA REFERENTA za kreditno-komercialne posle s tujino
4. VIŠJEGA REFERENTA za devizno-kreditno-komercialne posle
5. VIŠJEGA REFERENTA za izdajo garancij

v direktiji deviznega trgovanja in arbitraže

6. STROKOVNEGA REFERENTA za devizno trgovanje
7. VIŠJEGA STROKOVNEGA REFERENTA za kreditno poslovanje podružnic
8. REFERENTA STATISTIKA

v sektorju splošnih poslov

9. več delovnih mest STROJEPISK I.a ali I.b razreda
10. PISARNIŠKEGA REFERENTA

v direktiji naložb iz združenih sredstev

11. OPERATERJA na knjigovodskih strojih

v računovodstvu centrale

Za zasedbo objavljenih delovnih mest zahtevamo:

pod 1. in 2.: ustrezno visoko šolo, nad 5 let ustreznih delovnih izkušenj ter aktivno znanje najmanj enega tujega jezika; za delovno mesto pod 2. zahtevamo aktivno znanje angleškega jezika (osebni dohodek za delovno mesto pod 1. 8.250 din, za delovno mesto pod 2. 7.500 din)

pod 3.: visoko šolo ekonomske ali pravne smeri, štiri leta ustreznih delovnih izkušenj ter pasivno znanje najmanj enega tujega jezika (osebni dohodek 8.000 din)

pod 4. in 5.: višjo šolo ekonomske ali pravne smeri, tri leta ustreznih delovnih izkušenj in aktivno znanje najmanj enega tujega jezika — (osebni dohodek za delovno mesto pod 4. 5.270 din, za delovno mesto pod 5. 4.900 din)

pod 6.: visoko šolo ekonomske ali pravne smeri, tri leta ustreznih delovnih izkušenj ter aktivno znanje najmanj enega tujega jezika (osebni dohodek 5.450 din)

pod 7.: visoko šolo ekonomske ali pravne smeri in pet let ustreznih delovnih izkušenj (osebni dohodek 6.600 din)

pod 8.: ekonomsko srednjo šolo ali gimnazijo ali upravno-administrativno šolo z zaključnim izpitom in tri leta ustreznih delovnih izkušenj (osebni dohodek 4.400 din)

pod 9.: dveletno administrativno šolo ali enoletni strojniški tečaj z opravljenim izpitom in dve, oziroma eno leto delovnih izkušenj ter dokazilo o uvrstitvi med strojepejske I.a, oziroma I.b razreda (osebni dohodek strojepejske I.a 3.900 din, strojepejske I.b 3.485 din)

pod 10.: štiriletno upravno-administrativno šolo ali ekonomsko srednjo šolo ali gimnazijo z zaključnim izpitom, dve leti ustreznih delovnih izkušenj in znanje strojepejske (osebni dohodek 3.800 din)

pod 11.: dveletno administrativno ali dokončana dva letnika gimnazije, ekonomske srednje šole ali upravno-administrativne šole in do enega leta ustreznih delovnih izkušenj (osebni dohodek 3.700 din)

Kandidati lahko vložijo prijave v 8 dneh od dneva objave na naslov: LJUBLJANSKA BANKA — Centrala, Trg revolucije 2/XI., 61000 Ljubljana, Kadrovska služba.

1790

SKUPŠČINA MESTA LJUBLJANA

Komisija za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve

razpisuje
prosta delovna mesta:

DVEH

SODNIKOV ZA PREKRŠKE

v organu za kaznovanje prekrškov

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev za delo v državnih organih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- diplomirani pravnik s pravosodnim izpitom ali izpitom za sodnika za prekrške oziroma
- diplomirani pravnik, najmanj eno leto pravne prakse s pogojem, da v dveh letih po izvolitvi opravi pravosodni izpit ali izpit za sodnika za prekrške.

Ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazili o izpolnjevanju pogojev in podatki o dosedanjem delu pošljite v 15 dneh po objavi razpisa Komisiji za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve skupščine mesta Ljubljane, Adamič-Lundrovo nabrežje 2. 1797

TOBAČNA TOVARNA LJUBLJANA,
o. sub. o., Ljubljana, Tobačna ulica 5

Odbor za medsebojna razmerja

objavlja
naslednja prosta delovna mesta v delovni skupnosti skupnih služb:

1. VODJE SLUŽBE avtomatske obdelave podatkov
2. ANALITIKA — EKONOMISTA — PRI-
PRAVNIKA v ekonomsko-planski službi
3. FINANČNEGA KNJIGOVODJE
v finančnem sektorju

Kandidati morajo poleg osnovnih pogojev in ustreznih delovnih izkušenj izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1.:
— diplomirani organizator AOP
— 5 let delovnih izkušenj
— moralno-politična neoporečnost

pod 2.:
— diplomiran ekonomist — pripravnik

pod 3.: — ekonomski tehnik

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo po določitvi samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu.

Pismene ponudbe o izpolnjevanju strokovne izobrazbe sprejema kadrovska-socialna služba Tobačne tovarne Ljubljana, Tobačna ulica 5, in sicer 15 dni po objavi. 1799

Odbor za medsebojna razmerja
delavcev v združenem delu
MEDICINSKE FAKULTETE
V LJUBLJANI

razpisuje
delovno mesto

1. STROKOVNEGA DELAVCA z visoko izobrazbo — zdravnika na inštitutu za anatomijo za določen čas ter objavlja naslednja delovna mesta:
2. TEHNIČNEGA DELAVCA — ZOBOZDRAVNIŠKE ASISTENTKE na katedri za snemno protetiko za določen čas
3. TEHNIČNEGA DELAVCA na inštitutu za histologijo in embriologijo za določen čas
4. TEHNIČNEGA DELAVCA na katedri za higieno, socialno medicino dela za nedoločen čas
5. VIŠJEGA ADMINISTRATORJA na tajništvu medicinske fakultete za nedoločen čas
6. SNAŽILKE na tajništvu medicinske fakultete za nedoločen čas

POGOJI:

pod 1.: visoka strokovna izobrazba — medicinska fakulteta, znanje vsaj enega svetovnega jezika

pod 2.: zdravstvena tehniška šola — oddelek za zobozdravniške asistentke ali njeje sorodna šola, nadomeščanje odsotne delavke, ki je na porodniškem dopustu

pod 3.: tehniška šola za kemijsko stroko ali zdravstvena tehniška šola — oddelek za laboratorijske tehnike, nadomeščanje odsotne delavke, ki je na porodniškem dopustu

pod 4.: tehniška šola za kemijsko stroko ali zdravstvena tehniška šola — oddelek za laboratorijske tehnike, poskusno delo 90 dni

pod 5.: popolna srednja strokovna izobrazba — upravno-administrativna šola in 2 leti delovnih izkušenj ali njeje sorodna popolna srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj, znanje strojepejske, poskusno delo 90 dni

pod 6.: 8-letna ali nedokončana osnovna šola, poskusno delo 90 dni.

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe, kolkovane z 2 dni sprejema tajništvo medicinske fakultete v Ljubljani, Vrazov trg 2 — 8 dni po objavi. 1805

LABOD — tovarna oblačil Novo mesto
TOZD Vrhnjih oblačil TIP—TOP
Ljubljana, Tolstojeva 9 a

objavlja
prosta delovna mesta:

VEČ INDUSTRIJSKIH KROJAČEV

za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

V poštev pridejo kandidati, ki imajo končano poklicno šolo in kandidati, ki imajo končano osemletko in so prikušeni za konfekcijsko šivanje.

Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh od dneva objave na TOZD TIP—TOP Ljubljana, Tolstojeva 9 a. 1765

Razpisna komisija delovne organizacije

tovarna strojev — Domžale

razpisuje
vodilno delovno mesto

RAČUNOVODJE PODJETJA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- višja izobrazba ekonomske smeri in vsaj dve leti prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu, ali srednja izobrazba ekonomske smeri in vsaj štiri leta prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu
- da ni bil sodno kaznovan in da ni v postopku za dejanje proti narodnemu gospodarstvu, družbenemu in zasebnemu premoženju ter uradni dolžnosti
- izpolnjevati mora druge pogoje, določene z družbenim dogovorom
- moralno-politična neoporečnost

Kandidati naj pošljejo pismene prijave in dokazila o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

»MLINOSTROJE — Domžale, z oznako »za razpisno komisijo«.

Vse prijavitelne kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 8 dneh po izbiri. 1812

Odbor za medsebojna razmerja
UPRAVE SKUPŠČINE OBČINE KAMNIK

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

1. PRAVNEGA SVETOVALCA
2. DELOVNEGA INŠPEKTORJA
3. REFERENTA za premoženjsko pravne zadeve
4. REFERENTA za materialno tehnična sredstva
5. PISARNIŠKEGA REFERENTA

POGOJI:

pod 1.: visoka izobrazba pravne smeri, 3 leta delovnih izkušenj ter strokovni izpit

pod 2.: visoka ali višja izobrazba upravno-pravne ali varnostne smeri, 3 leta delovnih izkušenj ter strokovni izpit

pod 3.: visoka ali višja izobrazba upravno-pravne smeri, 3 leta delovnih izkušenj ter strokovni izpit

pod 4.: poklicna šola radio ali elektromehanične smeri, 1 leto delovnih izkušenj

pod 5.: srednja izobrazba upravno-administrativne smeri, 2 leti delovnih izkušenj ter strokovni izpit

Kandidati morajo biti tudi moralno-politično neoporečni.

Poskusno delo traja 3 mesece.

Razpis velja 15 dni po objavi. 1793

ŽELEZARNA ŠTORE

Kadrovski sektor

Za delo v času poletne sezone v počitniškem domu na Rabu za TOZD Družbena prehrana in gostinstvo

vabimo

k sodelovanju za določen čas
naslednje sodelavce

JPRAVNIKA DOMA
Pogoj: gostinski tehnik ali VKV gostinski delavec, praksa zaželeno

GLAVNO KUCHARICO
(vodja kuhinje)
Pogoj: VKV ali KV kuharica, praksa zaželeno

DVE KUCHARICI
Pogoj: KV kuharica ali PK gostinski delavec, praksa zaželeno

DVE NATAKARICI
Pogoj: KV natakarka ali PK gostinski delavec, praksa zaželeno

TRI POMOČNIKE v kuhinji
Pogoj: PK delavec

SOBARICO
Pogoj: PK delavica

POMOŽNEGA DELAVCA
Pogoj: PK ali NK delavec

Počitniški dom bo odprt od 15. junija do 15. septembra t.l.

Delovno razmerje se v tem času sklene s polnim delovnim časom.

Pismene ponudbe pošljite v 15 dneh po objavi na kadrovski sektor Železarne Štore.

Kadrovski sektor

1814

Vzgojnovarstveni

zavod »JELKA«
LJUBLJANA —
Glavarjeva 18 a

ponovno objavlja
prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE ZAVODA (za nedoločen čas)

POGOJI:

ekonomska srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu, moralno-politična neoporečnost, potrdilo o nekaznovanju v zvezi s finančnim poslovanjem

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe s življenjepisom, opisom dosedanjih zaposlitve in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na upravo zavoda. 1786

ALPETOUR,
ŠKOFJA LOKA —
TOZD POTNIŠKI
PROMET KRANJ

objavlja
prosta delovna mesta

3 AVTOBUSNIH SPREVODNIKOV V OPERATIVNEM CENTRU, ŠKOFJA LOKA

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:

- končana osemletka
- 1 leto delovnih izkušenj ter
- odslužen vojaški rok

Delo je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Poskusno delo 3 mesece.

Pismene ponudbe s dokazili sprejema kadrovska oddelka v Škofji Loki, Titov trg 4 b — 7 dni po objavi. 1787

REGIONALNI
MEDICINSKI CENTER
»DR. SAFET MUJIĆ«
MOSTAR

razpisuje

natečaj za zasedbo
delovnega mesta

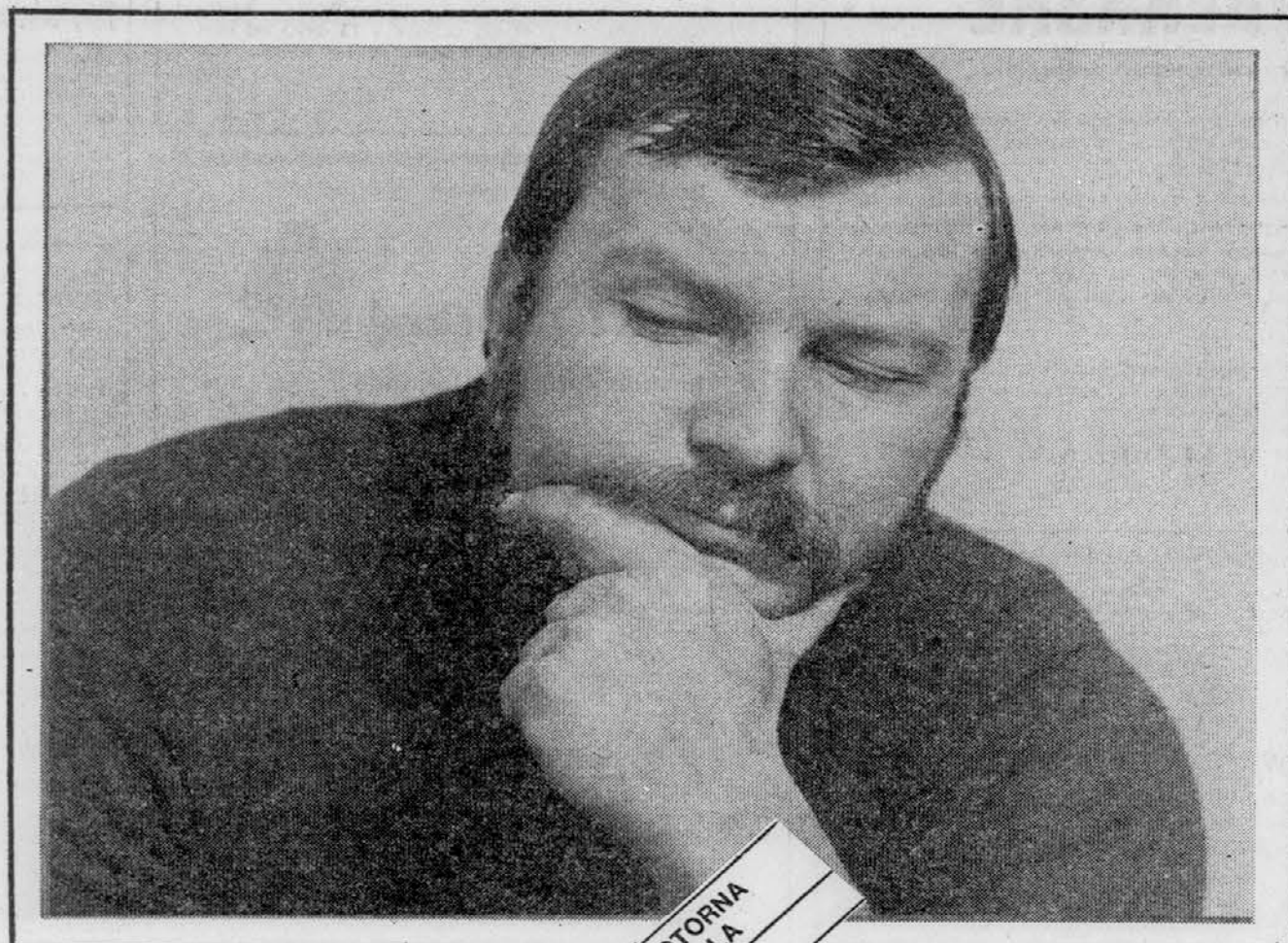
ZDRAVNIKA SPECIALISTA

POGOJI:

— zdravnik specialist za interne bolezni, usposobljen za delo z izotopi ali zdravnik specialist za interne bolezni, ki bi se uspos

Ne ozirajte se naokoli, ne povprašujte zaman

Vzemite v roke največji slovenski dnevnik Delo.
Poiščite in preberite pravi mali. oglaš.

Med več kot štiristotimi oglasi ob sredah, petkih in sobotah boste skoraj gotovo našli pravega. Sestavite ponudbo. Izberite najbolj ugodno možnost, pridite v poslovalnico v Ljubljani ali pa oddajte ponudbo v podružnici v Mariboru, Celju, Kranju, Novi Gorici, Kopru,

Novem mestu, Murski Soboti, na Jesenicah ali v Trbovljah. Pošljete jo lahko tudi v pismu. Največji slovenski dnevnik Delo, omogoča stik z največjim številom potencialnih kupcev. Bereta ga vsaka druga Slovenka in vsak drug Slovenec.

Mali oglaš – prava pot do najboljšega ponudnika

MALI OGLASI

Oglasna agencija Delo, Ljubljana, Šubičeva 1

Razpisna komisija TOZD »MEHČALA«
Dekani v sestavi Kemične industrije

iplas.

KOPER

razpisuje
vodilno delovno mesto

DIREKTORJA TOZD (ni reelekcija)

Kandidat za to delovno mesto mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:
— dipl. ing. kemijske tehnologije, strojništva ali dipl. oec.
— 5 let delovne prakse na vodstvenih ali vodilnih delovnih mestih
— moralno-politične vrline in da z dosedanjim delom daje poročilo za razvoj delavskega samoupravljanja in za uspešno delo delovnega kolektiva v TOZD.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Kadrovska služba »IPLAS« Koper, Kirpanova 2, Koper – v 15 dneh po objavi. 1791

Zavod za rehabilitacijo
invalidov o. sub. o.
Ljubljana, Linhartova 51 –
TOZD Fizikalne medicine
in rehabilitacije

razpisuje
na podlagi sklepa razpisne komisije in določi
statuta vodilno delovno mesto

GLAVNE MEDICINSKE SESTRE

Poleg splošnih, mora kandidatka za glavno medicinsko sestro izpolnjevati še naslednje pogoje:
— višja šola za zdravstvene delavce – oddelek za medicinske sestre
— 5 let delovnih izkušenj
— moralne in družbeno-politične vrline v skladu z določili družbenega dogovora o kadrovski politiki
— aktivno znanje enega tujega jezika
— da predloži teze organizacije dela na tem področju
— dokazilo o nezakazovanju

Kandidatke naj pošljejo vloge z dokazili na gornji naslov v 15 dneh po objavi z oznako »za razpisno komisijo TOZD FMRA. 1705

**V REVII OTROK
IN DRUŽINA BOSTE
LAHKO PREBRALI VSE,
KAR MORATE VEDETI
ZA SREČNO IN ZDRAVO
RAST SVOJIH OTROK.
ZA TOPLO SOŽITJE
V SVOJI DRUŽINI**

CGP DELO
TOZD ČASOPISI

objavlja
prosto delovno mesto

SNAŽILKE

POGOJ:
— končana osnovna šola (8 razredov)

Poskusna doba traja tri mesece.

Prijave z dokazili o izobrazbi sprejema kadrovska služba CGP DELO, TOZD ČASOPISI, Ljubljana, Tomšičeva 1/I, do vključno 25. marca 1977.

Iščemo še

TELEFONISTA

za občasna dela v telefonski centrali

Prijave sprejema kadrovska služba, Ljubljana, Tomšičeva 1/I, prav tako do 25. marca 1977.

KOVINOPLASTIKA LOZ

**KARNISE – IZDELKI ZA ŠIROKO
POTROŠNJO IZ NERJAVEČIH MATERIALOV**

Odbor za medsebojna razmerja
Gospodarske zbornice Slovenije

A. ponovno objavlja
prosto delovno mesto

**SAMOSTOJNEGA SVETOVALCA
za produktivnost in tehnologijo**

Pogoji: visoka izobrazba ekonomske ali tehnološke smeri, znanje enega tujega jezika, 5 let ustrezne prakse, poskusno delo 3 mesece.

B. objavlja
prosto delovno mesto

**SAMOSTOJNEGA STROKOVNEGA SODE-
LAVCA pri IO združenja TOZD ener-
getike**

Pogoji: visoka izobrazba ekonomske ali tehnološke smeri, 4 leta ustrezne prakse, poskusno delo 3 mesece

Osebnih dohodkov po samoupravnem sporazumu.

Prijave sprejemamo 15 dni od dneva objave.

Kandidate vabimo, da pošljejo svoje ponudbe z dokazili kadrovska služba Gospodarske zbornice Slovenije, Ljubljana, Titova 19. 1789

ZAHVALA

Ob nepričakovani, boleči in prerani izgubi ljubega moža, očka in brata

Emila Kosa

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremljali na zadnji poti. Lepa hvala darovalcem vencev in cvetja. Zahvaljujemo se delavski godbi iz Zagorja in iz Trbovelj, pevcem, obema gospodnikom in dekanu za opravljen obred. Posebno zahvala smo dolžni zavodu RTV TOZD glasb. produkcija Ljubljana za izkazano pomoč in pa društvu orkestrskih umetnikov Ljubljana za izkazano pomoč v času bolezn. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zena Cvetka, otroka Tanja in Milanček
ter sestra Marta

Zagorje, 10. marca 1977

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dragi mož, oče in stari oče

Lojze Fric

Od dragega pokojnika se bomo poslovili v soboto, 19. marca 1977, ob 16. uri na pokopališču v Preboldu

Zalujoča žena Malči, sin Dušan z družino
ter drugo sorodstvo

Prebold, 17. marca 1977

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 93. letu starosti zapustila naša draga mama, babica in prababica

MARIJA ŽAGAR

rojena MEZEK

Pogreb bo v soboto, 19. marca 1977, ob 15. uri na pokopališču v Lescah
Do pogreba leži v mrliški vežici v Lescah

Zalujoči:
hčerke Mimi, Julka, Ivanka in Ida, sinovi Lovro, Janko in Stane
z družinami ter drugo sorodstvo

Lesce, Radovljica, Jesenice, Ljubljana, 17. marca 1977

NOVA KOZMETIČNA LINIJA GALENIKE

z vonjem eksotične rastline canarine

**JUGOSLOVANSKA
LOTERIJA**

LOTERIJSKI ZAVOD
SLOVENIJE
LJUBLJANA

Neuradno poročilo o današnjem
izrečanju srečk 11. kola, 17. 3. 1977
jugoslovanske loterije

Srečke s končnicami	so zadele din
30	40
60	30
80	40
020	200
700	30
8070	500
52560	1.030
043880	10.040
085490	10.000
41	40
5231	400
05811	5.000
23211	1.000
038821	10.000
204301	10.000
82	30
92	30
132	30
9402	400
36902	2.000
49772	1.000
5112	2.000
83842	1.000
024772	50.000
207632	10.000
217402	10.000
271182	10.000
308342	10.000
410442	10.000
522032	10.000
43	30
73	30
25643	1.030
68943	1.030
385273	10.030
24	30
94	70
054	30
814	100
7044	500
34914	1.000
51744	1.000
55454	1.000
79914	1.000
492804	10.000
596354	10.000
25	50
95	50
142145	400.000
36	40
07356	1.000
17386	5.000
035816	10.000
064896	10.000
578286	10.000
7	20
01557	2.020
03147	1.020
38847	1.020
018467	10.020
8	20
87218	2.020
542838	100.020
49	50
098	100
09419	1.000
28129	1.000
46889	5.000

Premijna za 10.000 din je v
Postojni – številka: 0648961

LOTO

LOTA – 15. 3. 1977

Izrečane so številke: 3, 8, 14,
27, 30 in dodatna 33.
Začasne vrednosti dobitkov:
Peterka 24.068,95 din
Četverka 579,15 din
Trojka konč. vred. 37,80 din
Večji dobitki v Sloveniji:

PETERKE:
Ljubljana – 1
1 S 060459 (1 x 5, 5 x 4)
Koper – 1
8 S 280058 (1 x 5, 16 x 4, 30 x 3)
CETVERKE:
Ljubljana – 24
1 T 226533 – 2
1 L 108551 – 4
1 L 110534 – 4 (1 x 4, 2 x 3)
1 L 117041 – 4
1 J 872210 – 4
1 J 581294 – 4
1 J 581235 – 4
1 S 080457 (2 x 4, 4 x 3)
2 L 067911 – 4
2 L 068067 – 4 (1 x 4, 2 x 3)
4 J 590141 – 4 (1 x 4, 1 x 3)
4 S 884005 (5 x 4, 40 x 3)
5 S 785607 (4 x 4, 24 x 3)
12 S 150660 (3 x 4, 12 x 3)
Celje – 2
33 J 545405 – 4 (1 x 4, 1 x 3)
33 J 545406 – 4
Cromelj – 2
39 L 094883 – 4
39 L 094912 – 4
Koper – 1
53 J 568412 – 4
Kranj – 3
38 T 272616 – 4
58 T 272697 – 4
59 J 542929 – 4
Maribor – 3
76 J 581170 – 4
77 L 083279 – 4
Novo mesto – 1
52 T 413818 – 4
Piran – 1
94 M 937956 – 4
Bled – 1
59 J 567058 – 4
Slovenska Bistrica – 1
109 K 791714 – 4

Zapustila nas je naša mama in stara mama

MARIJA KONČAN

roj. VRENK

Na zadnji poti jo bomo spremili v petek, 18. marca 1977
ob 11.30 iz Jakobove mrliške vežice na Žalah

Zalujoči:

sin Janez z družino in drugo sorodstvo

UMRL JE NAŠ DOLGOLETNI SODELAVEC

FILIP JEVŠEVAR

PREDMETNI UČITELJ V POKOJU

KOLEKTIV OSNOVNE SOLE »ALOJZ KEBE«

DOTRPELA JE NAŠA DRAGA

ELA ZELEN

POGREB DRAGE POKOJNICE BO V PONEDELJEK,
21. MARCA 1977, OB 15. URI IZ JANEZOVE VEŽICE NA ŽALAH

ZALUJOČI SORODNIKI

LJUBLJANA, 16. MARCA 1977

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše žene in mame

VIKICE CVETKO

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti in se s
cvetjem poslovili od nje. Posebna zahvala kolektivu Gostinskega podjetja
Pugled in tov. Jajtiču za tople poslovilne besede.

Vsem iskrena hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 10. letu starosti nas je prežgodaj in tragično zapustil naš dragi sinček

JOŽEK FINK

Brezuspešen boj za njegovo ozdravljenje so v ljubljanski bolnišnici noč in
dan bojevali zdravniki dr. Jasna Kmetova, dr. Magdalena Macuhova in dr.
Milan Čizman. Njim in drugemu zdravstvenemu osebju se iskreno zahvaljujemo
za požrtvovalno prizadevanje, da bi ga vrnili pomladi življenja. Iskrena
zahvala tudi tovariščici ravnateljici dragatuške osnovne šole, tovarišu razred-
niku, zborovodkinji, župniku in sošolcem za poslovilne besede, za pesni-
slovesa in za spremstvo na zadnji poti. Enako velja zahvala vsem sorodnikom
in znancem in prijateljem za iskreno sočustvovanje in tolažbo.

Zalujoči:

starši Dragica in Mirko Fink ter številni sorodniki

Golek pri Dragatušu, 17. marca 1977

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega

FRANCIJA KLEINDIENSTA

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znanecem, zdravstve-
nemu osebju bolnišnice Petra Deržaja, njegovim sodelavcem, IS SRS, RSNZ,
ZB, KS komandanta Staneta, PTT podjetju Maribor, številnim darovalcem
venecov in cvetja, govrnikom za besede slovesa in vsem, ki so ga v tako
velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadni in težki izgubi, ko nas je nepričakovano zapustil naš dragi

dipl. ing. BRANKO LOVŠE

agronom

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, stanovskim tovarišem,
sodelavcem in sosedom, vsem, ki ste našega dragega v tako velikem številu spremili na
zadnji poti, se poklonili njegovemu spominu, ga zasuli s cvetjem, nam pa pismeno ali ust-
no izrekli sožalje. Posebej se zahvaljujemo učiteljskemu zboru, sodelavcem in učencem
njegove šole ZVT, Skupnosti kmetijskih in živilskih šol Slovenije iz Maribora, Izobraževalni
skupnosti za agroživlilstvo, Zavodu SR Slovenije za šolstvo, kolektivom kmetijskih in živil-
skih šol iz Maribora, Domu srednjih šol iz Ljubljane ter drugim strokovnim in družbeno-
političnim organizacijam, govrnikom za poslovilne besede ter Akademskemu oktetu za
občuteno petje. Vsem, ki ste kakorkoli počastili pokojnikov spomin,
še enkrat iskrena hvala.

Zena Anita v imenu vsega sorodstva

Ljubljana, 15. marca 1977

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega srčno ljubljenega moža, nadvse dragega tatja,
dedka in strica

MARTINA BOČKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so v
najtežjih dneh sočustvovali z nami; vsem, ki so se poklonili njegovemu spo-
minu, ga zasuli s venči in cvetjem, nam izrazili osežno ali pismeno sožalje
in ga spremili na njegovi zadnji poti, prisrčna hvala. Posebej se zahvaljujemo
org. zveze borec, Čebelarstvu, društvu, pevcem, godbi, duhovniku ter go-
vrnikom za tople poslovilne besede. Vsem iskrena hvala.

Zalujoči vsi njegovi

Hrastnik, 16. marca 1977

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi ljubljenega moža in očeta

IVANA OVČARIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami čutili v teh težkih dneh,
pospremili moža na zadnji poti, mu poklonili venec in cvetje ter nam ustno
ali pismeno izrekli sožalje. Posebej pa se zahvaljujem starešinam in vojakom
Garnizije Celje, V. P. 2420 Celje, za posebno svečan pogrebni obred, predstavn-
nikom poveljstva V. P. 3968 Ljubljana, ravnateljici OS Sl. Slander Veri Stre-
hovec, bratu Jožetu, predstavnikom odborov za SLO celjskega območja, ko-
legam in kolegom OS Sl. Slander Celje ter dragim prijateljem iz Dravograda.

Zena s hčerkami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dobrega moža in očeta

VIKTORJA ROJCA

str. stavca v pokoju

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so nam stali
ob strani in nam izrazili ustno ali pismeno sožalje.

Iskrena hvala vsem darovalcem cvetja in vsem, ki ste ga kakorkoli počastili
ter spremili na njegovo zadnjo pot.

Zena Veronika in sin Božo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenega moža, ata in starega ata

JANEZA PIRNARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so se
zadnjikrat poslovili od njega, ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklo-
nili cvetje, ki ga je tako zelo ljubil in nam izrazili sožalje. Zahvala naj velja
tudi dr. Potokarju za njegov trud ter dr. Arkovi in osebju sprejemne ambu-
lante bolnišnice Polje. Zahvaljujemo se tudi župniku Golobu za prelepe poslo-
vilne besede ter pevcom.

Vsem še enkrat iskrena hvala

Zalujoči:

vsil njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega moža

EVGENIJA GEORGIJEVA

se najtopleje zahvaljujem vsem, ki so se zadnjikrat poslovili od njega, ga po-
spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili cvetje, ki ga je tako ljubil, in
mi v težki boli izrazili pismeno ali ustno sožalje. Posebno zahvala izrekam
zdravniku dr. Danilu Golobu in strežnemu osebju Vojne bolnice Moste —
Ljubljana. Prav tako se prisrčno zahvaljujem Klubu letalcev Slovenije za
venec in številno udeležbo na pogrebu, tov. Joži Golorej za prisrčne poslovil-
ne besede, kot tudi ZB in ZRVS Občina Šiška ter za darovane venec. Enako
se zahvaljujem vsem stanovalcem v hiši za tolažbo v težkih trenutkih.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zena Pavla v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

Rudolf Trevna

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijate-
ljem, sosedom in znanecem, ki so sočustvovali z na-
ma, nama stali ob strani v težkih trenutkih in nama
ustno ali pismeno izrekli sožalje, vsem za darovano
cvetje in vsem, ki so ga v tako velikem številu
spremili na njegovi zadnji poti. Prav tako se pri-
srčno zahvaljujemo delovni organizaciji Doma upo-
kojenecv Tabor za nesebično pomoč.

Zalujoči:

žena Marija in hčerka Breda

Dotrpela je na svoj 73.
rojstni dan naša draga
sestra in teta

Jožefa Kocmur

roj. JAVORNIK

K poslednjemu počitku jo
bomo pospremili v petek,
18. marca 1977 ob 16. uri
iz Andrejeve vežice
na Žalah

Zalujoči:
sestre Ančka, Mimi, Pavla,
Rezka, nečaki, nečakinje
in drugo sorodstvo.

Ljubljana, Ribnica,
Munro — Argentina,
17. marca 1977

Vsem sodelavcem, prijateljem in znanecem sporočamo žalostno vest,
da je v 21. letu tragično preminil naš sodelavec in član kolektiva

JANEZ VRANKAR

Od njega se bomo poslovili 19. marca 1977, ob 15.30 iz hiše žalosti
Prevoje št. 6 pri Lukovici na pokopališče št. Vid pri Lukovici

Sindikalna podružnica Titan Kamnik

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenega moža in očeta

ARTURJA ŠAVLEJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znanecem, bivšim sodelav-
cem Adriacommerce Koper in ZBB NOV občine Koper. Posebno zahvalo izre-
kamo govrniku za ganljive besede, izrečane ob odprtem grobu, godbenikom
in pevcom ter vsem, ki ste mu darovali toliko venecv in cvetja, ga pospre-
mili na njegovi zadnji poti ter nam izražali sožalje. Prav posebno se zahva-
ljujemo zdravnikom in strežnemu osebju sobe za intenzivno nego bolniš-
nice v Izoli.

Njegovi:

žena Franka, sin Rado, hčerka Majda in sorodniki

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljene žene in mame

MARIJE JERMOL

roj. TAUZES

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znanecem in sostano-
valcem za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Hvala vsem, ki so jo spremili
na njeni zadnji poti. Iskrena hvala vsem zdravnikom, medicinskemu in bolni-
škemu osebju Klinične bolnišnice za psihiatrijo, ki so ji v težkih dne-
h lajšali trpljenje.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

MARIJE SMOLE

se iskreno zahvaljujemo osebju Kliničnega centra — Institut Gornik, pred-
vsem zdravnici dr. Erni Mušič in vsem sestram, ki so v boleznih negovale našo
mamo. Hvala vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, darovali cvetje in nam
izrazili sožalje. Posebna zahvala duhovnikom in pevcom za lep pogrebni obred.

Zalujoča:

sinova Marjan in Bojan

Ljubljana, 17. marca 1977

Aprila bodo združeni?

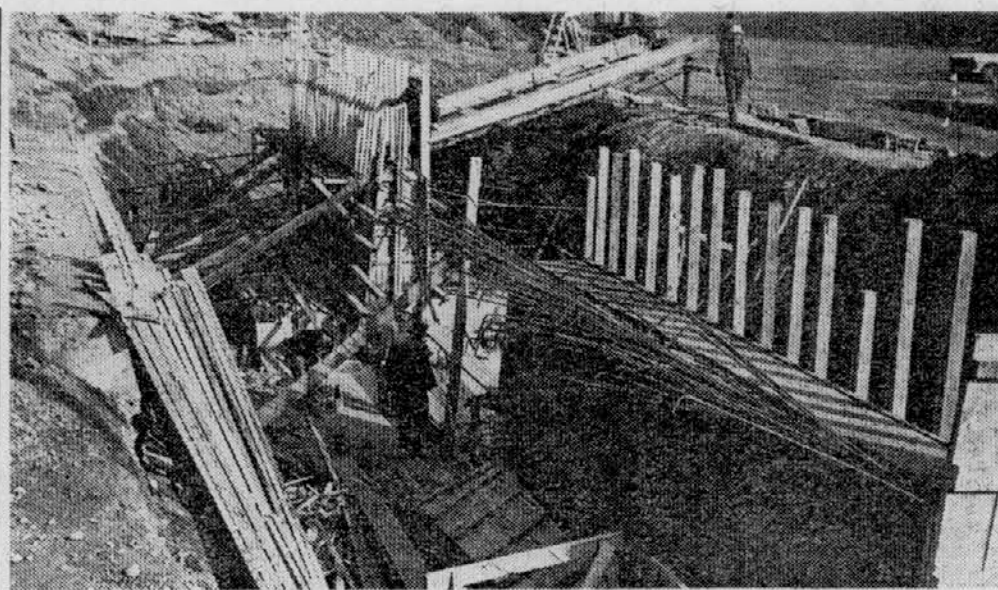
Obeti od skupne poti Strojne tovarne Trbovlje in TOZD industrijska proizvodnja, montaže in kooperacije IBT

TRBOVLJE, 17. marca — Delavci Strojne tovarne Trbovlje in TOZD Industrijska proizvodnja, montaže in kooperacije IBT bodo 21. aprila glasovali o združitvi v delovno organizacijo STT. Danes sta delavska sveta STT in TOZD Industrijska proizvodnja MIK IBT sprejela sklep o referendumu za združitev.

Na skupni seji obeh samoupravnih organov je bil podarjen pomen te združitve, ki po treh letih prihaja v sklepno fazo. Do združevanja prihaja v strojni industriji trbovlske občine, ki bo prevzela, ko bo integrirana in s tem ustrezneje organizirana, odločilne vloge pri nadaljnjem razvoju občine in tudi v širšem prostoru. Če se bodo delavci v obeh kolektivih na referendumu pozitivno izrekli za integracijo, bo nova delovna organizacija Strojna tovarna Trbovlje začela že konec aprila. V njeni sestavi bodo razen sedanjih tozov STT še delavci TOZD Industrijska proizvodnja, montaže in kooperacije IBT, ki je zdaj vključena v delovno organizacijo IBT. Skupno bo po združitvi zaposlenih preko 1.800 delavcev, ki bodo ustvarili preko 511 milijonov dinarjev celotnega dohodka. Smisla v povezovanju pa v obeh kolektivih ne vidijo v tem, kot so poudarili na skupni seji delavskih svetov, da bodo številno večji, temveč, ker so spoznali, da bodo z združitvijo močnejši in hitreje razvijali gospodarsko moč nove delovne organizacije in s tem zagotovili tudi večjo socialno varnost zaposlenih.

Hkrati, ko se bodo delavci Strojne tovarne Trbovlje in TOZD Industrijska proizvodnja, montaže in kooperacije IBT 21. aprila odločali o skupni poti, pa bodo delavci obrata livarne, zdaj so v sestavi TOZD Industrijska proizvodnja MK, na referendumu glasovali, da postane njihov obrat samostojna TOZD in da se kot taka združi s Tovarno glinice in aluminija Kidričevo.

PAVLE BURKELJČ

Gradnja mostu čez Savo

TRBOVLJE, 17. marca — Zemeljska in druga pripravljala dela, opravlja jih GIP Beton Zasavje, TOZD Operativna Trbovlje, za gradnjo novega mostu čez Savo so v polnem razmahu. Na delovišče so prišli tudi gradilci. Nov most pri železniški postaji v Trbovljah bo, kot zagotavljajo, zgrajen še letos, v začetku prihodnjega leta pa tudi usposobljen za promet.

Foto: P. Burkeljč

DOBER DAN, ŠENTRUPERČAN

Da bodo ceste boljše

V Šentrupertu na Dolenjskem so že drugič izglasovali krajevni samoprispevek — Pomoč tudi z delom krajanov

ŠENTRUPERT NA DOLENJSKEM, 17. marca — Šentrupertčani so se 6. marca že drugič odločili za krajevni samoprispevek, ki ga bodo plačevali štiri leta. Prvič so se v Šentrupertu odločili leta 1970 za dobo tret let. Ker pa nas je zanimalo, kaj jih je vodilo, da so se odločili za drugi samoprispevek, smo zaprosili predsednika KS Šentrupert Petra Zgonca, poslovedca v prodajalni Mercator v Šentrupertu naj nam kaj več pove o namenu samoprispevka.

Zakaj ste se odločili za drugi samoprispevek za dobo 4 let?

»Ker družba ne more zagotoviti vseh sredstev, moramo sami zbrati ostala sredstva.«

Kotika denarja se bo zbralo?

»Zbrali bomo okoli 1,9 milijona dinarjev, kar pa ne bo dovolj za ureditve celotnega programa, ki nas bo stal 260 starih milijonov. Razliko manjkajočih sredstev pričakuje jemo od družbe.«

Kakšen je program dela?

»Cestna prevleka s finim asfaltno na relaciji Šentrupert—Prelesje z ulicami v Šentrupertu. Polozitev bitogramov med Brinjem in Soljo, Šentrupertom in Vrhom, Šentrupertom in Drago, Šentrupertom in Kamnjem, skozir vas Dolnje Jesenice ter do železniške postaje Šentrupert. Napeljava bomo javno razsvetljavo v Slovenski vasi, Rakovniku, Prelesju in Bistriči. Postavili bomo montažno avtocestno postajališče na relaciji Šentrupert—Slovenska vas—Prelesje ter za šolsko mladino v Slatniku. V gramoznicah bomo zagotovili zadostne količine gramozja za vzdrževanje makadamskih cest, ki nam ga je sedaj primanjlovalo. Krajanom bo na razpolago za lastne potrebe po minimalni ceni.«

Ali bodo krajanji poleg samoprispevka še kaj prispevali?

»Seveda. Krajanji so dolžni v lastni režiji urediti cestniška in prispevati denar v višini 20 odstotkov vrednosti bitogramov. To so vasi Draga, Kamnje, Vrh in Dolenje Jesenice. Isto velja za vasi Trstenik, Straža in del Brinja s to razliko, da bodo prispevali le 10 odstotkov od vrednosti bitogramov.«

Ali boste v omenjenih vaseh bitogramov pognili tudi skozir vasi?

»Ne. Če bodo hoteli v Drago, Kamnjem in Vrh imeti asfalt se skozir vasi, bodo morali se prispevati oziroma se bomo na KS o tem še dogovarjali.«

Kam pa bo potem šlo tistih 20 odstotkov in 10 odstotkov denarja?

S tem bomo delno financirali položitev bitogramov v Skrijevem, Trsteniku in Bistriči.

Ali ne bo to za vaše krajanje velika finančna obremenitev?

»Seveda bo, vendar, ko bo to nararejeno, bodo na to pozabili. Podobno je bilo pri gradnji vodovodnega omrežja, ki se je financiral iz prvega samoprispevka.«

JANEZ PLATISE

MIMOGREDE

Cenenost je lahko draga

Nastopil je čas spomladanskega obnavljanja vinogradov, s tem pa tudi povečano povpraševanje po trsnih cepcih. S prodajo letnih se v Posavju ukvarjajo pooblaščenke kmetijske organizacije, tržišče pa, kot že nekaj let nazaj, iščejo tudi različne prekupčevalce, tako domače kot iz sosednjih republik, ki nudijo cepce po nekoliko nižji ceni, zato pa brez dodatnih kakovostnih pogojev.

Vinogradnike vse prava predlaga ponudba, pa čeprav je tak nakup nezakonit, močne pa tudi sorazmerno visoke kazni. Kmetje bi veljalo opozoriti, naj se ne odločajo za tvegan posel, saj bodo s tem poslabšali trsni izbor, navedena cenovitost pa bo v končni posledici mnogo dražja.

V. P.

DELO IN KULTURA

Srečanje harmonikarjev

ZAGORJE, 17. marca — V okviru 7. občinske kulturne revije bo za uvod v nedeljo v Podkumu pri Zagorju srečanje harmonikarjev iz Zasavja. Kaj in kako znajo igrati na domačo harmoniko bo pokazalo okoli 25 nastopajočih. Najboljše bo posebna žirija predlagala za radijska snemanja.

P. B.

Jubilej kulturnikov v Čemšeniku

ČEMŠENIK, 17. marca — Prosvetno društvo Čemšenik bo v nedeljo slavilo jubilej, 75-letnico ustanovitve društva. S tem se uvršča ne le med najstarejša kulturna društva v zagorski okolici, temveč tudi v Zasavju. Čemšeniki so si že po 10 letih obstoja zgradili svoj prosvetni dom, v katerem je telesa živahnost, imeli pa so celo svoje vaško knjižnico. Tudi po vojni so se morali izbiti gradnje, pozneje pa so ga razširili in danes v njem znova vrtilo filme. Veliko pozornost pa so v prosvetnem društvu namenili ljudskim igram, saj so v najkrajših letih naštudirali tudi po 3 ali 4 gledališka dela. Morda jim bo tudi letos uspelo, da bodo »Divjega lovca« zavržili na prostem. Čeprav v društvu dela lepo število krajanov, si želijo, da bi v svoje vrste pritegnili še več mladih.

P. B.

Jara meščanka na Javorniku in v Gorjah

JAVORNIK, 17. marca — V soboto bodo v delavskem domu na Javorniku gostovali člani dramske sekcije DPD Franc Prešeren Zirovnica—Brezica, ki bodo zaigrali Jaro meščanko v režiji Julke Dolžanove. Predstava bo ob 19.30. Jaro meščankov pa si bodo v nedeljo lahko ogledali tudi v Gorjah. Predstava bo ob 16. uri v domu TVD Partizan.

V. E.

Nova vodstva v Lendavi

Novi sekretar OK ZK Tibor Fuele, sekretar OK SZDL Franc Žizek

LENDAVA, 17. marca — V vodstvih družbenopolitičnih organizacij lendavske občine je prišlo do nekaterih kadrovskih sprememb, ki so jih potrdili delegati občinskih konferenc komunistov in socialistov zveze.

Dosedanjšega sekretarja OK ZKS Jožeta Gornjca so lendavski delegati, tako kot v drugih pomurskih občinah, izvolili za predsednika pomurskega medobčinskega sveta SZDL za sekretarja OK ZKS so izvolili Tiborja Fueleja, dosedanjega sekretarja OK SZDL. Za podpredsednika in sekretarja OK SZDL pa sta bila izvoljena Staniko Lebar in Franc Žizek.

I. G.

stop

revija za radio, tv, film in zabavno glasbo

V ŠALI ZARES

Na svoj način

V velikem mestu so zgradili pomemben prometni objekt. Naša občina bo zdaj stopila z večjimi in hitrejšimi koraki napredku naproti, so se menili govorilci in »skoraj na dotik roke nam do približal oddaljene kraje naše domovine. Gospodarstvo, ki si je takšen objekt že dolgo želelo, bo doživel pravi razcvet, saj so prevozniki stroški še kako pomembni, da o časi sploh ne govorimo.«

Samo? Prometni objekt je sameval. Ne čisto, pa vendar. Gospodarstvo je nehalo pliskati in se pomirilo na starih tirnicah. Tistim iz pomembnega prometnega objekta pa ni bilo vseeno kaj bo z njimi, kaj bo z gospodarstvom. Na vse strani so razlagali, kaj in kako in zakaj. »Glejte,« so govorili pomembnemu možu, ki je na svojem pomembnem položaju že dvajset let. V pomembnem podjetju. »Glejte, vi prevažate z ladjo svoje izdelke v daljne kraje. Tudi jih zapakirate v slamo, potem pa v drage lesene zaboje. Na lošite na kamion in peljete več sto metrov daleč do luke. Tam čaka blago na ladjo, plačujete skladišča, in ko pride ladja naložite tovar. Pri obtem, dva meseca prevaža do naročnika. Koliko trudi? Zato smo mi tu. Naložite tovar in jutri je že pri naročniku. Se zabojev in slame ni treba.« »Hm, hm, se je odzval komercialni, domači človek-kovalnik. Hm, vse to je res. Vendar pa, veste, tako delamo že dvajset let in zakaj bi zdaj na vrat na nos spremenili. Ljudje so navajeni našega načina dela. Morda kdaj drugič...«

Tisti iz pomembnega prometnega objekta niso odnehal. »Glejte, so govorili, drugemu. Vi tovorite vaš mini izdelek enkrat na teden v daljno republiko. Počasi gre tovarnjak, tri dni potuje, tri dnevice zastavi voznik, porabite bencin in še nazaj gre tovarnjak pravzaprav iz daljine in že čez nekaj ur bi imel naročnik vse kar si je želel. Preprosto. Prevoz je res malo dražji, zato pa prihranite drugje.«

»Hm, hm,« se je odzval glavni, ki ima le še malo do penzije. Vse lepo in prav, vendar smo mi navajeni svojega načina dela. Zato smo kupili tovarnjak in ko gre voznik v daljno republiko naloži malo tu pa malo tam, pa smo vsi zadovoljni. Kaj bi zdaj spremenili?«

Tisti iz pomembnega prometnega objekta pa se vedno niso odnehal. »Glejte, so govorili, Tam doli na jugu imajo sadje, kumare, paradižnike. Kolikor hočete. Procent. Vidite, zvečer bi ga naložili in jutraj bi ga že lahko prodajali. Sveže in za polovico ceneje.«

»Hm, hm,« se je odzval direktor, ki je direktor že dvajset let, morda kakšno čez in strokovnjak na svojem področju. »Zakaj bi se kupovali zelenjavo in drugo tam doli. Prvič, mi že leta dolgo kupujemo pri svojem stalnem partnerju in smo že navajeni nanj in drugo, le zakaj bi prodajali poceni sadje in zelenjavo. Naši kupci so navajeni plačevati drago in zakaj bi jih vznemirjali po nepotrebnem.«

Tisti iz pomembnega prometnega objekta pa niso odnehal. Se hodijo okoli in razlagajo. Pomemben prometni objekt pa sameva. Ne čisto, pa vendar. Morda pa čaka, da bodo ploskali pomembnim strokovnjakom, ko bodo odhajali. Da bodo ploskali novim, ki bodo ubrali nov način. Morda takrat ne bo čisto sameval.

JOZE JERMAN

Teden dolenjskega cvička

Poleg pokušenja cvička in zabave tudi strokovna predavanja

NOVO MESTO, 17. marca — Z današnjim sprevedom dolenjskih vinogradnikov s stroji in vinogradniško opremo ter simboliziranim prevozom priljubljenega dolenjskega vina — cvička po ulicah Novoga mesta, se je pričel IV. teden dolenjskega cvička, ki bo končan v nedeljo zvečer.

Razstava in pokušenja cvička bo v novomeški športni dvorani Marof, kjer bo tudi zabavni program. Seveda pa so organizatorji poskrbeli tudi za več strokovnih predavanj, saj bodo govorili o varstvu vinogradov pred boleznimi in škodljivci, kletarstvu itd. Vsi ljubitelji cvička bodo lahko v tih štirih dneh prišli na svoj račun, saj so dolenjski vinogradniki pripravili najboljše pijačo, lanek, kapljica pa je na ocenjevanju dobila izredno visoko oceno.

S. DOKL

Kam v kino

NOVO MESTO — Kadar je ob napovedi novega filma pripisano: prepovedano mladini, kaže takšno prepoved ali omejitve utemeljiti, pa naj naredijo to naše vrstice: »Lenny« sodi med biografske filme, posvečen je znamenemu ameriškem satiriku šestdesetih let Lennyju Bruciu, ki je žalostno končal z občutkom preganjance kot žrtev mamili. Popularnost si je pridobil s svojimi drznimi nastopi, v katerih je šibal lažno ameriško moralo na način, ki jo je najbolj prizadel: z najbolj umazanimi poskvami in kvantami. Kdor se ne more zjeti politične in moralne osti, ki je ticala za besedno umazano, filma ne bo razumel, zbežan bo, ali pa bo nekritično, prazno posnel njegov besednjak.

ZAGORJE OB SAVI — Zelo dobra politična satira prihaja na naša platna, italijanski pogled h koreninam fašističnih naved. »Drugorazredni kockarji«. Dubovita ameriška komedija »Povampirjeni Milos« postavlja v čas ob koncu stoletja človeka današnjih naved. Precej stran in nepomembna je italijanska kriminalna »Jegulja za 300 milijonov«, film, ki je ogleda vreden, pa je »Šola za življenje« o mladih Američanih temne polti.

KRANJ — »Vdovstvo Karoline Zašler« osvaja slovenski kinematografski zemljevid. Tudi Kranjčane vabi ta, med humor in tragiko — takšno je pač življenje — razpeta pripoved o ljudeh s Sladkega vrha. Otroci se bodo lahko navedli risank o Pink Panterju, westerna »Mali Indijane« in indijanske »Brata po krvi«, na nedeljski matineji pa še japonske risanke »Mala morska dedica«. Za ljubitelje klasičnih filmskih dosežkov bo poskrbel mojster Chaplin z »Odrskimi lučmi«. Radi bi opozorili vsaj še na sovjetski ljubiteljski film »S teboj in brez tebe«, na duhovito satirično ameriško komedijo »Naslova strane in na francoske »Veselo rekrutne«, pa tudi western Johna Sturgessa »Obracun pri O. K. Corallu« je klasično delo svojega žanra.

SKOFJA LOKA — »Goldfinger« je eden zgodnjih filmov o Jamesu Bondu in če ga danes gledamo, opazimo, kako so pozneje začeli pretiravati z njim...

STANKA GONČIČ

PETER ZGONC: Samoprispevek ne bo zadostoval za ureditve vseh načrtov, pač pa bo potrebna družbena pomoč.

Foto: J. P.

VERJELI ALI NE

Dubrovnik tudi ob jezeru

Pri Globotouru v Mariboru je našim turistom na voljo uradni prospekt madžarske potovalne agencije IBUSZ v srbohrvaščini, v katerem priporoča svoje potovalne programe gostom, ki se želijo seznaniti z Madžarsko. Zanimivo je, da letovanje na Balatonu v tem prospektu propagira barvna slika Dubrovnika. Dubrovnik verjetno ne bodo jezni, da so jim v tem prospektu njihov kraj predstavili na Blatno jezero. Čudno je le, da izdajatelj prospekta ni nihče ni opozoril na ta sporedljaj in da ga delimo našim turistom.

M. K.

Najprej voda za Brezovico

Vodovod gradijo tudi za ostale zaselke KS Vimolj pri Kočevju

VIMOLJ PRI KOČEVJU, 17. marca — Prebivalci vseh vasi in zaselkov iz območja te krajevne skupnosti v kočevski občini si že vrsto let prizadevajo, da si bi zgradili vodovodno napeljavo. Vsa dosedanja prizadevanja so bila brez uspeha, ker niso uspeli zbrati denarja za te namene. Vodstvu krajevne skupnosti pa je v zadnjih letih uspelo, da je zagotovila nekaj najbolj nujno potrebnega denarja za reševanje vedno preskrbe teh krajev.

Tako so pričeli urejati začetke in prve izkope za bodoči vodovod. V kratkem času bodo dobili vodne prebivalce Brezovice, pozneje pa tudi še ostale vasi in kraje. Vendar imajo pri izvajanju del zaradi kraškega zemljišča precej težav z izkopom jarkov za bodoči vodovod. Upajo, da bodo tudi to premagali s prostovoljnimi delom in s pomočjo organizacij združenega dela ter skupnosti. Nadse so zadovoljni z delom podjetja Hidrovod Kočevje-Ribnica, ki jim tudi strokovno in ostalo pomoč.

V. D.

Več skrbi zdravju borcev

Šempetrski borci neza dovoljni s prenašanjem tradicij NOB na mladino

ŠEMPETER PRI GORICI, 17. marca — Organizacija ZB v Šempetru šteje 342 članov. Na nedavni letni skupščini so ugotovili, da imajo stanovaljske zadeve še kar zadovoljivo rešeno. Pomanjkljivo pa je zdravstveno varstvo. Pred časom so imeli borci v krajevni ambulanti svoje ure sedaj pa so jih zaradi prevelikega števila pacientov ukinili.

Ugotovili so tudi, da imajo nekateri borci zelo nizke pokojnine ali invalidnine in v tem dohodki težko shajajo. Ko so razpravljali o prenašanju tradicij NOB na mlajše rodove, so ugotovili, da je bilo tu vse premalo narejenega. Ustanovili bodo posebno komisijo, ki bo pripravila predavanja in razgovore za šolsko mladino. Plodna in konkretna razprava pa je pokazala še vrsto problemov, ki jih bodo morali reševati sproti.

L. K.

KITI
VSAK DRUGI TOREK!

Novogradnje!

Škofja Loka: po predvidevanjih bo letos zgrajenih 259 družbenih stanovanj

SKOFJA LOKA, 17. marca — Srednjeročni plan stanovanjske izgradnje 1972—1976 so v škofjeloški občini v celoti realizirali. Zgrajeno je bilo 440 družbenih in 310 zasebnih stanovanj. Vendar kljub doseženi realizaciji niso zadovoljni, češ, da je bil preskromno postavljen. Denar, namenjen za stanovanjsko izgradnjo, je bil le delno namensko porabljen.

V letu 1977 bo predvidoma zgrajenih 259 stanovanj, brez zasebnih. Računajo, da bosta zgrajeni dve stolpnici v Podlubniku s po 55 stanovanji, 110 enosobnih stanovanj na Travi v Škofji Loki in 20 stanovanj v Zireh. V tem letu bodo pričeli graditi družbena stanovanja v Zelezniških v Seški dolini.

Dokodno bo letošnji urejen tudi urbanistični program in vključen v srednjeročni plan stanovanjske gradnje 1976—80. Predvidoma bo zgrajeno 1050 družinskih stanovanj v blokovni gradnji.

V letu 1977 bodo razdelili 80 stanovanj kot družbeno pomoč mladim družinam in družinam z manjšimi osebnimi dohodki in sicer 20 stanovanj v stolpnicih v Podlubniku, 60 v Frankovem naselju (Trata) in 8 v Zireh. Z navedenimi pa sledijo tudi občinskemu srednjeročnemu planu, ki ugotavlja, da bo vsako četrto stanovanje solidarnostno.

M. KOVAC

Nov otroški vrtec

Za občinski praznik v Ribnici tudi številne prireditve

RIBNICA, 17. marca — Letošnji praznik občine Ribnica, 26. marec, bodo zelo svečano praznovali. Ob tej priložnosti bodo odprli tudi novi otroški vrtec v Ribnici. Svečanosti se bodo začele že 24. marca, ko bodo v kinu doma JLA predvajali film »Komunisti Jugoslavije«, 25. marca pa bo pohod v Makosce. Na sam praznik bo svečana seja občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij, ki bo letos v Dolenji vasi. Na njej bodo podelili tudi letošnje občinske nagrade in priznanja. Praznovanje bo zaključeno v nedeljo z že tradicionalno romketnim turnirjem.

M. P.

Za otroško igro

V Novem mestu pozabili na otroška igrišča — Kje najti primeren prostor

NOVO MESTO, 17. marca — V povojnih letih so v Novem mestu zrasla velika stanovanjska naselja, v katerih je več sto stanovanj, ki so v veliki meri omilila stanovanjsko stisko. Ker je v teh stanovanjskih soseskah šlo skoraj za vsako ped zemlje, Novo mesto pa je za urbaniste »težak kamen«, je povsem razumljivo, da v teh naseljih ni zelenic, ni otroških igrišč, manjka pa še marsikaj drugega.

Večina naselij je odeta z asfaltno. Primanjkuje zelenih površin, še bolj pa otroških igrišč. Edini svetel primer smo lani zasledili v stanovanjski soseski Majde Silc, kjer so se občani sami lotili izgradnje otroškega igrišča. Namenjeno je vzgojno-varstveni ustanovi, hkrati pa seveda tudi vsem drugim otrokom tega naselja. Kot kaže, je bil to edini primer v Novem mestu, kjer so stanovanjci razmišljali tudi o otroškem igrišču, zato tudi zaslužijo pohvalo.

Težave z otroškimi igrišči niso samo na desnem bregu Krke, ampak tudi v samem središču Novega mesta, kjer so bili otroci ob igrišču in park, ko so pričeli graditi nov dom JLA. Prave zamene za to se niso dobili. Vsekakor pa ni ustreznega zamenjava »minia otroško igrišče pri športni dvorani Marof, kjer se lahko igra komaj nekaj deset otrok.

O večjem in urejenem otroškem igrišču bi v Novem mestu kazalo spregovoriti. Morda bi se našla rešitev na novomeški Loki, lahko pa tudi na Marofu, kjer je še naravni park, ki pa se ga da tudi primerno urediti za potrebe otrok.

SLAVKO DOKL

Povsod zelene stojnice

Na slovenskih trgih ponujajo branjevske solato vseh vrst, pa tudi južnega sadja nam v teh dneh nudijo na pretek

LJUBLJANA, 17. marca — Slovenski kupci so, kot poročajo naši dopisniki, večinoma zadovoljni z zalozitvenostjo na svojih živilskih trgih. Povsod je dovolj predvsem raznovrstne solate, pa tudi južnega sadja ne manjka.

Bojana Leskovač nam je poslala cene s celjskega trga: endivijo prodajajo od 10 do 14 din. radič od 20 do 30, regrat od 10 do 30 dinarjev kilogram. Za krompir zahtevajo prodajalci od 6 do 7 dinarjev, čebulo od 10 do 15, česen od 30 do 50, spinac od 30 do 40 in glavno zelje 8 dinarjev kilogram. Med sadjem je še največ izbire med jabolki, ki so na voljo od 4 do 6 din. kilogram.

Na ljubljanski trg prinese svoje pridelke iz dneva v dan več prodajalcev, tako da je izbira obilna. To velja zlasti za zeleni rezani radič, ki je na prodaj od 40 do 60 dinarjev, po 40 din je napredaj ročni radič in motovilec, od 30 do 40 regrat, endivijo prodajajo Dalmatinci po 10 dinarjev, 20 din je treba odšteti za kilogram cvetače. Sonja Vraz je zapisala tudi cene sadja: pomaranče so na prodaj od 1,10 do 1,30 dinarjev, kisa pa 1,50 do 1,70 dinarja.

Sonce je privabilo prodajalce tudi na sobotsko tržnico, vendar izbira ni kdo ve kaj.

Bojana Leskovač nam je poslala cene s celjskega trga: endivijo prodajajo od 10 do 14 din. radič od 20 do 30, regrat od 10 do 30 dinarjev kilogram. Za krompir zahtevajo prodajalci od 6 do 7 dinarjev, čebulo od 10 do 15, česen od 30 do 50, spinac od 30 do 40 in glavno zelje 8 dinarjev kilogram. Med sadjem je še največ izbire med jabolki, ki so na voljo od 4 do 6 din. kilogram.

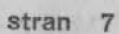
Na ljubljanski trg prinese svoje pridelke iz dneva v dan več prodajalcev, tako da je izbira obilna. To velja zlasti za zeleni rezani radič, ki je na prodaj od 40 do 60 dinarjev, po 40 din je napredaj ročni radič in motovilec, od 30 do 40 regrat, endivijo prodajajo Dalmatinci po 10 dinarjev, 20 din je treba odšteti za kilogram cvetače. Sonja Vraz je zapisala tudi cene sadja: pomaranče so na prodaj od 1,10 do 1,30 dinarjev, kisa pa 1,50 do 1,70 dinarja.

Sonce je privabilo prodajalce tudi na sobotsko tržnico, vendar izbira ni kdo ve kaj.

Bojana Leskovač nam je poslala cene s celjskega trga: endivijo prodajajo od 10 do 14 din. radič od 20 do 30, regrat od 10 do 30 dinarjev kilogram. Za krompir zahtevajo prodajalci od 6 do 7 dinarjev, čebulo od 10 do 15, česen od 30 do 50, spinac od 30 do 40 in glavno zelje 8 dinarjev kilogram. Med sadjem je še največ izbire med jabolki, ki so na voljo od 4 do 6 din. kilogram.

Na ljubljanski trg prinese svoje pridelke iz dneva v dan več prodajalcev, tako da je izbira obilna. To velja zlasti za zeleni rezani radič, ki je na prodaj od 40 do 60 dinarjev, po 40 din je napredaj ročni radič in motovilec, od 30 do 40 regrat, endivijo prodajajo Dalmatinci po 10 dinarjev, 20 din je treba odšteti za kilogram cvetače. Sonja Vraz je zapisala tudi

to napravo so tudi ugotovili, iz česa je sestavljeno ozračje

Mladi s krampi

Boljši odnos do mladinskih delovnih akcij — Več sodelovanja z veterani

CELJE, 17. marca — Lansko leto smo slavili 30-letnico mladinskih delovnih brigad. Lahko rečemo, da po daljšem obdobju, ko tem oblikam udeleževanja mladih nismo posvečali potrebne pozornosti, zdaj zasledimo kvalitativne premike. Spreminja se ne samo odnos mladih do prostovoljnih delovnih akcij, temveč tudi odnos ostalih družbenih dejavnikov, ki so za uspešno izvedbo akcij še kako pomembni.

V celjski občini, kjer ravno v tem času poteka evitiranje brigadirjev za polne akcije, so se mnoge delovne organizacije odzvale prošnjam, da finančno podpre delovne brigade. Cinkarna, Tiskarna, Gostinsko podjetje, Center, Triglav, Zelenjava, LK, Savinja, Kovinotahna, Topor, Aero, Gostinsko gospodarstvo, Merx in Zlatana so postali pokrovitelji celjskih mladinskih brigad. V javni razpravi je tudi samostojni gospodarstvenik o lokalnih delovnih akcijah, ki naj bi ga do 1. aprila podpisale SIS, družbenopolitične organizacije, IS skupščine občine, OZD in sveti krajevnih skupnosti. Z njim bodo opredeljene lokalne delovne akcije in finančna sredstva za njihovo izvedbo.

Gotovo se vsi, posebno pa ZSMS, zavedajo pomembnosti prostovoljnega dela. Ne samo zaradi finančnih uhrankov, zaradi izkušenj in znanja, ki ga pridobijo mladi na akcijah, krepitve bratstva in enotnosti med mladimi, temveč tudi zato, ker je brigada edina prava kadrovska šola mladim. Zato je center mladinske delovne akcije pri OK ZSMS sklenil v pripravljalnem obdobju organizirati posebno šolo za vodstveni kader brigad. Bodoči brigadirji se bodo seznanili z nalogo ZSMS in političnim ter gospodarskim položajem naše države. Ko pa bodo brigade že oblikovane, se bodo najprej usposobili.

Za novo šolo v Dupleku

MARIBOR — Sklad za gradnjo osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov občine Maribor bo letos finančno tudi izgradnjo nove šole v Dupleku, ki jo imela 12 učilnic, kabine, telovadnico in večnamenski prostor. Događila jo bodo v enem letu. Kreditna banka Maribor je dala skladu garancijo o zagotovljenih sredstvih za gradnjo te šole v višini 23.905.000 dinarjev.

M. K.

Nova vodstva v Lendavi

Novi sekretar OK ZK Tibor Fuele, sekretar OK SZDL Franc Žizek

LENDAVA, 17. marca — V vodstvih družbenopolitičnih organizacij lendavske občine je prišlo do nekaterih kadrovskih sprememb, ki so jih potrdili delegati občinskih konferenc zveze komunistov in socialistične zveze.

Dosedanjšega sekretarja OK ZKS Jožeta Gornjega so lendavski delegati, tako kot v drugih pomurskih občinah, izvolili za predsednika pomurske medobčinskega sveta SZDL. Za sekretarja OK ZKS so izvolili Tiborja Fueleja, do sedanjega sekretarja OK SZDL. Za podpredsednika in sekretarja OK SZDL pa sta bila izvoljena Stanko Lebar in Franc Žizek.

I. G.

V ŠALI ZARES

Na svoj način

V velikem mestu so zgradili pomemben prometni objekt. Naša občina bo zdaj stopila z večjimi in hitrejšimi koraki k predku naproti, so se menili govorilci in skoraj na dotik roke nam govorili, da oddaljene kraje naše domovine. Gospodarstvo, ki si je takšen objekt že dolgo želelo, bo doživel pravi razcvet, saj so prevozi stroški še kako pomembni, da o čemsi sploh ne govorimo.

Samo? Prometni objekt je sameval. Ne čisto, pa vendar. Gospodarstvo je nehalo ploskati in se pomirilo na starih tirnicah. Tistim iz pomembnega prometnega objekta pa ni bilo uspešno kaj bo z njimi, kaj bo z gospodarstvom. Na vse strani so razlagali, kaj in kako in zakaj. Glejte, so govorili pomembnemu možu, ki je na svojem pomembnem položaju že dvajset let. V pomembnem podjetju. Glejte, vi prevažate z ladjo svoje izdelke v daljne kraje. Tu jih zapakirate v slamo, potem pa v drage lesene zabojnike. Naložite na kamion in peljete več sto kilometrov daleč od tu. Tam čaka blago na ladjo, plačujete skladišča, in od prida ladja naložite tovar, ki se potem dva meseca prevaža do naročnika. Koliko truda? Zato smo mi tu. Naložite tovar in jutri je že pri naročniku. Se zabojev in slame ni treba. Hm, hm, se je odzval komercialni, domači človek-strokovnjak. Hm, vse to je res. Vendar pa, veste, tako delamo že dvajset let in zakaj bi zdaj na vrat na nos spreminjali. Ljudje so navajeni našega načina dela. Morda, kdaj drugič...

Tisti iz pomembnega prometnega objekta niso odnehal. Glejte, so govorili, drugemu. Vi tovarite vašo mlini izdelke enkrat na teden v daljno republiko. Počasi gre tovarnjak, tri dni potuje, tri dnevnice zaslužijo vozniki, porabijo denar in še nazaj gre tovarnjak prazen. Tu pa bi naložili in že čez nekaj ur bi imel naročnik vse kar si želi. Preprosto. Prevoz je res malo dražji, zato pa prihranite drugje.

Hm, hm, se je odzval glavni, ki ima le še malo do penzije. Vse lepo in prav, vendar smo mi navajeni svojega načina dela. Zato smo kupili tovarnjak in ko gre voznik v daljno republiko naloži malo tu pa malo tam, pa smo vsi zadovoljni. Kaj bi zdaj spreminjali?

Tisti iz pomembnega prometnega objekta pa se vedno niso odnehal. Glejte, so govorili. Tam doli na jugu imajo sadje, kumare, paradižnike, kolkor hotele. Potem, vidite, zvečer bi ga naložili in jutri bi ga že lahko prodajali. Sveže in za polno ceneje.

Hm, hm, se je odzval direktor, ki je direktor že dvajset let, morda kakšno čez in strokovnjak na svojem področju. Zakaj bi le kupovali zelenjavo in drugo tam doli. Prvič, mi se leta dolgo kupujemo pri svojem stalnem partnerju in smo že navajeni nanj in drugo, le zakaj bi prodajali poceni sadje in zelenjavo. Naši kupci so navajeni plačevati drag in zakaj bi jih vznemirjali po nepotrebnem.

Tisti iz pomembnega prometnega objekta, pa niso odnehal. Se hodijo okoli in razlagajo. Pomemben prometni objekt pa sameva. Ne čisto, pa vendar. Morda pa čaka, da bodo ploskali pomembnim strokovnjakom, ko bodo odhajali. Da bodo ploskali novim, ki bodo ubrali nov način. Morda takrat ne bo čisto sameval.

Nova posojila KB Maribor

Kreditni za gradnjo, boljšo tehnologijo in za obratna sredstva

MARIBOR, 17. marca — Danes je kreditni odbor KB Maribor odobril Mariborski tekstilni tovarni kredit za kreditiranje blagovne prodaje v višini 14.850.000 dinarjev. Prav tako so odobrili podjetju za tehnično zaščito Tekol Maribor kredit za zidavo operativno tehnološke zgradbe v višini 10 milijonov dinarjev. Opekarniško podjetje Maribor — toz Opekarna Košaki je dobilo investicijski kredit za usklajevanje zmogljivosti in izboljšanje tehnologije proizvodnje v višini 2,1 milijona dinarjev ter kredit za trajna obratna sredstva v višini 3,3 milijona dinarjev. Solskemu centru pri Tovarni avtomobilov in motorjih so odobrili investicijski kredit za nakup opreme v višini 1,5 milijona dinarjev.

M. K.

VPRAŠALI SMO ZA VAS

Kreditni za stanovanja

Kreditna banka Maribor je 400 prosilcem odobrila stanovanjske kredite za nakup ali dograditev — Dva natečaja

MARIBOR, 17. marca — Nekateri bralci so se v mariborskem dopisništvu »Delo« zanimali glede rezultatov natečaja za stanovanjske kredite za dograditev stanovanjskih hiš pri mariborski kreditni banki.

V mariborski kreditni banki so nam povedali, daso dva objavili dva »dodatna natečaja« za posojila občanom za nakup ali dograditev stanovanj, ki so v zaključni gradbeni fazi v skupni razpisni vsoti 20 milijonov dinarjev. Sedanji primanjkljaj stanovanj v občini Maribor cenijo na približno 3000 enot. Pri prvem natečaju je znašala razpisna vsota 10 milijonov dinarjev, stanovanjsko posojilo pa so dobili tisti občani, ki so uveljavili posojilo na podlagi namenske vezave ali namenskega varčevanja v dinarji ali tuji valuti. Pogoj je bil tudi poslovno sodelovanje z banko. Višina posojila za posameznika je bila do 50.000 dinarjev po 4-odstotni obrestni meri in z rokom vračila najpозnejše v petih letih.

Na drugi razpis se je javilo

KIT
VSAK DRUGI TOREK!

MARJAN KOS

Ribiška sezona se pričenja

MARIBOR, 17. marca — Toplo vreme v teh dneh je privabilo na bregove naših rek in ribnikov ter jezov veliko navdušenih ribičev. Ti, ki so se zbrali ob Belnavskem ribniku pri Mariboru, pravijo, da krapi prijemljejo dobro, za ostale ribe pa je še malo premrzlo.

Foto: B. Cerin

Povsod zelene stojnice

Na slovenskih trgih ponujajo branjevske solate vseh vrst, pa tudi južnega sadja nam v teh dneh nudijo na pretek

LIUBLJANA, 17. marca — Slovenski kupci so, kot poročajo dovolj pri založenosti na svojih živilskih trgih. Povsod je solate, pa tudi južnega sadja ne manjka.

Bojana Leskovar nam je poslala cene s celjskega trga: endivijo prodajajo od 10 do 14 din, radič od 20 do 30, regrat od 10 do 30 dinarjev kilogram. Za krompir zahtevajo prodajalci od 6 do 7 dinarjev, celulo od 10 do 15, česen od 30 do 50, špinac od 30 do 40 in glavno zelje 8 dinarjev kilogram. Med sadjem je še največ izbire med jabolki, ki so na voljo od 4 do 6 din kilogram.

Na ljubljanski trg prinese svoje prideleke iz dneva v dan več prodajalcev, tako da je izbira dobra. To velja zlasti za zeleni rezani radič, ki je naprodaj od 40 do 60 dinarjev, po 40 din je naprodaj rdeči radič in motovilce, od 30 do 40 regrat, endivijo prodajajo Dalmatinci po 10 dinarjev, 20 din pa je treba odšteti za kilogram cvetače. Sonja Vraz je zapisala tudi cene sadja: pomaranče so na prodaj od 11 do 13 dinarjev, grenivke so po 9, limone 15 in jabolka od 5 do 9 dinarjev kilogram. V pokriti tržnici je dovolj jaje od 1,50 pri zasebnih prodajalcih od 2,30

din pri prodajalcih družbenega sektorja. Peter Romančič pravi, da je tudi v Novem mestu dovolj solate: endivijo prodajajo po 15 din, špinac po 25, zelje od 6 do 8, korenček in celulo sta po 15 dinarjev in krompir od 5,50 do 7 dinarjev kilogram. Od 9 do 11 din je treba odšteti za kilogram avok, hruske prodajajo od 18 do 20 dinarjev kilogram. Pomaranče so po 12, grape po 10, limone od 14 do 16 din, suhe slive so po 30 dinarjev, jaja pa so na prodaj od 1,50 do 1,70 dinarja.

Sonce je privabilo prodajalce tudi na soboško tržnico, vendar izbira ni tako velika, pa tudi cene so nekaj višje kot v zelenjavnih trgovinah. Ivan Gerencič je sporočil, da prodajajo endivijo po 15 dinarjev, cvetačo 14, mehko glavno solato po

Zakaj tako?

Ta naša trgovina

Kmetič z Gorikega si je ondan dodobra obrusil pete na obhodu po soboških trgovinah, ne da bi mu uspelo kupiti naveden vijak.

Nič čudnega, pravijo poznavalci razmer, ko pa v pomurskem središču kljub težkim denarjem, ki so jih položili v razvoj te dejavnosti, še danes ne premorevajo ene samce specializirane trgovine. Obe domači trgovski organizaciji sta se usmerili izrazito v urejanje trgovine z »mešaninami blagom, med 38 trgovskimi enotami zunanjih podjetij pa prevladujejo trgovine z obutvijo in s konfekcijo.

Tak razvoj trgovine v Murski Soboti je očito narekovala konjunktura v preteklih letih, le da so trgovci očito pozabili, da tudi ta lahko čez noč spahni. In jih še boli glava.

B. B.

Brigada za čistejšo okolje šole

Vključitev učencev ptujske OŠ Franca Osojnika v varstvo okolja

PTUJ, 17. marca — Letošnjemu letu varstva okolja dajejo svoj prispevek tudi učenci ptujske osnovne šole Franca Osojnika. Pred časom so ustanovili šolsko mladinsko delovno brigado.

Pri brigadi so osnovali tudi ekipo prve pomoči, center za informiranja javnosti in še kaj. Vse to so učenci naredili z namenom, da očistijo okolje, v katerem živijo in delajo. Seveda pa niso ostali le pri oblikovanju brigade. Doslej so se že lotili nekaj delovnih akcij. Te so enodnevnice in bodo trajale ves čas letošnjega šolskega leta. Doslej so se lotili še uspešnih akcij čiščenja okolja šole, zlasti prireditvenega prostora v neposredni bližini šolske zgradbe, oddelci pa so dokončno očistili tudi viavako v zanamernem ptujskem ljudskem vrtu.

V. S.

Srečanje nekdanjih borcev

Prvo srečanje borcev 5. prekomorske brigade Ivana Tursiča-Iztoka

CELJE, 17. marca — Domilni odbor pete prekomorske brigade Ivana Tursiča-Iztoka bo prihodnjo soboto, 23. marca, priredil v Celju tovariško srečanje borcev te brigade.

Ob tej priložnosti bo najprej razširjena seja domilnega občina. Ko bodo pregledali dosedanje delo in se dogovorili o delovnem programu za leto, bo v prostorih doma Jugoslovanske ljudske armade tovariško srečanje borcev brigade in njihovih svojcev. To po prvo tovariško srečanje borcev V. prekomorske brigade Ivana Tursiča-Iztoka, ki je doslej imela že dva zbora, ob 25 in 30-letnici ustanovitve.

I. B.

revija za radio, tv, film in zabavno glasbo

DELO IN KULTURA

Slikarska razstava v Beltincih

BELTINCI, 17. marca — Domače kulturnoumetniško društvo je letos pripravilo že vrsto razstav v sodelovanju z umetniki. V čitalnici lepo urejene knjižnice bo nocoj odprta razstava del akademskega slikarja Vlada Potočnika iz Ljutomer.

I. G.

»Jeppe s hriba« v Bakovcih

MURSKA SOBOTA, 17. marca — Dramska skupina KUD Stefan Kováč iz Murske Sobotice se bo v soboto zvečer predstavila krajanom Bakovcem. V vsakem domu bodo uprizorili komedijo v petih dejanjih »Jeppe s hriba«. Soboški amaterji so se s tem dramskim delom uspešno predstavili Sobočanom, saj so imeli že več predstav.

I. G.

Častni člani foto kluba Maribor

MARIBOR, 17. marca — Na nedavnem občnem zboru foto kluba Maribor so zbrani člani soglasno podprli predlog upravnega odbora kluba, da imenujejo Milana Ralco, Nado Poin in inž. arh. Viktorja Vičiča za častne člane foto kluba Maribor. Vsi trije so že več deset let uspešni člani kluba in so vzgojili veliko sedanjih članov. Na svečanosti jim je predsednik kluba Simon Tihac podelil listino o imenovanju častnega člana.

B. Č.

Nov vozni red pri JAT

MARIBOR, 17. marca — V letalskem prometu na progi Maribor — Beograd so nastale spremembe v voznem redu. Od 1. aprila bodo letala JAT vožnje v Beograd tudi ob nedeljah. Letalo bo zapuščalo Maribor ob 6.30 in bo ob 7.15 pristalo v Beogradu. Iz Beograda se bo ob nedeljah letalo ob 18.30 ter bo ob 19.15 pristalo v Dubrovniku. Ob 19.35 bo nadaljevalo pot ter bo ob 20.45 v Mariboru.

Ob 18. junija do 17. septembra bo to leto ob obhodu zapuščalo Maribor ob 5. uri ter bo ob 6. uri pristalo v Dubrovniku. Ob 6.30 se bo dvignilo v Dubrovnik in bo ob 7.15 pristalo v Beogradu. Iz Beograda se bo ob nedeljah letalo ob 18.30 ter bo ob 19.15 pristalo v Dubrovniku. Ob 19.35 bo nadaljevalo pot ter bo ob 20.45 v Mariboru.

Ob 19. junija do 18. septembra bo to leto ob obhodu zapuščalo Maribor ob 5. uri ter bo ob 6.30 pristalo v Splitu. Ob 6.30 iz Splita nadaljevalo vožnjo ter bo ob 7.15 v Beogradu. Ob nedeljah bo zapuščalo Beograd ob 18.30 ter bo ob 19.30 v Splitu. Ob 19.35 bo nadaljevalo vožnjo ter bo ob 20.45 pristalo na mariborskem letališču. Potnik na progi Maribor — Beograd, bodo ob sobotah in nedeljah za polico plačali normalno vozno ceno, ki velja na progi Maribor — Beograd.

Na novi letalski progi Beograd — Maribor — Frankfurt — Beograd bo letalo pristalo v Mariboru 4. aprila. Ob 31. oktobra bo vozilo v Beograd na nedeljo. Beograd bo zapuščalo ob 9.30 in bo v Mariboru pristalo ob 10.30. Ob 11.35 bo nadaljevalo pot iz Maribora ter bo ob 13.45 v Frankfurtu. Iz Frankfurta se bo vrnilo ob 18.05 ter bo v Mariboru ob 19.15. Ob 19.30 bo zapuščalo Maribor in bo ob 20.50 v Beogradu.

Janec Kost je dejal, da bo morala biti ta linija zasledena povprečno 40 do 45 potnikov na leto. V tem primeru bi lahko to priložnost podaljšali tudi v zimski čas.

M. K.

Prevent na sejmju v Münchnu

SLOVENJ GRADEC — To per, TOZD Prevent iz Slovenj Gradca, bo na bližnjem obritnem sejmju v Münchnu v ZERN sodeloval s kolekcijo svoje najnovejša usnjene konfekcije. Slovenjgradski kolektiv bo v glavnem mestu bavarske razstavi pet modelov usnjenih jaken iz volurja, med katerimi prevladujejo ženski modeli.

Obritniški sejm v Münchnu, odprt bo od 25. marca do 3. aprila, je lepa priložnost, da Prevent najde nove kupce za svoje izdelke iz kolekcije usnjenih oblačil.

I. P.

Mala kronika

Ivan S. iz Maribora je postal zaradi prevelike količine zaužite alkohola bojevit. V bifeju Trj jezera je začel hoditi po ulicah in je pozival goste na pretep. Njegovo povzeto so se odzvali četniki milicij.

Tudi Karol K. iz Maribora ni vedel, koliko ga lahko prenesi. V bifeju Vinograd je močno vinjen našel in nato natakiral še več plače, ker pa mu ni hotela ustreči, je začel razbijati steklenice. Da bi ga pomirili, so ga za nekaj časa odpeljali drugam.

Zaradi zmerjanja in žarjenja smučarjev so za nekaj časa odpravili nadzorstvo tudi Rudolfa F. Rudolf se je črni bode pred bifejem na Padbrčju, svoj odnos pa spreminja v prostorih v Vošnjakovcih ulici.

D. P.

Lipa ponuja delo

Za idrijske rudarje želijo zgraditi tovarno na Crnem vrhu

ADOVSCINA, 17. marca — V reševanju idrijskih rudarjev se namerava vključiti tudi kolektiv ajdovske tovarne pohišstva Lipa. Po načrtih naj bi na Crnem vrhu nad Idrijo zgradili tovarno, v kateri bi se lahko zaposlilo okrog sto delavcev.

Ce v Lipi ne bodo predložili načrtov na rešitev prošnje za uvoz strojne opreme, s katero bodo opremlili novo tovarno bodo na Crnem vrhu začeli delati že konec letošnjega leta. S postavitvijo tovarne, ki ne bo poslabšala ekoloških razmer, razvoju turizma vrata niso zaprta.

B. P.

Bogat program kulturne akcije

V postojnski občini poleg domačih ustvarjalcev tudi Tržačani

POSTOJNA, 17. marca — Z ogledom kulturnozgodovinskih spomenikov na Tržaškem ter ogledom predstave Slovenskega gledališča v Trstu »Tudi tokrat smo jo srečno odnesli«, se bo v soboto sklenil bogat program letošnjega februarjske kulturne akcije v postojnski občini.

Bolj kot kdajkoli doslej so se v letošnjo akcijo vključili učenci in dijaki, delovni ljudje in občani ter pripadniki JLA, ki so v domala vseh 18 krajevnih skupnostih postojnske občine pripravili okoli 25 predstav s področja gledališča, likovne in filmske, glasbene in folklorne dejavnosti. V programu so sodelovale tudi vse občinske amaterske kulturne skupine, ki so predstavile sadove svojega enoletnega dela. Poleg domačih ustvarjalcev so med gosti nastopili Slovensko gledališče iz Trsta s predstavo »Koža meglice, v Postojni in Pivki pa so zaplesali člani folklorne skupine »France Marolt iz Ljubljane.

M. T.

Kam v kino

MARIBOR — Prav tako kot v Ljubljani ostaja še vedno na programu slovenski film »Vdovstvo Karoline Zasler«, ki je eden najboljših slovenskih filmov — vsaj število gledalcev govori tako. Drugi filmski dogodek v ospredju je kratka predstavitev nekaterih filmov z letošnjega beogradskega Festa, ki se bo začela v Kino gledališču prihodnji ponedeljek s predstavljavo domačega, hrvaškega filma »Rešitelj« režiserja Krsta Papicia in se bo nadaljevala s filmi »Skriti grehi, javne vrline« režiserja Miklosa Janca, ki ga je posnel Tomislav Pintar, z dobro italijansko politično dramo »Ugledna trupla«, francosko dramo »Gospod Klein« z Alainom Delonem in glavni vlogi, novim Hitchcockovim filmom »Družinska zarota«, francoskim precej nemavodno, a igrivo zastavljenim komedijskim delom »Če bi se pomnil« in italijansko italijansko družbenokritično dramo s konca prejšnjega stoletja »Dediščina«. Spored, ki bo po zaslugi domačih in tujih filmov kvaliteten in zanimiv, dopolnjujejo precej melodramatično ameriško delo iz časov suženjstva »Mandingo«, sodobna akcijska, pa tudi socialna ameriška drama »Avicostea nasilja«, francoska komedija s priljubljenim komikom Pierrom Richardom »Razjeli se bomo« in italijanski pustolovski film »Afrika eksprese.

CELJE — Tudi tukaj bo v ospredju zanimanja gledalcev predstavitev nekaterih filmov z letošnjega Festa, ki se bo začela prihodnjo soboto. Spored bo domala enak kot v Mariboru: Celje mu dodaja še Scorseseovo dramo »Taksisti« z odličnim Robertom de Niro v glavni vlogi. Prikaz Festa seže v obeh mestih tako do eksperimentalnega dela, kakršno je Janscovo, mimo vedrejših, razvedrilu namenjenih filmov do izrazito politično in socialno angažiranih del, kakršna so »Taksisti«, »Ugledna trupla« na sodobno temo ali »Dediščina« in »Gospod Klein« na zgodovinsko. Iz ostalega sporeda si velja ogledati predvsem kroniko prvih švedskih izselencev v ZDA, Troellovo »Novo deželo.

STANKA GODNIC